

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/21-09/27

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 1. travnja 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/27*65-21-02**Hs

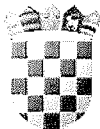
**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine", broj 42/18), dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka, aktom od 30. ožujka 2021. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 023-03/21-01/01
URBROJ: 567-01-21-02
Zagreb, 30. ožujka 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/27*567-21-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	31-03-2021	DOK. POKLON	
Klasifikacijske oznake	021-12/21-09/27	Org. jed.	65
Uredbeni broj	567-21-01	Pril.	1
		Vrij.	ISTIK

HRVATSKI SABOR

Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

Predsjedniku Hrvatskoga sabora

gospodinu Gordanu Jandrokoviću

Predmet: Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. i Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Na temelju članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18), Agencija za zaštitu osobnih podataka dostavlja Hrvatskome saboru Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine, KLASA: 023-03/21-01/01, URBROJ: 567-01/01-21-01.

Također, uz navedeno Izvješće, a na temelju Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (NN 95/2019), dostavljamo Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 1. siječnja do 17. svibnja 2020. KLASA 400-01/21-01/05, URBROJ 567-01/05-21-03 i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 18. svibnja do 31. prosinca 2020. KLASA 400-01/21-01/05, URBROJ 567-01/05-21-04 uz koju prilažemo Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2020., KLASA 400-01/21-01/05, URBROJ 567-01/05-21-02 i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2020. od 22. siječnja 2021. godine.

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Zdravko Vukić, mag. oec.

Prilozi:

- kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslovu *Via e-mail*: predsjednik@sabor.hr; tajnik@sabor.hr;
- Pismohrana Agencije za zaštitu osobnih podataka

Republika Hrvatska
Agencija za zaštitu osobnih podataka

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU

AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.

ožujak, 2021.

Sadržaj

OPĆI PODACI.....	5
UKRATKO O AGENCIJI ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA (DALJE U TEKSTU: AGENCIJA)	5
ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA – ZAOKRUŽENI KONCEPT I PRAVNI OKVIR	7
GLAVNI MEĐUNARODNI ZAKONODAVNI INSTRUMENTI ZAŠTITE PODATAKA	7
VIJEĆE EUROPE	7
ZAKONODAVNI OKVIR O ZAŠTITI PODATAKA EUROPSKE UNIJE	8
GLAVNI MEĐUNARODNI SPORAZUMI EU-A O PRIENOSU PODATAKA.....	13
RAZNI ASPEKTI ZAŠTITE PODATAKA U REZOLUCIJAMA O POJEDINIM SEKTORIMA	13
EUROPSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PODATAKA.....	13
EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU PODATAKA	14
EUROPSKI PARLAMENT	14
AKTUALNI ZAKONODAVNI OKVIR REPUBLIKE HRVATSKE.....	15
OVLASTI POSLOVI I ZADAĆE AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA REPUBLIKE HRVATSKE.....	16
NADZORNE OVLASTI, NADLEŽNOSTI I ZADAĆE:	16
SAVJETODAVNE OVLASTI:	17
KOREKTIVNE OVLASTI AGENCIJE:	18
ISTRAŽNE OVLASTI AGENCIJE SU:	18
DONOŠENJE I JAVNA OBJAVA SMJERNICA O PROCJENI UČINKA NA ZAŠTITU PODATAKA.....	18
EU I MEĐUNARODNI RAD AGENCIJE:.....	19
IZVJEŠTAVANJE:	19
ORGANIZACIJSKI PROFIL AGENCIJE U RAZDOBLJU OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2020.	20
STRUKTURA UPRAVLJANJA I UNUTARNJI USTROJ AGENCIJE U 2020.	20
UVOD.....	23
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	25
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA 2020. DO 31. PROSINCA 2020.	25
SAŽETAK STANJA I VRSTE PREDMETA U 2020.	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
STATISTIČKI PODACI I POKAZATELJI.....	26
POSTUPANJA AGENCIJE U POJEDINIM SEKTORIMA	29
POSTUPANJE PO PRITUŽBAMA/ZAHTJEVIMA ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA	44
PROVOĐENJE UPRAVNOG POSTUPKA	44
POKRETANJE POSTUPKA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI	47
IZRICANJE KOREKTIVNIH MJERA.....	50
UPRAVNI SPOROVI U 2020. GODINI	50
NEUPRAVNI POSTUPAK /PRAVNA MIŠLJENJA	52
PRAVNI SAVJETI I ODGOVORI NA UPITE PUTEM INFO TELEFONA - HELPDESK.....	53
SEKTORSKE PREPORUKE.....	54
PREPORUKA O IMENOVANJU SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU PODATAKA	54
PREPORUKA VEZANA UZ OBRADA OSOBNIH PODATAKA KLIJENATA U USLUŽNIM DJELATNOSTIMA KOJE UVJETUJU FIZIČKI KONTAKT, VEZANO UZ REVITALIZACIJU DJELATNOSTI I MJERE SUZBIJANJA KORONAVIRUSA COVID-19.....	55
PREPORUKA VEZANA UZ PRIKUPLJANJE OSOBNIH PODATAKA KOD UPISA DJECE U DJEČJI VRTIĆ.....	56
PREPORUKA VEZANA UZ OBRADU OSOBNIH PODATAKA TRAŽENJEM PRESLIKE OSOBNE ISKAZNICE OD STRANE TELEOPERATORA.....	57
OBRADA OSOBNIH PODATAKA S OSOBNE ISKAZNICE MOBILNIM UREĐAJEM.....	58
NADZORNE AKTIVNOSTI/POSTUPANJA	59
ZNAČAJNIJI POSTUPCI NADZORNIH AKTIVNOSTI	59
NADZORNA POSTUPANJA AGENCIJE U 2020.....	60
PRIMJENA OVLAST IZDAVANJA NALOGA ZA OTKLANJANJE NEPRAVILNOSTI U ZADANOM ROKU	61
NADZORNE AKTIVNOSTI PREMA ČLANKU 37. UREDBE O HVIS-U	62
EVIDENCIJU OBAVIJESTI O IMENOVANJIMA SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU (OSOBNIH) PODATAKA	62
IZVJEŠĆIVANJE AGENCIJE O POVREDI OSOBNIH PODATAKA (OPĆA UREDBA ČL.33) – „INCIDENTI“	63
PREPORUKE, SAVJETI I MIŠLJENJA ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA U VEZI S NADZORNIM AKTIVNOSTIMA AGENCIJE.....	65
SURADNJA S DRŽAVNIM TIJELIMA, TIJELIMA JAVNE UPRAVE I PRAVNIM OSOBAMA	70
STRUČNA MIŠLJENJA NA ZAKONSKE I PODZAKONSKE AKTE	70
ZNAČAJNIJI NACRTI I KONAČNI PRIJEDLOZI ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH AKATA U 2020.	70
MIŠLJENJA NA SPORAZUME, ODLUKE, IZVJEŠTAJE I INTERNE AKTE	72
IZNOŠENJE OSOBNIH PODATAKA IZ RH TREĆIM ZEMLJAMA ILI MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA.....	73
ZNAČAJNIJI EU I MEĐUNARODNI PROJEKTI	76

PROJEKT ARC - KAMPANJA PODIZANJA RAZINE SVIJEŠTI O ZAŠTITU PODATAKA ZA SREDNJE I MALE PODUZETNIKE	76
PROJEKT E-OPENSOURCE - EUROPSKA INOVATIVNA OTVORENA PLATFORMA	77
T4DATA - STRUČNI KONCEPT EDUKACIJA I TRENINGA ZA NACIONALNA NADZORNA TIJELA.....	78
MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ZA NACIONALNA TIJELA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	79
EU I MEĐUNARODNA SURADNJA	80
SURADNJA S TIJELIMA EUROPSKE UNIJE I NADZORNIM TIJELIMA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U ZEMLJAMA ČLANICAMA EU-A	80
EUROPSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PODATAKA.....	80
SASTANCI STRUČNIH PODSKUPINA EUROPSKOG ODBORA ZA ZAŠTITU PODATAKA	105
IMI - INFORMATIČKI SUSTAV EUROPSKE KOMISIJE (INTERNAL MARKET INFORMATION SYSTEM -IMI)	111
EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA.....	112
SCHENGENSKI INFORMACIJSKI SUSTAV II – SIS II	112
NADZORNO KOORDINACIJSKA SKUPINE ZA EURODAC.....	113
NADZORNO KOORDINACIJSKA SKUPINA ZA VIZNI INFORMACIJSKI SUSTAV	113
ODBOR ZA SURADNJU EUROPOL-a (EUROPOL COORDINATION BOARD)	115
NADZORNO KOORDINACIJSKA SKUPINA CARINSKOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA (CUSTOMS INFORMATION SYSTEM SUPERVISION COORDINATION GROUP).....	116
SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE - SAVJETODAVNI ODBOR KONVENCIJE 108.....	117
INTEGRIRANE KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI OSVJEŠĆIVANJA POJEDINACA, VODITELJA OBRADE, IZVRŠITELJA OBRADE I DRUGIH CILJANIH SKUPINA	122
IZDVOJENO NEKOLIKO PRIMJERA ZNAČAJNIJIH KONFERENCIJA, STRUČNIH SKUPOVA, SAVJETOVANJA, SEMINARA, EDUKACIJA, RADIONICA, PREDAVANJA I KAMPANJE U 2020. GODINI.....	123
AKTIVNOSTI ODNOSA S JAVNOŠĆU	126
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U MEDIJIMA.....	127
PODACI O KADROSKOJ STRUKTURI U 2020.....	130
STRUKTURA BROJA ZAPOSLENIH U AGENCIJI PREMA STRUČNOJ SPREMI U 2020.	132
PODACI O PRIHODIMA I RASHODIMA ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2020.	133
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA - PRIMICIMA I IZDACIMA AGENCIJE ZA 2020.....	134
OBRAZLOŽENJE RASHODA AGENCIJE ZA RAZDOBLJE 1. SIJEČNJA - 31. PROSINCA 2020.	135

Republika Hrvatska
Agencija za zaštitu osobnih podataka

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.

RAVNATELJ

Zdravko Vukić, mag. oec.

KLASA: 023-03/21-01/01
URBROJ: 567-01/01-21-01
DATUM: 30. ožujka 2021.

OPĆI PODACI

Naziv: Agencija za zaštitu osobnih podataka
Croatian Personal Data Protection Agency

Sjedište: Selska cesta 136, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Kontakti: tel.: (+385 1) 4609-000; faks: (+385 1) 4609-099; e-mail: azop@azop.hr

URL: <http://azop.hr/>

OIB: 28454963989

Područje djelatnosti: zaštita osobnih podataka

Skupna razina: samostalna i neovisna tijela Republike Hrvatske

Osnivanje: Agencija za zaštitu osobnih podataka osnovana je temeljem Zakona o zaštiti osobnih podataka ("Narodne novine" br. 103/2003) kao pravna osoba s javnim ovlastima – Zakon je prestao važiti 25.5.2018.

Temeljem Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" br. 42/2018)¹ Agencija postaje neovisno državno tijelo i nastavlja s radom pod istim nazivom. Agencija kao pravni sljednik Agencije za zaštitu osobnih podataka preuzima njezine poslove, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze, kao i zaposlenike.

Upravljanje: do 17. svibnja 2020. ravnatelj Agencije je bio g. Anto Rajkovača, dipl. krim.
(do 17. svibnja 2020. ravnatelj nije imao zamjenika)

od 18. svibnja 2020. ravnatelj Agencije je g. Zdravko Vukić, mag. oec.
zamjenik ravnatelja je g. Igor Vulje, dipl. krim. univ. spec. pol.

Ukratko o Agenciji za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija)

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) je neovisno državno tijelo sa savjetodavnim, korektivnim, nadzornim i istražnim ovlastima za područje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Agencija je neovisno, nadzorno tijelo javne vlasti u smislu odredbe članka 51. Opće uredbe o zaštiti podataka² tj. neovisno državno tijelo temeljem čl. 4 st 2. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" 42/2018). Za svoj rad, Agencija za zaštitu osobnih podataka odgovara Hrvatskom saboru kojem ujedno podnosi i godišnje izvješće o radu.

Ukupno djelovanje Agencije najviše se očituje kroz nadzornu, istražnu, korektivnu i savjetodavnu primjenu, zakonom propisanih ovlasti te stvaranje pretpostavki za učinkovitu i zakonski usklađenu obradu osobnih podataka, čime pridonosi ostvarenju temeljnih prava svakog pojedinca na zaštitu osobnih podataka – zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske, Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakonom o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe

¹ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" br. 42/2018)

² Pravno obvezujući akt Europske unije: **Opća uredba o zaštiti podataka - Uredba (EU) 2016/679** Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 4. 5. 2016.)

sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija ("Narodne novine" broj 68/2018).

Agencija obavlja poslove koji iziskuju samostalnosti u radu i to ponajviše radi: neposredne provedbe pravno obvezujućeg akta Europske unije (Opće uredbe o zaštiti podataka) i nacionalnog zakona te zastupanja Agencije i Republike Hrvatske u pitanjima o zaštiti osobnih podataka u tijelima Europske unije i međunarodnim organizacijama; ostvarivanja međunarodne suradnje sukladno posebnom zakonu kroz suradnju s nacionalnim tijelima za zaštitu podataka država članica Europske unije; savjetovanja tijela javne vlasti u pitanjima zakonodavnih i administrativnih mjera koje se odnose na obradu i postupanje s osobnim podacima; rješavanja u upravnim stvarima te drugih upravnih i stručnih poslova kao što su provedba mjera za unaprjeđenje utvrđenog stanja u području zaštite podataka; davanja pravnih mišljenja, pružanja stručne pomoći pri odgovarajućoj primjeni zakona; provođenja nadzora nad zaštitom osobnih podataka; nadzora nad provedbom pravno obvezujućeg akta Europske unije te nacionalnog zakona i postupaka kojima se provodi izravni uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba radi utvrđivanja činjenica; poduzimanja zakonom propisanih mjera i radnji; te radi ispunjenja svih zadaća, poslova i ovlasti koji su Agenciji u nadležnost pridijeljeni propisima kojima je reguliran zakonodavni okvir o zaštiti podataka u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji.

GLAVNI ZADACI

Učinkovito djelovanje Agencije na ispunjavanju svih prava i obaveza iz područja zaštite osobnih podataka pri čemu je snažna usmjerenost u radu posvećena unaprjeđenju i povećanju odgovornosti svih sudionika procesa obrade osobnih podataka s naglaskom na poštivanje i primjenu propisa koji su obuhvaćeni pravnim okvirom uz odgovarajuću primjenu mjera informacijske sigurnosti.

TRAJNA ZADAĆA

Agencija za zaštitu osobnih podataka ima temeljnu zadaću, a ona je: sveukupni nadzor nad zaštitom osobnih podataka u Republici Hrvatskoj, podizanje razine svijesti svih dionika i opće javnosti o važnosti zaštite osobnih podataka kao i njihovim pravima i obvezama, predlaganje mjera za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za zaštitu podataka te ukupna provedba svih upravnih i stručnih poslova koji proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka, nacionalnog Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija.

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA – zaokruženi koncept i pravni okvir

Zaštita osobnih podataka ³ i poštivanje ostalih temeljnih ljudskih prava i uvažavanja sloboda i načela zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (2016/C 202/02), a koja su povezana sa zaštitom osobnih podataka, važno je i temeljno ljudsko pravo svakog građanina Republike Hrvatske – ujedno i građanina Europske unije, ali i svake fizičke osobe bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

U navedenom kontekstu, ukupni koncept zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji čine: glavni međunarodni zakonodavni instrumenti zaštite podataka, zakonodavni okvir zaštite podataka Europske unije, sporazumi EU-a o prijenosu podataka, aspekti zaštite podataka u rezolucijama, službena tijela kao što su (EU) Nadzornik za zaštitu podataka, (EU) Odbor za zaštitu podataka, nacionalna nadzorna tijela za zaštitu osobnih podataka i institucije kao što su Vijeće Europe, EU Parlament i Komisija.

Glavni međunarodni zakonodavni instrumenti zaštite osobnih podataka

Vijeće Europe

Vijeće Europe osnovano je radi promicanja vladavine prava, demokracije, ljudskih prava i razvoja društva u cjelini. U tu je svrhu Vijeće 1950. donijelo Europsku konvenciju o ljudskim pravima koja je stupila na snagu 1953.

- **(Europska) Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda** ⁴ - Člankom 8. Konvencije uspostavljeno je pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te se propisuju uvjeti u kojima su dopuštena i ograničenja tog prava.

Konvencija predstavlja ugovor prema kojemu su države članice Vijeća Europe obvezne osigurati zaštitu temeljnih građanskih i političkih prava i sloboda. Ona djeluje kao opći pravni okvir u kojemu su definirana temeljna ljudska prava i slobode te način njihove zaštite. Ugovorne stranke Konvencije imaju međunarodnu obvezu njezina poštovanja, a sve države članice Vijeća Europe ugradile su ili provele Europsku konvenciju o ljudskim pravima u svojim nacionalnim zakonodavstvima, što ih ujedno i obvezuje na poštovanje odredbi Konvencije.

- **Konvencija 108 Vijeća Europe (Konvencija o zaštiti pojedinaca pri automatskoj obradi osobnih podataka) od 28. siječnja 1981. prvi je pravno obvezujući međunarodni instrument donesen u području zaštite podataka.** Konvencija br. 108 primjenjuje se na svaku obradu podataka u privatnom i u javnom sektoru, uključujući obradu u sudstvu i kod tijela zaduženih za izvršavanje zakonodavstva. Konvencija štiti pojedince od zlouporaba prilikom obrade osobnih podataka, a njome se istodobno reguliraju prekogranični prijenosi podataka. U pogledu obrade

³ **OSOBNI PODACI** su svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;

⁴ (Europska) **Konvencija o ljudskim pravima** - Republika Hrvatska ratificirala je Konvenciju 5. studenog 1997. godine, stoga Konvencija, sukladno članku 141. Ustava Republike Hrvatske predstavlja dio njezinog unutarnjeg pravnog poretka.

osobnih podataka, načela iz Konvencije osobito se tiču pravednog i zakonitog prikupljanja i automatske obrade podataka u određene legitimne svrhe, a što znači da se podaci ne smiju upotrebljavati u druge, neprikladne svrhe i da se ne smiju zadržavati duže nego što je potrebno.

Odbor ministara Vijeća Europe donio je nekoliko pravno neobvezujućih preporuka koje su pridonijele razvoju zakonodavstva o zaštiti podataka u Europi. Protokolom o izmjeni Konvencije nastojalo se: proširiti područje primjene zaštite podataka, povećati razinu zaštite podataka i poboljšati učinkovitost. U moderniziranoj Konvenciji ističe se potreba za davanjem učinkovitih ovlasti i funkcija nadzornim tijelima te za njihovom stvarnom neovisnosti u ostvarivanju njihove misije.

Razvoj tehnologije i globalizacija informacija sa sobom nose nove izazove u području zaštite osobnih podataka. Protokolom o izmjeni Konvencije, modernizirana je Konvencija br. 108 kako bi se pronašli odgovori na te izazove stoga je u listopadu 2019. u Hrvatskom saboru izglasan Konačni Prijedlog Zakona o potvrđivanju dodatnog Protokola kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka, sastavljen u Strasbourgu 10. listopada 2018., a koji je Republika Hrvatska potpisala 22. ožujka 2019. Zakon je objavljen u „NN – MU“ broj 8/2019 od 30. listopada 2019.⁵, a za njegovu provedbu nadležna je Agencija za zaštitu osobnih podataka. Na dan stupanja na snagu Zakona, Protokol iz članka 1. Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će podaci o njegovoj primjeni biti naknadno objavljeni, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (»Narodne novine«, br. 28/96.).

▪ **Europski sud za ljudska prava**

Kako bi se osiguralo poštivanje svih ugovornih strana u obvezama preuzetim Konvencijom, u Strasbourgu je osnovan 1959. – Europski sud za ljudska prava. Europski sud za ljudska prava je razmatrao brojne slučajeve povezane s pitanjima zaštite podataka, a oni u najvećoj mjeri uključuju presretanje komunikacije, razne oblike nadzora koje provode privatni ili javni sektor kao i zaštitu od pohrane osobnih podataka koju obavljaju javna tijela. Poštivanje privatnog života nije apsolutno pravo jer se ostvarivanjem prava na privatnost mogu ugroziti i druga prava, kao što su sloboda izražavanja i pristupa informacijama, ili obrnuto. Stoga ovaj Sud nastoji postići ravnotežu između različitih prava o kojima je riječ i koja se u pojedinim slučajevima nađu u koliziji.

Zakonodavni okvir o zaštiti osobnih podataka Europske unije

▪ **Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU)** - članak 16. pruža neovisnu pravnu osnovu za suvremen, sveobuhvatan pristup zaštiti podataka, koji obuhvaća sva pitanja u nadležnosti EU-a, uključujući policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim pitanjima. Člankom 16. UFEU-a također se potvrđuje usklađenost s propisima o zaštiti podataka koji su doneseni u skladu s njime moraju podlijegati kontroli neovisnih nadzornih tijela. Članak 16. poslužio je kao pravna osnova za donošenje sveobuhvatne reforme propisa o zaštiti podataka još 2016., odnosno Opće uredbe o zaštiti podataka i Direktive o zaštiti podataka za policiju i tijela kaznenog pravosuđa.

▪ **Povelja Europske unije o temeljnim pravima.** Povelja Europske unije o temeljnim pravima postala je pravno obvezujuća prije 10 godina. Poštovanje privatnoga života i zaštita osobnih podataka, priznati su u člancima 7 i 8. Osim što se u članku 8. stavku 1. Povelje izričito spominje pravo na zaštitu podataka, u članku 8. stavku 2. upućuje se i na ključna načela zaštite podataka. Također, člankom 8. stavkom 3. Povelje propisuje se da neovisno tijelo provodi kontrolu provedbe tih načela. Upravo ovom Poveljom se razina te zaštite izričito podiže na razinu zaštite temeljnih prava u okviru prava EU-a. Europska unija jamči dosljednu primjenu temeljnoga

⁵ Zakon o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (NN – MU“ broj 8/2019 od 30. listopada 2019)

prava na zaštitu podataka, ugrađenog u Povelju EU-a o temeljnim pravima i zauzima čvrsto stajalište o zaštiti osobnih podataka u svim svojim politikama, uključujući provedbu zakona i sprečavanje zločina, kao i u međunarodnim odnosima što je posebno važno u globalnom društvu u kojem se tehnološke promjene odvijaju velikom brzinom. Poveljom se sve više koriste sudovi, čime dolazi do izražaja utjecaj tog modernog instrumenta. Povelja je sastavni dio Ugovora iz Lisabona te pri provedbi prava EU-a pravno obvezuje institucije i tijela Unije kao i sve njezine države članice.

- **Ugovor iz Lisabona** stvorio je čvršću osnovu za razvoj jasnijeg i učinkovitijeg sustava zaštite podataka i predstavlja prekretnicu u razvoju zakonodavstva o zaštiti podataka, ne samo zbog uzdizanja Povelje na razinu pravno obvezujućeg dokumenta primarnog prava Europske unije, već i zbog osiguravanja prava na zaštitu osobnih podataka. Člankom 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije omogućuje se da pri provedbi aktivnosti na koje se primjenjuje pravo Unije, Parlament i Vijeće određuju propise o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka koju obavljaju institucije, tijela, uredi i agencije Unije te države članice.

- **Strateške smjernice u području slobode, sigurnosti i pravde**

Nakon programa iz Tamperea (listopad 1999.) i Haškog programa (studeni 2004.) Europsko vijeće je u prosincu 2009. odobrilo višegodišnji program u području slobode, sigurnosti i pravde za razdoblje od 2010. do 2014. - poznat kao Stockholmski program. U svojim zaključcima, iz lipnja 2014. Europsko vijeće definiralo je strateške smjernice za buduće razdoblje koje se odnose na zakonodavno i operativno planiranje u području slobode, sigurnosti i pravde, u skladu s člankom 68. UFEU-a, a jedan od glavnih ciljeva je bolja zaštita osobnih podataka u Europskoj uniji.

- **Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR)**

Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (kraći naziv: **Opća uredba o zaštiti podataka**), stupila je u obvezujuću primjenu u svim državama članicama Europske unije od svibnja 2018., javnosti je poznata pod akronimom engleskog naziva **GDPR**.

Opća uredba o zaštiti podataka donesena je u travnju 2016., nakon više godina intenzivnih rasprava. Rasprave o potrebi za modernizacijom propisa o zaštiti podataka EU započele su 2009., kada je Komisija pokrenula javno savjetovanje o budućem pravnom okviru za temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka. Komisija je objavila Prijedlog uredbe u siječnju 2012., čime je započet dug zakonodavni postupak pregovora između Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije. Nakon donošenja Opće uredbe o zaštiti podataka 2016., omogućeno je dvogodišnje prijelazno razdoblje.

Općom uredbom o zaštiti podataka koja je svoju punu primjenu započela 25. svibnja 2018. modernizirano je zakonodavstvo EU-a o zaštiti podataka i omogućena je zaštita temeljnih prava u kontekstu ekonomskih i društvenih izazova digitalnog doba čim su stvorena dosljedna pravila o zaštiti podataka za cijelu EU i uspostavljeno je okruženje pravne sigurnosti od kojega koristi mogu imati gospodarski subjekti i pojedinci kao „ispitanici”.

U svijetu u kojem važnost podataka kontinuirano raste, Opća uredba o zaštiti podataka nastoji zaštititi sve građane Unije od povrede privatnosti i podataka te uspostaviti jasniji i dosljedniji okvir za trgovačka društva/tvrtke/poduzeća. U tom smislu organizacije moraju provoditi tehničku i integriranu zaštitu podataka, imenovati službenika za zaštitu podataka (u određenim okolnostima), poštovati novo pravo na prenosivost podataka i pridržavati se načela odgovornosti, a građani imaju sljedeća prava: moraju nedvosmisleno potvrditi svoj pristanak na obradu svojih podataka (ako je pravni temelj za obradu njihova privola) pri čemu imaju pravo na jasne i razumljive informacije o tome, pravo na zaborav, pravo na prijenos podataka drugom pružatelju usluga i pravo na informiranost u slučaju i ako su njihovi podaci neovlašteno obrađivani.

Pravila iz Opće uredbe o zaštiti podataka se primjenjuju na sve poslovne subjekte te voditelje i izvršitelje obrade podataka koji posluju u Uniji, čak i ako je sjedište tih društava izvan EU, a pružaju proizvode ili usluge subjektima (ispitanicima) u EU-u ili nadziru njihovo ponašanje. Budući da nekoliko stranih tehnoloških poduzeća ima značajan udio na europskom tržištu i milijune potrošača

u EU-u, primjena EU propisa o zaštiti podataka na te organizacije važna je za osiguravanje zaštite pojedinaca i ravnopravnih uvjeta poslovanja. Općom uredbom o zaštiti podataka uvedene su korektivne mjere, kao što su upozorenja i nalozi te upravne novčane kazne za pravne i fizičke osobe koje krše propisana pravila.

▪ **Direktiva o zaštiti podataka u području izvršavanja zakonodavstva (tzv. „Policijska Direktiva“)**

Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP⁶ počela je s primjenom od svibnja 2018.

Prvi pravni instrument EU-a kojim je uređeno ovo pitanje bila je Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP o zaštiti osobnih podataka, a čija se obrada provodila u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Odredbe Odluke primjenjivale su se samo na policijske i pravosudne podatke prilikom razmjene unutar država članica. Obrada osobnih podataka koju su provodila tijela zadužena za izvršavanje zakonodavstva na nacionalnoj razini, nije bila obuhvaćena područjem primjene Odluke.

Stoga je donesena Direktiva (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka (kraći naziv: Direktiva o zaštiti podataka za policiju i tijela kaznenog pravosuđa). Direktiva je donesena istodobno s Općom uredbom o zaštiti podataka, a čime je izvan snage stavljena Okvirna odluka 2008/977/PUP te je uspostavljen sveobuhvatan sustav zaštite osobnih podataka u kontekstu izvršavanja zakonodavstva. Usporedo su i prepoznate posebnosti obrade podataka povezane s javnom sigurnošću.

Ovom Direktivom se utvrđuju posebna pravila za zaštitu podataka u područjima policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, a ona se primjenjuju na svaki slučaj u kojem pojedino nadležno tijelo obrađuje osobne podatke u svrhu sprečavanja, istrage, progona ili otkrivanja kaznenih djela. U slučajevima kada nadležna tijela obrađuju osobne podatke u svrhe koje nisu prethodno spomenute, primjenjuje se opći sustav pravila – propisanih Općom uredbom o zaštiti podataka. Direktivom o zaštiti podataka za policiju i tijela kaznenog pravosuđa, osigurava se primjerena zaštita osobnih podataka žrtava, svjedoka i osumnjičenih za kaznena djela te olakšava prekogranična suradnja u borbi protiv kriminala i terorizma, a ujedno se nastoji uspostaviti ravnoteža između prava pojedinaca i legitimnih ciljeva obrade u sigurnosne svrhe.

Pored navedenoga, Direktiva sadrži odredbe kojima se osigurava odgovornost voditelja obrade kao i obveza imenovanja službenika za zaštitu podataka koji će nadzirati usklađenost obrade s propisima o zaštiti podataka, savjetovati tijelo i zaposlenike koji provode obradu te iste informirati o njihovim obvezama, surađivati s nadzornim tijelom i sl. Obrada osobnih podataka u sektoru policije i kaznenog prava podliježe nadzoru neovisnih nadzornih tijela.

▪ **Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela⁷**

▪ **Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama**

⁶ **Direktiva (EU) 2016/680** Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 119, 4. svibnja 2016.

Direktiva je implementirana u nacionalni zakonodavni okvir donošenjem Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija ("Narodne novine" broj 68/2018).

⁷ **Direktiva (EU) 2016/681** Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija izmijenjena je 25. studenoga 2009. Direktivom 2009/136/EZ.⁸

Naime, radi prepoznavanja potrebe za posebnim propisima kojima se uređuje zaštita podataka u sektoru elektroničkih komunikacija, a pod utjecajem razvoja interneta te fiksne i mobilne telefonije bilo je važno osigurati poštovanje prava korisnika na privatnost i povjerljivost. Direktivom 2002/58/EZ o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (kraći naziv: Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) utvrđena su pravila o sigurnosti osobnih podataka u navedenim mrežama, obavješćivanju u slučaju povrede osobnih podataka te o povjerljivosti komunikacija.

Povjerljivost komunikacije snažno je povezana sa zaštitom prava na poštovanje privatnog života i na zaštitu osobnih podataka, sadržanih u članku 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

Kad je riječ o sigurnosti, pružatelji usluga elektroničkih komunikacija moraju, pored ostalog, osigurati ograničen (samo na ovlaštene osobe) pristup osobnim podacima te poduzimanje mjera za sprečavanje gubitka ili uništavanja osobnih podataka, neovisno o tome je li ono potencijalno može doći propustom zaposlenika (ne namjerno) ili svjesno. U slučajevima kada postoji poseban rizik od povrede sigurnosti javnih komunikacijskih mreža, operateri moraju obavijestiti pretplatnike o riziku. Pored navedenog, u slučajevima kada dođe do povrede sigurnosti unatoč poduzetim sigurnosnim mjerama, operateri moraju obavijestiti nadležno nacionalno tijelo koje ima zadatak primjene i provedbe Direktive u slučaju povrede osobnih podataka. Operateri ponekad moraju obavijestiti i pojedince o povredi osobnih podataka, primjerice u slučaju kada bi takva povreda mogla negativno utjecati na njihove osobne podatke ili privatnost. Za očuvanje povjerljivosti komunikacije potrebno je u načelu zabraniti slušanje, prisluškivanje, pohranjivanje ili bilo koji oblik nadzora ili presretanja komunikacije i meta podataka. Direktivom se također zabranjuju neželjene komunikacije (koje se često nazivaju *spam*), osim ako korisnici svojevrijedno ne pristaju na to, a ona sadržava i pravila o pohranjivanju „kolačića“ na računalima i drugim uređajima.

U siječnju 2017. Komisija je objavila Prijedlog uredbe o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama, koja bi trebala zamijeniti Direktivu o privatnosti i elektroničkim komunikacijama. Ovom Uredbom će se nastojati urediti/uskladiti odvijanje i uporaba elektroničke komunikacije s novim sustavom zaštite podataka koji je uspostavljen Općom uredbom o zaštiti podataka. Nova uredba bit će izravno primjenjiva u cijelom EU-u. Predloženi propisi o povjerljivosti elektroničkih komunikacija primjenjivat će se i na nove sudionike na tržištu elektroničkih komunikacijskih usluga koje nisu obuhvaćene Direktivom, budući da su Direktivom obuhvaćeni samo tradicionalni pružatelji telekomunikacijskih usluga. Obzirom na to da sve više dolazi do snažnog širenja upotrebe usluga za slanje poruka, pozivanje ili video prenošenje, isto će biti obuhvaćeno područjem primjene uredbe i morati će biti usklađeno s njezinim zahtjevima u pogledu zaštite, privatnosti i sigurnosti podataka.

Prijedlog nove Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58/EZ (Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) još je uvijek u postupku razmatranja.

▪ Uredba o obradi osobnih podataka u institucijama i tijelima Unije

Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ stupila je na snagu 11. prosinca 2018.⁹

⁸ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija, SL L 201 (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama).

⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ

Odredbe ove Uredbe su modernizirane u odnosu na Uredbu (EZ) br. 45/2001 i usklađene sa sustavom zaštite podataka koji je uspostavljen Općom uredbom o zaštiti podataka.

▪ **Uredba (EZ) 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II)** ¹⁰

Schengenski informacijski sustav (SIS), stvoren 1995. nakon ukidanja kontrole unutarnjih granica između država Europske unije. Riječ je o opsežnoj bazi podataka koja podržava kontrolu vanjskih granica i suradnju u provedbi zakona između država članica Schengenskog sporazuma.

Jačanje Schengenskog informacijskog sustava osnaženo je 2018., stavljanjem u primjenu Uredbe (EU) 2018/1860 o upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, Uredbe (EU) 2018/1861 o uspostavi, radu i upotrebi SIS-a u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te Uredbe (EU) 2018/1862 o uspostavi, radu i upotrebi SIS-a u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

Navedene uredbe imaju za cilj ojačati postojeće mjere (iz okvira sustava SIS II, uspostavljenog 2006. i operativnog od 2013.), posebno u kontekstu novih migracijskih i sigurnosnih izazova. One će zamijeniti postojeće propise predviđene uredbama (EZ) br. 1986/2006 i (EZ) br. 1987/2006 i Odlukom 2007/533/PUP nakon završetka postupne i početka cjelovite primjene, a koje će biti u cijelosti i potpuno operativne, najkasnije do 28. prosinca 2021. Preduvjet za potpunu operativnu primjenu uredbi je provjera ispunjenja svih kriterija koju će provesti Komisija. Provjera ispunjenja kriterija Komisije odnosi se na sljedeće; provjera provedbenih akata, jesu li poduzete mjere za obradu podataka u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS) i jesu li razmijenjene sve dopunske informacije nacionalnih tijela te je li Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) uspješno ispunila sve zahtjeve za ispitivanja.

Prava koja se u Schengenskom informacijskom sustavu odnose na osobne podatke u najvećem dijelu su povezana s: pravom ispitanika o tome da ima pravo znati u koje svrhe i pod kojim uvjetima se obrađuju njihovi osobni podaci; mogućnost podnošenja pritužbe nadzornom tijelu za zaštitu podataka; ostvarenje prava na ispravak osobnih podataka; pravo na brisanje osobnih podataka ako njihova upotreba više nije potrebna ili su osobni podaci obrađivani nezakonito; mjere za pristup, ispravljanje i brisanje nezakonito obrađenih podataka; pravo na naknadu od zemlje članice za svaku materijalnu ili nematerijalnu štetu koju ispitanik pretrpi zbog nezakonite obrade njegovih osobnih podataka.

Nacionalne vlade država članica Europske unije sudjeluju u Schengenskom informacijskom sustavu te se kontinuirano zalažu za provođenje odluka povezanih s pravima na zaštitu podataka radi čega na godišnjoj osnovi izvješćuju Europski odbor za zaštitu podataka o broju zahtjeva koji prime, a vezani su uz pristup podacima i ispravljanje podataka te o broju pokrenutih sudskih predmeta, ali i o njihovu ishodu.

Neovisna nadzorna tijela prate zakonitost nacionalnih obrada osobnih podataka u Schengenskom informacijskom sustavu. Istu ulogu ima i Europski nadzornik za zaštitu podataka uspostavljen temeljem Uredbe (EU) 2018/1725 koji surađuje i s Agencijom Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) kako bi osigurali usklađeni nadzor nad obradom podataka u Schengenskom informacijskom sustavu. Podaci obrađeni u Schengenskom informacijskom sustavu i povezane dopunske informacije ne smiju se prenositi ni stavljati na raspolaganje trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama. Uredba (EU) 2018/1725 primjenjuje se na osobne podatke koje obrađuje (EU) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Eurojust dok se Opća uredba o zaštiti podataka i Direktiva (EU) 2016/680 primjenjuju na osobne podatke koje obrađuju nacionalna nadležna tijela i službe.

▪ **Članci o zaštiti podataka u sektorskim zakonodavnim aktima**

Prethodno su navedeni glavni zakonodavni akti o zaštiti podataka, no i u sektorskim zakonodavnim aktima nalaze se specifične odredbe o zaštiti podataka, kao što su:

¹⁰ Uredba (EZ) 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II)

- **članak 13. (o zaštiti osobnih podataka)** Direktive (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela;
- **poglavlje VI. (o jamstvima zaštite podataka)** Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol);
- **poglavlje VIII. (o zaštiti podataka)** Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“)

Glavni međunarodni sporazumi EU-a o prijenosu podataka

▪ Prijenos komercijalnih podataka: odluke o primjerenosti

Komisija je u skladu s člankom 45. Opće uredbe o zaštiti podataka ovlaštena utvrditi nudi li zemlja izvan EU-a odgovarajuću razinu zaštite podataka na temelju svojeg nacionalnog zakonodavstva ili međunarodnih obveza koje je preuzela.

Parlament je donio nekoliko rezolucija u kojima izražava zabrinutost zbog transatlantskog protoka podataka.

▪ Krovni sporazum između EU-a i SAD-a

U okviru postupka davanja suglasnosti, Parlament je sudjelovao u odobravanju Sporazuma između SAD-a i EU-a o zaštiti osobnih podataka u vezi sa sprečavanjem, istragom, otkrivanjem i progonom kaznenih djela, koji se još naziva i „Krovni sporazumom“. Njime se želi zajamčiti visoka razina zaštite osobnih podataka koje se prenose u okviru transatlantske suradnje u svrhu izvršavanja zakonodavstva, odnosno u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala.

▪ Sporazumi između EU-a i SAD-a, EU-a i Australije te EU-a i Kanade o evidenciji podataka o putnicima (PNR)

Europska unija potpisala je sa Sjedinjenim Američkim Državama, Australijom i Kanadom bilateralne sporazume o evidenciji podataka o putnicima. Ti podaci obuhvaćaju informacije koje putnici daju prilikom rezervacije ili prijave leta i podatke koje zračni prijevoznici prikupljaju radi vlastite komercijalne svrhe. U borbi protiv teških kaznenih djela i terorizma, tijela kaznenog progona mogu koristiti podatke iz evidencije podataka o putnicima.

▪ Program EU-a i SAD-a za praćenje financiranja terorizma (TFTP)

Europska unija je potpisala bilateralni sporazum s SAD-om o obradi i prijenosu podataka o financijskim transakcijama iz EU-a u SAD za potrebe programa za praćenje financiranja terorizma.

Razni aspekti zaštite podataka u rezolucijama o pojedinim sektorima

Nekoliko rezolucija Europskog parlamenta odnosnih na različita područja politika, također se bavi zaštitom osobnih podataka kako bi se osigurala dosljednost s općim zakonodavstvom Europske unije o zaštiti podataka i zaštita privatnosti u tim pojedinim sektorima.

Europski odbor za zaštitu podataka

Na EU razini, Europski odbor za zaštitu podataka pruža okvir za suradnju između tijela za zaštitu podataka i brine o dosljednoj primjeni pravila o zaštiti podataka u cijeloj Europskoj uniji. Odbor izdaje smjernice o tumačenju temeljnog koncepta GDPR-a i/ili njegovih dijelova, ima široke ovlasti odlučivanja u sporovima između nacionalnih nadzornih tijela te davanja savjeta i smjernica o ključnim konceptima iz Opće uredbe o zaštiti podataka i Direktive o zaštiti podataka u području izvršavanja zakonodavstva.

Europski odbor za zaštitu podataka, nekadašnja Radna skupina iz članka 29., ima status tijela Europske unije i pravnu osobnost. Ovo tijelo okuplja nacionalna nadzorna tijela iz Unije, Ured europskog nadzornika za zaštitu podataka i Komisiju koji predstavljaju ključne čimbenike ukupnog sustava zaštite podataka u Europskoj uniji.

Europski nadzornik za zaštitu podataka

Europski nadzornik za zaštitu podataka je neovisno nadzorno tijelo koje jamči poštivanje obveza institucija i tijela Europske unije u vezi sa zaštitom podataka. Glavne zadaće ovog tijela su nadzor, savjetovanje i suradnja, a koje imaju za cilj osigurati da europske institucije i tijela poštuju pravo na privatnost i zaštitu podataka kada obrađuju osobne podatke i razvijaju nove politike.

Europski parlament

Zaštita osobnih podataka i poštovanje privatnoga života važna su temeljna prava svakog čovjeka. Europski parlament oduvijek se zalaže za uspostavu ravnoteže između jačanja sigurnosti i zaštite ljudskih prava, uključujući zaštitu podataka i privatnosti. U svibnju 2018. postali su pravno obvezujući novi europski propisi o zaštiti podataka, kojima se jačaju prava građana i pojednostavljaju pravila za pravne subjekte, posebno u današnjem - digitalnom dobu.

Europski parlament je zaštitu privatnosti postavio kao politički prioritet i na taj način ispunio svoju ključnu ulogu u oblikovanju zakonodavstva Europske unije u području zaštite osobnih podataka. U okviru redovnog zakonodavnog postupka, Parlament i Vijeće kontinuirano rade na reformi zaštite podataka, stoga je i izradi posljednji važni element – nova uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama.

Parlament nadzire međunarodne sporazume o prijenosu podataka, a svoju ulogu u tome ima u okviru postupaka suglasnosti ili sastavljanja izvješća. Naime, prije glasovanja o Sporazumu između EU-a i Kanade o evidenciji podataka o putnicima (PNR) Parlament je odlučio, u rezoluciji od 25. studenoga 2014., zatražiti mišljenje Suda (u skladu s člankom 218. stavkom 1. UFEU-a). Sud je u mišljenju od 26. srpnja 2017. zaključio da se Sporazum o evidenciji podataka o putnicima ne može sklopiti u postojećem obliku zbog nesukladnosti nekih njegovih odredbi s temeljnim pravom na zaštitu osobnih podataka čime je Parlament potvrdio i zajamčio ispravnost samih pravila EU-a o zaštiti podataka radi čega je svoj rad usmjerio na nadzor nad provedbom zakonodavstva.

AKTUALNI ZAKONODAVNI OKVIR REPUBLIKE HRVATSKE

Zakonodavni okvir kojim je regulirano područje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj, čine:

Ustav Republike Hrvatske – članak 37 (“Narodne novine“ br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 - pročišćeni tekst).

Zakon o potvrđivanju konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka (“NN - MU“ 4/05).

Zakon o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS. br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje (“NN - MU“ 12/05).

Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (“Narodne novine“ br. 42/2018)

Zakon o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela (“Narodne novine“ br. 46/2018).

Zakon o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga – članak 4., 25. i 30. (“Narodne novine“ br. 64/18).

Zakon o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija (“Narodne novine“ br. 68/2018).

Zakon o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka („NN – MU“ 8/19)

Zakon o obradi biometrijskih podataka – članak 3., 21. i 23. (“Narodne novine“ br. 127/19).

Uredba o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (“Narodne novine“ br. 36/2013, 105/17) i **Zakon o strancima** (“Narodne novine“ br. 133/2021)

Kriterij za obročnu otplatu i uvjeti za raskid obročne otplate upravne novčane kazne Agencije za zaštitu osobnih podataka (“Narodne novine“ br. 5/2020)

Odluka o uspostavi i javnoj objavi popisa vrsta postupaka obrade koje podliježu zahtjevu za procjenu učinka na zaštitu podataka

Odluka o uspostavi prekogranične interoperabilnosti mobilne aplikacije za obavješćavanje korisnika o izloženosti COVID-19 u svrhu javnozdravstvenog interesa praćenja i suzbijanja zaraznih bolesti (“Narodne novine“ br. 125/2020)

OVLASTI POSLOVI I ZADAĆE AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA REPUBLIKE HRVATSKE

Agencija je neovisno državno tijelo.

U svom djelovanju Agencija je samostalna i neovisna te za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru.

Nadzorno tijelo¹¹ za zaštitu osobnih podataka u Republici Hrvatskoj je Agencija za zaštitu osobnih podataka.

Ovlasti, poslovi i zadaće Agencije za zaštitu osobnih podataka, a temeljem Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" br. 42/18), Opće uredbe o zaštiti podataka i drugih nacionalnih propisa su:

Nadzorne ovlasti, nadležnosti i zadaće:

- **Agencija prati i nadzire:**
 - **poštivanje i primjenu** Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka;
 - **poštivanje i provođenje** zahtjeva i odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka;
 - **poštivanje i provođenje** Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija nadzirati obradu osobnih podataka u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka od strane nadležnih tijela radi sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući i zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i sprječavanje takvih prijetnji;
 - **obradu** osobnih podataka u svrhu sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija temeljem Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela;
 - **zakonitost obrade**, sukladno nacionalnom Zakonu i Općoj uredbi o zaštiti podataka
- **predstavlja Republiku Hrvatsku** pred Europskim odborom za zaštitu podataka u smislu provedbe Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija;
- **surađuje s nadzornim tijelima drugih država članica** radi pružanja uzajamne pomoći u svrhu provedbe Zakona;
- **surađuje s gostujućim nadzornim tijelima** koja imaju ovlasti za provođenje zajedničkih operacija, uključujući istrage i zajedničke mjere provedbe;
- **postupa na temelju zahtjeva tijela javne vlasti**, a koji se odnose na provjeru zakonitosti obrade i postupanja s osobnim podacima;
- **postupa i rješava po prigovorima ispitanika**;
- **pruža** (na zahtjev) svakom ispitaniku podatke i saznanja o ostvarivanju njegovih prava prema Zakonu (prema potrebi u tu svrhu surađivati s nadzornim tijelima u drugim državama);
- **provjerava navode** prigovora te u razumnom roku izvještava podnositelja prigovora o napretku i ishodu postupanja, posebice, ako je potrebno poduzimanje dodatnih provjera;
- **izdaje rješenja i stručna mišljenja** Agencije koja se odnose na vrste obrada, a koja potencijalno mogu prouzročiti visoki rizik za prava i slobode pojedinaca;

¹¹ **NADZORNO TIJELO** znači neovisno tijelo javne vlasti koje je osnovala država članica u skladu s člankom 51. Opće uredbe o zaštiti podataka; Neovisno tijelo javne vlasti, odgovorno je za praćenje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka radi zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade te olakšavanja slobodnog protoka osobnih podataka unutar Unije.

- **javno objavljuje rješenja i mišljenja** (pri objavi na mrežnim stranicama, ista se anonimiziraju ili pseudonimiziraju¹²);
- **objavljuje Pravomoćna rješenja** bez anonimiziranja podataka o počinitelju uz pretpostavku da je tim rješenjem utvrđena povreda Zakona ili Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s obradom osobnih podataka maloljetnika, posebnih kategorija osobnih podataka, automatiziranog pojedinačnog donošenja odluke, profiliranja itd.
- **o izrečenim mjerama donosi rješenja** protiv kojih nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor;
- po izvršnosti rješenja **provodi kontrolni nadzor**;
- **obavještava nadležna pravosudna tijela** o kršenjima odredaba Zakona;
- **pokreće i vodi postupke** protiv odgovornih osoba zbog povrede Zakona ili Opće uredbe o zaštiti podataka;
- **sudjeluje u pravnim postupcima** koji se vode u vezi s provođenjem odredbi Zakona;
- u tijeku prekršajnog postupka **poduzima sve radnje na koje je po posebnom zakonu ovlaštena**, a putem osobe koju za to ovlasti kao svog predstavnika;
- **obustavlja upravne postupke** i ustupa iste Visokom upravnom sudu RH, ako Agencija posumnja u valjanost provedbene odluke Europske komisije o primjerenosti i o standardnim ugovornim klauzulama;
- **izriče upravno novčane kazne i mjere**;
- **omogućava uspostavu učinkovitog mehanizma** za poticanje povjerljivog izvješćivanja o povredama Zakona;
- **prati i izučava problematiku** povezanu s područjem obrade osobnih podataka i njihov utjecaj na njihovu zaštitu, posebice razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Savjetodavne ovlasti:

- **savjetuje Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i druga tijela javne vlasti** u pitanjima o zakonodavnim i administrativnim mjerama koje se odnose na obradu i postupanje s osobnim podacima;
- **provodi postupke savjetovanja** u vezi s postupcima obrade osobnih podataka;
- **savjetuje voditelja obrade** ¹³ i daje mišljenja na vlastitu inicijativu ili na zahtjev o svakom pitanju u svezi sa zaštitom osobnih podataka;
- **daje mišljenja i odobrava nacрте kodeksâ** ponašanja;
- **donosi standardne klauzule** o zaštiti podataka;
- **odobrava obvezujuća korporativna pravila** ¹⁴;
- **provodi i prati usklađenost s kodeksom** ponašanja;
- **poduzima odgovarajuće radnje** (uz primjenu prikladnih zaštitnih mjera) u slučajevima u kojima voditelj ili izvršitelj obrade krše kodeks;
- **promiče javnu svijest i shvaćanje o rizicima**, pravilima, zaštitnim mjerama i pravima koja se odnose na obradu i postupanje s osobnim podacima;
- **provodi aktivnosti osvješćivanja** pojedinaca, voditelja i izvršitelja obrade te drugih ciljanih skupina;
- **kontinuirano radi na podizanju svijesti** voditelja obrade i izvršitelja obrade, odgovornih za obradu osobnih podataka o njihovim obvezama koje proizlaze iz Zakona i Opće uredbe o zaštiti podataka;
- **donosi Kriterije za određivanje visine naknade** administrativnih troškova u slučaju kada su zahtjevi ispitanika očito neutemeljeni, pretjerani ili učestali.

¹² PSEUDONIMIZACIJA znači obrada osobnih podataka na način da se osobni podaci više ne mogu pripisati određenom ispitaniku bez uporabe dodatnih informacija, pod uvjetom da se takve dodatne informacije drže odvojeno te da podliježu tehničkim i organizacijskim mjerama kako bi se osiguralo da se osobni podaci ne mogu pripisati pojedincu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi;

¹³ VODITELJ OBRADJE je fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; kada su svrhe i sredstva takve obrade utvrđeni pravom Unije ili pravom države članice, voditelj obrade ili posebni kriteriji za njegovo imenovanje mogu se predvidjeti pravom Unije ili pravom države članice;

¹⁴ OBVEZUJUĆA KORPORATIVNA PRAVILA je pojam koji podrazumijeva politike zaštite osobnih podataka kojih se voditelj obrade ili izvršitelj obrade s poslovnim nastanom na državnom području države članice pridržava za prijenose ili skupove prijenosa osobnih podataka voditelju obrade ili izvršitelju obrade u jednoj ili više trećih zemalja unutar grupe poduzetnika ili grupe poduzeća koja se bave zajedničkom gospodarskom djelatnošću;

Korektivne ovlasti:

- **utvrđuje povrede, izdaje upozorenja i opomene;**
 - **izdaje upozorenja** (voditelju ili izvršitelju obrade) o tome da namjeravani postupci obrade mogu prouzročiti kršenje odredaba Zakona;
 - **izdaje službene opomene**, ako se postupcima obrade krše odredbe EU Opće uredbe o zaštiti podataka
- ima **ovlasti narediti** voditelju ili izvršitelju obrade:
 - **poštivanje zahtjeva** ispitanika za ostvarivanje njegovih prava
 - **obvezno usklađenje postupaka** obrade s odredbama Zakona i Opće uredbe o zaštiti podataka (na točno određen način i u točno zadanom roku) posebno na način da zatraži ispravak ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade ¹⁵ sukladno čl. 17. Opće uredbe o zaštiti podataka;
 - **obvezu obavješćivanja ispitanika** o povredi osobnih podataka
 - **ispravljanje ili brisanje** osobnih podataka ili ograničavanje obrade te izvješćivanje o takvim radnjama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni
- ima mogućnost **suspendirati protok podataka** primatelju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji
- ima mogućnost **suspendirati ili isključiti** voditelja ili izvršitelja obrade iz kodeksa;
- ima ovlasti **narediti certifikacijskom tijelu povlačenje certifikata ili ne izdavanje** certifikata, ako nisu ispunjeni zahtjevi za certificiranje ili ako oni više nisu ispunjeni;
- **izriče upravne novčane kazne uz mjere**, ili umjesto mjera, ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja

Istražne ovlasti:

- **provođenje istrage** u obliku revizije zaštite podataka,
- privremeno ili trajno **ograničavanje ili zabrana** obrade podataka,
- **ishođenje pristupa** svim:
 - osobnim podacima, informacijama potrebnim za obavljanje svojih zadaća,
 - prostorijama voditelja i izvršitelja obrade,
 - opremi i sredstvima za obradu podataka,
- prema potrebi, **može**:
 - napraviti preslike dostupnih dokumenata, presnimiti sve sadržaje sustava pohrane i prikupiti druge relevantne informacije.
 - oduzeti potrebne sustave pohrane i opremu koja sadržava druge relevantne informacije i zadržati je koliko je potrebno za izradu preslika,
 - zapečatiti sustave pohrane ili opremu za vrijeme nadzora i u opsegu prijeko potrebnom za provedbu nadzornih aktivnosti,
- ako se pri provedbi nadzora dođe do saznanja ili pronadu predmeti koji upućuju na počinjenje kaznenog djela, **ima ovlasti izvijestiti nadležnu policijsku postaju ili državnog odvjetnika.**

Donošenje i javna objava Smjernica o procjeni učinka na zaštitu podataka

Na temelju članka 35. stavka 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, članka 1. i 4. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka o zaštiti podataka ("Narodne novine" br. 42/18), članka 12. Statuta Agencije za zaštitu osobnih podataka te uzimajući u obzir Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka i utvrđivanje mogu li postupci obrade „vjerojatno prouzročiti visok rizik” u smislu Uredbe 2016/679 (WP 248 rev. 01) donesene 4. travnja 2017. (posljednji put revidirane i donesene 4. listopada 2017.) i Mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka

¹⁵ OGRANIČAVANJE OBRADJE je označavanje prikupljenih i pohranjenih osobnih podataka s ciljem ograničavanja njihove obrade u budućnosti;

25/2018 na nacrt popisa Agencije za zaštitu osobnih podataka o vrstama postupaka obrade koje podliježu zahtjevu za procjenu učinka na zaštitu podataka, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka donio je ODLUKU o uspostavi i javnoj objavi popisa vrsta postupaka obrade koje podliježu zahtjevu za procjenu učinka na zaštitu podataka, a koja je objavljena/javno dostupna na službenim web stranicama Agencije za zaštitu osobnih podataka <https://azop.hr/odluka-o-uspostavi-i-javnoj-objavi-popisa-vrsta-postupaka-obrade-koje-podlijezu-zahtjevu-za-procjenu-ucinka-na-zastitu-podataka/>.

EU i međunarodni rad Agencije:

- **sustavno prati uređenje zaštite osobnih podataka u zemlji i inozemstvu**
- **surađuje s nacionalnim tijelima za zaštitu podataka država članica Europske unije;**
- **sudjeluje u radnim skupinama i tijelima, podskupinama, koordinacijama Vijeća Europske unije i Vijeća Europe te u Odboru za zaštitu podataka;**
- **surađuje s tijelima za zaštitu osobnih podataka država u okruženju, a koje nisu članice Europske unije;**

Izvjestavanje:

- **godišnje izvješće o radu** Agencija podnosi Hrvatskom saboru, a u skladu s posebnim propisom mora sadržavati i podatke o praćenju provedbe Zakona, strukturirane u skladu s odredbama posebnog zakona kojima je propisan sadržaj toga godišnjeg izvješća;
- **na zahtjev Europske komisije dostavljati EK i Europskom odboru za zaštitu podataka godišnje izvješće o provođenju zahtjeva** EU Opće uredbe o zaštiti podataka kroz nacionalni Zakon;

ORGANIZACIJSKI PROFIL Agencije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.

Agencija neposredno nadzire provedbu pravno obvezujućeg akta Europske unije i nacionalnog zakona, predstavlja hrvatsko nadzorno tijelo za zaštitu podataka u pitanjima o zaštiti osobnih podataka u tijelima Europske unije i međunarodnim organizacijama, ostvaruje međunarodne suradnje sukladno posebnom zakonu i to kroz suradnje s nacionalnim tijelima za zaštitu podataka država članica Europske unije, savjetuje Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i druga državna tijela u pitanjima zakonodavnih i administrativnih mjera koje se odnose na obradu i postupanje s osobnim podacima, rješava u upravnim stvarima te obavlja druge upravne i stručne poslove kao što su provedba mjera za unaprjeđenje utvrđenog stanja u području zaštite podataka, daje pravna mišljenja, pruža stručnu pomoć u odgovarajućoj primjeni zakona kod ostvarenja Ustavom Republike Hrvatske, Općom uredbom o zaštiti podataka i zakonima zajamčenih prava na zaštitu osobnih podataka. Pored navedenog, a usporedo i s jednakim značajem, Agencija je nadzorno tijelo, zaduženo za nadzor nad zaštitom osobnih podataka, nadzor nad provedbom pravno obvezujućeg akta Europske unije te nacionalnog zakona, a pri čemu poslovi Agencije obuhvaćaju postupke kojima se provodi izravni uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba radi utvrđivanja činjenica te poduzimanja zakonom propisanih mjera i radnji koje u nacionalnom nadzornom tijelu za zaštitu podataka – Agenciji, obavljaju ravnatelj, zamjenik ravnatelja te zaposlenici/službenici Agencije, posebno stručni u pravnom, informacijskom i sigurnosnom području.

Struktura upravljanja i unutarnji ustroj Agencije u 2020.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je samostalno i neovisno, državno tijelo sa savjetodavnim, korektivnim, nadzornim i istražnim ovlastima za područje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj koja za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru, stoga nema nadležno/resorno ministarstvo.

Radom Agencije upravlja ravnatelj kojem u radu pomaže zamjenik. Temeljem Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" broj 42/18), ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a temeljem javnog poziva za dostavu kandidatura. Na ravnatelja i zamjenika ravnatelja odnose se odredbe Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Upravljanje Agencijom u 2020. godini:

ravnatelj: do 17. svibnja 2020. ravnatelj Agencije je bio g. Anto Rajkovača, dipl. krim.
zamjenik ravnatelja: do 17. svibnja 2020. ravnatelj nije imao zamjenika

ravnatelj: od 18. svibnja 2020. ravnatelj Agencije je g. Zdravko Vukić, mag. oec.
zamjenik ravnatelja: zamjenik ravnatelja je g. Igor Vulje, dipl. krim. univ. spec. pol.

Agencija ima Stručnu službu.

Za pojedina područja rada iz nadležnosti Agencije, ustrojene su:

Služba za zaštitu osobnih podataka, Služba za nadzor i središnji registar, Služba za međunarodnu suradnju, EU i pravne poslove te Samostalni odjel za financijsko-planske, računovodstvene poslove, poslove riznice i zajedničke poslove.

Radom službi rukovode načelnici službi, a odjelima voditelji odjela.

Ovo izvještajno razdoblje koje obuhvaća 2020. godinu, Agencija za zaštitu osobnih podataka na dan 31. prosinca 2020. zaključuje s ukupno 33 zaposlenika/službenika i 2 dužnosnika (ravatelj i zamjenik ravnatelja).

Budući da je na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 7. stavka 3. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine" broj 42/18.) na sjednici Hrvatskog sabora od 18. svibnja 2020. Odlukom imenovan ravnatelj, a obzirom da je člankom 54. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka određeno da je ravnatelj Agencije dužan u roku od 60 dana od dana imenovanja podnijeti na potvrdu Hrvatskome saboru Pravilnik o radu Agencije, novi Pravilnik o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka podnesen je na potvrdu Hrvatskom saboru u propisanom roku. Nakon potvrde Pravilnika o radu isti će biti objavljen u Narodnim novinama te sukladno čl. 54. st. 2. Zakona u roku od 30 dana biti će donesen Pravilnik o unutarnjem redu Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Sukladno navedenom, do donošenja Pravilnika o unutarnjem redu Agencije za zaštitu osobnih podataka na unutarnji ustroj Agencije, primjenjuju se Statut Agencije, sadašnji Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu te pripadajuća Sistematizacija radnih mjesta. Do donošenja Pravilnika o unutarnjem redu Agencije, zaposlenici/službenici nastavljaju obavljati poslove na kojima su zatečeni na dan stupanja na snagu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i zadržavaju sva prava iz radnog odnosa.

Obzirom na to da uvodna odredba br. 120 Uredbe (EU) o zaštiti podataka navodi da bi svako nadzorno tijelo trebalo imati na raspolaganju financijske i ljudske resurse, prostorije i infrastrukturu, potrebne za djelotvorno izvršavanje njihovih zadaća, uključujući one povezane s uzajamnom pomoći i suradnjom s drugim nadzornim tijelima u Uniji te da bi svako nadzorno tijelo trebalo imati odvojeni, javni godišnji proračun koji može biti dio ukupnog državnog ili nacionalnog proračuna, a na temelju članka 16. Zakona o provedbi Opće uredbe sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, što određuje Agenciju kao proračunskog korisnika na razini razdjela organizacijske klasifikacije, RKP 25860.

Opća uredba o zaštiti podataka (javnosti poznata pod engleskim akronimom GDPR)¹⁶ dio je inovativnog sustava upravljanja koji ima za cilj osigurati usklađeno tumačenje te primjenu i provedbu pravila o zaštiti podataka u Europskoj uniji. Nositelji tj. stupovi provedbe tih pravila su (EU) Odbor za zaštitu

¹⁶ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 4. 5. 2016.)

podataka kojeg čine predstavnici nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu podataka zemalja EU / EEA, (EU) Nadzornik za zaštitu podataka te neovisna nadzorna tijela za zaštitu podataka koji predstavljaju ključne čimbenike ukupnog sustava zaštite podataka u Europskoj uniji. Budući da su tijela za zaštitu podataka važni za funkcioniranje cjelokupnog sustava/koncepta zaštite podataka u EU, njihov rad, učinkovitu neovisnost, odgovarajuće financijske, ljudske i tehničke resurse, prati Europska komisija kao glavno izvršno tijelo Europske unije, nadležno za promicanje općih interesa EU-a, predlaganje zakonodavnih akata, provedbu odluka Europskog parlamenta i Vijeća EU-a te praćenje poštivanja ugovora Europske unije.

UVOD

Sukladno članku 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (“Narodne novine“ br. 42/18), Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija), dostavlja Hrvatskome saboru, šesnaesto po redu Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.

Agencija za zaštitu osobnih podataka u Republici Hrvatskoj, ali jednako tako i sva nadzorna tijela država članica Europske unije, od sredine 2018. suočena su s proširenim opsegom poslova, zadaća, ovlasti i nadležnosti, direktno povezana s širom i općom primjenom zakonodavnog okvira i ukupnog koncepta zaštite osobnih podataka na prostoru Europske unije.

Primjena propisa o zaštiti osobnih podataka odnosi se na sve vrste obrade osobnih podataka, a obrada osobnih podataka, proteže se kroz gotovo sva područja rada fizičkih ili pravnih osoba, posebice kada se isti nalaze u ulozi voditelja i/ili izvršitelja obrade podataka ili trećih strana koje u svakodnevnom radu i pri obavljanju svojih poslova i zadaća raspolažu s osobnim podacima u različite svrhe.

Područje zaštite osobnih podataka osim propisa o zaštiti podataka proteže se i na primjenu svih posebnih propisa kojima je uređeno pojedino pravno područje, poput javnog sektora odnosno djelovanje tijela javne vlasti, sektor zdravstva, financijski sektor, sektor telekomunikacija, sektor znanosti i obrazovanja, sektor marketinga itd., ali i na sva druga područja u kojima priroda poslova iziskuje obradu osobnih podataka ispitanika/osoba.

U odnosu na period prije 2018., preciznije od obvezujuće primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (25.5.2018.) i stupanja na snagu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agenciji bilježi veliko radno opterećenje u stalnom porastu (kako od sredine 2018. tako i u prethodnoj 2019., ali i u ovoj izvještajnoj, 2020. godini). Usporedo s time, kontinuirani razvoj novih tehnologija, kao što su umjetna inteligencija, prepoznavanje lica, razvoj i široka primjena online komunikacijskih alata, Internet servisa i društvenih mreža, a postavljene u kontekst pojave globalne pandemije prouzrokovane koronavirusom COVID-19., u 2020. godini donijeli su nove i pojačane izazove, posebno povezane s ljudskim pravima pri čemu je naglasak stavljen na ona prava koja se direktno vežu uz privatnost i zaštitu podataka. Upravo s tim razlogom, veći broj nadzornih tijela za zaštitu podataka

država članica EU u 2020. godini je radilo s pojačanim financijskim i ljudskim resursima, ali je više tih nadzornih tijela koji ističu kako to još ne ispunjava potrebe radnog opterećenja.

U ovom izvještajnom razdoblju (od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.) u Agenciji za zaštitu osobnih podataka zabilježeno je više od pet tisuća predmeta koji su se našli u radu/rješavanju, a riješeno je više od dvije tisuće predmeta koji podrazumijevaju: davanje stručnih mišljenja na zahtjev fizičkih i pravnih osoba (ispitanika i voditelja/izvršitelja obrade); rješavanje pritužbi (na zahtjev ispitanika ili po službenoj dužnosti); izdavanje rješenja; upravne postupke; izricanje upravnih mjera i dr. Također, provedeno je oko dvije tisuće nadzornih postupanja i aktivnosti, dano je više od pet stotina stručnih mišljenja i preporuka domaćim i međunarodnim institucijama (na nacionalne zakonske i podzakonske akte, nacрте i konačne prijedloge zakona, uredbe, sporazume, odluke i sl.).

Važno je istaknuti kako se u rješavanju predmeta Agencije, osim propisa o zaštiti osobnih podataka primjenjuju i drugi nacionalni posebni propisi te smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka, mišljenja Radne skupine za zaštitu podataka iz članka 29. Direktive 95/46 i praksa Europskog suda.

Svi upravni akti koje donosi Agencija podložni su preispitivanju upravnih sudova, u upravnom sporu kroz dva stupnja. Stoga je kod donošenja odluka i kod izrade svih akata potrebno stručno, teoretsko i praktično znanje o pravu i praksama, ali i posebno važno iskustvo u području zaštite osobnih podataka na nacionalnoj i europskoj platformi, kontinuirano praćenje propisa i osobito sudske prakse iz područja zaštite osobnih podataka.

U ovom izvještajnom razdoblju (od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.) u Agenciji za zaštitu osobnih podataka zaposleno je sveukupno 35 osoba, što je manje u odnosu na prethodne dvije godine (2019. - 37 i 2018. - 40). Obzirom na broj i kompleksnost predmeta Agencije, zaposlenici/službenici su svakodnevno opterećeni velikim brojem predmeta različitih tematika/područja, što u konačnici rezultira nemogućnošću rješavanja svih od ukupno zaprimljenih predmeta u propisanim rokovima. Pored toga, Agencija je u 2020. godini započela provoditi postupke izricanja upravno novčanih kazni za koje su kriteriji i način utvrđivanja uređeni Općom uredbom o zaštiti podataka te smjericama nadležnih Europskih tijela što predstavlja novi radni proces Agencije i iziskuje dodatno poznavanje te kontinuirano izučavanje pravne prakse koju zaposlenici Agencije moraju poznavati kako bi bili u mogućnosti primjenjivati sve relevantne kriterije u postupku izricanja svake pojedinačne kazne.

U ovom Godišnjem izvješću o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka, Agencija predstavlja svoj rad, poslove i zadaće o kojima izvještava stručna služba Agencije i to za period od 1. siječnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.

SAŽETAK O STANJU PREDMETA Agencije za zaštitu osobnih podataka u 2020. godini							
	2017.	2018.	povećanje/ smanjenje u 2018. u odnosu na 2017.	2019.	povećanje/ smanjenje u 2019. u odnosu na 2018.	2020.	povećanje/ smanjenje u 2020. u odnosu na 2019.
ukupan broj predmeta u rješavanju u 2020.	1550	5242	238%	5936	13%	5521	-7%
ukupan broj prenesenih predmeta iz prethodnih godina u godinu o kojoj se izvještava	341	2285	570%	2226	-3%	2427	9%
preneseni predmeti iz godine o kojoj se izvještava u sljedeću (nadolazeću) godinu						2056	
ukupno zaprimljenih predmeta za rješavanje u 2020.	1374	4901	257%	4009	-18%	3094	-23%
broj "GDPR" predmeta u rješavanju u godini o kojoj se izvještava	0	3829		2532	-34%	3541	40%
broj "međunarodnih" predmeta u rješavanju		1072		1054	-2%	900	-15%
upiti voditelja i izvršitelja putem e-maila	386	676	75%	118	-83%	578	390%
broj riješenih predmeta (sveukupno)	1209	2957	145%	3488	18%	2968	-15%
zahtjevi za pravna mišljenja / upiti (zaprimljeni za rješavanje u godini o kojoj se izvještava)	841	3464	312%	2277	-34%	1514	-34%
zahtjevi za pravna mišljenja / upiti (za rješavanje u izvještajnoj godini, a preneseni iz prijašnjih)				1274		1599	26%
sveukupno za rješavanje predmeta pravna mišljenja / upiti				3551		3113	-12%
riješeni zahtjevi za davanje pravnih mišljenja / upiti				1952		1572	-19%
preneseni zahtjevi za davanje pravnih mišljenja / upiti, u sljedeću (nadolazeću) godinu		1274		1599	26%	1541	-4%
zaprimljeni zahtjevi za utvrđivanje povrede prava / pritužbe (zaprimljeni za rješavanje u godini o kojoj se izvještava)				114		102	-11%
zahtjevi za utvrđivanje povrede prava / pritužbe (za rješavanje u izvještajnoj godini, a preneseni iz prijašnjih)				250		198	-21%
sveukupno za rješavanje predmeta utvrđivanje povrede prava / pritužbe u godini o kojoj se izvještava	139	383	176%	364	-5%	300	-18%
riješeni zahtjevi za utvrđivanje povrede prava / pritužbe	136	133	-2%	166	25%	152	-8%
preneseni zahtjevi za utvrđivanje povrede prava/pritužbe u sljedeću godinu	27	250	826%	198	-21%	148	-25%
ostalo/komunikacija s drugim tijelima	9	9	0%	12	33%	37	208%

ukupan broj upravnih postupaka u rješavanju	163	383	135%	364	-5%	300	-18%
<i>ukupan broj rješenja donesenih po pritužbi / zahtjevu</i>				159		138	-13%
<i>ukupan broj rješenja donesenih po službenoj dužnosti</i>				9		14	56%
ukupan broj izrečenih upravnih mjera				91		89	-2%
postupanja po predmetima iz područja međunarodne i EU suradnje	651	1072	65%	497	-54%	900	81%
suradnje Agencije s tijelima nadležnima za nadzor nad obradom osobnih podataka država članica Europske unije	415	486	17%	99	-80%	390	294%
<i>postupak nadzora na zahtjev ispitanika</i>	196	150	-23%	294	96%	305	4%
<i>postupak nadzora na prijedlog treće strane</i>	10	7	-30%	10	43%	25	150%
<i>nadzori i nadzorne provjere po službenoj dužnosti</i>	1152	1358	18%	2065	52%	1570	-24%
ukupan broj nadzornih aktivnosti	1358	1515	12%	2369	56%	1900	-20%
broj naloga za otklanjanje nesukladnosti ili nepravilnosti (neposredni/izravni i posredni/neizravni nadzor)	368	481	31%	646	34%	620	-4%
izvješća nadzornom tijelu o povredi osobnih podataka - „incidenti“		49		73	49%	107	47%
<i>obavijesti o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka</i>	531	4304	711%	1540	-64%	1216	-21%
<i>IMI sustav, broj predmeta prekograničnog postupanja (cross-border cases)</i>				807		1203	49%
stručna mišljenja na zakonske i podzakonske akte, davanje prijedloga i preporuka domaćim i međunarodnim institucijama (ukupno)	156	190	22%	263	38%	409	56%
mišljenja o iznošenju podataka u inozemstvo	73	61	-16%	46	-25%	20	-57%
mišljenje na nacionalne zakonske i podzakonske akte, nacрте i konačne prijedloge zakona, uredbi, sporazuma, odluka i izvještaja (članak 33. Opće uredbe)	44	73	66%	82	12%	101	23%

STATISTIČKI PODACI I POKAZATELJI

U ovom izvještajnom razdoblju od 1. siječnja - 31. prosinca 2020. Agencija za zaštitu osobnih podataka je zaprimala u rad i za rješavanje ukupno 3094 predmeta što je 23% manje u odnosu na 2019. Iako sve predmete povezuje pojam zaštita osobnih podataka, ukupno 900 predmeta odnosi se na poslove iz područja EU i međunarodne suradnje od kojih 390 pripada kategoriji suradnje Agencije s tijelima nadležnima za nadzor nad zaštitom osobnih podataka država članica Europske unije, a ukupan broj ovih predmeta je veći za 4 puta u odnosu na prethodnu, 2019. godinu.

Važno je naglasiti kao je Agencija u 2020. godini imala u radu i za rješavanje sveukupno 5521 predmet od čega su, i kako je gore navedeno, 3094 nova predmeta (zaprimljena u razdoblju 1.1.-31.12.2020.), a 2427 predmeta za rješavanje u 2020. godini pripadaju predmetima prenesenim iz prijašnjih izvještajnih razdoblja. Stoga je Agencija u 2020. u radu i za rješavanje imala svega 7% manje predmeta u odnosu na prethodnu 2019. kada ih je bilo 13% više u usporedbi s 2018. godinom koja je pak bilježila povećanje broja predmeta za 238% u odnosu na 2017.

Tijekom 2020. Agencija je zaprimila u rad ukupno 1635 predmeta koji su se odnosili na postupanja po zaprimljenim zahtjevima za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka, predstavkama građana te upitima/zahtjevima za izdavanjem stručnih mišljenja i odgovora pod kojim uvjetima bi se obrada osobnih podataka smatrala zakonitom u smislu propisa o zaštiti osobnih podataka. Osim novo zaprimljenih predmeta u radu i rješavanju bilo je i 1797 predmeta iz prošlog izvještajnog razdoblja (2019.), tako da je u 2020. ukupno bilo u radu 3450 predmeta ove vrste.

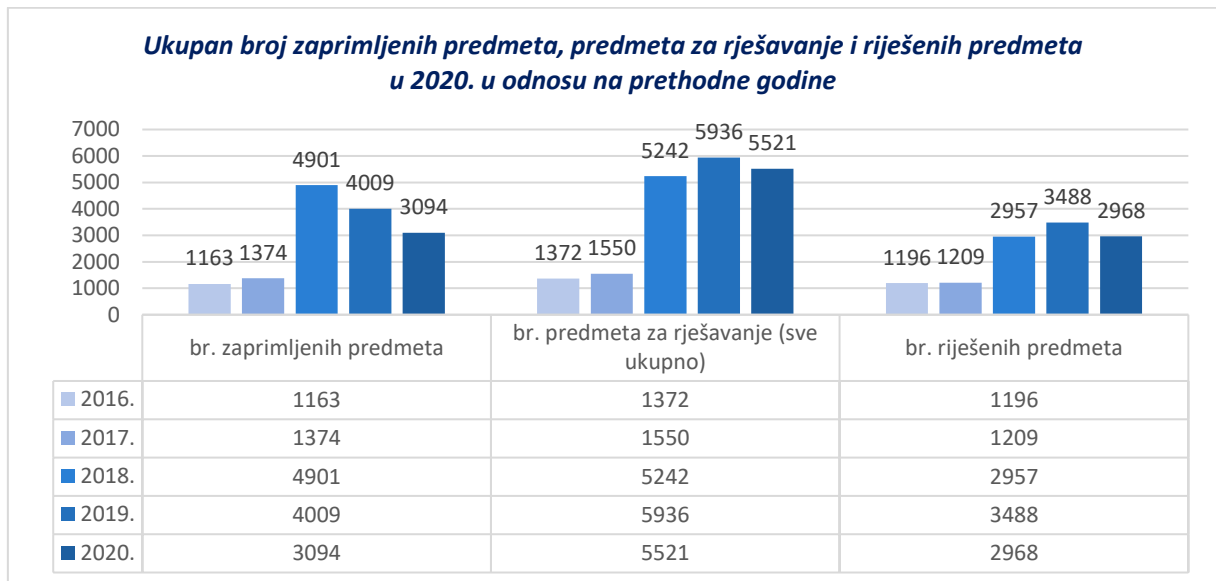
Uzrok velikom broju novo zaprimljenih predmeta, ali i onima koji se za rješavanje prenose u sljedeća izvještajna razdoblja, u najvećoj mjeri je posljedica pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (od sredine 2018.), budući da je od tog razdoblja značajno povećao ukupan broj zaprimljenih predmeta koji su se našli u rješavanju.

Naime, Agencija za zaštitu osobnih podataka kao i sva nadzorna tijela država članica Europske unije, od sredine 2018. suočena su s novim, proširenim opsegom poslova, zadaća, ovlasti i nadležnosti, direktno povezana s širom/općom primjenom zakonodavnog okvira i ukupnog koncepta zaštite osobnih podataka na prostoru Europske unije. U odnosu na period prije 2018., preciznije od obvezujuće primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (25.5.2018.), Agencija bilježi veliko radno opterećenje u stalnom porastu (kako u prethodnoj 2019. tako i u 2020.).

Usporedo, kontinuirani razvoj novih tehnologija, kao što su umjetna inteligencija, prepoznavanje lica, razvoj i široka primjena online komunikacijskih alata, Internet servisa i društvenih mreža u kontekstu pojave globalne pandemije prouzrokovane koronavirusom COVID-19, u 2020. godini su donijeli nove i pojačane izazove, posebno povezane s ljudskim pravima pri čemu je poseban naglasak stavljen na ona prava koja se direktno vežu uz zaštitu osobnih podataka i poštivanje temeljnih ljudskih prava koja su povezana sa zaštitom osobnih podataka. Kao i prethodnih godina, zlouporaba osobnih podataka i novih tehnologija predstavljala je prijetnju za temeljna prava i demokratske postupke. Nastavili su se javljati problemi nezakonitih internetskih sadržaja i dezinformiranja, što je nacionalnim i međunarodnim dionicima bio poticaj da promisle o pravnim i tehničkim mogućnostima za djelotvorno rješavanje tih problema.

Također, u ovom izvještajnom razdoblju, provedeno je ukupno 1900 nadzornih postupanja/aktivnosti od čega je 1570 nadzora i nadzornih provjera provedeno po službenoj dužnosti, 305 nadzornih postupaka provedeno je na zahtjev ispitanika i 25 postupak nadzora je proveden na prijedlog treće strane.

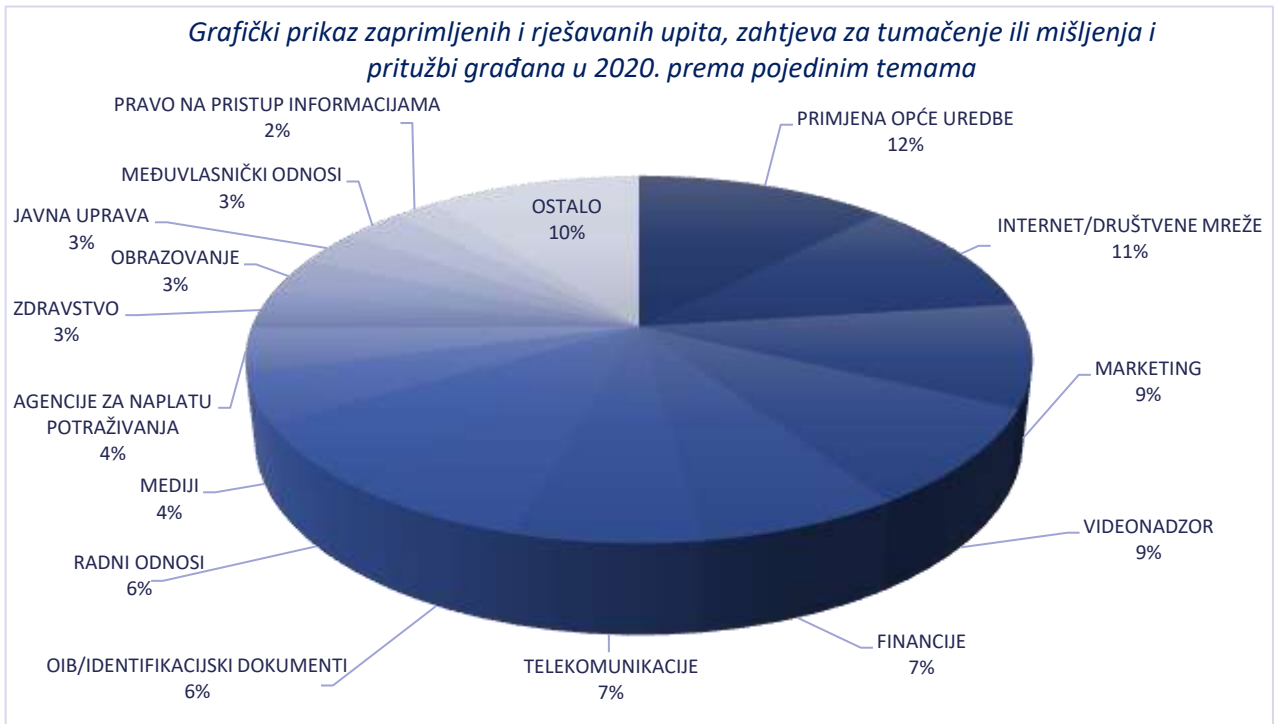
Nadalje, od sveukupnog broja predmeta (5521) u rješavanju tijekom ovog izvještajnog razdoblja (1.1.-31.12.2020.) riješeno je 2968 predmeta dok je 2056 predmeta i dalje ostalo u radu te su isti preneseni za rješavanje u 2021. godinu.

Analizom zaprimljenih predmeta koji su se našli u rješavanju u 2020., razvidno je kako je Agencija za zaštitu osobnih podataka u ovom izvještajnom razdoblju imala u rješavanju najveći broj predmeta koji su se odnosili na zatražena mišljenja i postupanja vezana uz primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka. Jednako kao i prošle (2019.) godine, tako i u 2020. na drugom mjestu po broju zaprimljenih zahtjeva za davanje mišljenja, tumačenja tj. zaprimljenih upita, nalazi se obrada/objava osobnih podataka na Internetu (društvenim mrežama Facebook, Instagram, YouTube i dr.), zatim obrada osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga, obrada videonadzornim kamerama/sustavima, obrada osobnih podataka u financijskom i telekomunikacijskom sektoru, potom obrada osobnih podataka povezanih s prikupljanjem osobnih dokumenata (preslika/scan osobne iskaznice), potom obrada osobnih podataka u vezi s radnim odnosima, obrada koju provode mediji, agencije za naplatu potraživanja, zdravstveni i obrazovni sektor i dr..

Omjer postotnog udjela prema pojedinim područjima/sektorima, prikazan je u grafičkom prikazu koji se nalazi u nastavku.

Također, u ovom kontekstu važno je istaknuti kako Agencija u svojim postupanjima, a osim pravnih izvora iz područja zaštite osobnih podataka, primjenjuje i druge propise/zakone (*lex specialis*) koji reguliraju pojedino pravno područje te koji sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka predstavljaju jednu od zakonitih osnova za obradu osobnih podataka. Stoga postupanje u području zaštite osobnih podataka kod donošenja odluke (rješenja) ili davanja stručnog mišljenja, iziskuje poznavanje i primjenu širokog područja propisa ovisno o području/sektoru na koje se odnosi postupanje.

POSTUPANJA AGENCIJE U POJEDINIM SEKTORIMA

Postupanja Agencije vezano uz tumačenja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR-a)

U ovom izvještajnom razdoblju, dvanaest posto od ukupnog broja zaprimljenih upita, odnose se na upite koje Agenciji upućuju voditelji i/ili izvršitelji obrade podataka i građani, a ponajviše u vezi s pitanjima, zahtjevima za tumačenjem ili pojašnjenjima oko primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. U skladu s time Agencija je izdala značajan broj stručnih mišljenja vezanih uz primjenu i provedbu propisa o zaštiti osobnih podataka, osobito Opće uredbe o zaštiti podataka koja se izravno i obvezujuće i na jednak način primjenjuje u svim zemljama Europske unije. U najvećem dijelu izdana mišljenja odnosila su se na obveze voditelja/izvršitelja obrade pri usklađivanju njihovog poslovanja prema zahtjevima iskazanima u Općoj uredbi o zaštiti podataka, kao što je primjerice tumačenje pravnih osnova za obradu osobnih podataka, privole kao jedne od pravnih osnova za obradu osobnih podataka, legitimnog interesa, poštovanja prava ispitanika, imenovanja službenika za zaštitu podataka i dr. te upoznavanja voditelja i izvršitelja obrade s njihovim obvezama sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka, a osobito u dijelu koji se tiče obveze informiranja ispitanika tj. transparentne obrade osobnih podataka.

Postupanja Agencije u financijskom i bankarskom sektoru

U 2020. Agencija je nastavila zaprimati značajan broj zahtjeva za zaštitu prava vezanih uz onemogućavanje ostvarivanje prava na pristup osobnim podacima (tj. kreditnoj dokumentaciji) u kreditnim institucijama/bankama kao voditeljima obrade osobnih podataka.

U vezi s time Agencija je izradila značajan broj rješenja (postupajući po zahtjevima ispitanika) kojima je naloženo ostvarivanje jednog od temeljnih prava iz Opće uredbe o zaštiti podataka – ostvarivanje prava na pristup osobnim podacima/kreditnoj dokumentaciji, a koje banke obrađuju po ugovorima o kreditu. U provedenim postupcima je utvrđeno kako banke posjeduju i čuvaju takvu dokumentaciju i nakon prestanka ugovornog odnosa s klijentom sukladno posebnim propisima, da je zatražen pristup dokumentaciji banke koja nedvojbeno sadrži osobne podatke klijenata, da banke odbijaju omogućiti ostvarivanje prava na pristup/dostavu takve dokumentacije klijentima pozivajući se na posebne propise i navodeći kako se u konkretnom slučaju ne radi o obradi osobnih podataka u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka.

S obzirom na to da se prema Općoj uredbi o zaštiti podataka i pohrana (čuvanje) podataka, u konkretnom slučaju pohrana kreditne dokumentacije i nakon prestanka ugovora o kreditu sukladno posebnim propisima – smatra obradom osobnih podataka, samim time i banke podliježu primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka. Stoga su donijeta rješenja u kojima je bankama naloženo omogućavanje prava pristupa osobnim podacima/preslikama osobnih podataka, a što podrazumijeva pristup dokumentaciji koja sadrži osobne podatke klijenta.

Nastavno na navedeno važno je naglasiti kako je ovo izvještajno razdoblje obilježilo i vođenje značajnog broja sudskih postupaka – upravnih sporova vezanih uz tužbe koje su podnijele banke, a protiv izdanih rješenja Agencije. U vezi s time vođenje sudskih postupaka zahtijevalo je obvezu poduzimanja daljnjih pravnih radnji, postupaka i aktivnosti zaposlenika Agencije, između ostaloga zastupanja Agencije pred upravnim sudovima (prisustvovanje većem broju sudskih ročišta), izradu pisanih odgovora na tužbe, sastavljanje pisanih očitovanja na navode u dostavljenim podnescima protustranaka, podnošenja žalbi protiv prvostupanjskih odluka suda kojima su poništena rješenja Agencije, ali i odgovora na žalbe u predmetima u kojima su u istovrsnoj pravnoj stvari presude prvostupanjskih sudova donesene u korist Agencije.

Osim navedenog, Agencija u ovom izvješću izdvaja i postupanja po zahtjevima za utvrđivanjem povrede prava koji su se odnosili na obradu osobnih podataka tj. otkrivanje podataka o financijskom stanju na računu, izdavanje izvotka o stanju računa i sl. osobama koje nisu vlasnici/opunomoćenici računa i bez dokazivanja pravnog interes za dobivanje takvih podataka. S tim u vezi utvrđeno je kako banke u svojem postupanju ne poduzimaju sve potrebne tehničke mjere zaštite, prije svega one koje se odnose na kontinuirano educiranje i praćenje rada zaposlenika banke u postupanju s osobnim podacima, a sa kojima raspolaže banka kao i posljedicama nezakonitog raspolaganja osobnim podacima, što je u konačnici imalo za posljedicu otkrivanje osobnih podataka neovlaštenim osobama (bivšem bračnom partneru, djetetu i dr.) te je isto dovelo do nezakonite obrade osobnih podataka.

Važno je naglasiti kako je u ovakvim postupanjima, osim propisa o zaštiti osobnih podataka, primijećeno i kršenje posebnih propisa kojima je regulirana bankovna tajna. Naime, dosadašnja saznanja i praksa su pokazali kako upravo voditelji obrade u pojedinim sektorima koji bi se trebali prilikom obrade osobnih podataka pridržavati posebnih propisa i čuvati profesionalnu tajnu (npr. bankarski službenici dr.) u većoj mjeri krše propise o zaštiti osobnih podataka, a time i odredbe posebnih propisa.

U ovom kontekstu, Agencija je u 2020. izdala i značajan broj stručnih mišljenja/odgovora koja su se odnosila na prikupljanje i obradu osobnih podataka dostavljanjem preslika osobnih dokumenta (najviše, osobne iskaznice) voditeljima obrade podataka (kreditnim institucijama/bankama, kartičnim kućama, pošti i dr.). Utvrđeno je kako je navedeni način obrade osobnih podataka propisan posebnim zakonom (Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/17, 39/19)), a svrha takve obrade je nedvojbena identifikacija klijenta prilikom provođenja dubinske analize u svrhu i na način koji je reguliran spomenutim Zakonom. Naglašavamo kako su se upiti koje su postavljali građani, najviše odnosili na nedostatno informiranje od strane kreditnih institucija o svrsi u koju se obrađuju osobni podaci sadržani na osobnim dokumentima, pravnom temelju na kojem se obrađuju takvi podaci, vremenskom razdoblju čuvanja takvih podataka te ostvarivanju prava na brisanje prikupljenih osobnih podataka nakon isteka/prestanka ugovornog odnosa.

Također, Agencija u ovom izvještaju izdvaja i veći broj upita/predstavki građana povezanih s obradom osobnih podataka koje provode kreditne institucije (banke) u svrhu utvrđivanja kreditne sposobnosti klijenata, a koje banke obrađuju u DOR sustavu, sastavnom dijelu Hrvatskog registra obveza po kreditima (HROK). Građani su se najčešće prituživali na dostavljanje njihovih osobnih podataka, podataka o kreditnoj zaduženosti/visini kreditne obveze, nepodmirenim dugovanjima i sl. HROK-u, osobito u odnosu na vremensko razdoblje za koje se dostavljaju takvi podaci, a pozivajući se na pravo

na brisanje podataka nakon ispunjenja obveza ili neposredno nakon samog ispunjenja obveza za koju je evidentirano kašnjenje. U navedenim slučajevima, Agencija je utvrdila kako se obrada podataka građana u spomenutim sustavima temelji na propisanim kriterijima (visini dugovanja i vremenskom razdoblju kašnjenja u otplati), a svrha takve obrade je procjenjivanje sposobnosti klijenata za urednom otplatom kreditne obveze koja ima za cilj smanjenje i/ili izbjegavanje rizika loših plasmana i prezaduženosti klijenata te unapređenja upravljanja kreditnim rizicima, što predstavlja jednu od ključnih regulatornih obveza koja se temelji na poštovanju pravne obveze ili na legitimnom interesu voditelja obrade (čl. 6. st.1. točka c i f Opće uredbe o zaštiti podataka).

Isto tako izdana su i stručna mišljenja vezana uz obradu osobnih podataka u OSR sustavu, reguliranog Zakonom o kreditnim institucijama ("Narodne novine" br. 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19 i 47/20), a kojim je u zadnjim izmjenama Zakona uređena razmjena informacija za potrebe procjene kreditne sposobnosti ili upravljanja kreditnim rizikom.

Postupanja Agencije pri obradi osobnih podataka koje provode agencije za naplatu potraživanja

U odnosu na postupanja u ovom sektoru Agencija je u 2020. zaprimila veći broj upita/predstavki građana vezano uz davanje na korištenje/prosljeđivanje njihovih osobnih podataka agencijama za naplatu potraživanja. U vezi s time navodimo kako je ova Agencija nadležna provoditi nadzor nad postupanjem navedenih pravnih osoba isključivo u području obrade osobnih podataka ispitanika/dužnika, u kojem slučaju su u primjeni odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka.

Naime, da bi obrada osobnih podataka ispitanika/dužnika od strane navedenih pravnih osoba bila zakonita, nužno je postojanje zakonite (opravdane) svrhe za takvu obradu, što razumijeva da je dopuštena obrada samo onog opsega (količine) osobnih podataka, koji je nužan za ispunjenje svrhe (u konkretnom slučaju radi ostvarenja naplate potraživanja), što ujedno razumijeva poštivanje načela ograničenja obrade i načela smanjenja količine podataka iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

Najveći broj predstavki u ovom području odnosio se na davanje na korištenje osobnih podataka od strane prijašnjih vjerovnika (banaka, kartičnih kuća, teleoperatora i dr.) novim vjerovnicima (agencijama za naplatu potraživanja) u kojima građani posebno ističu da je u navedenim postupcima izostala zakonska obveza informiranja prijašnjih vjerovnika o prijenosu potraživanja na novog vjerovnika odnosno da su za ustup tražbine saznali nakon učestalih telefonskih poziva spomenutih agencija ili pokretanjem ovršnih postupaka. Sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka kada se radi o ustupu potraživanja na temelju ugovora o cesiji novom vjerovniku ili u slučajevima kada agencije za naplatu potraživanja na temelju ugovora obavljaju određene poslove vezane uz naplatu potraživanja u ime i za račun voditelja obrade takva obrada podataka temelji se na Zakonu o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) kao posebnom zakonu, koji se u smislu odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka smatra pravnim temeljem za obradu osobnih podataka na kojoj se ustupaju potraživanja a time neminovno i matični podaci dužnika.

Pod pretpostavkom da se radi o valjanom pravnom poslu (cesiji, otkupu potraživanja) u svrhu naplate dospjelih a nenaplaćenih potraživanja obrada osobnih podataka od strane društva/ agencije za naplatu

potraživanja (dužnik obaviješten o prijenosu potraživanja) s aspekta propisa o zaštiti osobnih podataka obrada je zakonita.

Isto tako, nije potreban pristanak dužnika, niti postoji obveza informiranja od strane vjerovnika ako je vjerovnik povjerio poslove obrade osobnih podataka temeljem ugovora o nalogu ili drugog pravnog akta (odredbe članka 28. Opće uredbe o zaštiti podataka) izvršitelju obrade osobnih podataka (agenciji za naplatu potraživanja) kao izvršitelju obrade da u ime i za njegov račun obrađuje osobne podatke dužnika u točno određenu svrhu (npr. slanje opomena o dospjelom dugovanju i sl.).

Postupanja Agencije vezano uz obradu podataka na društvenim mrežama i Internetu

U tom ovom području zaprimljen je veliki broj upita koji su se odnosili na pritužbe vezane uz kreiranje lažnih profila na raznim društvenim mrežama (najčešće Facebook i YouTube) te na načine njihova uklanjanja s istih. Također je ispitanike zanimalo smiju li razni voditelji obrade objavljivati njihove osobne podatke na društvenim mrežama u svrhu njihove difamacije i kome se mogu obratiti za uklanjanje takvih podataka.

Agencija je donijela rješenja sukladno zahtjevima ispitanika u svezi objave njihovih osobnih podataka na društvenim mrežama (npr. objave imena i prezimena, fotografija i video zapisa na privatnim korisničkim profilima društvene mreže Facebook, YouTube i dr.) kojima je zabranila njihovu obradu i naložila brisanje podataka budući su objavljeni protivno Općoj uredbi o zaštiti podataka.

Izdvajamo slučaj postupanja protiv voditelja obrade zbog obrade osobnih podataka (videozapisa) na društvenoj mreži YouTube objavom imena i prezimena, naznake radnog mjesta i fotografija bez postojanja pravne osnove iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Također izdvajamo i drugi slučaj koji se odnosio na postupanja po zahtjevu za utvrđivanje povrede prava protiv fizičke osobe koja je putem FB profila na komentaru uz jednu objavu objavila fotografiju policijskog službenika u tijeku obnašanja službene dužnosti, za koju objavu je u postupku utvrđeno da nema pravnog temelja za takvu objavu.

U slučajevima kada nije bilo moguće utvrditi identitet osoba koje su objavile podatke na korisničkim profilima kao i u slučajevima kada se radilo o kreiranju lažnih korisničkih profila na društvenim mrežama (Instagram, Facebook i dr.). Agencija je upućivala građane da se izravno obrate društvenim mrežama, odnosno da koriste upute u svezi takvih postupanja koje su u suradnji sa društvenim mrežama objavljene na web stranicama Agencije.

Nadalje, izdvajamo postupanja Agencije po zahtjevu za zaštitu prava u svezi proaktivne objave osobnih podataka na mrežnim stranicama tijela javne vlasti. Tako primjerice izdvajamo odlučivanje u predmetu u kojem je voditelj obrade u videozapisu objavljenom na YouTube-u objavio osobne podatke ispitanika (ime i prezime, naznaka radnog mjesta te fotografija) bez postojanja pravne osnove iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

U drugom predmetu fizička osoba je putem FB profila na komentaru uz jednu objavu objavila fotografiju policijskog službenika u tijeku obnašanja službene dužnosti, bez da je za to utvrđeno postojanje pravne osnove.

S aspekta Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka, koja ima za cilj osigurati zaštitu osobnih podataka kao i zaštitu privatnosti svakom pojedincu kao temeljno pravo, bitno je naglasiti da objavom podataka na internetu kao globalnom mediju, podaci postaju dostupni širokoj javnosti, a time i velikom broju neovlaštenih osoba, čime se otvara mogućnost raznim zlouporabama i neovlaštenom korištenju takvih podataka, osobito kada su u pitanju djeca kao najranjivija skupina osoba. Jednom objavljeni osobni podaci na internetu postaju trajno dostupni budući da voditelj obrade nakon takve objave nema mogućnosti kontrole nad njihovim daljnjim disponiranjem i nije u mogućnosti provjeravati tko i u koju svrhu te podatke dalje obrađuje, odnosno dostavlja na korištenje.

Osim navedenog ističemo kako je i u ovom izvještajnom razdoblju zaprimljen značajan broj upita/predstavki građana koji su se odnosili na prikupljanje njihovih osobnih podataka putem lažnih nagradnih igara koje su objavljivane na lažnim Facebook stranicama, na način da su građani na svojim korisničkim profilima dobivali pozive za sudjelovanje u lažnim nagradnim igrama (npr. poznatih trgovačkih lanaca), te su lakovjerno i nekritički dostavljali svoje osobne podatke (fotografije osobnih iskaznica) sa svim osobnim podacima koje ista sadrži njima nepoznatim osobama.

U svezi navedenog Agencija je objavila priopćenja građanima na mrežnoj stranici u kojima je upozoravala građane na oprez budući da se radilo o lažnim nagradnim igrama. Isto tako zbog osnove sumnje u moguće počinjenje kaznenog djela NedoVOLJENE uporabe osobnih podataka ali i mogućih drugih kaznenih djela, Agencija je o takvoj obradi osobnih podataka obavijestila policiju.

Postupanja Agencije u javnom i državnom sektoru

Kada govorimo o javnom i državnom sektoru, svakako treba naglasiti da isti obuhvaća velik broj voditelja obrade/tijela javne vlasti, koja najčešće sukladno posebnim propisima, obrađuju velik opseg osobnih podataka u različitim svojstvima: davatelji raznih usluga, korisnici osobnih podataka koje razmjenjuju sa drugim tijelima javne vlasti, kao poslodavci i sl. Isto tako u ovom sektoru je primjetno ne samo obraćanje većeg broja ispitanika Agenciji u svrhu zaštite njihovih prava, već i obraćanje voditelja obrade odnosno njihovih službenika za zaštitu podataka sa zahtjevima/upitima za davanje stručnih mišljenja vezanih uz njihove obveze iz propisa o zaštiti osobnih podataka.

Slijedom toga je Agencija izdala značajan broj stručnih mišljenja i rješenja vezanih uz obradu osobnih podataka kod ostvarivanja prava na pristup informacijama ili činjenja istih javno dostupnima, na što ih obvezuje poseban zakon.

Izdvajamo primjerice izdana mišljenja vezana uz dostavu informacija o bruto plaći dužnosnika u jedinicama lokalne uprave i samouprave, objavi imena i prezimenima članova stručnih povjerenstava, imenima i prezimenima fizičkih osoba s kojima su sklopljeni ugovori o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH.

Nadalje, odlučujući o konkretnim slučajevima Agencija je voditeljima obrade nalagala primjenu i usklađivanje postupanja sa propisima iz područja zaštite osobnih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka i Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka). Tako je primjerice Agencija zabranjivala objavu osobnih podataka u prekomjernom opsegu od strane tijela javne vlasti na mrežnim stranicama, zatim u vezi obrade osobnih podataka kandidata u natječajnim postupcima i njihove dostupnosti na mrežnim stranicama te isto tako nalagala brisanje/uklanjanje javno objavljenih podataka protekom svrhe u koju su objavljeni i dr.. Također i veći broj mišljenja izdan je u odnosu na obradu osobnih podataka u raznim projektima drugih tijela prije svega, ministarstva kao i drugih tijela javne vlasti.

Nadalje, izdan je i značajniji broj mišljenja vezano uz daljnju obradu osobnih podataka kandidata koji sudjeluju u natječajnom postupku kod zasnivanja radnog odnosa u tijelima javne vlasti, mišljenja vezano uz korištenje službene e-mail adrese radnika na radnom mjestu, prava poslodavaca na pristup podacima elektroničke pošte i sl.

Osim navedenog znatno velik broj zahtjeva za davanjem stručnih mišljenja Agencije odnosio se i na tumačenje i primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka (obveze voditelja obrade prema Općoj uredbi o zaštiti podataka).

Budući da u ovom sektoru Agencija surađuje sa drugim institucijama, navodimo kako je Agencija davala stručna mišljenja vezanih uz zaštitu određenih kategorija ispitanika čijom zaštitom se bave i druge institucije.

Postupanja Agencije kod obrade osobnih podataka videonadzornim sustavima

U 2020. Agencija je postupala po zahtjevima za utvrđivanje povrede prava vezano uz obradu osobnih podataka videonadzornim kamerama. Zahtjevi su se najčešće odnosili na utvrđivanje moguće povrede obrade osobnih podataka vezano uz postavljanje videonadzornih kamera/sustave u stambenim zgradama, na objektima u privatnom vlasništvu (kućama) koji snimanjem zahvaćaju privatnu i javnu površinu te na postavljanje kamera na radnom mjestu. Što se tiče postavljanja videonadzornog sustava u stambenim zgradama, pritužbe su se u pravilu odnosile na nepostojanje potrebne dvotrećinske suglasnosti suvlasnika iskazane u suvlasničkim udjelima za uvođenje video nadzora, ne postojanja obavijesti o obradi osobnih podataka videonadzornim sustavom te nedovoljno informacija o pravima ispitanika u odnosu na takvu obradu.

Osim navedenih postupanja Agencija je izdala i veći broj mišljenja koja su se odnosila na obradu osobnih podataka vezanih uz obvezu zaključenja ugovora sa pravnim i fizičkim osobama koje sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka imaju svojstvo izvršitelja obrade, na zabranu snimanja javne površine (kolnika), prostora ispred garažnog parkirnog mjesta koje je u privatnom vlasništvu drugog subjekta, na postojanje sustava koji nema mogućnost pohranjivanja videosnimki, na propisno označavanje i poštivanje rokova čuvanja video snimki i dr.

Izdvajamo i stručna mišljenja vezana uz mogućnost dobivanja kopije snimke pozivanjem na ostvarivanje prava pristupa osobnim podacima, a koja (snimka) je potrebna za dokazivanje u postupku pred sudom zbog raznih prekršaja i drugih kažnjivih radnji.

Postavljen je i upit može li Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) snimati građane (vozila) videonadzornim uređajima zbog otkrivanja i procesuiranja prometnih prekršaja počinjenih na javnim prometnicama, a za što je osnova pronađena u Zakonu o sigurnosti prometa na cestama.

Također izdana su i mišljenja vezano uz mogućnost postavljanja videonadzora na radnom mjestu te vezano uz mogućnost postavljanja sustava koji omogućava stvaranje live streaming snimki (prikaz u realnom vremenu).

Postupanja Agencije u sektoru zdravstva

Vezano uz obradu osobnih podataka ovo izvještajno razdoblje 2020. godine, obilježila je obrada osobnih podataka o zdravlju u kontekstu provedbe epidemioloških mjera za suzbijanje pandemije izazvane koronavirusom COVID-19 SARS-CoV-2.

U tom kontekstu zaprimljen je značajan broj upita/predstavki povezanih s prikupljanjem osobnih podataka različitih kategorija ispitanika (učenika, zaposlenika, korisnika usluga u uslužnim djelatnostima i dr). Upiti/predstavke koji su upućivani Agenciji u 2020. a nastavno na ovu temu, u najvećem dijelu su se odnosili na upite o dostavljanju imena i prezimena osoba oboljelih od koronavirusa COVID-19 ili osoba kojima je određena mjera samoizolacije.

Također, izdvajamo značajan broj upita/predstavki roditelja učenika, a koje su se odnosile na prikupljanje osobnih podataka od strane obrazovnih ustanova (ime i prezime, OIB, adresa prebivališta, podatak o izabranom obiteljskom liječniku/pedijatru te i ime i prezime oba roditelja i njihovih kontakt podataka). U vezi s time prilikom rješavanja istih uzeto je u obzir da je Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u skladu s Odlukama Stožera civilne zaštite RH objavio Preporuke za rad u pojedinim djelatnostima a sve u okviru ovlasti koje proizlaze iz posebnih propisa, tj. Zakona o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" br. 82/15. do 31/20.) i Zakona o sprječavanju širenja zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07. do 47/20.). U tom smislu, Agencija za zaštitu osobnih podataka izdala je stručna mišljenja, uzevši u obzir gore spomenute odluke i preporuke nadležnih tijela, utemeljene na odredbama posebnih propisa.

Uvažavajući navedene odluke i preporuke s aspekta pravnog okvira zaštite osobnih podataka, pravni temelj za obradu predmetnih osobnih podataka nalazimo u čl. 6. 1. točka c Opće uredbe o zaštiti podataka tj. u poštovanju pravnih obveza voditelja obrade, u zaštiti ključnih interesa ispitanika (u ovom slučaju učenika) te zaštiti javnog zdravlja.

Navedena mišljenja javno su objavljena na mrežnim stranicama Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Pored navedenoga, ističemo i zaprimljene predstavke građana koje su se odnosile na aviokompanije i njihove postupke prikupljanja osobnih podataka u svrhu zaštite ključnih interesa ispitanika i zaštite javnog zdravlja na globalnoj razini.

Jednako tako, određeni broj upita zaprimljenih u 2020. u Agenciji se odnosio na obradu podataka koju provode voditelji obrade raznih uslužnih djelatnosti, poput organizatora raznih sajmova, ugostitelja, frizera i sl., pri čemu je navedeno kako se isti neadekvatno prikupljaju (upisivanjem u razne liste koje ne osiguravaju odgovarajuću zaštitu) te za koje nije poznato koliko se dugo čuvaju takvi podaci i kome

se takvi podaci dostavljaju na daljnje korištenje. U vezi s time važno je istaknuti da je prilikom prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka nužno poduzimanje svih mjera zaštite osobnih podataka koje moraju biti odgovarajuće u odnosu na opseg i narav/prirodu podataka koji se prikupljaju.

Poseban naglasak stavljen je na sigurnost prikupljenih podataka, a što podrazumijeva obvezu voditelja obrade da vode računa o adekvatnom čuvanju takvih podataka (primjerice evidencijskih lista na kojima se nalaze prikupljeni osobni podaci ispitanika) kako bi se isti zaštitili od neovlaštenog pristupa i drugih neovlaštenih raspolaganja. U tom smislu razumijeva se da je pristup predmetnim osobnim podacima moguć isključivo ovlaštenim osobama voditelja obrade (u konkretnom slučaju to su svakako zaposlenici voditelja obrade koji su zaduženi/ovlašteni od voditelja obrade prikupljati, tj. poduzimati odgovarajuće mjere zaštite predmetnih osobnih podataka) te drugim nadležnim tijelima u svrhu radi koje se predmetni osobni podaci i prikupljaju (provedba epidemioloških mjera, tj. nadzor nad provedbom istih).

Također je navedeno kako je predmetne osobne podatke dopušteno čuvati onoliko dugo koliko je potrebno za ostvarenje svrhe radi koje su osobni podaci prikupljeni (u konkretnom slučaju kako bi se osigurala provedba nužnih, tj. preporučenih i/ili propisanih epidemioloških mjera). Izdana mišljenja objavljena su na mrežnim stranicama Agencije.

Izdvajamo i postupanje po zahtjevu za zaštitu prava u kojem se navodi kako je nepoznati djelatnik Opće bolnice osobne podatke jednog pacijenta, a koji upućuju na sumnju u moguću infekciju koronavirusom COVID -19, objavio na Facebooku (FB grupi). Nakon provedenog postupka utvrđeno je kako nisu nađeni dokazi koji upućuju na navedenu objavu osobnih podataka, osobito uvažavajući činjenicu da je bolnica provela internu istragu u vezi moguće objave te nije utvrđeno da bi se radilo o objavi osobnih podataka o zdravstvenom stanju pacijentice iz bolničkog sustava (BIS sustav), a time nije nađeno ni elementa koji bi upućivali na povrede prava na zaštitu osobnih podataka i privatnosti pacijenta.

Nadalje, vezano uz obradu zdravstvenih podataka također izdvajamo postupanja vezana uz podnesene zahtjeve koji su se odnosili na obradu osobnih podataka pacijenata u bolničkom sustavu (BIS sustava bolnica), a koje provode zdravstvene ustanove (bolnice, poliklinike i dr.), točnije vezano uz omogućavanje uvida u osobne podatke o zdravlju pacijenata (povijesti bolesti i liječničkim dijagnozama) i poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite kojima se osigurava zaštita od neovlaštenog uvida većeg broja zdravstvenih djelatnika kao i nedozvoljenog raspolaganja takvim podacima. U tom smislu, izdana su rješenja o obradi osobnih podataka pacijenata unutar bolničkog informacijskog sustava, s posebnim naglaskom na ovlasti pristupa tim sustavima od strane zaposlenika i obvezi poduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera zaštite radi osiguranja sigurnosti i povjerljivosti obrade posebnih kategorija osobnih podataka, ograničenjima pristupa i korištenja osobnih podataka pacijenata sadržanih u bolničkom sustavu.

Također, izdana su i mišljenja o korištenju osobnih podataka pacijenata u druge svrhe (npr. svrhe znanstvenih istraživanja), zatim o uvidu u zdravstvene podatke preminulih osoba. Uzimajući u obzir da se u ovom sektoru obrađuju posebno osjetljivi osobni podaci (podaci o zdravlju pacijenata) koji uživaju posebnu zaštitu u odnosu na druge matične podatke, čija obrada je zaštićena i posebnim propisima (Zakonom o zaštiti prava pacijenata "Narodne novine" broj 169/04, 37/08, Zakonom o liječništvu "Narodne novine" broj 121/03, 117/08) pri čemu je posebno stavljen naglasak na sigurnost i povjerljivost podataka. Navedeno podrazumijeva obvezu poduzimanja tehničkih mjera zaštite koje

moraju biti razmjerne prirodi/naravi osobnih podataka koji se obrađuju, a kako bi se na taj način u bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama osigurala što veća sigurnost i povjerljivost osobnih podataka u svim segmentima njihove obrade.

Postupanje Agencije kod obrade osobnih podataka u radnim odnosima

U sektoru koji je također zastupljen s velikim brojem voditelja obrade, Agencija je provela postupke vezane uz obradu osobnih podataka radnika kod njihovih poslodavaca. Navedeni postupci su se odnosili na pritužbe o nesukladnom omogućavanju uvida u osobne podatke radnika, korištenju osobnih podataka radnika od strane poslodavaca i nakon prestanka radnog odnosa (primjerice korištenje e-adresa bivših radnika u svrhu poslovanja poslodavca), dostavu podataka o radnicima trećim osobama i medijima, omogućavanje uvida sindikatima u osobne podatke radnika (primjerice dostave podataka o plaćama svih radnika bez obzira na članstvo u sindikatu), objavu osobnih podataka o visini plaće radnika te objavu osobnih podataka radnika na oglasnoj ploči poslodavca, a kojima je isplaćena stimulacija.

U ovom kontekstu, izdana su mišljenja u području radnopравnih odnosa, a vezana uz uvid u natječajnu dokumentaciju neizabranog kandidata gdje je skrenuta pozornost na mogućnost uvida u dokumentaciju isključivo izabranog kandidata uz poštovanje načela smanjenja količine podataka – što podrazumijeva isključivo uvid u onu dokumentaciju koja je nužna za zasnivanje radnog odnosa.

Izdana su i mišljenja na upit o mogućnostima brisanja podataka iz dokumentacije nakon završenog izbora kandidata, odnosno vezano uz rokove čuvanja natječajne dokumentacije. Određeni broj upita odnosio se i na mogućnost korištenja te nadzora službene adrese radnika nakon prestanka radnog odnosa, kao i ugradnje GPS sustava u službeno vozilo uz prethodno informiranje radnika.

Izdvajamo odlučivanja Agencije po zahtjevima ispitanika/radnika vezano uz korištenje e-mail adresa bivših radnika nakon prestanka radnog odnosa te objavu osobnih podataka u vezi prestanka radnog odnosa na mrežnim stranicama njihovih bivših poslodavaca.

Također, izdvajamo i stručno mišljenje vezano uz obradu osobnih podataka radnika koje provode njihovi poslodavci u slučajevima kada agencije za naplatu potraživanja kao ovrhovoditelji nalože poslodavcu obustavu sredstava sa plaće bez privole radnika (dužnika). Opisani način obrade osobnih podataka reguliran je Ovršnim zakonom ("Narodne novine" broj 112/12 do 131/20), a pljenidba se provodi dostavom rješenja o ovrsi ovršenikovu dužniku (poslodavcu) kojim se poslodavcu zabranjuje da radniku (ovršniku) ispuni novčanu tražbinu, a ovršeniku se zabranjuje da tu tražbinu naplati ili da inače raspolaže njome i zalogom koji je dan za njezino osiguranje. Stoga, u slučaju primjene Ovršnog zakona kada je primjena istoga potrebna kako bi se provela naplata potraživanja od strane ovrhovoditelja, navodimo kako se s aspekta pravnog okvira zaštite osobnih podataka radi o zakonitoj obradi osobnih podataka koja je utemeljena na posebnom zakonu.

Postupanja Agencije u sektoru znanosti i obrazovanja

Sektor znanosti i obrazovanja je sektor u kojem je zastupljen veliki broj voditelja obrade (školske ustanove, predškolske ustanove, učenički domovi i dr.). Agencija za zaštitu osobnih podataka je proporcionalno tome, tijekom 2020., izdala značajan broj stručnih mišljenja o obradi osobnih podataka učenika u procesu odgoja i obrazovanja vezano uz omogućavanje prava uvida u osobne podatke učenika, korištenju osobnih podataka učenika iz školskih evidencija u druge svrhe (npr. u svrhe znanstvenog istraživanja, izrada monografije i sl.), dostavljanju informacija o učenicima i studentima i slično. Pored navedenoga, upiti su se odnosili i na mogućnost fotografiranja učenika i objavljivanja njihovih fotografija na mrežnim stranicama škole, zatim na mogućnost prikupljanja podataka o prihodima roditelja prilikom upisa djece u dječji vrtić i sl.

Izdvajamo mišljenje na zaprimljeni upit u kojem je diplomirani student (bivši) želio ostvariti svoje pravo na brisanje završnog rada iz nacionalnog repozitorija diplomskih radova. Izdano je mišljenje kako to pravo nije moguće ostvariti budući da je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" broj 123/03, do 96/18) propisano čuvanje takvih podataka trajno.

Izdano je i mišljenje o obradi osobnih podataka bivših studenata (konkretno tražena su imena i prezimena studenata, tj. upisni list koji sadrži njihove fotografije, datum i mjesto rođenja, vjeroispovijest i druge osobne podatke). Izneseno je mišljenje kako je u slučaju prevladavajućeg javnog interesa i prava na pristup informacijama u konkretnom slučaju, potrebno voditi računa o opsegu predmetnih osobnih podataka, koji se čine dostupnima, posebice ako se radi o većem opsegu osobnih podataka ili o tzv. osjetljivim osobnim podacima (u ovom slučaju podaci o vjeroispovijesti), odnosno potrebno je voditi brigu o tome da se u slučaju prevladavajućeg javnog interesa i prava na pristup informacijama dostave samo oni osobni podaci koji su nužni za postizanje određene svrhe. Međutim, budući da se u ovom slučaju traži ostvarivanje prava na pristup informacijama o bivšim studentima koji su na fakultetu studirali 1930-tih godina prošlog stoljeća (pri čemu nije dostavljen podatak o tome radi li se o živim ili umrlim osobama), naglašeno je kako se u slučaju da se radi o umrlim osobama, odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka ne primjenjuju na konkretan slučaj, odnosno u tom smislu potrebno je izuzeti aspekt zaštite osobnih podataka.

Također, izdana su i stručna mišljenja na zahtjev službenika za zaštitu podataka o ustupanju na korištenje osobnih podataka učenika drugim primateljima, na objavu osobnih podataka, najčešće fotografija učenika na društvenim mrežama, zatim korištenje osobnih podataka učenika od strane zaposlenika škole (npr. dostavljanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima u svrhu pružanja usluga prijevoza učenika i dr.), davanje na korištenje podataka o zaposlenicima škole resornom ministarstvu (primjerice dostavljanje osobnih podataka o stručnoj spremi zaposlenika, a radi provjere dokumenata u resornom ministarstvu).

Osim navedenog Agencija je izradila i dvije sektorske preporuke koje su se odnosile na postupanja školskih i predškolskih ustanova pri obradi osobnih podataka djece/učenika. Navedena mišljenja javno su objavljena na mrežnim stranicama Agencije. Kroz objavljene preporuke navedenim voditeljima obrade dane su upute o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka kao i određena pojašnjenja u odnosu na obveze školskih i predškolskih ustanova u vezi s primjenom Opće uredbe o zaštiti podataka (npr. o obvezi informiranja učenika i njihovih zakonskih zastupnika i nastavnom osoblju o načinu ostvarivanja njihovih prava zajamčenih Općom uredbom, zatim o obvezi provođenja odgovarajućih tehničkih mjera

zaštite osobnih podataka koje imaju za cilj osiguranje sigurnosti i povjerljivosti obrade podataka, o obvezi imenovanja službenika za zaštitu podataka i sl.).

Postupanja Agencije u odnosu na obradu osobnih podataka koje provode mediji

U 2020. godini građani su se obraćali Agenciji s pritužbama i upitima povezanim s objavom njihovih osobnih podataka u medijima kao i objavom njihovih podataka u prekomjernom opsegu (imena i prezimena, privatne adrese, fotografija, OIB-a i sl.) u elektroničkim medijima (najviše internetskim portalima ali i u medijima općenito), u kojima se spominju u određenom kontekstu (npr. u kontekstu počinjenja kaznenih djela, u kontekstu zaposlenja i dr.), budući da je objavom medijskih članaka sa njihovim osobnim podacima otkriven njihov identitet. Većina takvih pritužbi/zahtjeva odnosila se na ispitanike koji su bili osumnjičeni za određena koruptivna i ostala kaznena djela te ih je zanimalo smiju li mediji objaviti njihovo ime i prezime te naznaku za koja djela su bili osumnjičeni, a osobito nakon što su ishodili odgovarajuće rješenje o nastupu rehabilitacije.

Također, Agenciji su se obraćale i javne osobe s pitanjima o tome smiju li mediji prenositi određene okolnosti iz njihovog profesionalnog i obiteljskog života te moraju li postupiti po zahtjevima za uklanjanje osobnih podataka.

Izdvajamo postupanja Agencije po većem broju zahtjeva u kojima su se građani pozivali na pravo na brisanje svojih osobnih podataka (pravo na zaborav) sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka, navodeći pri tome kako protekom vremena osobni podaci više nisu nužni u odnosu na svrhe u koje su objavljeni.

S obzirom na primjenu propisa o zaštiti osobnih podataka, osobito Opće uredbe o zaštiti podataka Agencija u svojem postupanju prije svega uzima u obzir da su pravo na zaštitu osobnih podataka i sloboda informiranja dva temeljna prava zajamčena Ustavom RH te bi se na obradu osobnih podataka, isključivo u novinarske svrhe, trebala primjenjivati određena i promišljena odstupanja od primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, a kako bi se uskladilo pravo na zaštitu osobnih podataka s pravom na informiranje, a što podrazumijeva donošenje zakonodavnih mjera kojima bi se predvidjela određena izuzeća ili odstupanja.

Postupanja Agencije u odnosu na marketinške aktivnosti

Tijekom 2020. godine određeni broj pritužbi i upita su se odnosila na obradu osobnih podataka u području marketinga. Građane (ispitanike) je najviše zanimalo smiju li voditelji obrade obrađivati njihove osobne podatke u svrhu slanja marketinških ponuda putem telefona, sms-a te e-pošte (newsletter) i pod kojim uvjetima. Navodimo kako je obrada osobnih podataka u takve svrhe propisana Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o elektroničkim medijima ("Narodne novine" broj 153/09 do 136/13), kojima je propisano da je za obradu osobnih podataka potrebna privola građanina. Također, obrada podataka je dopuštena i u slučaju postojanja legitimnog interesa voditelja obrade. Obrada osobnih podataka temeljem privole je zakonita u slučaju i ako je privola dana dobrovoljno u

točno određenu svrhu (privola mora biti dokaziva), a isto tako mora postojati mogućnost njenog opoziva. Opozivom privole, osobni podaci se više ne smiju obrađivati u svrhu marketinga.

Osim privole obrada osobnih podataka je zakonita i u slučaju postojanja legitimnog interesa voditelja obrade odnosno u slučaju odgovarajućeg odnosa ispitanika (građanina) i voditelja obrade, primjerice u situacijama kada je ispitanik klijent voditelja obrade ili je u njegovoj službi. Postojanje legitimnog interesa zahtjeva pažljivu procjenu, između ostalog, može li ispitanik u vrijeme i u kontekstu prikupljanja osobnih podataka razumno očekivati takvu obradu podataka.

Izdvajamo značajan broj postupanja koja su se odnosila na odlučivanje o zahtjevima građana vezano uz zaprimanje marketinških poruka (newslettera) od strane raznih pružatelja usluga i u kojima se propitkivala zakonita osnova za takvu obradu osobnih podataka, prije svega jesu li voditelji obrade najkasnije u trenutku prve komunikacije s ispitanikom upoznali iste s pravnim temeljem za obradu osobnih podataka kao i sa pravom na ulaganje prigovora na obradu osobnih podataka za potrebe izravnog marketinga.

Isto tako Agencija je izdavala mišljenja povezana s obradom osobnih podataka koju provode trgovačka društva, a kojima je osnovna djelatnost prodaja roba i usluga u svrhe marketinga (npr. obrada osobnih podataka koju provode osiguravajuće kuće, trgovci, uslužne djelatnosti i sl.).

Izdvajamo mišljenja u kojima je ispitanicima ukazana pozornost na mogućnost ulaganja prigovora voditeljima obrade te odjave od primanja newslettera, a nakon čega isti više ne bi smjeli zaprimati sporne poruke te pozive, pri čemu je potrebno dodati i mogućnost upisa u e-Registar „NE ZOVI“.

U ovom izvještajnom razdoblju izdvajamo postupanja Agencije vezano uz obradu osobnih podataka građana u svrhu političkog marketinga kod izborne promidžbe u vrijeme priprema za održavanje parlamentarnih izbora, a koju provode političke stranke.

Postupanja Agencije u sektoru telekomunikacija

U ovom sektoru Agencija je postupala u odnosu na podnesene zahtjeve građana/ispitanika vezano uz zlouporabu njihovih osobnih podataka kod sklapanja lažnih pretplatničkih ugovora s teleoperatorima (npr. u slučajevima kada se radi o izgubljenim ili ukradenim identifikacijskim dokumentima) u kojima su građani navodili da nisu korisnici usluga za koje se obrađuju njihovi osobni podaci u svrhu naplate pruženih usluga i isporuke ugovorenih mobilnih uređaja, budući da nisu zaključili ugovor iz kojeg proizlazi takva ugovorna obveza.

Također, izdvajamo i izdana mišljenja vezana uz prikupljanje osobnih podataka teleoperatorima u kojima se traži dostava preslika osobnih dokumenata (osobne iskaznice) u svrhu utvrđivanja nedvojbenog identiteta podnositelja zahtjeva, primjerice kod zaključivanja ugovornog odnosa, kod raskida ugovornog odnosa, kod podnošenja prigovora na obračun troškova i dr. U izdanim mišljenjima zauzet je stav da je prikupljanje podataka na opisani način moguće isključivo u svrhu utvrđivanja/provjere nedvojbenog identiteta korisnika pod uvjetom da voditelj obrade već ne

raspolože s takvim dokumentima, u protivnom se opisani način prikupljanja smatra preinvazivnim i prekomjernim. Utvrđeno je da su korisnici o prikupljanju osobnih podataka upoznati putem javno objavljenih općih uvjeta.

Osim navedenog, izdajamo i veći broj mišljenja koja su se odnosila na vremensko razdoblje čuvanja osobnih podataka odnosno ostvarivanja prava na brisanje osobnih podataka, primjerice u slučajevima prestanka ugovorne obveze, podmirenja dugovanja i dr.

Postupanja Agencije kod obrade osobnih podataka u međuvlasničkim odnosima

U ovom sektoru Agencija je izdala veći broj mišljenja vezanih uz isticanje osobnih podataka suvlasnika stambenih zgrada (ime i prezime, broj stana, broj članova kućanstva) na oglasnoj ploči stambenih zgrada, a radi obavijesti o dugovanjima suvlasnika na ime zajedničke pričuve i sl. Mišljenja koje je Agencija dala uključuju činjenicu kako naznačena svrha obrade/isticanje osobnih podataka na oglasnoj ploči, osim u slučaju privole svakog suvlasnika ponaosob – nije zakonita. Objavom takvi podaci postaju javno dostupni širokom krugu osoba (svim posjetiteljima zgrade) i mogu biti zlorabljeni. Isto tako u odnosu na opseg podataka, razumijeva se kako takva obrada osobnih podataka nije sukladna načelu smanjenja količine podataka, a ujedno se ne poštuje niti načelo cjelovitosti i povjerljivosti osobnih podataka kao temeljnih načela propisanih Općom uredbom o zaštiti podataka.

Također, u 2020. pokrenuto je pitanje mogu li predstavnici suvlasnika zaštititi svoje osobne podatke na način da se ne ističe njihovo ime i prezime na oglasnoj ploči kod objave pojedinih odluka od važnosti za stambenu zgradu te upiti na koji način je najispravnije dostaviti završni račun o upravljanju stambenom zgradom. Kod dostave računa s aspekta zaštite osobnih podataka skrenuta je pozornost da se svi računi koji sadrže osobne podatke suvlasnika dostavljaju u zatvorenim omotnicama u poštanske pretince svakog suvlasnika ponaosob.

Postupanja Agencije u odnosu na OIB i osobne dokumente

Agencija je izdala značajan broj mišljenja o obradi osobnih podataka kada je riječ o voditeljima obrade koji se bave pružanjem raznih vrsta usluga (teleoperatori, komunalna društva i dr.)i to na način da se obrada podataka odvija prikupljanjem osobnih iskaznica radi zaključivanja ugovornog odnosa, raskida ugovora, uvida u osobne podatke vezane uz obračun otplatu troškova i sl.

Znatan broj upita odnosio se i na utvrđivanje pravnog temelja u svezi prikupljanja i daljnje obrade osobnog identifikacijskog broja (OIB-a), osobito njegovog korištenja kod pojedinih tijela javne vlasti u posebnim postupcima. Prikupljanje i daljnja obrada OIB-a regulirana je Zakonom o osobnom identifikacijskom broju ("Narodne novine" br. 60/08) koji se u smislu čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka smatra pravnim temeljem za njegovu obradu .

Osim navedenog veći broj upita odnosio se i na prikupljanje OIB-a i njegovu objavu na oglasnim pločama poslodavaca, primjerice kod izbora radničkih vijeća.

Obrada osobnih podataka maloljetnih osoba (djece)

Tijekom 2020. godine Agencija za zaštitu osobnih podataka izdala je veći broj mišljenja koja su se odnosila na obradu osobnih podataka djece. Prije svega navodimo postupanja u predmetima koji su se odnosili na obradu osobnih podataka snimanjem djece videonadzornim kamerama, primjerice postavljene kamere na privatnom objektu pored vrtića, a koje svojim perimetrom snimanja zahvaćaju i djecu u dječjem vrtiću, snimanje djece videonadzornim kamerama u prostorima koji se nalaze u zajedničkom vlasništvu svih suvlasnika, prosljeđivanja osobnih podataka djece medijima i objavi njihovih fotografija u medijima bez poduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera zaštite, a radi zaštite njihovog identiteta.

Izdvajamo postupanja u kojima su donesena rješenja kojima je naloženo uklanjanje video zapisa sa društvene mreže YouTube budući da je utvrđeno kako za takvu objavu osobnih podataka djece/učenika nije, kao zakonita osnova, prethodno prikupljena privola njihovih zakonskih zastupnika (roditelja/staratelja).

Osim navedenog izdvajamo i postupanja na temu zakonite obrade/zaštite osobnih podataka posvojene djece koja su rođena prije 2015. godine. Osobito njihovih osobnih podataka (imena i prezimena, podataka o biološkim roditeljima) budući da njihovi podaci i nakon postupka posvojenja ostaju dostupni pojedinim institucijama putem njihovog OIB-a. Prilikom posvajanja djeteta, izdaje se rodni list s novim podacima. Međutim, djeca koja su posvojena prije 2015., sukladno važećim zakonskim propisima, ne dobivaju novi OIB, a budući da se putem OIB-a generiraju osobni podaci – u sustavima i dalje ostaju nepromijenjeni podaci sve dok sami roditelji nakon postupka posvojenja osobno ne zatraže promjenu istih. Navedeni način obrade osobnih podataka nije usklađen s Općom uredbom o zaštiti podataka.

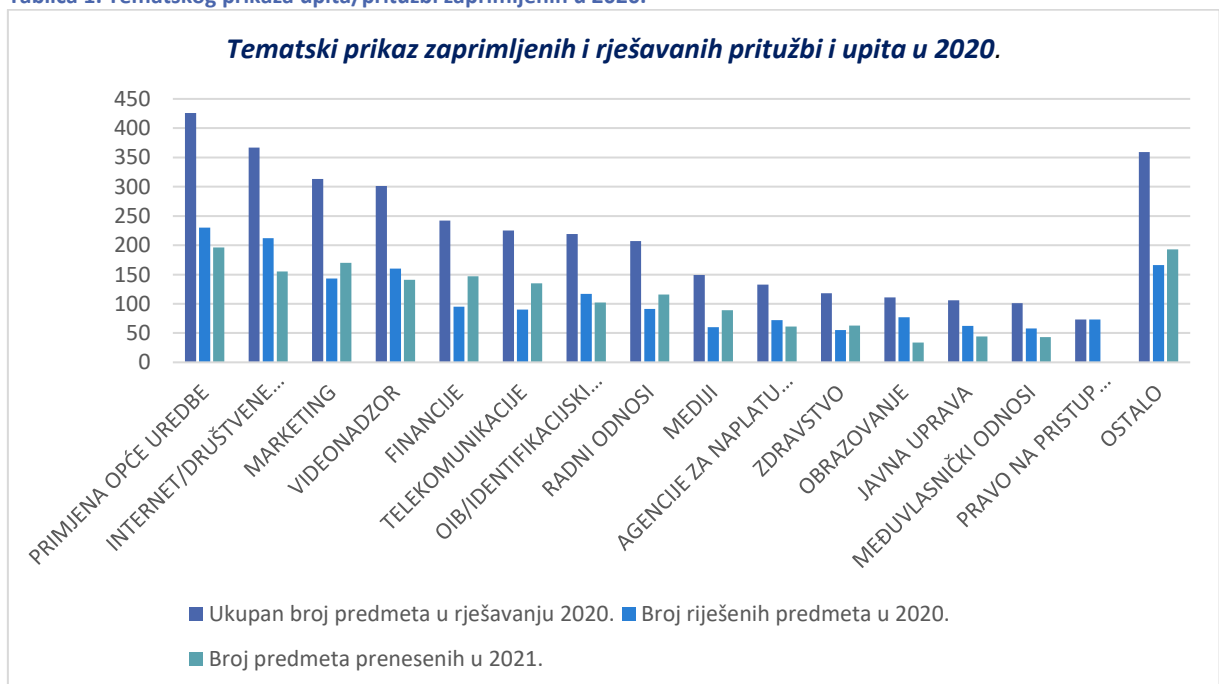
Isto tako izdvajamo postupanje vezano uz pokretanje prekršajnog postupka protiv djeteta korištenjem OIB-a (osobnih podataka djeteta) od strane voditelja kao davatelja usluge u kojem slučaju je nadzornim aktivnostima utvrđeno kako je davatelj usluge raspolagao s nepotpunim/pogrešnim osobnim podacima korisnika. Zbog vođenja netočnih i nepotpunih podataka o korisnicima usluga prilikom pokretanja prekršajnog postupka došlo je do uparivanja pogrešnog OIB-a, a samim time i do zamjene identiteta osoba istog imena i prezimena, zbog čega je prekršajni postupak pokrenut protiv pogrešne osobe (u ovom slučaju djeteta). Agencija je donijela rješenje kojim je pružatelju javne usluge naložen ispravak netočnih osobnih podataka korisnika usluge. Također, pružatelju javne usluge iskazana je obveza vođenja točnih i potpunih podataka i poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite kod utvrđivanja nedvojbenog identiteta i sprječavanja zamjena identiteta osoba istog imena i prezimena, a sukladno čl. 25. i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Osim navedenoga Agencija je izdavala pravna mišljenja u svezi tumačenja i primjene važećih propisa o zaštiti osobnih podataka (Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka) u odnosu na obradu osobnih podataka djece. Navedena mišljenja javno su objavljena na mrežnoj stranici Agencije.

Tematski prikaz zaprimljenih i rješanih predmeta (pritužbe i upiti) u 2020.

	Područje	Ukupan broj predmeta u rješavanju 2020.	Broj riješenih predmeta u 2020.	Broj predmeta prenesenih u 2021.
1	PRIMJENA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA	426	230	196
2	INTERNET/DRUŠTVENE MREŽE	367	212	155
3	MARKETING	313	143	170
4	VIDEONADZOR	301	160	141
5	FINANCIJE	242	95	147
6	TELEKOMUNIKACIJE	225	90	135
7	OIB/IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENTI	219	117	102
8	RADNI ODNOSI	207	91	116
15	MEDIJI	149	60	89
9	AGENCIJE ZA NAPLATU POTRAŽIVANJA	133	72	61
10	ZDRAVSTVO	118	55	63
11	OBRAZOVANJE	111	77	34
12	JAVNA UPRAVA	106	62	44
13	MEĐUVLASNIČKI ODNOSI	101	58	43
14	PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA	73	73	0
16	OSTALO	359	166	193
	UKUPNO	3450	1761	1689

Tablica 1. Tematskog prikaza upita/pritužbi zaprimljenih u 2020.

Iz grafičkog prikaza razvidno je kako je Agencija u 2020. zaprimila u rješavanje najveći broj predmeta koji su se odnosili na tumačenja vezana uz primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka, zatim u odnosu na obradu osobnih podataka na internetu i društvenim mrežama, obradu osobnih podataka u svrhu marketinga, obradu videonadzornim sustavima, obradu osobnih podataka u financijskom i telekomunikacijskom sektoru itd.

POSTUPANJE PO PRITUŽBAMA/ZAHTJEVIMA ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA

Provođenje upravnog postupka

Sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka svatko tko smatra da je povrijeđeno njegovo pravo na zaštitu osobnih podataka, zajamčeno Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Općom uredbom o zaštiti podataka – može podnijeti zahtjev za utvrđivanja povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka. Riječ je o jednoj od temeljnih zadaća Agencije, kao neovisnog tijela koje je odgovorno za nadzor nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka, a što podrazumijeva i provođenje upravnog postupka u kojem se donose odluke o tome je li u nekom konkretnom slučaju obrada osobnih podataka zakonita (i je li došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka).

Kod provođenja postupaka u kojima ova Agencija odlučuje je li došlo (u nekom konkretnom slučaju) do povrede prava na zaštitu osobnih podataka, a razlikujemo provođenje postupka prema zahtjevu za zaštitu prava (koji može podnijeti svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno propisima o zaštiti osobnih podataka) i postupanje po službenoj dužnosti (*ex officio*).

O povredi prava Agencija odlučuje rješenjem kao upravnim aktom protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Važno je istaknuti da se u upravnom postupku i na postupanje po navedenim zahtjevima, a osim gore spomenutih propisa, primjenjuje i Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine" br. 47/09) kao opći procesni zakon. Upravni postupak za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka pokreće se na zahtjev stranke i po službenoj dužnosti.

Sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku i propisima o zaštiti osobnih podataka, Agencija provodi propisane pravne radnje u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti vezanih uz pojedini konkretan slučaj (utvrđivanje činjenica temeljem zatraženih očitovanja stranaka u ispitnom postupku ili obavljanjem neposrednih nadzornih aktivnosti) i pribavljanja svih relevantnih dokaza koji su odlučni za donošenje zakonite odluke/zakonitog rješenja.

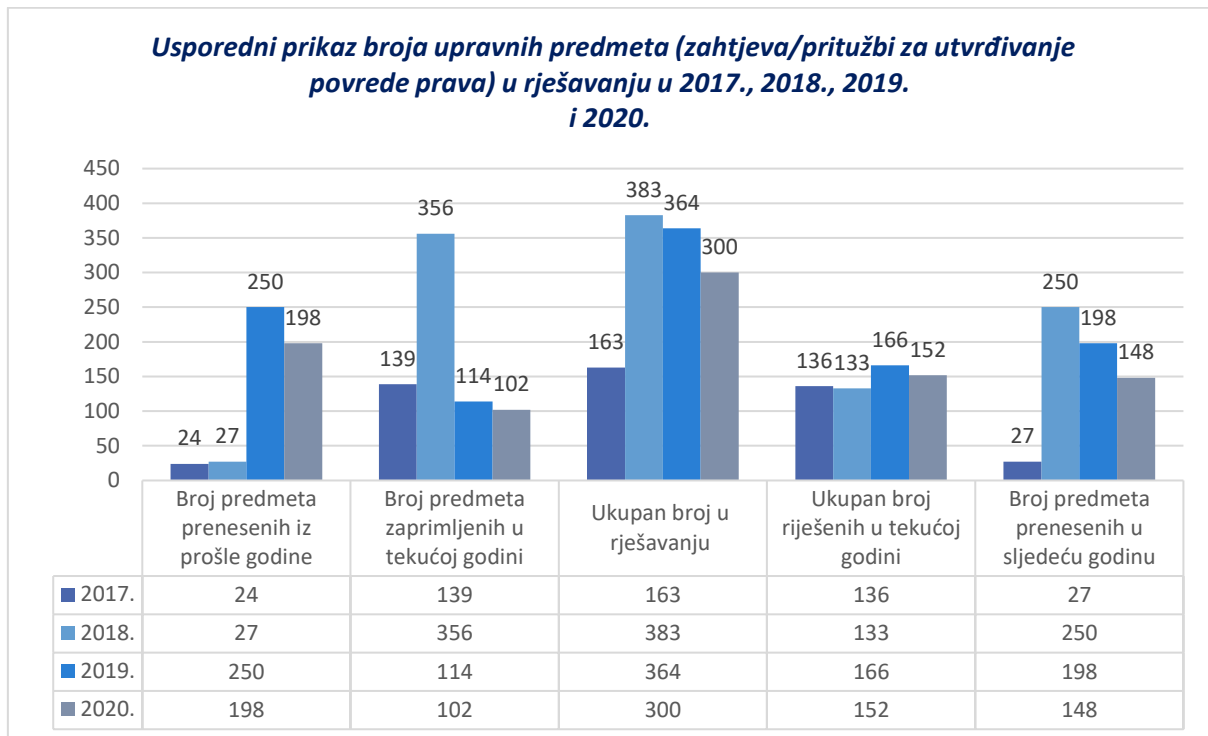
Budući da se upravni postupak vodi između dviju ili više suprotstavljenih stranaka za vođenje istog potrebno je određeno vremensko razdoblje kako bi se poduzele sve nužne radnje u postupku, a koje često ovise o operativnosti i suradivanju stranaka s Agencijom. Važno je naglasiti da Opća uredba o zaštiti podataka propisuje duže vremensko razdoblje za vođenje takvih postupaka u odnosu na nacionalni procesni Zakon o općem upravnom postupku.

U tijeku samog postupanja (neovisno o tome je li postupak pokrenut po zahtjevu za zaštitu prava ili po službenoj dužnosti) Agencija provodi odgovarajuće radnje, odnosno nadzorne aktivnosti vodeći se odredbama Zakona o općem upravnom postupku i propisima o zaštiti osobnih podataka. U tom smislu, Zakonom o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka dodatno je osnažena uloga Agencije kao nadzornog tijela nad obradom osobnih podataka, budući da je istim Zakonom definirana provedba nadzornih radnji/aktivnosti (ovlaštene osobe), vrsta nadzornih aktivnosti (najavljeni i nenajavljeni), konkretne radnje koje se mogu provesti u samom postupku nadzora te sastavljanje zapisnika o provedenom nadzoru.

Istražne ovlasti Agencije očituju se kroz provedbu nadzornih aktivnosti, a Agencija svoje korektivne ovlasti provodi kroz donošenje rješenja, a u kojima se voditeljima obrade (ovisno o tome je li, i u kojoj mjeri, došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka) može izdavati upozorenja, službene opomene, naredbe i zabrane, kao mjere koje mogu biti privremene ili konačne.

Korektivne mjere uključuju i izricanje upravno novčanih kazni kao jedne od korektivnih mjera iz Opće uredbе o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka. Ovlast izricanja upravno novčanih kazni i pripadajućih sankcija za teže povrede obrade osobnih podataka, dana je Agenciji temeljem Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka, kojim se, između ostaloga, određuje način izricanja upravne novčane kazne, isključenje primjene upravni novčanih kazni na tijela javne vlasti te raspon u kojem se iste mogu izreći.

Tijekom razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. u Agenciji za zaštitu osobnih podataka je evidentirano ukupno 300 zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka od čega je zaprimljeno 102 predmeta koji su se odnosili na postupanja vezana uz utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka, a iz prošlog izvještajnog razdoblja preneseno je u rješavanje 198 zahtjeva. Navedeni broj zahtjeva odnosi se na podnesene zahtjeve tijekom 2020. godine, ali i na započete tj. nezavršene postupke iz prethodnog razdoblja. Od ukupnog broja evidentiranih predmeta riješeno je 152 predmeta, dok je 148 predmeta ostalo u radu i preneseno za rješavanje u 2021. godinu.

Iz grafikona i tabličnog prikaza vidljivo je kako je u 2020. godini u rješavanju bilo 300 zahtjeva od toga je 102 zaprimljeno u ovom izvještajnom razdoblju dok je iz prošlog izvještajnog razdoblja (2019.) ostalo nezavršeno i preneseno u rješavanje 198 zahtjeva. Od ukupnog broja evidentiranih predmeta riješeno je 152 predmeta dok je 148 predmeta još ostalo u radu i preneseno za rješavanje u 2021. godinu.

Usporedni prikaz broja rješenja u 2019. i 2020.

godina	Ukupan broj rješenja	Broj rješenja donesenih po pritužbi/zahtjevu	Broj rješenja donesenih po službenoj dužnosti
2019.	166	159	7
2020.	152	138	14

Od ukupnog broja donesenih rješenja po zahtjevima ista su se najvećim dijelom odnosila na postupanja vezana uz utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u financijskom sektoru (neomogućavanja prava pristupa osobnim podacima vezanim uz kreditnu dokumentaciju, omogućavanje uvida u stanje na bankovnim računima neovlaštenim osobama), obrada osobnih podataka videonadzornim kamerama/sustavima na objektima u višestambenim zgradama i objektima u privatnom vlasništvu, obradu osobnih podataka od strane medija, obradu osobnih podataka na društvenim mrežama Facebook, Instagram, YouTube), obradu osobnih podataka u svrhu sklapanja lažnih pretplatničkih ugovora u telekomunikacijskom sektoru te u odnosu na podnesene zahtjeve za brisanjem osobnih podataka.

Pokretanje postupka po službenoj dužnosti

U 2020. Agencija je donijela najveći broj rješenja po podnesenim zahtjevima stranaka (138) dok je 14 rješenja doneseno po službenoj dužnosti.

Postupanja po službenoj dužnosti uslijedila su u slučajevima kada se radilo o anonimnim pritužbama u kojima su utvrđene povrede prava ili u slučajevima kada se do saznanja o mogućim povredama prava na zaštitu osobnih podataka došlo prilikom obavljanja izravnih nadzora ili iz drugih izvora.

Rješenja po službenoj dužnosti odnosila su se na utvrđene povrede od strane voditelja obrade zbog nepoštivanja propisanih rokova za omogućavanje uvida u osobne podatke od strane banaka kao i dostavljanja traženih informacija ispitanicima o obradi osobnih podataka u sažetom, transparentnom i lako dostupnom obliku, kod obrade osobnih podataka videonadzornim kamerama na javnim površinama i sl.

Izdvajamo rješenje po službenoj dužnosti kojim je izrečena upravno novčana kazna. Agencija za zaštitu osobnih podataka je po službenoj dužnosti donijela rješenje kojim se jednoj od kreditnih institucija sa sjedištem u Zagrebu (dalje u tekstu: Banka) izrekla upravno novčanu kaznu zbog povrede članka 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, točnije zbog neomogućavanja prava na pristup osobnim podacima svojim klijentima/ispitanicima sukladno čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Od listopada 2018. Agencija je intenzivno zaprimala pritužbe građana (ispitanika) u kojima navode da su se obraćali Banci sa zahtjevom za dostavu podataka, da Banka na njihove podnesene zahtjeve i traženje, kontinuirano odbija dostavu njihovih osobnih podataka tj. dostavu kreditne dokumentacije koja se odnosi na sklopljene ugovore o kreditu u švicarskim francima (CHF) s predmetnom Bankom. Građani i su se obraćali Banci legitimno i s pretpostavkom poštivanja i primjene prava na pristup svojim osobnim podacima temeljem čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, na način da su zatražili dostavu kopija kreditne dokumentacije (npr. knjigovodstvena kartica, otplatni plan, aneks ugovora o kreditu, pregled promjena kamatnih stopa), koja sadrži njihove osobne podatke.

Banka je, iako u svojstvu voditelja obrade na kojeg se primjenjuje Opća uredba o zaštiti osobnih podataka, odbila ispitanicima omogućiti pristup osobnim podacima/dostavu tražene dokumentacije, navodeći da prema Zakonu o potrošačkom kreditiranju i ostalim posebnim propisima ne radi se o pristupu osobnim podacima ispitanika, već o kreditnoj dokumentaciji za koju nema obveze dostavljanja jer se radi o otplaćenim kreditima te je uporno odbijala dostaviti ispitanicima presliku osobnih podataka koje o njima obrađuje.

Postupajući po zahtjevima ispitanika Agencija je provela postupak u kojem je utvrdio da dokumentacija čiju su dostavu zatražili sadrži njihove osobne podatke te su sukladno čl. 57. i 58. Opće uredbe o zaštiti podataka donesen značajan broj rješenja kojima je Banci naložena dostava dokumentacije/ kopija osobnih podataka svim ispitanicima koji su to zatražili.

U postupku utvrđivanja povrede prava koji je Agencija provela po službenoj dužnosti utvrđeno je kako je osim pojedinačno podnesenih pritužbi Agenciji u razdoblju od 25.5.2018. do 30.4.2019. Banka zaprimila znatno veći broj (oko 2500) takvih zahtjeva ispitanika kojima je također uskraćeno pravo na dostavu kopija osobnih podataka zbog čega je Agencija odlučila provesti postupak po službenoj dužnosti i izreći najstrožu korektivnu mjeru - upravno novčanu kaznu.

Primarni razlog za izricanje upravno novčane kazne leži u činjenici kako, niti nakon već prethodno donesenih naloga iz rješenja Agencije nije se pravno uspjelo djelovati na Banku na način da poštuje prava ispitanika koja su im zajamčena Općom uredbom o zaštiti podataka. Budući da izricanjem blažih korektivnih mjera (nalog za dostavu osobnih podataka) nije postignuta svrha u smislu poštivanja Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija je pristupila izricanju upravno novčane kazne kao prikladne vrste kazne kojom će se ostvariti svrha kažnjavanja.

Agencija se prilikom odmjeravanja visine kazne vodila kriterijima koji su izrijekom propisani u čl. 83. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka; prije svega uzeto je u obzir da je opisanim postupanjem Banke došlo do teže povrede kršenja prava ispitanika koja je regulirana čl. 83. st. 5. b) Opće uredbe o zaštiti podataka, a za čije kršenje je propisana kazna do 20 000 000 EUR-a.

Također kao jedan od kriterija kod utvrđivanja visine upravno novčane kazne u konkretnom slučaju uzeto je u obzir da je povredom obuhvaćeno preko 2500 ispitanika/građana Republike Hrvatske koji su Banci podnijeli zahtjev za pristup svojim osobnim podacima, a kojima Banka kao voditelj obrade nije udovoljila. Isto tako, u obzir je uzeta, kao otežavajuća okolnost, da se radi o povredi dužeg vremenskog trajanja (razdoblje od 25. svibnja 2018. do 30. travnja 2019). tj. o vremenskom razdoblju od skoro godinu dana u kojem su podnositelji zahtjeva bili onemogućeni u ostvarivanju svojih prava.

Iz takvog postupanja Banke jasno proizlazi kako je Banka bila svjesna činjenice da se na opisani način uskraćuje pristup osobnim podacima ispitanika, odnosno zaštita njihovih temeljnih prava koja su zajamčena Općom uredbom o zaštiti podataka. Dakle, utvrđeno je da je Banka prilikom navedenog kršenja obveze iz Opće uredbe o zaštiti podataka postupala svjesno i s namjerom, osobito iz razloga što se ne radi o izoliranom slučaju kršenja prava ispitanika, već o uskraćivanju ostvarivanja prava većem broju ispitanika (2577), o dužem vremenskom trajanju same povrede te da pristup osobnim podacima nije omogućen niti nakon donošenja pojedinačnih rješenja u kojima je Banci naloženo omogućavanje ostvarivanja prava sukladno čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka u pojedinačnim slučajevima, a što svakako ukazuje na ozbiljnost učinjene povrede.

Upravo takvim ponašanjem, odnosno ne postupanjem Banke u skladu s obvezama koje nalaže cit. Opće uredbe o zaštiti podataka, evidentno je da Banka kao voditelj obrade nije, ni na koji način, aktivno uložila napor za ublažavanjem eventualno mogućih nastalih posljedica i rizika za prava i slobode ispitanika koji su obuhvaćeni predmetnom povredom.

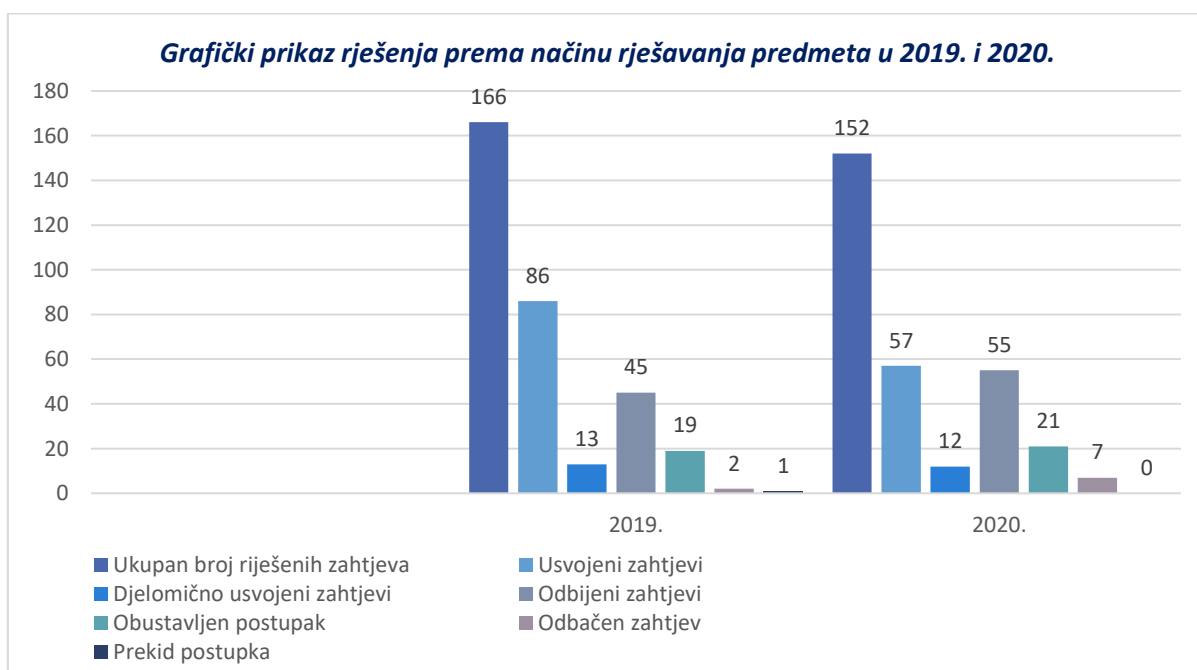
Osim navedenog u ovoj upravnoj stvari prilikom utvrđivanja iznosa kazne uzeto je u obzir da je Agencija kao nadzorno tijelo za područje zaštite osobnih podataka u RH za navedeno kršenje saznala od samih ispitanika, a točan broj ispitanika potvrdila je i Banka. Stoga se može smatrati kako je navedenim ne postupanjem po zahtjevima ispitanika, Banka izravno izbjegla određene financijske troškove koji se mogu smatrati stjecanjem imovinske koristi na štetu ispitanika.

U postupku izricanja upravno novčane kazne cijanjene su i olakotne okolnosti kao jedan od kriterija da prema evidencijama Agencije, Banci nije do sada utvrđena povreda prava ispitanika sukladno čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, kao niti druga relevantna kršenja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka te je navedeno uzeto u obzir prilikom utvrđivanja ove korektivne mjere i njezine visine. Također, prilikom utvrđivanja navedene kazne uzet je u obzir i stupanj suradnje s ovom Agencijom kao nadzornim tijelom, koja je u konkretnom slučaju bila u skladu s obvezama voditelja obrade koje proizlaze iz same Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona.

Tablični prikaz rješenja prema načinu rješavanja predmeta u 2020.

godina	Ukupan broj riješenih zahtjeva	Usvojeni zahtjevi	Djelomično usvojeni zahtjevi	Odbijeni zahtjevi	Obustavljen postupak	Odbačen zahtjev	Prekid postupka
2019.	166	86	13	45	19	2	1
2020.	152	57	12	55	21	7	0

Grafički prikaz rješenja prema načinu rješavanja predmeta u 2019. i 2020.

Kada je riječ o rješavanju/donošenju odluka i izricanja korektivnih mjera, Agencija izvještava kako je u 2020. donijela ukupno 152 rješenja, od čega je 57 rješenja u kojima je usvojen zahtjev u cijelosti, 12 rješenja u kojima je djelomično udovoljeno zahtjevu, 55 rješenja u kojima je zahtjev odbijen kao neosnovan, 21 rješenje u kojima je postupak obustavljen zbog ne postojanja daljnjih pretpostavki za vođenje postupka ili zbog odustanka stranaka od zahtjeva, 7 rješenja kojima je zahtjev odbačen zbog nenadležnosti.

Izricanje korektivnih mjera

Korektivne ovlasti Agencije propisane su člankom 58. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka koje se sastoje u izricanju različitih korektivnih mjera koje prvenstveno ovise o utvrđenim povredama u obradi osobnih podataka.

U provedenim upravnim postupcima u kojima su usvojeni zahtjevi zbog utvrđenih povreda prava ispitanika voditeljima obrade izrečeno je 89 korektivnih mjera koje imaju za cilj ispravljanje utvrđenih nepravilnosti u postupku. U ovom izvještajnom razdoblju izrečene korektivne mjere odnosile su se na: izdavanje naloga voditeljima obrade za usklađivanje postupanja sa Općom uredbom o zaštiti podataka; izdavanje naloga za omogućavanje ostvarivanja prava ispitanika zajamčenih Općom uredbom u propisanom roku u sažetom, transparentnom i lako dostupnom obliku; zabrani daljnje obrade osobnih podataka bez pravnog temelja; izdavanje naloga za ispravak netočnih podataka i naloga za brisanje netočnih osobnih podataka; izdavanje naloga za brisanjem osobnih podataka u slučajevima kada su podaci objavljeni bez pravnog temelja; izdavanje naloga za poduzimanjem odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite koje su primjerene/adekvatne određenim postupcima obrade.

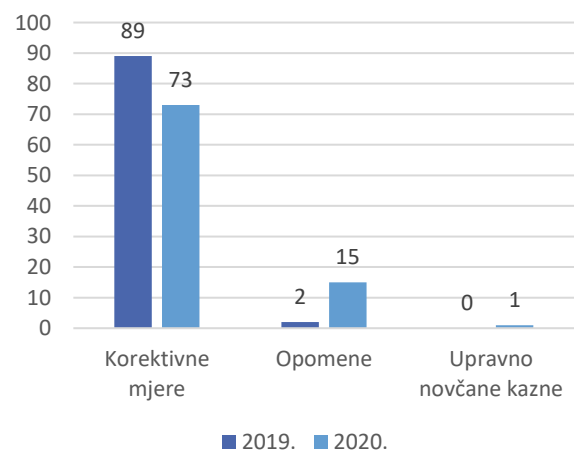
U postupcima u kojima su utvrđene teže povrede prava (primjerice kod obrade osobnih podataka djece ili obrade osobnih podataka bez postojanja pravnog temelja) osim korektivnih mjera u vidu izdavanja naloga za zakonitim postupanjem izrečene su i korektivne mjere službene opomene kao dodatno upozorenje o težim povredama prava. Tako je u ovom izvještajnom razdoblju izrečeno 15 službenih opomena.

Posebno izdvajamo jednu izrečenu upravno novčanu kaznu u financijskom sektoru zbog neomogućavanja banke u ostvarivanju prava na pristup osobnim podacima korisnicima kredita.

Tablični prikaz izrečenih korektivnih mjera

	2019.	2020.
Korektivne mjere	89	73
Opomene	2	15
Upravno novčane kazne	0	1
UKUPNO	91	89

Grafički prikaz izrečenih korektivnih mjera u 2019. i 2020.

Upravni sporovi u 2020. godini

Sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka rješenja koje donosi Agencija su upravni akti protiv kojih žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 12. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17) regulirano je da upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske, iz čega proizlazi da se preispitivanje zakonitosti pojedinačnih upravnih akata donesenih od strane Agencije odvija u dva stupnja pred mjesno nadležnim upravnim sudovima povodom podnesene tužbe i pred Visokim upravnim sudom povodom uložene žalbe protiv odluke prvostupanjskog suda.

Od ukupno 152 rješenja koje je donijela ova Agencija u 2020. protiv 32 rješenja podnesene su upravne tužbe pred nadležnim upravnim sudovima te se vode postupci (upravni sporovi) koji imaju za cilj preispitivanje njihove zakonitosti. Općenito najviše upravnih sporova i u ovom izvještajnom razdoblju pokrenuto je protiv donesenih rješenja u financijskom sektoru zbog pobijanja rješenja kojima je naloženo bankama kao voditeljima obrade omogućavanje prava na pristup osobnim podacima (kopijama osobnih podataka) korisnika kredita u švicarskim francima (CHF); zbog nezakonite obrade podataka videonadzornim kamerama; zbog nezakonite obrade osobnih podataka u medijima, zbog obrade osobnih podataka u radnopravnim odnosima i sl.

U postupcima vezanim uz vođenje upravnih sporova sukladno Zakonu o upravnim sporovima ("Narodne novine" br. 20/10 do 29/17) zaposlenici Agencije, kao stručne osobe bili su angažirani na zastupanju Agencije pred nadležnim upravnim sudovima (neposrednim prisustvovanjem značajnom broju sudskih ročišta, sastavljanju odgovora na podnesene tužbe po nalogu suda; izradi pisanih očitovanja na podneske protustranaka koji su upućeni na sudskim ročištima ili nakon ročišta po nalogu suda; sastavljanju žalbi i pisanih odgovora na žalbe.

Osim navedenog u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima Agencija je imala zakonsku obvezu poduzimanja daljnjih radnji u postupku i izradu većeg broja drugih podnesaka kao što su primjerice: sastavljanje odgovora na podnesene tužbe; sastavljanje odgovora na žalbe, podnošenja žalbi protiv odluka prvostupanjskih sudova, te drugih pisanih podnesaka u vezi pojašnjenja i dokazivanja utvrđenog činjeničnog stanja na kojima se temelje odluke/rješenja Agencije. Brojčani prikaz podnesaka razvidan je iz niže navedene tablice.

U ovom izvještajnom razdoblju izdvajamo i postupke vezane uz 14 završenih upravnih sporova iz prijašnjih izvještajnih razdoblja.

Pregled stanja upravnih sporova	2020.
podnesene upravne tužbe protiv rješenja Agencije u izvještajnom razdoblju	32
ostalo nezavršenih upravnih sporova iz prijašnjih godina	58
ukupno vođenih upravnih sporova u izvještajnom razdoblju	90
završenih upravnih postupaka u izvještajnom razdoblju	14

Ukupan broj podnesaka koje je Agencija uputila sudu u 2020.	
odgovor na tužbu	34
žalba	21
odgovor na žalbu	21
ostali podnesci	19

NEUPRAVNI POSTUPAK /PRAVNA MIŠLJENJA

U skladu s člankom 57. i 58. Opće uredbe o zaštiti podataka Agencija obavlja i savjetodavne ovlasti te promiče osviještenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama iz Uredbe. U vezi s time Agencija je tijekom ovog izvještajnog razdoblja ukupno zaprimila 1514 predmeta za izdavanjem stručnih mišljenja, dok je iz prethodnog izvještajnog razdoblja (2019.) preneseno u rad 1599 predmeta tako da je u ovom izvještajnom razdoblju (2020.) ova Agencija imala u rješavanju 3113 predmeta koji se odnose na zahtjeve za davanjem pravnih mišljenja i odgovore na upite.

Od ukupnog broja neupravnih predmeta koji su se odnosili na izdavanje stručnih mišljenja i odgovora (3113) u 2020. godini je riješeno 1572 predmeta dok je 1541 predmet ostao u rješavanju i prenesen je u 2021. godinu.

Iz gore dostupnih statističkih podataka razvidno je kako je Agencija, nakon obvezujuće primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u Republici Hrvatskoj (koja se primjenjuje u cijelosti i izravno), i u 2020. godini nastavila zaprimati značajan broj podnesaka građana različite tematike. Velik broj zaprimljenih upita odnosio se na obradu osobnih podataka na internetu, javnu dostupnost osobnih podataka putem internetskih pretraživača (tražilice Google), objavu podataka u medijima i na internetskim portalima, objavu osobnih podataka na društvenim mrežama (Facebook, YouTube, Instagram), upiti vezani uz ostvarivanje prava građana/ispitanika (najčešće ostvarivanje prava na brisanje).

Isto tako, zahtjevi za mišljenjem kao i upućene predstavke odnosile su se i na obradu osobnih podataka od strane privatnog sektora (uključujući financijski sektor, prije svega banke vezano uz obradu osobnih podataka u svrhu provjere kreditne sposobnosti građana (sustav DOR i OSR sustav), obradu osobnih podataka od strane agencija za naplatu potraživanja, obradu osobnih podataka u telekomunikacijskom

i sektoru, obradu osobnih podataka u svrhe izravnog marketinga, obradu osobnih podataka putem videonadzora i dr.

U ovom izvještajnom razdoblju Agencija je izdavala stručna mišljenja pravnim i fizičkim osobama te voditeljima i izvršiteljima obrade osobnih podataka, a koja su se i dalje velikim dijelom odnosila na tumačenja i primjenu važećih propisa o zaštiti osobnih podataka od strane tijela javne vlasti i od drugih voditelja obrade u odnosu na zakonitu obradu tj. postojanje pravnog temelja za obradu osobnih podataka, osobito o privoli kao jednom od pravnih temelja te o legitimnom interesu i načinu dokazivanja istog u pojedinačnim obradama.

Značajan broj stručnih mišljenja odnosio se na zakonitu obradu podataka videonadzorom u višestambenim zgradama, na javnim površinama te u radnim prostorijama, rokovima čuvanja osobnih podataka, korištenju e-mail adresa u svrhu slanja marketinških poruka.

Izdvajamo i veći broj izdanih mišljenja vezano uz obradu osobnih podataka kod ostvarivanja prava na pristup informacijama od strane tijela javne vlasti, zatim u odnosu na prikupljanje podataka putem raznih obrazaca/upitnika od strane raznih udruga i sportskih klubova.

Pravni savjeti i odgovori na upite putem info telefona - HelpDesk Agencije za zaštitu osobnih podataka

Pravni savjeti i odgovori na upite putem info telefona

Agencija svakodnevno u svojem radu komunicira s građanima u svrhu davanja pravnih savjeta telefonskim putem (pružanje pomoći građanima info telefonom). Tako je u ovom izvještajnom razdoblju odgovoreno na više od 3700 telefonskih upita odnosnih na pitanja o zaštiti osobnih podataka od čega se najveći broj upita odnosio na primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka osobito na obveze voditelja i izvršitelja obrade, a koje proizlaze iz propisa o zaštiti osobnih podataka te odgovori na upite vezani uz prava ispitanika zajamčenih propisima o zaštiti.

Kada je riječ o davanju *ad hoc* informacija te kao podrška voditeljima obrade u 2020. odgovoreno je na više od 350 poziva/upita. Najčešća vrsta pitanja koja su Agenciji postavljali voditelji obrade podataka odnose se na imenovanja Službenika za zaštitu osobnih podataka, evidencije aktivnosti obrade, videonadzor, izjave o povjerljivosti, obveze voditelja nakon dobivenih okružnica Agencije i slično.

Pravni savjeti i odgovori na upite voditelja i izvršitelja obrade putem elektroničke pošte

U 2020. na adresu elektroničke pošte Agencije za zaštitu osobnih podataka, pored svih ostalih zaprimljenih upita, pristiglo je 578 značajnijih i konkretnijih upita voditelja obrade podataka od čega njih 71 sadrže najčešća pitanja vezana za imenovanje službenika za zaštitu podataka ili pitanja o razlici između voditelja obrade i izvršitelja obrade i sl.

SEKTORSKE PREPORUKE

Tijekom 2020. godine Agencija je u svojim postupanjima, između ostalog, a sukladno čl. 57. Opće uredbe o zaštiti podataka i svojim savjetodavnim ovlastima, izdala određeni broj sektorskih preporuka koje su imale za cilj promicanje osviještenosti voditelja i izvršitelja obrade u području zaštite osobnih podataka. Preciznije, potrebu da se voditeljima obrade ukaže na obveznu primjenu i poštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u svim segmentima obrade osobnih podataka. U nastavku donosimo pregled značajnijih preporuka koje su donesene u ovom izvještajnom razdoblju.

Preporuka o imenovanju službenika za zaštitu podataka

Agencija je temeljem članka 57. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka izdala preporuku u vezi imenovanja službenika za zaštitu podataka. Navedenom preporukom ukazano je voditeljima obrade da je prilikom imenovanja službenika potrebno voditi računa da ne postoji sukob interesa (voditi brigu da takva osoba ne sudjeluje u donošenju odluka kojima se utvrđuje svrha i način obrade osobnih podataka).

Važno je istaknuti kako službenik za zaštitu podataka može biti zaposlenik organizacije (voditelja obrade ili izvršitelja obrade) u kojoj je imenovan, ali službenikom može biti imenovana i osoba koja nije zaposlenik organizacije temeljem ugovora o djelu (vanjski službenik). Također, voditelj obrade može imenovati jednog službenika za zaštitu podataka pod uvjetom da je isti lako dostupan iz svakog poslovnog nastana.

Kao što i radna skupina za zaštitu podataka iz članka 29. Direktive 95/46/EZ navodi u svojoj Smjernici o službenicima za zaštitu podataka od 13. prosinca 2016. godine nepostojanje sukoba interesa usko je povezano s obvezom djelovanja na neovisan način. Iako je službenicima za zaštitu podataka dopušteno obavljati druge dužnosti, te im druge zadaće i obveze mogu biti povjerene samo uz uvjet da ne dovode do sukoba interesa. Konkretno, to podrazumijeva da službenik za zaštitu podataka ne može biti djelatnik organizacije čiju svrhu i načine obrade osobnih podataka mora odrediti. Zbog posebne organizacijske strukture svake organizacije o tomu se mora odlučivati na pojedinačnoj osnovi. Nepisano je pravilo da radna mjesta koja mogu biti u sukobu interesa u okviru organizacije mogu biti položaji u višem rukovodstvu (kao što su predsjednik uprave, direktor poslovanja, direktor financija, glavni medicinski službenik, voditelj odjela za marketing, voditelj ljudskih resursa ili voditelj odjela za

informacijsku tehnologiju), ali i niže uloge u hijerarhijskoj strukturi organizacije ako takvi položaji ili uloge podrazumijevaju utvrđivanje svrhe i načina obrade osobnih podataka.

Preporuka vezana uz obradu osobnih podataka klijenata u uslužnim djelatnostima koje uvjetuju fizički kontakt, vezano uz revitalizaciju djelatnosti i mjere suzbijanja virusa COVID-19

Agencija je temeljem članka 57. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka izdala preporuku voditeljima obrade koji obavljaju uslužne djelatnosti glede obrade osobnih podataka korisnika usluga koji se obrađuju u svrhu suzbijanja pandemije COVID-19. U navedenoj preporuci da kada govorimo o prikupljanju i daljnjoj obradi osobnih podataka voditelji obrade upozoreni su da moraju voditi računa o opsegu podataka koji se prikuplja i dalje obrađuje. Dakle, opseg osobnih podataka mora biti nužan i proporcionalan, odnosno podaci koji se obrađuju moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju, sukladno načelima iz članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Istaknuto je da sukladno članku 9. Opće uredbe o zaštiti podataka obrada posebnih kategorija osobnih podataka, među koje spadaju i podaci o zdravlju, je dopuštena ako je nužna za zaštitu ključnih interesa ispitanika odnosno u svrhu zaštite javnog zdravlja. Također je navedeno kako posebna kategorija osobnih podataka (podaci o zdravlju) zaslužuju veći stupanj zaštite u odnosu na matične podatke te bi se isti trebali obrađivati samo u svrhe povezane sa zdravljem radi ostvarivanja tih svrha u korist pojedinca i društva u cjelini. Slijedom navedenog, vezano uz mjere za suzbijanje virusa COVID-19, voditelji obrade upoznati su da je Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) objavio Preporuke za rad u uslužnim djelatnostima koje uvjetuju fizički kontakt. U točki 2.3. stavku 2. navedenih Preporuka je navedeno da pružatelj usluge treba zabilježiti samo nužne osobne podatke.

U vezi s time s aspekta propisa koji reguliraju zaštitu osobnih podataka izdana je preporuka svim voditeljima obrade koji obavljaju uslužnu djelatnost da je dopušteno prikupljati osobne podatke uz poštivanje temeljnih načela u obradi podataka (načela smanjenja količine podataka, načela sigurnosti i povjerljivosti obrade) tj. ukazano im je da su dužni voditi računa o opsegu osobnih podataka što podrazumijeva minimalan set podataka: (kontakt podatke korisnika usluga i vrijeme pružanja usluga). Isto tako navedenom preporukom naglašena je obveza informiranja ispitanika o obradi njihovih osobnih podataka primjenjujući načela transparentne i poštene obrade osobnih podataka koji zahtijevaju da se ispitanik informira o postupku obrade i njihovim svrhama. U tom slučaju, pružanje informacija jedna je od temeljnih obveza voditelja obrade neovisno o pravnoj osnovi prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka. Jednako tako, voditelj obrade dužan je voditi računa o odgovarajućoj sigurnosti osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštenog raspolaganja osobnim podacima (neovlašteni uvid ili davanje na korištenje) te ih čuvati u obliku koji omogućuje identifikaciju korisnika usluga samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhu radi koje se osobni podaci obrađuju tj. u periodu dok traje pandemija COVID-19, a nakon toga je osobne podatke potrebno uništiti.

Preporuka vezana uz prikupljanje osobnih podataka kod upisa djece u dječji vrtić

Sukladno članku 57. stavku 1. točkama b) i d) Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija za zaštitu osobnih podataka izdala je preporuku vezanu za unapređenje zaštite osobnih podataka kod prikupljanja osobnih podataka za upis djece u dječji vrtić putem obrasca „privola/suglasnost“. Navedeni obrazac pomoću kojeg se prikupljaju osobni podaci, a koji se daje roditeljima/skrbnicima djeteta na potpis, navodi se kako roditelj/skrbnik daje pristanak(privolu) za obradu svojih osobnih podataka, osobnih podataka svoje djece i ostalih članova kućanstva. Budući da je dječji vrtić obveznik primjene odredbi posebnih zakona i drugih propisa (Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju), te podzakonskih akata(Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, Pravilnika o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću i sl.), Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje itd. zaključeno je kako dječji vrtić kao voditelj obrade prikuplja i obrađuje osobne podatke temeljem posebnih propisa, odnosno u svrhu za koju je obrada nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade. Stoga je istaknuto kako u predmetnom slučaju privola kao jedna od mogućih pravnih osnova iz čl. 6. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka ne bi bila primjenjiva. Naglašeno je da u svrhu poštivanja načela transparentnosti i pravne sigurnosti, pisani obrasci mogli bi poslužiti isključivo u svrhu informiranja roditelja/skrbnika djeteta koji su korisnici usluga dječjeg vrtića o opsegu osobnih podataka koji se prikupljaju.

U tom slučaju privola kao jedna od mogućih pravnih osnova za obradu ne bi bila primjenjiva.

Slijedom navedenog, donošenje ove preporuke imalo je za cilj naglasiti kako je prilikom prikupljanja osobnih podataka potrebno razlikovati davanje privole na za to propisanim obrascima od tzv. politika privatnosti u smislu članka 13. Opće uredbe o zaštiti podataka kojima se ispitanicima (u konkretnom slučaju roditeljima/skrbnicima) samo pružaju informacije na koji način voditelj obrade (u konkretnom slučaju dječji vrtić) obrađuje njihove podatke. Vezano za pružanje informacija ispitanicima (roditeljima malodobne djece)u svrhu ostvarivanja njihovih prava navodimo kako je poštujući načelo transparentnosti dječji vrtić dužan ispitanicima pružiti sve informacije o obradi njihovih osobnih podataka u sažetom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz upotrebu jasnog i jednostavnog jezika te ga upoznati sa njegovim pravima koja mu pripadaju sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka, a vezano za obradu njegovih osobnih podataka (pravo na informiranje, pravo na pristup, pravo na ispravak i brisanje, pravo na ograničenje obrade, pravo na prenosivost, pravo na prigovor i automatizirano donošenje odluka).

Isto tako ukoliko osobni podaci nisu dobiveni od ispitanika dječji vrtić dužan je ispitaniku pružiti osim gore navedenih informacija i informacije o izvoru osobnih podataka (članak 14. Opće uredbe o zaštiti podataka).

Preporuka vezana uz obradu osobnih podataka traženjem preslike osobne iskaznice od strane teleoperatora

Sukladno ovlastima iz članka 57. stavka 1. točaka b) i d) Opće uredbe o zaštiti podataka izdana je preporuka za unapređenje zaštite osobnih podataka u telekomunikacijskom sektoru u svezi obrade osobnih podataka (preslika osobne iskaznice) prilikom upućivanja prigovora na pružene usluge. Navedena preporuka izdana je voditelju obrade s ciljem ukazivanja na potrebu usklađivanja postupanja kod obrade osobnih podataka sa odredbama pozitivnih propisa koji reguliraju područje zaštite osobnih podataka na gore navedeni način.

Nesporna je činjenica da je prilikom slanja prigovora elektroničkom poštom (putem e-maila) korisnik dužan izvršiti identifikaciju sebe kao korisnika tog broja/prigovora te je stoga dostava kopije osobne iskaznice u takvim slučajevima potrebna isključivo u svrhu zaštite podataka korisnika.

U preporuci je naglašeno da uvodnom izjavom 39. Opće uredbe o zaštiti podataka, kojom se dodatno pojašnjavaju pravne odredbe iz normativnog dijela, za pojedince bi trebalo biti transparentno kako se osobni podaci koji se odnose na njih prikupljaju, upotrebljavaju, daju na uvid ili na drugi način obrađuju, kao i do koje se mjere ti osobni podaci obrađuju ili će se obrađivati. Načelo transparentnosti podrazumijeva da svaka informacija i komunikacija u vezi s obradom tih osobnih podataka bude lako dostupna i razumljiva te da se upotrebljava jasan i jednostavan jezik. To se načelo osobito odnosi na pružanje informacije ispitaniku o identitetu voditelja obrade i svrhama obrade te daljnje informacije radi osiguravanja načela poštene i transparentne obrade s obzirom na pojedince o kojima je riječ i na njihovo pravo da dobiju potvrdu i obavijest o osobnim podacima koji se obrađuju, a koji se odnose na njih. Isto tako bitno je naglasiti kako se zahtjevi transparentnosti iz Opće uredbe o zaštiti podataka primjenjuju neovisno o pravnoj osnovi za obradu i tijekom cijelog trajanja obrade. Voditelju obrade također je apostrofirani članak 12. Uredbe, u kojem se utvrđuje da se transparentnost primjenjuje prije ili na početku ciklusa obrade podataka (tj. u trenutku prikupljanja osobnih podataka od ispitanika ili osobnih podataka dobivenih na drugi način); tijekom cijelog razdoblja obrade (tj. tijekom komunikacije s ispitanicima o njihovim pravima) i u određenim trenucima tijekom trajanja obrade, primjerice, kada dođe do povrede podataka ili u slučaju materijalnih promjena u obradi.

Izdavanje navedene preporuke teleoperatoru kao voditelju obrade da u svrhu ostvarivanja zakonitosti i transparentnosti obrade osobnih podataka pruži sve informacije ispitanicima o obradi njihovih osobnih podataka, te je u tom smislu preporukom ukazano na potrebu usklađivanja odredaba internih akata koji se odnose na zaštitu osobnih podataka u kojima će na sveobuhvatan i jasan način biti ugrađene sve informacije koje su teleoperatori u trenutku prikupljanja osobnih podataka obvezno pružiti ispitaniku (standardi iz članka 13. i članka 14. Opće uredbe o zaštiti podataka).

Preporukom je zaključno naglašeno kako pružanje informacija ispitanicima o svrsi obrade putem odgovarajućih politika/pravilnika o zaštiti osobnih podataka jedna je od temeljnih obveza voditelja obrade neovisno o pravnoj osnovi prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka te je isto potrebno kod svake obrade osobnih podataka.

Obrada osobnih podataka s osobne iskaznice mobilnim uređajem

Temeljem članka 57. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka izdana je preporuka izvršitelju obrade glede Uputa o načinu obavljanja poslova tjelesne zaštite koji se između ostalog odnose na prikupljanje i obradu osobnih podataka. U konkretnom slučaju naglašena je i primjena posebnog propisa, konkretnije članak 46. Zakona o privatnoj zaštiti ("Narodne novine" br. 16/20) u kojemu je propisano, između ostalog, kako čuvar, zaštitar i zaštitar specijalist prilikom obavljanja poslova tjelesne zaštite mogu provjeriti identitet osobe: prilikom boravka u štíćenom objektu ili prostoru, ulaska u štíćeni objekt ili prostor i izlaska iz štíćenog objekta ili prostora te unutar perimetra javne i druge štíćene površine. Provjera identiteta osobe provodi se uvidom u njezinu osobnu iskaznicu ili uvidom u drugu javnu ispravu s fotografijom.

Uzimajući u obzir gore navedene propise jasno je kako je ovlast zaštitara sukladno Zakonu o privatnoj zaštiti, pa i članku 18. Uputa o načinu obavljanja poslova tjelesne zaštite ograničena na uvid u osobnu iskaznicu bez da se osobni podaci s iste prebacuju u ručne ili elektronske evidencije. Međutim, u odnosu na konkretan slučaj cijenjena je okolnost da se vođenjem ručnih/elektronskih evidencija posjetitelja gradske uprave sigurnost podiže na višu razinu te se na taj način lakše omogućuje reakcija u slučaju potrebe alarmiranja nadležnih tijela (npr. policije). Stoga je istaknuto da bi prikupljanje takvih podataka bilo moguće je uz maksimalan stupanj transparentnosti i poduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera zaštite osobnih podataka. U tom smjeru voditelj obrade je upoznat s potrebom usklađivanja politike privatnosti na način da se kroz istu osigura transparentnost u obradi osobnih podataka uz jasno navođenje pravnog temelja i svrhe obrade osobnih podataka posjetitelja koju provodi izvršitelj obrade, a sve u skladu s obvezama iz članka 13. Opće uredbe o zaštiti podataka.

NADZORNE AKTIVNOSTI/POSTUPANJA

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti. Agencija za zaštitu osobnih podataka provodi izravne i neizravne nadzorne aktivnosti/postupanja. Izravni nadzori obično uključuju pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđivanje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih, prvenstveno izravno na licu mjesta tj. kod voditelja ili izvršitelja obrade.

Neizravni nadzori uključuju pribavljanje očitovanja voditelja ili izvršitelja obrade u odnosu na pravni temelj i ostale elemente određene obrade osobnih podataka ili činjenica koje su povezane s konkretnom obradom osobnih podataka te pretrage javno dostupnih registara ili informacija dostupnih putem Interneta i drugih izvora.

Provedba nadzornih aktivnosti obuhvaća pravnu i informatičku (informacijsku i tehničku) komponentu suvremene obrade osobnih podataka, budući da nije moguće na adekvatan način istu promatrati samo kroz jednu od tih sastavnica. Tijekom nadzornih aktivnosti utvrđuju se sve činjenice o nadziranoj obradi osobnih podataka te se analizira usklađenost te obrade sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka, pri čemu je također važno i prepoznati nove pojavnosti u odnosu na kršenja prava na zaštitu osobnih podataka ili sigurnosne ugroze istih, a kako bi se moglo proaktivno pristupiti preventivnom djelovanju uključivo i kroz izradu i izdavanje preporuka za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka ili ciljano educiranje zainteresiranih javnosti.

Ukoliko se analizom dostupnih informacija preuzetih iz različitih izvora utvrdi da je potrebno izvršiti nadzor po službenoj dužnosti npr. kod nekog konkretnog voditelja ili izvršitelja obrade, u odnosu na određeni sektor i vrstu djelatnosti ili obrade osobnih podataka po određenom tehnološkom principu ili primjenom određene tehnologije, a zbog postojanja sumnje ili vjerojatnosti da se radi o nesukladnosti odredbama zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka, tada se planira i provodi određeni pojedinačni ili grupni (sektorski) nadzor po službenoj dužnosti.

Značajniji postupci nadzornih aktivnosti

U provedbi nadzornih aktivnosti Agencija vodi računa i provjerava u kojoj mjeri je voditelj zbirke osobnih podataka i/ili izvršitelj obrade osobnih podataka poduzeo tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe te glede utvrđenja obveza osoba koje su zaposlene u obradi podataka, na potpisivanje izjave o povjerljivosti. Unutar fizičkih i tehničkih mjera zaštite obrade osobnih podataka između ostaloga se primjerice provjerava fizička i tehnička sigurnost/zaštita osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka i/ili izvršitelja obrade osobnih podataka (uključivo pristup i ulaz u prostorije, pristup/akreditacija i korištenje informacijskog sustava od strane ovlaštenih osoba, obrada i zaštita osobnih podataka glede video nadzornog sustava, funkcioniranje i zaštita informatičke i

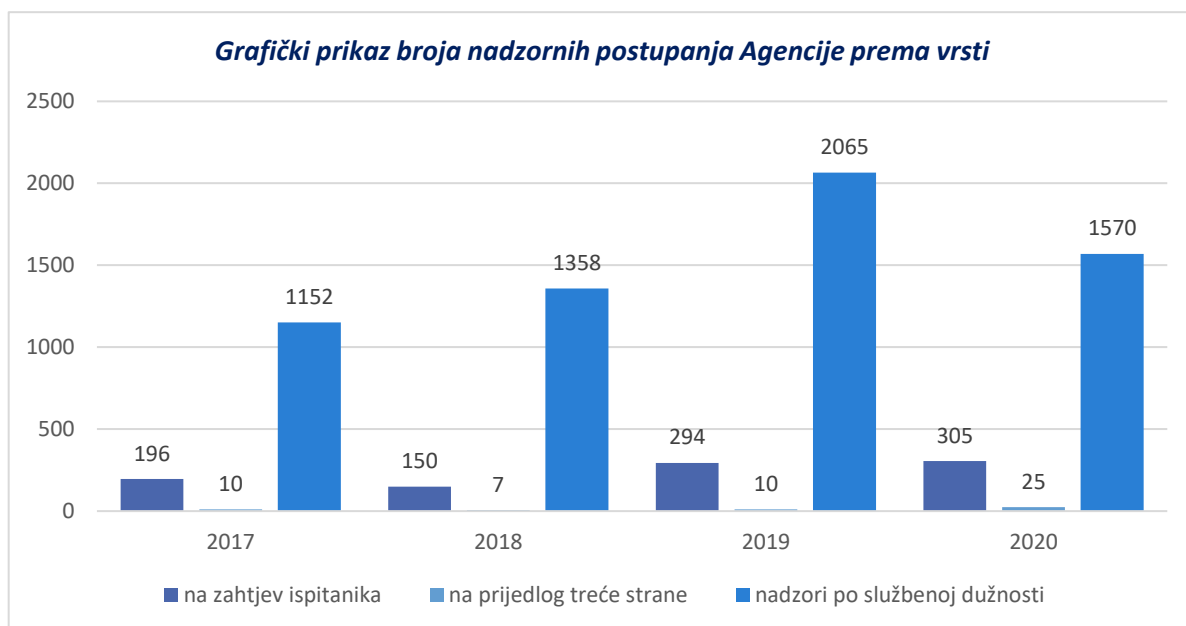
komunikacijske opreme koja se koristi za obradu osobnih podataka, čuvanje i zaštita te arhiviranje/zbrinjavanje spisa/predmeta i druge dokumentacije i zapisa koji sadrže osobne podatke i dr.). Jednako tako provjerava se i provedeno ili planirano opremanje sigurnosnom i dr. opremom (npr. protuprovalna vrata i prozori te sigurnosni ormari/sefovi i si. za pohranu, zaštitne brave te sustavi zaključavanja sa sustavima evidencije ulaza, prolaza ili pristupa, alarmni sustavi glede prisutnosti u prostoru ili pokušaja nasilnog ulaska, vatrodajava i dimni alarmi kao i raspoloživa sredstva i/ili sustavi gašenja požara i dr.).

Nadalje, nadzorne aktivnosti podrazumijevaju i provjeru tzv. „*business continuity*” - načine postupanja kod prikupljanja/obrade i zaštite osobnih podataka kod problema s funkcioniranjem informacijskih i/ili komunikacijskih sustava te napajanja energijom, postupanja u slučaju kvara ili zamjene informatičke opreme (koja se koristi za obradu osobnih podataka), postojanje i funkcioniranje službe fizičke i tehničke zaštite unutar vlastitog ustroja voditelja zbirke/izvršitelja obrade ili angažmana pružatelja usluge iz područja privatne zaštite.

Nadzorna postupanja Agencije u 2020.

U 2020. godini broj nadzornih postupanja koje je provela Agencija za zaštitu osobnih podataka je 1900, a što je manje u odnosu na prethodnu (2019.) godinu za 20%. Rezultat smanjenja provedenih nadzornih postupanja/aktivnosti povezan je direktno s pojavom pandemije prouzrokovane koronavirusom COVID-19 koja je značajno otežala ili u nekim slučajevima i onemogućila kretanje i provođenje nadzornih postupanja na terenu. Pored toga, u 2020. u Službi za nadzor Agencije smanjen je broj zaposlenika za 20% u odnosu na prethodnu (2019.) godinu. Unatoč svemu, parcijalno gledajući, u 2020. je povećan broj nadzornih postupanja na zahtjev ispitanika (305) što je za 3,74% više u odnosu na prošlu godinu. Broj provedenih nadzora na prijedlog treće strane (25) veći je za 150%, a broj provedenih nadzornih postupanja po službenoj dužnosti (1570) smanjen je za 23,97% u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje.

Nadzorna postupanja Agencije					
	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1. <i>Na zahtjev ispitanika</i>	184	196	150	294	305
2. <i>Na prijedlog treće strane</i>	22	10	7	10	25
3. <i>Nadzori i nadzorne provjere po službenoj dužnosti</i>	736	1152	1358	2065	1570
UKUPNO	942	1358	1515	2369	1900

Primjena ovlasti izdavanja naloga za otklanjanje nepravilnosti u zadanom roku

Agencija za zaštitu osobnih podataka je u 2020. godini, a prilikom provedbe nadzornih postupanja nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka, sukladno zakonom propisanim ovlastima, sveukupno iskazala primjedbi i naložila otklanjanje 620 nepravilnosti uočenih prilikom provedenih nadzornih postupanja. U odnosu na prethodnu 2019., kada je sveukupno iskazano 646 primjedbi (a u odnosu na 2018. riječ je o povećanju od 34%), naloženo otklanjanje nepravilnosti u 2020. manje je za 4% u odnosu na prethodnu, 2019. godinu.

Prikaz broj iskazanih primjedbi i izdanih naloga za otklanjanje nesukladnosti ili nepravilnosti				
2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
282	368	481	646	620

Nadzorne aktivnosti prema članku 37. Uredbe o HVIS-u

Agencija za zaštitu osobnih podataka provodi nadzor primjene zakonitosti obrade osobnih podataka u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS) sukladno čl. 37. Uredbe o hrvatskom viznom informacijskom sustavu („Narodne novine“ br. 36/13 i 105/17).

Nastavno na navedeno i u skladu s odredbom članka 36. stavka 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine“ broj 42/18), a kao rezultat globalnih posljedica uzrokovanih pandemijom koronavirusa COVID-19 koja je onemogućila kretanje i provođenje nadzornih aktivnosti na terenu, Agencija u 2020. nije bila u mogućnosti provesti nadzore po službenoj dužnosti u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova kao voditelju obrade osobnih podataka u HVIS sustavu, preciznije u veleposlanstvima i generalnim konzulatima Republike Hrvatske, za razliku od prošle 2019. kada su provedeni nadzori po službenoj dužnosti u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske (London) te u Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Crnoj Gori (Kotor).

Evidencija obavijesti o imenovanjima službenika za zaštitu podataka

U 2020. Agenciji je dostavljeno 1216 obavijesti o imenovanju službenika za zaštitu podataka. Radi usporedbe, u 2019. bilo je dostavljeno 1540 što je činilo 64 % manje obavijesti o imenovanjima službenika od strane voditelja/izvršitelja obrade u odnosu na 2018. kada je taj broj iznosio 4304, iz čega proizlazi podatak da je u Republici Hrvatskoj, u tri godine (2018., 2019. i 2020.) kod voditelja i/ili izvršitelja obrade, imenovano oko 7060 službenika za zaštitu osobnih podataka. Pretpostavlja se da je broj imenovanih službenika za zaštitu osobnih podataka i veći, ali obavijesti o njihovom imenovanju nisu dostavljene Agenciji za zaštitu osobnih podataka. Trend pada zaprimanja obavijesti o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka u najvećoj mjeri je povezan s činjenicom da je velika većina voditelja i/ili izvršitelja obrade svoje službenike imenovala u 2018.

Za očekivati je da će u narednim godinama ovaj broj biti pretežno vezan uz dostavljanje ažuriranih obavijesti (npr. kod zamjene službenika tj. ako je došlo do imenovanja druge osobe službenikom) ili kod registracije novih djelatnosti u pravnim subjektima (primjerice kada pravni subjekt u okviru svog poslovanja registrira ili pokrene djelatnost u kojoj postaje voditelj i/ili izvršitelj podataka) i sl.

Broj registriranih službenika za zaštitu osobnih podataka			
Središnji registar evidencija	razdoblje		
	2018.	2019.	2020.
	4.304	1540	1216

Izvješćivanje Agencije o povredi osobnih podataka (Opća uredba čl.33) – „incidenti“

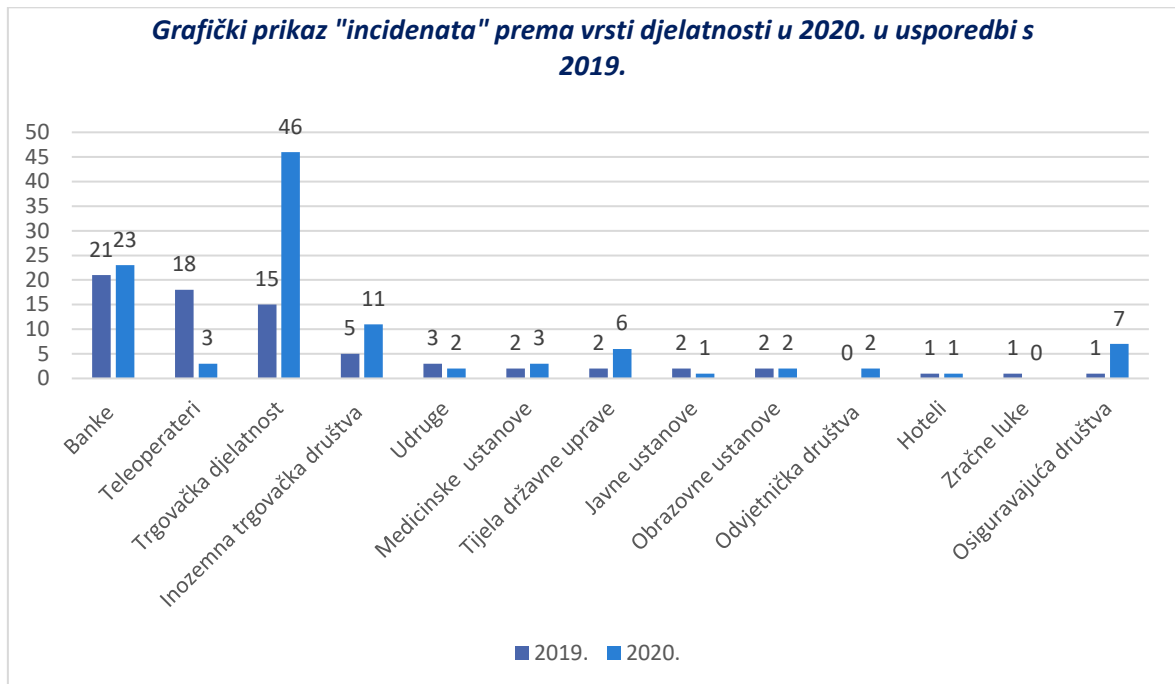
U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. zaprimljeno je 107 Izvješća nadzornom tijelu o povredi osobnih podataka – „incidenti“ (prema čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka).

Od ukupno 107 podnesenih Izvješća te nakon provedene analize, nastavljena su daljnja nadzorna postupanja u 43 predmeta dok kod 64 nije bilo pokazatelja koji bi indicirali potrebu daljnjeg nadzornog postupanja.

Izvješće nadzornom tijelu o povredi osobnih podataka – „incidenti“ (prema čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka)		
	2019.	2020.
<i>Ukupno zaprimljeno "incidenata"</i>	73	107
<i>bez pokazatelja za daljnje nadzorno postupanje</i>	17	64
<i>nastavljeno nadzorno postupanje</i>	56	43

Struktura voditelja obrade kod kojih su zabilježeni „incidenti“ povrede osobnih podataka

	2019.	2020.
<i>Banke</i>	21	23
<i>Teleoperatori</i>	18	3
<i>Trgovačka djelatnost</i>	15	46
<i>Inozemna trgovačka društva</i>	5	11
<i>Udruge</i>	3	2
<i>Medicinske ustanove</i>	2	3
<i>Tijela državne uprave</i>	2	6
<i>Javne ustanove</i>	2	1
<i>Obrazovne ustanove</i>	2	2
<i>Odvjetnička društva</i>	0	2
<i>Hoteli</i>	1	1
<i>Zračne luke</i>	1	0
<i>Osiguravajuća društva</i>	1	7

Iz tabličnog i grafičkog prikaza, vidljivo je kako je u 2020. godini, broj „incidenata“ u odnosu na prethodnu 2019., značajnije porastao kod pravnih osoba koje se bave domaćom i inozemnom prodajom robe, proizvoda i/ili usluga (u poslovnom prostoru ili putem online kanala), a što se povezuje s porastom online kupovine, posebno u vrijeme pandemije izazvane koronavirusom COVID-19.

Kod osiguravajućih društava također je zabilježen porast „incidenata“ dok je broj „incidenata“ u bankama na gotovo istoj razini u 2020. i 2019.

U 2020. godini uzroci povreda zaštite osobnih podataka, a koji su prijavljeni ovoj Agenciji, u najvećoj mjeri su:

- Maliciozni softver ("ransomware" i dr.) – kriptiranje podataka (i dr.): 46
- Dostava osobnih podataka neovlaštenim osobama: 19
- Neodgovarajuće organizacijsko-tehničke/sigurnosne mjere: 16
- Neovlaštena obrada osobnih podataka: 9
- Greška u softveru - dostupnost osobnih podataka neovlaštenim osobama: 7
- Krađa /gubitak uređaja/medija sa osobnim podacima: 6
- Javna objava osobnih podataka: 4

Navedenim "incidentima" bili su zahvaćeni osobni podaci ukupno 6.271 ispitanika, dok je uslijed specifičnosti određenih prijavljenih događaja, mogućnost povrede osobnih podataka za još 71.692 ispitanika. Glavnina se odnosi na uzrok - Neodgovarajuće organizacijsko-tehničke/sigurnosne mjere (posebice u odnosu programske pogreške uparivanja neodgovarajućih osobnih podataka u evidencijama voditelja obrade i sl.) kao i uslijed korištenja malicioznog softvera.

U ovom kontekstu, važno je istaknuti kako Općom uredbom o zaštiti podataka, a u slučaju povrede osobnih podataka, voditelj obrade bez nepotrebnog odgađanja i, ako je izvedivo, najkasnije 72 sata nakon saznanja o toj povredi osobnih podataka ispitanika, izvješćuje nadzorno tijelo nadležno u skladu

s člankom 55. Opće uredbe o zaštiti podataka, osim ako nije vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca. Ako izvješćivanje nije učinjeno unutar 72 sata, mora biti popraćeno razlozima za kašnjenje. U skladu s time, izvršitelj obrade bez nepotrebnog odgađanja izvješćuje voditelja obrade nakon što sazna za povredu osobnih podataka.

Temeljem Opće uredbe o zaštiti podataka izvješće treba sadržavati važne informacije, a one su:

- opis prirode povrede osobnih podataka, uključujući, ako je moguće, kategorije i približan broj dotičnih ispitanika te kategorije i približan broj dotičnih evidencija osobnih podataka
- ime i kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka ili druge kontaktne točke od koje se može dobiti dodatnih informacija
- opisati vjerojatne posljedice povrede osobnih podataka
- opisati mjere koje je voditelj obrade poduzeo ili predložio poduzeti za rješavanje problema povrede osobnih podataka, uključujući prema potrebi mjere umanjivanja njezinih mogućih štetnih posljedica
- voditelj obrade je dužan dokumentirati sve povrede osobnih podataka, uključujući činjenice vezane za povredu osobnih podataka, njezine posljedice i mjere poduzete za popravljavanje štete, a takva dokumentacija Agenciji omogućuje provjeru poštovanja zahtjeva iz članka 33. Opće uredbe o zaštiti podataka

Preporuke, savjeti i mišljenja za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka u vezi s nadzornim aktivnostima Agencije

Unutar nadzornih aktivnosti u širem smislu, pored provedbe nadzora nad obradom osobnih podataka Agencija daje i savjete u svezi s uspostavom novih zbirki osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije, prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera i daje prijedloge i preporuke za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka tj. operativno primjenjuje savjetodavnu komponentu unutar ovlasti koje ima kao nadzorno tijelo.

U nastavku je prikazano nekoliko karakterističnih primjera u kojima su službenici Agencije uputili voditelje/izvršitelje obrade u postupanje za uklanjanje uočenih nedostataka i/ili nepravilnosti ili potencijalnih rizika odnosno dali prijedloge za poboljšanje ili preporuke za unaprjeđenje mjera zaštite osobnih podataka uključivo i kroz pojašnjenje odredaba zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka i adekvatne primjene istih:

Primjer 1.

Agencija je provela nadzorne aktivnosti kod voditelja obrade koji pruža javnu medijsku uslugu, a u svezi obrade osobnih podataka korisnika jedne od usluge predmetnog voditelja obrade, odnosno obrade osobnih podataka prilikom korištenja usluge koja uključuje pristupanje radijskom i televizijskom sadržaju na otvorenoj internetskoj mreži putem prijemnih uređaja bilo pametnih telefona, računala, tableta ili pametnih televizijskih prijemnika odnosno Smart TV-a.

Tijekom nadzorne aktivnosti utvrđeno je da voditelj obrade za korištenje predmetne usluge ne prikuplja osobne podatke temeljem kojih je moguće utvrditi starost korisnika kao ni nedvojbeno utvrditi identitet osobe, te da u internim aktima voditelja obrade odnosnim na obradu osobnih podataka u svezi korištenja navedene usluge nisu sadržane odredbe vezane uz obveze voditelja obrade propisane u čl. 8. Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno odredbe o uvjetima koji se primjenjuju na privolu djeteta u odnosu na usluge informacijskog društva.

Nadalje, sukladno članku 8. Opće uredbe o zaštiti podataka kada se primjenjuje članak 6. stavak 1. točka (a) - ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha, u pogledu nuđenja usluga informacijskog društva izravno djetetu, obrada osobnih podataka djeteta zakonita je ako dijete ima najmanje 16 godina. Ako je dijete ispod dobne granice od 16 godina takva je obrada zakonita samo ako i u mjeri u kojoj je privolu dao ili odobrio nositelj roditeljske odgovornosti nad djetetom. Ujedno voditelj obrade mora uložiti razumne napore u provjeru je li privolu u takvim slučajevima dao ili odobrio nositelj roditeljske odgovornosti nad djetetom, uzimajući u obzir dostupnu tehnologiju. Istim člankom definirano je da države članice mogu u te svrhe zakonom predvidjeti nižu dobnu granicu, pod uvjetom da takva niža dobna granica nije niža od 13 godina, te je tako u čl. 19. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka definirano da kod primjene članka 6. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, u vezi s nuđenjem usluga informacijskog društva izravno djetetu, obrada osobnih podataka djeteta zakonita je ako dijete ima najmanje 16 godina.

Također, uvodna odredbu (32) Opće uredbe o zaštiti podataka definira: „Privola bi se trebala davati jasnom potvrdnom radnjom kojom se izražava dobrovoljan, poseban, informiran i nedvosmislen pristanak ispitanika na obradu osobnih podataka koji se odnose na njega, poput pisane izjave, uključujući elektroničku, ili usmene izjave. To bi moglo obuhvaćati označivanje polja kvačicom pri posjetu internetskim stranicama, biranje tehničkih postavaka usluga informacijskog društva ili drugu izjavu ili ponašanje koje jasno pokazuje u tom kontekstu da ispitanik prihvaća predloženu obradu svojih osobnih podataka. Šutnja, unaprijed kvačicom označeno polje ili manjak aktivnosti stoga se ne bi smjeli smatrati privolom. Privola bi trebala obuhvatiti sve aktivnosti obrade koje se obavljaju u istu svrhu ili svrhe. Kada obrada ima višestruke svrhe, privolu bi trebalo dati za sve njih. Ako se privola ispitanika treba dati nakon zahtjeva upućenog elektroničkim putem, taj zahtjev mora biti jasan, jezgrovit i ne smije nepotrebno ometati upotrebu usluge za koju se upotrebljava“.

Shodno navedenom, iako se ne obrađuju osobni podaci iz kojih je moguće utvrditi samu dob korisnika, a kako postoji mogućnost da su u nekom od slučaja zadovoljeni i elementi odnosni na odredbe članka 8. Opće uredbe o zaštiti podataka u svezi nuđenja usluga informacijskog društva izravno djetetu, voditelju obrade je temeljem članka 57. Opće uredbe o zaštiti podataka izdana preporuka o potrebi primijene odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera u smislu odredaba članka 8. i Uvodne odredbe (32) Opće uredbe o zaštiti podataka, a po kojoj preporuci je voditelj obrade i postupio.

Primjer 2.

Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je upit stranke u kojem je načelno postavljen upit što bi trebala sadržavati naljepnica/oznaka za videonadzor te zatraženo mišljenje da li je obavijest o videonadzoru koju je stranka dostavila Agenciji u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provođenju Opće uredbe o zaštiti podataka.

Nastavno na zahtjev stranke Agencija je dala odgovor da je odredbama članka 27. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka propisano da: *"(1) Voditelj obrade ili izvršitelj obrade dužan je označiti da je objekt odnosno pojedina prostorija u njemu te vanjska površina objekta pod videonadzorom, a oznaka treba biti vidljiva najkasnije prilikom ulaska u perimetar snimanja. (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati sve relevantne informacije sukladno odredbi članka 13. Opće uredbe o zaštiti podataka, a posebno jednostavnu i lako razumljivu sliku uz tekst kojim se ispitanicima pružaju sljedeće informacije: - da je prostor pod videonadzorom; - podatke o*

voditelju obrade; - podatke za kontakt putem kojih ispitanik može ostvariti svoja prava.“ Stranci je također ukazano i na novu Smjernicu 3/2019 o obradi osobnih podataka putem video uređaja, usvojenu od strane Europskog odbora za zaštitu podataka dana 29. siječnja 2020. godine, koja u smislu preporuke, između ostaloga, naznačuje kako bi trebala izgledati obavijest o videonadzoru.

Slijedom navedenoga, obavijest (naljepnica), trebala bi tako sadržavati sve relevantne informacije sukladno odredbi članka 13. Opće uredbe o zaštiti podataka, a posebno jednostavnu i lako razumljivu sliku uz tekst kojim se ispitanicima pružaju informacije navedene u stavku 2. članka 27. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Dodatno, radi osiguranja transparentnosti te ujednačene primjene Opće uredbe na prostoru Europske Unije, preporučljivo je da takva obavijest sadrži više relevantnih informacija od onih izričito propisanih u članku 27. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Također je stranci navedeno da je preporuka iz Smjernice da obavijest sadrži sljedeće informacije: - prostor se nalazi pod videonadzorom (grafička oznaka i natpis); - podatke o voditelju obrade odnosno predstavniku (ukoliko je primjenjivo); - podatke za kontakt putem kojih ispitanik može ostvariti svoja prava, uključujući i podatke o službeniku za zaštitu podataka (ukoliko je primjenjivo); - vrijeme čuvanja odnosno pohrane osobnih podataka ili naznaku da se radi o *live streamingu*, kao i podatke o potencijalnoj razmjeni video snimki s trećim osobama; - svrhu obrade; - prava ispitanika; - informaciju da se cjelovite informacije nalaze na internetskoj stranici ili na drugom odgovarajućem mjestu u okviru Politike Privatnosti.

Stranci je također nastavno na obavijest o videonadzoru koju je dostavila u svom podnesku slijedom njezinog upita za mišljenjem usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te uvidom u sadržaj dostavljene obavijesti dano mišljenje kako je ista ima sadržane/predviđene temeljne elemente propisane Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Primjer 3.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je zaprimila upit stranke u kojem u bitnome traži mišljenje Agencije vezano za obradu osobnih podataka putem kolačića te postavlja upit da li je zbog kvalitetnijeg praćenja korisnika na Internet stranicama dovoljno prilikom pristupa Internet stranicama objaviti poruku "*Za pružanje boljeg korisničkog iskustva, ova stranica koristi kolačiće (eng. cookies). Ukoliko se slažete sa spremanjem kolačića na vaš uređaj odaberite: **SLAŽEM SE.***" uz pripadajući gumb, kao i da bi na Internet stranicama postojala politika kolačića u kojoj bi bilo definirano kakve kolačiće Internet stranice koriste i zašto.

Nastavno na upit stranke Agencija je dala sljedeći odgovor:

Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) u članku 13. propisuje koje informacije treba dostaviti ispitaniku u trenutku prikupljanja osobnih podataka od ispitanika i na jednak način se primjenjuje u svim državama članicama Europske unije.

Važno je naglasiti kako osim Opće uredbe o zaštiti podataka zakonodavni okvir Europske unije koji se odnosi na zaštitu podataka uključuje i Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) te Direktivu 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnim uslugama i pravima korisnika s obzirom na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o univerzalnim uslugama), Direktive 2002/58/EZ o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u sektoru elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama).

Dodatno treba uzeti u obzir da je navedena Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama implementirana Zakonom o elektroničkim komunikacijama i detaljnije regulira „kolačiće“ (cookies).

U članku 100., stavak 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama (“NARODNE NOVINE” BROJ 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) propisano je sljedeće:

*“(4)Korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža za pohranu podataka ili za pristup već pohranjenim podacima u terminalnoj opremi pretplatnika ili korisnika usluga **dopušteno je samo u slučaju kada je taj pretplatnik ili korisnik usluga dao svoju privolu, nakon što je dobio jasnu i potpunu obavijest u skladu s posebnim propisima o zaštiti osobnih podataka, i to osobito o svrhama obrade podataka.** Time se ne može spriječiti tehnička pohrana podataka ili pristup podacima isključivo u svrhu obavljanja prijenosa komunikacija putem elektroničke komunikacijske mreže, ili, ako je to nužno, radi pružanja usluga informacijskog društva na izričit zahtjev pretplatnika ili korisnika usluga.*

Sukladno navedenom, pravna osnova za prikupljanje osobnih podataka korištenjem kolačića (pohranjenih na računalo/terminalnu opremu krajnjeg korisnika), osim u točno navedenim iznimnim slučajevima, je privola krajnjeg korisnika koja treba biti usklađena sa odredbama posebnog propisa o zaštiti osobnih podataka, konkretno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka.

Člankom 4., stavkom 1., točkom 11. Opće uredbe o zaštiti podataka definirana je privola kao svako dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose.

Opća uredba o zaštiti podataka u Uvodnoj izjavi 32 navodi da bi se *privola trebala davati jasnom potvrdnom radnjom kojom se izražava dobrovoljan, poseban, informiran i nedvosmislen pristanak ispitanika na obradu osobnih podataka koji se odnose na njega, poput pisane izjave, uključujući elektroničku, ili usmene izjave. To bi moglo obuhvaćati označivanje polja kvačicom pri posjetu internetskim stranicama, biranje tehničkih postavaka usluga informacijskog društva ili drugu izjavu ili ponašanje koje jasno pokazuje u tom kontekstu da ispitanik prihvaća predloženu obradu svojih osobnih podataka. Šutnja, unaprijed kvačicom označeno polje ili manjak aktivnosti stoga se ne bi smjeli smatrati privolom. Privola bi trebala obuhvatiti sve aktivnosti obrade koje se obavljaju u istu svrhu ili svrhe. Kada obrada ima višestruke svrhe, privolu bi trebalo dati za sve njih* (dakle za svaku pojedinačno, odnosno da u pogledu svake od njih ispitanik ima mogućnost izbora). *Ako se privola ispitanika treba dati nakon zahtjeva upućenog elektroničkim putem, taj zahtjev mora biti jasan, jezgrovit i ne smije nepotrebno ometati upotrebu usluge za koju se upotrebljava.*

Također, Opća uredba o zaštiti podataka u Uvodnoj izjavi 42 navodi da bi, *ako se obrada temelji na privoli ispitanika, voditelj obrade trebao moći dokazati da je ispitanik dao privolu za postupak obrade. Zaštitnim mjerama, posebno u kontekstu pisane izjave o drugom pitanju, trebalo bi se osigurati da je ispitanik svjestan činjenice da daje privolu i do koje mjere se ona daje. U skladu s Direktivom vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, izjavu o privoli koju je unaprijed sastavio voditelj obrade trebalo bi ponuditi u razumljivom i lako dostupnom obliku, uz upotrebu jasnog i jednostavnog jezika te u njoj ne bi smjelo biti nepoštenih uvjeta. Da bi ispitanik mogao dati privolu informiran, trebao bi barem znati identitet voditelja obrade i svrhe obrade za koju se upotrebljavaju osobni podaci. Ne može se smatrati da je privola dana dobrovoljno ako ispitanik nema istinski ili slobodan izbor ili ako nije u mogućnosti odbiti ili povući privolu bez posljedica.*

Shodno svemu prethodno gore navedenome, razvidno je da je za uporabu „kolačića“ (cookies) koji nisu nužni za funkcionalnost web stranice potrebna prethodna obavijest i privola korisnika usluga, što predstavlja Zakonom propisanu obvezu. Glede upita u smislu pružanja boljeg korisničkog iskustva, tj. automatskog prihvata cijele skupine „kolačića“ koje korisnici mogu prihvatiti

odjednom, sa aspekta zaštite podataka i informiranosti korisnika o „kolačićima“, proizlazi da taj tip forme nije prihvatljiv.

Primjer 4.

Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je podnesak stranke putem e-pošte u kojem stranka u bitnome navodi da je zaprimila e-poštu sumnjivog sadržaja i sadržaj te e-pošte prilaže u svom podnesku te da sumnja da se dogodila krađa i zlouporaba e-računa koji koristi. Na temelju navoda iz predstavke i uvida u sadržaj e-pošte sumnjivog sadržaja, Agencija je dala odgovor, kako slijedi:

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija), nadzorno tijelo u smislu odredbe članka 51. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka te stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) SL EU L 119 (dalje u tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka), i odredbe članka 4. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (“Narodne novine” broj 42/18), odgovorna je za praćenje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka kako bi se zaštitila temeljna prava i slobode pojedinca u pogledu obrade i olakšao slobodan protok osobnih podataka unutar Unije.

Sukladno navedenom, a prema sadržaju predmetne e-poruke koju ste dostavili proizlazi da se konkretno u Vašem slučaju radi o tzv. „phishing“ kampanji koja se širi putem elektroničke pošte. *Phishing* je vrsta socijalnog inženjeringa koja se odnosi na prijevare, kojima se služe zlonamjerni korisnici šaljući lažne poruke koristeći pritom postojeće internet servise. Riječ je o kriminalnoj aktivnosti. Koristeći razne načine manipulacije, kriminalci od korisnika pokušavaju prikupiti povjerljive podatke (korisnička imena, lozinke, podaci s kreditnih kartica i sl.) kako bi ostvarili financijsku korist. U pravilu, *phishing* poruke prenose se putem elektroničke pošte koja navodi korisnika da klikne na određeni link koji ga dalje vodi na stranice zloćudnog web poslužitelja. Takve zloćudne Web stranice obično se lažno predstavljaju kao Web stranice banaka, servisa za elektroničko plaćanje (PayPal i dr.) i sl. krivotvoreći, odnosno imitirajući njihov izgled.

Phishing kampanja ove vrste prema dostupnim informacijama je započela 22. siječnja 2020., o kojoj je pravovremeno izvijestio Zavod za sigurnost informacijskih sustava (ZSIS).

Važno je naglasiti kako se u pravilu radi o pokušaju zastrašivanja primatelja poruke na način da su polja pošiljatelja i primatelja u zaglavlju elektroničke poruke izgledom/sadržajem istovjetna. Na taj način napadač pokušava zastrašiti primatelja da ima pristup njegovom računu. Nije razvidno da postoji ikakva vrsta štetnog sadržaja u sklopu predmetne poruke te je uputno poruku zanemariti i prebaciti je u SPAM – neželjenu poštu. No svakako preporučamo provjeriti razinu/valjanost zaštite Vašeg računala u odnosu na moguće napade korištenjem malicioznih, tj. zlonamjernih programa, te preporučamo održavanje ažuriranim Vašeg računala glede sigurnosnih „zakrpa“ te ukoliko je potrebno izvršiti promjenu lozinke/lozinki, a sukladno pravilima kreiranja korisničke lozinke visoke razine sigurnosti.

SURADNJA S DRŽAVNIM TIJELIMA, TIJELIMA JAVNE UPRAVE I PRAVNIM OSOBAMA

Stručna mišljenja na zakonske i podzakonske akte

U 2020. godini Agencija je ostvarila ukupno 409 suradnji odnosnih na davanje prijedloga i preporuka domaćim i međunarodnim institucijama u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka. U usporedbi s prethodnom, 2019. godinom kada je takvih suradnji bilo ukupno 263, Agencija ističe kako je riječ o povećanju broja predmeta (u ovoj kategoriji) za 56 %.

Potrebno je napomenuti kako je Agencija tijekom izvještajnog razdoblja kontinuirano surađivala s državnim tijelima, tijelima javne uprave i pravnim osobama i to ponajprije radi razmjene iskustava i znanja. Obzirom na epidemiološke mjere, povezane s sprječavanjem širenja koronavirusa COVID-19, a koje su bile u primjeni u 2020., Agencija je suradnje i komunikacije provodila putem online video poveznica, upitnika te drugih, prikladnih oblika udaljene i elektroničke komunikacije.

U 2020. godini Agencija je, sukladno članku 33. Opće uredbe o zaštiti podataka, izdavala mišljenja na zakonske i podzakonske pravne akte, nacрте i konačne prijedloge zakona, uredbi, sporazuma, odluka i izvještaja, a kojih je u izvještajnom razdoblju bilo 101 što je za 23% više u odnosu na prethodnu 2019. kada je dano ukupno 82 mišljenja na zakonske i podzakonske akte.

Također, Agencija je sukladno članku 14. Zakona, izdavala stručna mišljenja na niz nacрта i konačnih prijedloge zakonskih i podzakonskih akata, uredbi, sporazuma, odluka i izvještaja.

Navedeni podaci su pokazatelji jačanja svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka na razini tijela državne i javne uprave te izraz nastojanja kojima se pitanje zaštite osobnih podataka uređuje na stručan, učinkovit i sveobuhvatan način i to kroz implementaciju odredbi o zaštiti osobnih podataka u propisima iz njihovih nadležnosti.

Značajniji nacrti i konačni prijedlozi zakonskih i podzakonskih akata na koje je Agencija u 2020. dala stručna mišljenja

- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava "Narodne novine" br. 47/20)
- Nacrt konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma o prijenosu i objedinjavanju doprinosa u jedinstveni sanacijski fond (Zakon o potvrđivanju Sporazuma o prijenosu i objedinjavanju doprinosa u jedinstveni sanacijski fond "Narodne novine" br. 1/20)
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabu biocidnih

- proizvoda (Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabu biocidnih proizvoda "Narodne novine" br. 62/20)
- Nacrt Pravilnika o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja (Pravilnik o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja "Narodne novine" br. 36/20)
 - Nacrt Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (Pravilnik o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače "Narodne novine" br. 10/20)
 - Nacrt prijedloga Zakona o službenoj statistici (Zakon o službenoj statistici "Narodne novine" br. 25/20)
 - Nacrt prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju (Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju "Narodne novine" br. 63/20)
 - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, s konačnim prijedlogom Zakona (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima "Narodne novine" br. 2/20, 47/20, 46/20 i 133/20)
 - Nacrt Pravilnika o izmjenama Pravilnika o zajedničkom upisniku školskih ustanova u elektroničkom obliku e-matici (Pravilnik o zajedničkom upisniku školskih ustanova u elektroničkom obliku e-matici "Narodne novine" br. 38/20)
 - Pravilnik o dopuni Pravilnika o Središnjem registru državne mature (Pravilnik o Središnjem registru državne mature "Narodne novine" br. 38/20)
 - Nacrt pravilnika o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište GMO ili proizvoda koji se sastoje od ili sadrže GMO ili kombinaciju GMO-a (Pravilnik o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište GMO ili proizvoda koji se sastoje od ili sadrže GMO ili kombinaciju GMO-a "Narodne novine" br. 44/20)
 - Pravilnik o patentu ("Narodne novine" br. 55/20)
 - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi (Zakon o poljoprivredi "Narodne novine" br. 42/20)
 - Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja (Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja "Narodne novine" br. 95/20)
 - Konačni prijedlog Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju (Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju "Narodne novine" br. 63/20)
 - Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju (Zakon o osiguranju "Narodne novine" br. 63/20 i 133/20)
 - Nacrt prijedloga Zakona o osobnoj iskaznici s Konačnim prijedlogom Zakona ("Narodne novine" br. 42/20)
 - Pravilnik o obradi biometrijskih podataka (Zakon o osobnoj iskaznici "Narodne novine" br. 122/20)

- Nacrt Pravilnika o standardima za provođenje programa javno dostupne rane defibrilacije (Pravilnik o standardima za provođenje programa javno dostupne rane defibrilacije "Narodne novine" br. 86/20)
- Nacrt Pravila o izmjenama i dopunama Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini suca i načinu njegova podnošenja (Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini suca i načinu njegova podnošenja "Narodne novine" br. 96/20)
- Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama (Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama "Narodne novine" br. 40/20 i 81/20)
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (Zakon o kreditnim institucijama "Narodne novine" br. 47/20 i 146/20)
- Nacrt Pravila o izmjenama i dopunama Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika i načinu njegova podnošenja (Pravila o sadržaju obrasca izvješća o imovini državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika i načina njegova podnošenja "Narodne novine" br. 96/20)
- Konačni prijedlog Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju (Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju "Narodne novine" br. 63/20)

Mišljenja na sporazume, odluke, izvještaje i interne akte

- Prijedlog ispravka Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka
- Nacrt Sporazuma o novom partnerstvu EU-UK
- Prijedlog Odluke o izradi digitalne platforme i uspostave interoperabilnosti u svrhu praćenja i suzbijanja zaraznih bolesti
- Obrazac naknade procjene učinaka propisa za Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma
- Nacrt Odluke o pozivu za kandidature za izbor neovisne osobe (i zamjenika) u tijelima EU Agencije za temeljna prava
- Prijedlog uredbe o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata
- Nacrt Pravilnika o obrascu zahtjeva i rješenja o odobrenju sekundarne prve pomoći
- Uredba (EU) 2018/1807 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o okviru za slobodan protok neosobnih podataka u Europskoj uniji
- Prijedlog Uredbe o provedbi Uredbe (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19.03.2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u uniju
- Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Nacionalnog registra pružatelja zdravstvene zaštite
- Prijedlog pravilnika o evidencijama i zbirkama podataka u visokom obrazovanju
- Postupak utvrđivanja nadležnosti za provedbu Uredbe (EU) 2018/1807 Europskog parlamenta i vijeća od 14. studenog 2018. o okviru za slobodan protok neosobnih podataka u EU

- Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o izradi digitalne platforme i uspostavi interoperabilnosti u svrhu praćenja i suzbijanja zaraznih bolesti
- Pravilnik o zaštiti osobnih podataka Hrvatske matice iseljenika
- Pravilnik o audio, video i GPS nadzoru Hrvatske matice iseljenika
- Pravilnik o korištenju elektroničke pošte i drugih oblika komunikacije Hrvatske matice iseljenika
- Pravilnik o obradi i zaštiti osobnih podataka Državnog arhiva u Rijeci
- Obrazac naknadne procjene učinaka propisa za Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama

Svaki prijenos osobnih podataka koji se obrađuju ili su namijenjeni za obradu nakon prijena u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju odvija se jedino ako, u skladu s drugim odredbama ove Uredbe, voditelj obrade i izvršitelj obrade djeluju u skladu s uvjetima iz ovog poglavlja (poglavlje V. „Prijenosi osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama) koji vrijede i za daljnje prijenose osobnih podataka iz treće zemlje ili međunarodne organizacije u još jednu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju. Sve odredbe iz ovog poglavlja (poglavlje V.) primjenjuju se kako bi se osiguralo da se ne ugrozi razina zaštite pojedinaca zajamčena ovom Uredbom.

U svakom slučaju, prijenosi u treće zemlje i međunarodne organizacije mogu se obavljati samo uz puno poštovanje ove Uredbe. Prijenos bi se trebao obavljati isključivo ako, u skladu s drugim odredbama ove Uredbe, voditelj obrade ili izvršitelj obrade ispunjavaju uvjete utvrđene u odredbama ove Uredbe vezanim za prijenos osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

Ako nije donesena odluka o primjerenosti, voditelj obrade ili izvršitelj obrade mogu prenijeti osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji samo ako je voditelj obrade predvidio odgovarajuće zaštitne mjere i pod uvjetom da su ispitanicima na raspolaganju provediva prava i učinkoviti pravni lijekovi.

Odgovarajuće zaštitne mjere, bez potrebe za ikakvim posebnim ovlaštenjem nadzornog tijela, mogu pružati:

- (a) pravno obvezujući i provedivi instrument između tijela javne vlasti ili javnih tijela;
- (b) obvezujuća korporativna pravila;
- (c) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja;
- (d) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi nadzorno tijelo i koje Komisija odobrava u skladu s postupkom ispitivanja;
- (e) odobreni kodeks ponašanja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, među ostalim u pogledu prava ispitanika; ili
- (f) odobreni mehanizam certificiranja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, između ostalog u pogledu prava ispitanika.

Pod uvjetom da to odobri nadležno nadzorno tijelo, odgovarajuće zaštitne mjere konkretno mogu pružiti i ugovorne klauzule između voditelja obrade ili izvršitelja obrade i voditelja obrade, izvršitelja obrade ili primatelja osobnih podataka u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji ili odredbe koje treba unijeti u administrativne dogovore između tijela javne vlasti ili javnih tijela i koja sadrže provediva i djelotvorna prava ispitanika.

Nadalje, Opća uredba o zaštiti podataka propisuje i odstupanja za posebne situacije koja omogućavaju prijenos osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije, unatoč činjenici da ne postoji odluka o primjerenosti ili odgovarajuće zaštitne mjere.

U slučaju kada se prijenos ne može temeljiti niti na odluci Komisije o primjerenosti zaštite, niti na odgovarajućim zaštitnim mjerama niti na odstupanjima za posebne situacije, prijenos u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju može se ostvariti samo ako se prijenos ne ponavlja, ako se odnosi samo na ograničen broj ispitanika, nužan je za potrebe uvjerljivih, legitimnih interesa voditelja obrade koji nisu podređeni interesima ili pravima i slobodama ispitanika, a voditelj obrade je procijenio sve okolnosti prijenosa podataka te je na temelju navedene procjene predvidio odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka. Voditelj obrade mora obavijestiti nadležno nadzorno tijelo o tom prijenosu.

Agencija je u 2020. godini zaprimila i riješila ukupno 20 upita za davanje mišljenja o iznošenju podataka u inozemstvo, dok je u 2019. godini zaprimila i riješila ukupno 46 upita.

Razlog smanjenja broja zatraženih mišljenja glede prijenosa osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije Agencija vidi u činjenici proaktivne objave relevantnih mišljenja na svojim mrežnim stranicama.

Nadalje, izostanak traženja odobrenja Agencije za iznošenje osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije nalazimo u činjenici da se najveći broj prijenosa odvija temeljem standardnih ugovornih klauzula koje donosi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja, a za koje prijenose nakon početka primjene Opće uredbе o zaštiti podataka više ne treba odobrenje nadležnog nadzornog tijela.

Kada je riječ o obvezujućim korporativnim pravilima, Agencija je tijekom 2020. radila na 58 predmeta vezanih za odobravanje obvezujućih korporativnih pravila. U navedenim predmetima Agencija je davala mišljenja na odluke o vodećim nadzornim tijelima te primjedbe na nacрте obvezujućih korporativnih pravila koja su podnositelji zahtjeva podnijeli drugim nadzornim tijelima kao vodećima, a sve sukladno mehanizmu konzistentnosti iz članka 63. Opće uredbе o zaštiti podataka te sukladno Radnom dokumentu Radne skupine iz članka 29. o postupku suradnje za odobravanje obvezujućih korporativnih pravila za voditelje i izvršitelje obrade sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka (WP263 rev .01) koji je Europski odbor za zaštitu podataka podržao na svojoj prvoj plenarnoj sjednici dana 25. svibnja 2018. godine.

Nadalje, Agencija je tijekom 2020. godine sudjelovala na šest sastanaka svih nadzornih tijela na kojima se raspravljalo o pojedinim obvezujućim korporativnim pravilima prije pokretanja formalnog postupka

za mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka temeljem članka 64. stavka 1. točke f) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Agencija je, po prvi put od njenog osnivanja, u jednom predmetu postupala kao vodeće nadležno nadzorno tijelo za odobravanje obvezujućih korporativnih pravila.

Sud Europske unije je 16. srpnja 2020. godine donio presudu u predmetu C-311/18 – *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland i Maximillian Schrems* (Schrems II presuda).

Navedenom presudom Sud Europske unije poništio je Odluku 2016/1250 o primjerenosti zaštite u okviru europsko-američkog sustava zaštite privatnosti (Privacy Shield) dok je potvrdio valjanost Odluke Komisije 2010/87 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka obrađivačima u trećim zemljama.

Iako standardne ugovorne klauzule ostaju valjane, Sud Europske unije naglašava potrebu da se na temelju tih klauzula u praksi održi razina zaštite koja je u biti istovjetna onoj zajamčenoj na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka s obzirom na Povelju EU-a o temeljnim pravima. Za procjenu o tome pružaju li zemlje kojima se podaci šalju primjerenu zaštitu, prvenstveno su odgovorni izvoznik i uvoznik prilikom donošenja odluke o sklapanju ugovora sa standardnim ugovornim klauzulama. Prilikom takve prethodne procjene izvoznik (prema potrebi uz pomoć uvoznika) uzima u obzir sadržaj standardnih ugovornih klauzula, konkretne okolnosti prijenaosa te pravni režim primjenjiv u zemlji uvoznika.

Ako se na temelju te procjene zaključi da zemlja uvoznika ne pruža u biti istovjetnu razinu zaštite, izvoznik će možda trebati razmotriti uspostavljanje dodatnih mjera uz one uključene u standardne ugovorne klauzule.

Nadalje, presuda Suda u ovom predmetu ima utjecaj i na ostale instrumente za prijenos podataka jer se razina zaštite koju je utvrdio Sud primjenjuje na sve odgovarajuće zaštitne mjere u skladu s člankom 46. Opće uredbe o zaštiti podataka koje se koriste kao instrument za prijenos u bilo koju treću zemlju.

Europski odbor za zaštitu podataka, u čijem radu sudjeluje Agencija, je u svrhu dodatnih pojašnjenja dionicima o uporabi instrumenta za prijenos osobnih podataka trećim zemljama u skladu s navedenom presudom donio sljedeće dokumente:

- Izjava Europskog odbora za zaštitu podataka o presudi Suda Europske unije u predmetu C-311/18 – *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland i Maximillian Schrems* (17. srpnja 2020. godine)
- Često postavljana pitanja o presudi Suda Europske unije C-311/18 – *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland i Maximillian Schrems* (23. srpnja 2020. godine)
- Preporuke 01/2020 o mjerama koje dopunjuju instrumente za prijenos kako bi se osigurala usklađenost sa razinom zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji (10. studenoga 2020. godine) i
- Preporuke 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora (10. studenoga 2020. godine)

Nadzorna tijela za zaštitu podataka će nastaviti razvijati smjernice za izvoznike podataka i koordinirati svoja postupanja u okviru Europskog odbora za zaštitu podataka u cilju osiguranja konzistentnosti u primjeni zakonodavstva Europske unije u području zaštite osobnih podataka.

ZNAČAJNIJI EU I MEĐUNARODNI PROJEKTI

PROJEKT: ARC (AWARENESS RAISING CAMPAIGN FOR SMEs) kampanja podizanja razine svijesti o zaštiti podataka za srednje i male poduzetnike

Agencija je kroz 2020. započela s provedbom projekta pod nazivom ARC, a riječ je o kampanji podizanja razine svijesti o zaštiti osobnih podataka, namijenjene mikro, malim i srednjim poduzetnicima. Projektne aktivnosti imaju za cilj pružiti potporu MSP-ovima kod usklađivanja sa zahtjevima iz Opće uredbe o zaštiti podataka, ali i podizanje razine svijesti o zaštiti osobnih podataka kod cjelokupne javnosti.

Tijekom provedbe projektnih aktivnosti obuhvaćena su i savjetovanja kroz koja će se poduzetnici na prilagođenim primjerima pružati i individualizirani pravni savjeti. Ujedno, predstavnici Agencije će kroz primjere ukazivati predstavnicima MSP-ova na obvezu usklađenja njihovog poslovanja s Općom uredbom o zaštiti podataka, ali i mogućnosti i prilike koje sukladnost s Općom uredbom donosi prilikom razvijanja novih proizvoda i pružanja usluga, posebno kada vode računa o privatnosti i zaštiti podataka korisnika. Više informacija je dostupno na poveznici <https://arc-rec-project.eu/naslovna/>.

Krajem 2020. i u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, predstavnici Agencije su održali 8 online radionica za predstavnike malih i srednjih poduzeća, a svaka radionica je bila prosječno popunjena s oko 100 sudionika po jednoj radionici.

Naime, tijekom svog rada Agencija je uočila snažnu potrebu za edukacijom srednjih i malih poduzetnika. Dok velika poduzeća najčešće imaju dovoljno financijskih i ljudskih resursa potrebnih za usklađivanje s novim propisima o zaštiti podataka, mala poduzeća se zbog nedostatka istih i dalje suočavaju s brojnim nedoumicama prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka, a čime se potencijalno dovde u rizik kod poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka.

Najčešći uzrok dvojbi i zabrinutosti srednjih i malih poduzetnika, a kada je u pitanju primjena Opće uredbe o zaštiti podataka su netočne informacije o njihovim obvezama (koje se navodno nameću na nacionalnoj razini), ali i posljedicama s tim u vezi.

Uzimajući u obzir da uspješna implementacija Opće uredbe o zaštiti podataka ovisi o dobroj informiranosti svih dionika na koje se propisi o zaštiti podataka odnose, Agencija za zaštitu osobnih podataka je u 2019. godini aplicirala na projektni natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Europske unije pod nazivom „Prava, jednakost i građanstvo“, a provedba projekta je odobrena od strane Europske komisije.

Ovaj značajni projekt će Agencija provoditi u svojstvu koordinatora, dok će Irsko nadzorno tijelo za zaštitu podataka, Data Protection Commission i Sveučilište Vrije iz Brisela u projektu sudjelovati u svojstvu partnera, a isto će osigurati jačanje suradnje među tijelima za zaštitu podataka, veću vidljivost i doseg projekta kao i transnacionalnu dimenziju očekivanih projektnih rezultata.

PROJEKT: e-OPENSOURCE - europska inovativna otvorena platforma za elektroničku mrežu i održivo pružanje obrazovanja usmjerenog na odrasle kada je riječ o privatnosti i zaštiti osobnih podataka

Web platforma e-OpenSpace kao konačan rezultat projekta, omogućuje izravnu komunikaciju među svim dionicima bez obzira na njihovu međusobnu udaljenost ili nacionalne granice. Također, omogućuje ciljanoj skupini - aktivnim građanima u radno sposobnoj dobi da na jedan neformalan, ali digitalan način, imaju mogućnost stjecati znanja iz područja zaštite osobnih podataka i privatnosti, kako bi isti posjedovali dovoljno znanja i vještine za ovo zahtjevno digitalno doba u kojem živimo i radimo. Pored toga, rezultat projekta podrazumijevao je kreiranje osnovnog i praktičnog alata za postizanje svih ciljeva projekta te je razvijena web platforma koja se nalazi na poveznici <http://eopen.cdpd.bg/hr/pocetna/>.

Ovaj projekt se provodi uz finansijsku potporu Europske komisije, Erasmus + programa.

U 2020. Agencija nastavlja osiguravati kontinuitet i tehničku podršku te funkcioniranje nacionalnog FTP poslužitelja i konekciju s glavnim poslužiteljem u Bugarskoj i to zaključno do 2023. godine.

Riječ je o projektu realiziranom u sklopu programa Erasmus + Europske unije, u kojem Agencija za zaštitu osobnih podataka iz Hrvatske sudjeluje zajedno s partnerima iz Agencije za zaštitu podataka (Poljska) Urząd Ochrony Danych Osobowych (UODO), Agencija za zaštitu podataka CPDP (Bugarska), Sofijskog Univerzitet Sveti Kliment Ohridski (Bugarska), Uniwersytet Jagielloński (Poljska) i Gvmass Onlus Gruppo di volontariato per minori e adulti sieropositivi (Italija).

Rezultat projekta E-OpenSpace bila je uspostava održivog i dugoročnog strateškog partnerstva između nacionalnih nadzornih tijela, akademske zajednice (koje imaju veliko iskustvo i znanje u pružanju obrazovanja) i organizacija civilnog društva (s potvrđenim iskustvom u podizanju svijesti o zaštiti podataka i privatnosti). Projekt je podrazumijevao stvaranje (u periodu od 2017.-2019.) i daljnju primjenu online platforme za neformalno učenje o zaštiti podataka i privatnosti, utemeljeno na sinergiji nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu podataka koja u pravilu imaju najporepneije informacije o zaštiti osobnih podataka.

Predviđeno trajanje projekta je 24 mjeseca, a uključilo je 6 intelektualnih postignuća (rezultata), 4 međunarodna sastanka partnera, 1 zajednički edukacijski trening svih uključenih u projekt, 1 konferencija za predstavljanje rezultata projekta javnosti u svakoj od zemlji partnera, prijevode (EN-HR) za potrebe prilagodbe edukativnog materijala i web portala te prilagodbu ukupno 14 edukativnih kratkih filmova za objavu i postavljenje na FTP-u poslužitelja čime realizira zahtjev iz projektnog ugovora. U realizaciji web platforme te izradi sadržaja, sudjelovali su zaposlenici Agencije za zaštitu osobnih podataka koji su ovu platformu kao i sva postignuća projekta, pristavili u Kući Europe u Zagrebu u lipnju 2019.

Projekt e-OpenSpace je sa svim svojim ciljevima u potpunosti usklađen s programom „New Skills Agenda for Europe“. Isti je osmišljen kao učinkovito rješenje za stratešku, transnacionalnu suradnju kojom se osigurava zaštita osobnih podataka u EU, osiguravajući tako nacionalnim tijelima za zaštitu podataka jedinstven prostor za provedbu svojih zadaća i to posebno u dijelu koji se odnosi na osposobljavanje usklađeno s pravnim okvirom kojim je regulirana zaštita podataka u EU.

T4DATA - Stručni koncept edukacija i treninga za nacionalna nadzorna tijela i službenike za zaštitu podataka

Kao rezultat (EU) projekta kreirana je web platforma T4DATA <https://t4data.eu/>. Riječ je o ciklus edukaciji s 28 poglavlja/modula (prezentacije, predavanja, radionice ili seminari, audio i video

materijali (WEBINAR) u trajanju od ukupno 48 sati), dostupnih putem ove online platforme, jedinstvenog web mjesta kroz koje službenici za zaštitu osobnih podataka imaju mogućnost prolaziti sve pripremljene materijale, a nakon toga i provjeriti te potvrditi svoje znanje.

U 2020. Agencija nastavlja brinuti o udomljavanju i tehničkom održavanju sustava za e-učenje kojim se osigurava daljnja dostupnost svih materijala izrađenih u okviru projekta, iako je provedba završila u 2019. Razlog tomu je osiguravanje daljnje dostupnosti i korištenja materijala radi svojevrsne podrške službenicima za zaštitu osobnih podataka u tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne samouprave te pravnim osobama koje imaju javne ovlasti.

Riječ je o projektu kao stručnom konceptu edukacija i treninga za nacionalna nadzorna tijela i službenike za zaštitu podataka, naziva T4DATA, u kojem od 2018. Agencija za zaštitu osobnih podataka (Hrvatska) sudjeluje zajedno s partnerima iz pet EU zemalja. Projekt je uključio rad niz europskih stručnjaka za zaštitu podataka s velikim iskustvom u obuci pravnih osoba. Koordinator projekta je bila zaklada Fondazione Lelio e Lisli Basso, a partneri projekta Fondazione Lelio e Lisli Basso - ONLUS (Italija), Garante per la Protezione dei Dati Personali (Italija), Agencia de Proteccion de Datos (Španjolska), Agencija za zaštitu osobnih podataka (Hrvatska), Commission for Personal Data Protection (Bugarska) te Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Poljska). Razlog pokretanja ovog projekta proizašao je iz Opće uredbe o zaštiti podataka kojom se jačaju prava ispitanika, ali i uvode nove obveze za voditelje i izvršitelje obrade. Ovim projektom se službenicima za zaštitu osobnih podataka kao središnjim točkama pravnog okvira nastojalo olakšati usklađivanje poslovnih procesa s Uredbom, provođenje instrumenata za osiguranje pouzdanosti, a ujedno i njihovo djelovanje kao posrednika između relevantnih dionika kao što su nadzorna tijela, ispitanici i poslovne jedinice unutar organizacija. Obzirom na kompleksnost zadaća koje je službenik za zaštitu osobnih podataka dužan obavljati, nametnuta je potreba za kontinuiranom edukacijom i osposobljavanjem stručnih kadrova u čemu značajnu ulogu imaju tijela za zaštitu osobnih podataka. Cilj T4DATA projekta je jačanje kapaciteta tijela za zaštitu podataka radi obuke zaposlenika tijela javne vlasti i službenika za zaštitu osobnih podataka, pružanje podrške zaposlenicima (profesionalcima) nadležnih tijela za zaštitu podataka kao i službenicima za zaštitu osobnih podataka u tijelima javne vlasti u smislu educiranja o praktičnim implikacijama odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka kao i mogućim interpretacijama iste. Jedan od glavnih doprinosa projekta sastoji se u provedbi edukacija i pružanju stručne podrške pa je u 2019., održano u četiri hrvatska grada (Split, Pula, Vukovar i Zagreb), četiri stručna edukacijska treninga za službenike za zaštitu osobnih podataka u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnim osobama koje imaju javne ovlasti. Održani edukacijski treninzi u RH obuhvatili su više od 800 službenika za zaštitu osobnih podataka. Navedenim lokalnim edukacijama, prethodilo je održavanje transnacionalnih treninga za trenere tj. zaposlenike Agencije za zaštitu osobnih podataka i to po dva u Italiji i jedan u Poljskoj. Za ovu vrstu edukacije u 2019. registriralo se 780 polaznika od čega je 682 upisanih. Konačnoj provjeri znanja pristupilo je 266 upisanih službenika, a 163 je uspješno završilo program edukacije. Agencija brine o udomljavanju i tehničkom održavanju sustava za e-učenje te dostupnosti materijala kojima se osigurava daljnje korištenje istih kao svojevrsna podrška službenicima za zaštitu osobnih podataka.

Međunarodna konferencija za nacionalna tijela za zaštitu osobnih podataka – 30th European Conference of data Protection Authorities (Spring Conference / Proljetna konferencija)

Republika Hrvatska i Agencija za zaštitu osobnih podataka su u kontekstu HR predsjedanja Vijećem Europske unije HRPRES 2020., dobile organizaciju jubilarne, 30. stalne i najveće konferencije europskih nadzornih tijela za zaštitu osobnih podataka - 30th European Conference of data Protection Authorities (Spring Conference / Proljetna konferencija).

Spring Conference je najvažniji forum suradnje i koordinacije strategija i politika europskih regulatornih tijela za zaštitu osobnih podataka i privatnosti, a trenutno se ova platforma sastoji od 62 nacionalna i regionalna tijela te 6 promatrača. Suština ove Konferencije je razmjena iskustva o najaktualnijim temama o zaštiti osobnih podataka. Također, u okviru Konferencije se donose zaključci i prijedlozi za odgovarajuća tijela EU, Vijeće Europe, usvajaju se rezolucije te jača suradnja između europskih tijela za zaštitu osobnih podataka.

Konferencija se sastaje najmanje jednom godišnje i smatra se jednom od najznačajnijih konferencija, namijenjenih tijelima za zaštitu osobnih podataka (održava se od 1991.).

Agencija je punopravna članica Konferencije s pravom glasa od 2008. godine i do sada nije imala priliku biti domaćin, stoga su; nakon održane konferencije 2019. u Gruziji, 2018. u Albaniji, 2017. u Cipru i 2016. u Makedoniji - u svibnju 2020. Hrvatska i Agencija, trebale su biti domaćini ove Proljetne konferencije, a koja je trebala biti održana u Cavtatu.

Pojavom epidemije COVID-19 te radi poštivanja svih epidemioloških mjera, Konferencija je organizacijski prebačena u 2021. godinu te će ista biti održana od 13. i 14. 5. 2021. u Cavtatu, ukoliko to uvjeti epidemiološke situacije budu dopuštali.

30th European Conference of Data Protection Authorities

13-14 May 2021 / Cavtat - Dubrovnik - Croatia

EU I MEĐUNARODNA SURADNJA

Agencija, u svojstvu nacionalnog nadzornog tijela odgovornog za zaštitu osobnih podataka, sustavno prati uređenje zaštite osobnih podataka u zemlji i inozemstvu te u tu svrhu surađuje s tijelima nadležnima za nadzor nad zaštitom osobnih podataka država članica Europske unije, ali i tijelima drugih zemlja koje nisu članice Europske unije.

U području EU i međunarodne suradnje, Agencija je tijekom 2020. postupala po sveukupno 900 predmeta od čega ističemo 409 predmeta odnosnih na izdavanje stručnih mišljenja na zakonske i podzakonske akte, prijedloge i preporuke domaćim i međunarodnim institucijama i izdavanje mišljenja o iznošenju podataka u zemlji u inozemstvo kao i 390 predmeta suradnje Agencije s tijelima nadležnima za nadzor nad obradom osobnih podataka država članica Europske unije.

Agencija i dalje bilježi kontinuiranu suradnju s institucijama EU te međunarodnim organizacijama iz drugih zemalja - direktno ili putem domaćih nadležnih institucija. Međutim, navedena suradnja, u 2020. se u najvećoj mjeri odvijala putem dostupnih informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

SURADNJA S TIJELIMA EUROPSKE UNIJE I NADZORNIM TIJELIMA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U ZEMLJAMA ČLANICAMA EU-A

Europski odbor za zaštitu podataka

Općom uredbom za zaštitu podataka osnovan je Europski odbor za zaštitu podataka (European data protection board-EDPB), tijelo EU koje ima pravnu osobnost, a koje pri izvršavanju svojih zadaća djeluje neovisno.

EDPB je važan dionik u osiguranju primjene propisa o zaštiti osobnih podataka na razini cijele EU, a čine ga voditelji jednog nadzornog tijela iz svake države članice i Europski nadzornik za zaštitu podataka (European data protection supervisor-EDPS) ili njihovi predstavnici.

Ako je u državi članici za praćenje primjene odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka odgovorno više od jednog nadzornog tijela, imenuje se zajednički predstavnik u skladu s pravom te države članice.

Europska komisija sudjeluje u aktivnosti EDPB-a bez prava glasa, dok EDPS ima posebno pravo glasa (osim predmeta koji su povezani s rješavanjem sporova, u kojima može glasovati samo o odlukama koje se tiču načela i pravila primjenjivih na institucije, tijela, urede i agencije EU koja sadržajno odgovaraju onima iz Opće uredbe o zaštiti podataka).

Zadaće EDPB-a detaljno su opisane člancima 64, 65 i 70 Opće uredbe o zaštiti podataka, a suštinski se dijele na:

- a. Aktivnosti vezane uz dosljednost budući da je glavna odgovornost EDPB-a osiguranje dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka za zaštitu podataka u Europskoj uniji udovoljavajući mehanizmu konzistenosti iz članka 63. Opće uredbe o zaštiti podataka
- b. Aktivnosti vezane uz savjetovanje europske komisije o svim pitanjima zaštite osobnih podataka na razini EU (primjerice pri izdavanju odluka o primjerenosti iz članka 45. Opće uredbe o zaštiti podataka, revizije zakonodavstva EU koje se odnosi na obradu osobnih podataka i slično)
- c. Aktivnosti vezane uz izdavanje smjernica, preporuka, dobre prakse u svrhu dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na razini EU te razmjene znanja među nadzornim tijelima

Odluke EDPB-a mogu se osporiti pred Sudom Europske unije.

Predstavnici Agencije za zaštitu osobnih podataka zaduženi su za praćenje rada stručnih podskupina pri Europskom odboru za zaštitu osobnih podataka („Key provisions“- Ključne odredbe i podskupini „Administrative fines“- Upravno novčane kazne), a navedene obveze pružaju mogućnost dodatne edukacije i informiranja o predmetnim materijama koje su bitne i nužne za primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka.

Također, predstavnici Agencije za zaštitu osobnih podataka u 2020. godini su putem video linkova sudjelovali na svim plenarnim sastancima Europskog odbora za zaštitu podataka, a najznačajnije teme o kojima se raspravljalo predstavljene su u nastavku ovog poglavlja Izvješća.

17. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 28.-29. siječnja 2020., Brisel

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je mišljenja o zahtjevima za akreditaciju za tijela za praćenje kodeksa ponašanja koja su Odboru dostavila belgijska, španjolska i francuska nadzorna tijela.

EDPB je usvojio nacrt Smjernica o povezanim vozilima. Kako vozila postaju sve povezanija, količina podataka prikupljenih o vozačima i putnicima tih povezanih vozila brzo raste. Smjernice se prvenstveno odnose na osobne podatke koje vozila obrađuju i podatke koje razmjenjuju s drugim povezanim uređajima.

EDPB je nakon javnog savjetovanja usvojio konačnu verziju **Smjernica o obradi osobnih podataka putem video uređaja**. Smjernice imaju za cilj razjasniti kako se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje na obradu osobnih podataka pri korištenju video uređaja i osigurati dosljednu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka u tom pogledu. Smjernicama su obuhvaćeni i tradicionalni video uređaji i pametni video uređaji. Smjernice se, među ostalim, odnose na zakonitost obrade, uključujući obradu posebnih kategorija podataka, primjenjivost izuzeća za kućanstvo i objavljivanje snimke trećim stranama. Nakon javnog savjetovanja provedeno je nekoliko izmjena.

EDPB je usvojio **mišljenja o nacrtu zahtjeva za akreditaciju za certifikacijska tijela koja su nadzorna tijela Ujedinjenog Kraljevstva i luksemburško nadzorno tijelo** podnijeli Odboru. **To su prva mišljenja o zahtjevima za akreditaciju certifikacijskih tijela koja je donio Odbor. Cilj im je uspostaviti dosljedan i usklađen pristup u pogledu zahtjeva koje će nadzorna tijela i nacionalna akreditacijska tijela primjenjivati pri akreditaciji certifikacijskih tijela.**

EDPB je donio mišljenje o nacrtu odluke u vezi s obvezujućim korporativnim pravilima grupe Fujikura Automotive Europe, koje je EDPB-u na mišljenje dostavilo španjolsko nadzorno tijelo.

Pismo o nepoštenim algoritmima

EDPB je usvojio pismo kao odgovor na upit zastupnice u Europskom parlamentu Sophie in 't Veld o uporabi nepoštenih algoritama. U pismu se daje analiza izazova koje predstavlja uporaba algoritama, pregled relevantnih odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i postojećih smjernica koje se odnose na ta pitanja.

Dopis Vijeću Europe o Konvenciji o kibernetičkom kriminalu

Nakon doprinosa EDPB-a postupku savjetovanja o pregovorima o drugom dodatnom protokolu uz Konvenciju Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu (Konvencija iz Budimpešte), nekoliko članova Europskog odbora za zaštitu podataka aktivno je sudjelovalo na konferenciji Odbora za kibernetički kriminal Vijeća Europe (T-CY). Odbor je usvojio popratni dopis konferencije, naglašavajući potrebu za uključivanjem snažnih zaštitnih mjera zaštite podataka u budući dodatni protokol uz Konvenciju i osiguravanjem njezine usklađenosti s Konvencijom 108, kao i s Ugovorima EU-a i Poveljom o temeljnim pravima.

18. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 18. – 19. veljače, Brisel

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) je dao svoj doprinos evaluaciji i preispitivanju primjene GDPR-a u skladu s člankom 97. GDPR-a. EDPB smatra da je primjena GDPR-a u prvih 20 mjeseci bila uspješna, unatoč činjenici da mnoga nadzorna tijela za zaštitu podataka ne raspolažu dostatnim ljudskim i financijskim resursima kako bi mogla u potpunosti izvršavati sve svoje zadaće.

EDPB preispituje moguća rješenja za nadvladavanje tih izazova i unaprjeđenje postojećih postupaka suradnje. Također, poziva Europsku komisiju da provjeri utječu li nacionalni postupci na učinkovitost postupaka suradnje te smatra da zakonodavci u konačnici mogu imati ulogu u osiguravanju daljnjeg usklađivanja. U svojoj procjeni EDPB se bavi i pitanjima kao što su međunarodni alati za prijenos, utjecaj na mala i srednja poduzeća, resursima kojima raspolažu nadzorna tijela i razvojem novih tehnologija.

EDPB je usvojio nacrt **Smjernica kako bi pružio dodatna pojašnjenja u vezi s primjenom članka 46. stavka 2. točke (a) i članka 46. stavka 3. točke (b) GDPR-a**. Ovi članci odnose se na prijenose osobnih podataka javnih tijela ili tijela EGP-a javnim tijelima u trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama ako ti prijenosi nisu obuhvaćeni Odlukom o primjerenosti. Smjernicama se predlaže koje zaštitne mjere treba provesti u pravno obvezujućim instrumentima (čl. 46.2 (a)) ili u administrativnim aranžmanima (čl. 46.3. (b)) kako bi se osiguralo da je razina zaštite fizičkih osoba u okviru GDPR-a zadovoljena i da nije narušena. Smjernice će biti podnesene na javno savjetovanje.

Izjava o utjecaju spajanja Google-a i Fitbita na privatnost korisnika

Nakon objave namjere Googlea o preuzimanju Fitbit, EDPB je usvojio Izjavu u kojoj se naglašava da bi moguća daljnja kombinacija i akumulacija osjetljivih osobnih podataka europskih građana od strane velike tehnološke tvrtke mogla dovesti do visoke razine rizika za privatnost i zaštitu podataka. EDPB

Podsjeća stranke na predloženo spajanje svojih obveza u okviru GDPR-a i na potrebu da na transparentan način provedu cjelovitu procjenu zahtjeva za zaštitu podataka i utjecaja spajanja na privatnost. Odbor poziva stranke da ublaže moguće rizike za prava na privatnost i zaštitu podataka prije obavješćivanja Europske komisije o pripajanju. EDPB će razmotriti sve implikacije za zaštitu osobnih podataka u EGP-u i spreman je na zahtjev dati svoj savjet Europskoj komisiji.

19. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 3. travnja 2020. (na daljinu)

Na 19. plenarnoj sjednici, članovi Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB-a) razmjenjivali su mišljenja o trenutačnoj situaciji i izazovima zaštite osobnih podataka u kontekstu pandemije COVID-19.

Raspravljalo se o raspodjeli zadaća između tzv. COVID-19 kontaktnih točaka i stručnih podskupina Odbora, kao i o načinima razmjene informacija između nadzornih tijela. Uloga kontaktnih točaka je koordinirati razmjenu informacija.

Odlučeno je da će u kontekstu obrade osobnih podataka za borbu protiv COVID-a 19, EDPB izdati smjernice o sljedećim temama:

- korištenju lokacijskih podataka i anonimizacije podataka;
- obradi zdravstvenih podataka u znanstvene i istraživačke svrhe;
- obradi podataka tehnologijama koje se koriste za omogućavanje rada na daljinu.

Također, donesena je odluka da će se u vrijeme trajanja COVID-19 pandemije, plenarni sastanci EDPB-a do daljnjega održavati na daljinu.

20. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 7. travnja 2020. (na daljinu)

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) dodijelio je mandate za izradu Smjernica o nekoliko aspekata obrade podataka u borbi protiv pandemije COVID-19 stručnim podskupinama. To je uslijedilo nakon odluke donesene 3. travnja na 19. plenarnoj sjednici EDPB-a:

1. mandat za izradu Smjernica o geolokaciji i drugim alatima za praćenje u kontekstu pandemije COVID-19 povjeren je Stručnoj podskupini za tehnologiju,
2. mandat za izradu Smjernice o obradi zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe u kontekstu pandemije COVID – 19 povjeren je Podskupini za usklađenost, e-vladu i zdravstvo.

21. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 14. travnja 2020. (na daljinu)

Sukladno zahtjevu za savjetovanjem Europske komisije, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je pismo o nacrtu Smjernica Europske komisije o aplikacijama koje podupiru borbu protiv pandemije COVID-19. Ovim smjernicama o zaštiti podataka i posljedicama za privatnost dopunjuje se

Preporuka Europske komisije o aplikacijama za praćenje kontakata, objavljena 8. travnja i utvrđuje se postupak prema zajedničkom paketu instrumenata EU-a za upotrebu tehnologije i podataka za borbu protiv i pandemije COVID-19.

Andrea Jelinek, predsjednica EDPB-a izjavila je: „EDPB pozdravlja inicijativu Komisije da razvije paneuropski i koordinirani pristup jer će to pomoći u osiguravanju jednake razine zaštite podataka za svakog europskog građanina, bez obzira na to gdje živi“.

EDPB se u svojem dopisu posebno bavi upotrebom aplikacija za praćenje i upozoravanje osoba koje su bile u kontaktu sa zaraženom osobom, a koja zahtijeva posebnu pozornost kako bi se na najmanju moguću mjeru svele posljedice na privatnost, a istodobno omogućila obrada podataka s ciljem očuvanja javnog zdravlja.

EDPB smatra da bi razvoj aplikacija trebao biti odgovoran, dokumentiran sa procjenom učinka na zaštitu podataka, i poštovati načela tehničke i integrirane zaštite podataka. Osim toga, izvorni kod aplikacija trebao bi biti javno dostupna znanstvenoj zajednici u svrhu što većeg nadzora istih.

EDPB snažno podržava Komisijin prijedlog za dobrovoljno korištenje takvih aplikacija, a što bi pojedinci trebali učiniti i na taj način pokazati kolektivnu odgovornost.

Naposljetku, EDPB je naglasio potrebu da Odbor i njegovi članovi, nadležni za savjetovanje i osiguravanje ispravne primjene GDPR-a i Direktive o e-privatnosti, budu u potpunosti uključeni u cijeli proces razrade i provedbe tih mjera.

22. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 17. travnja 2020. (na daljinu)

Smjernice vezano za obradu zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe u kontekstu COVID-19 pandemije

Glavne točke rasprave bile su pravni temelj za obradu u skladu s člankom 6. GDPR-a, primjenjivosti određenih odredbi članka 9. GDPR-a, izuzeća od obveze pružanja informacija ispitanicima u skladu s člankom 14. stavkom 5. GDPR-a te pitanja koja se odnose na ograničenje svrhe.

Dogovoreno je da će se za usvajanje smjernica glasovati na plenarnom sastanku 21. travnja 2020. godine.

Smjernice o geolokaciji i drugim alatima za praćenje u kontekstu sprječavanja širenja

COVID-a 19

Smjernice sadržavaju niz pravnih i tehničkih preporuka te će se odnositi na mjeru u kojoj se predmetni podaci mogu anonimizirati, a o čemu je potrebna daljnja rasprava. Osim toga, istaknuta je važnost tehničkog priloga smjernicama koji bi trebao biti dio smjernica i uključivati tehničke preporuke razvojnim programerima aplikacija.

Uslijedila je rasprava koja je bila usredotočena na temu dobrovoljne prirode korištenja aplikacija koje su analizirane u smjernicama te je odlučeno da će za usvajanje smjernica glasovati na idućem plenarnom sastanku.

23. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 21. travnja 2020. (na daljinu)

Na 23. plenarnoj sjednici, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je **Smjernice o obradi zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe i Smjernice o geolokaciji i drugim alatima za praćenje u kontekstu izbijanja COVID-19 pandemije.**

Smjernice o obradi zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe imaju za cilj rasvijetliti ključna pravna pitanja koja se odnose na korištenje zdravstvenih podataka, kao što su pravna osnova obrade, daljnja obrada zdravstvenih podataka u svrhu znanstvenog istraživanja, provedba odgovarajućih zaštitnih mjera i ostvarivanje prava ispitanika.

U **Smjernicama o obradi zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe** navodi se da GDPR sadrži nekoliko odredbi za obradu zdravstvenih podataka u svrhu znanstvenog istraživanja, koje se primjenjuju i u kontekstu pandemije COVID-19, posebno u vezi s privolom i odgovarajućim nacionalnim zakonodavstvima. GDPR predviđa mogućnost obrade određenih posebnih kategorija osobnih podataka, kao što su zdravstveni podaci, kada je to potrebno u svrhe znanstvenog istraživanja.

Osim toga, smjernicama se rješavaju pravna pitanja u pogledu međunarodnih prijenosa podataka koji uključuju zdravstvene podatke u svrhe istraživanja povezane s borbom protiv pandemije COVID-19, posebno u nedostatku odluke o primjerenosti ili drugih odgovarajućih zaštitnih mjera.

GDPR ne stoji na putu znanstvenim istraživanjima, već omogućava zakonitu obradu zdravstvenih podataka kako bi se poduprlo pronalaženje cjepiva ili lijeka za bolest uzrokovanu virusom COVID-19.

Smjernice o geolokaciji i drugim alatima za praćenje u kontekstu pandemije COVID-19 imaju za cilj razjasniti uvjete i načela za razmjernu upotrebu lokacijskih podataka i alata za praćenje kontakata u dvije posebne svrhe:

1. korištenje lokacijskih podataka za potporu odgovoru na pandemiju uzrokovanu virusom COVID-19
2. praćenje kontakata odnosno osoba koje su bile u kontaktu s osobom koja je zaražena koronavirusom, s ciljem obavještanja pojedinaca koji su možda bili u neposrednoj blizini nekoga tko je na kraju potvrđen kao prijenosnik virusa, kako bi se učinkovitije spriječilo širenje zaraze.

U smjernicama se naglašava da i GDPR i Direktiva o e-privatnosti sadržavaju posebne odredbe kojima se omogućuje upotreba anonimnih ili osobnih podataka za potporu javnim tijelima i drugim akterima na nacionalnoj razini i razini EU-a u njihovim naporima za praćenje i ograničavanje širenja pandemije COVID-19. Opća načela djelotvornosti, nužnosti i proporcionalnosti moraju voditi sve mjere koje donesu države članice ili institucije EU-a, a koje uključuju obradu osobnih podataka radi borbe protiv pandemije COVID-19.

EDPB podržava i naglašava stajalište izneseno u svojem dopisu upućenom Europskoj Komisiji 14. travnja, a u kojem je naglašeno da bi uporaba aplikacija za praćenje kontakata trebala biti dobrovoljna i ne bi se trebala oslanjati na praćenje pojedinačnih kretanja, već na informacije o blizini korisnika.

24. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 24. travnja 2020. (na daljinu)

Na 24. plenarnoj sjednici Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) je usvojio tri pisma, čime je ojačao nekoliko elemenata iz svojih ranijih smjernica o zaštiti podataka u kontekstu borbe protiv pandemije COVID-19.

Kao odgovor na dopis misije Sjedinjenih Američkih država pri Europskoj uniji, EDPB ispituje prijenose zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe, omogućujući međunarodnu suradnju za razvoj cjepiva. Američka misija ispitala je mogućnost oslanjanja na odstupanje čl. 49. GDPR-a kako bi se omogućili međunarodni transferi.

EDPB se detaljno bavio ovom temom u svojim nedavno donesenim **Smjernicama (03/2020) o obradi zdravstvenih podataka za znanstvena istraživanja**. U svojem dopisu EDPB ponavlja da GDPR omogućuje suradnju između znanstvenika iz EGP-a i onih koji nisu iz EGP-a u potrazi za cjepivima i borbi protiv pandemije COVID-19, istodobno štiteći temeljna prava na zaštitu podataka u EGP-u.

Kada se podaci prenose izvan EGP-a, trebalo bi dati prednost rješenjima kojima se jamči stalna zaštita temeljnih prava ispitanika, kao što su odluke o primjerenosti ili odgovarajuće zaštitne mjere (uključene u članak 46).

Međutim, EDPB smatra da su EU i države članice prepoznali borbu protiv pandemije COVID-19 kao važan javni interes jer je ona uzrokovala iznimnu zdravstvenu krizu nezapamćene prirode i opsega. To može zahtijevati hitno djelovanje u području znanstvenih istraživanja, što zahtijeva prijenos osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

U nedostatku Odluke o primjerenosti ili odgovarajućih zaštitnih mjera, javna tijela i privatni subjekti mogu se osloniti i na odstupanja iz članka 49.

EDPB je također usvojio odgovor na zahtjev zastupnika u EP-u Lucie Āuriš Nicholsonove i Eugena Jurzyce.

EDPB odgovara da propisi o zaštiti podataka već uzimaju u obzir postupke obrade podataka potrebne za pridonšenje suzbijanju pandemije te stoga, prema EDPB-u, nema razloga za ukidanje odredaba GDPR-a, već za njihovo poštivanje. Osim toga, EDPB upućuje na Smjernice o pitanjima geolociranja i drugih alata za praćenje, kao i na Smjernice o obradi zdravstvenih podataka u istraživačke svrhe u kontekstu izbijanja pandemije COVID-19.

Andrea Jelinek, predsjednica EDPB-a dodala je: „**GDPR je osmišljen tako da bude fleksibilan. Kao rezultat toga, može omogućiti učinkovit odgovor na borbu protiv pandemije, istodobno štiteći temeljna ljudska prava i slobode. Kada je obrada osobnih podataka nužna u kontekstu pandemije COVID-19, zaštita podataka neophodna je za izgradnju povjerenja, stvaranje uvjeta za socijalnu prihvatljivost svakog mogućeg rješenja i, stoga, jamčenje učinkovitosti tih mjera**”.

EDPB je dobio dva pisma od zastupnike u Europskom parlamentu Sophie in 't Veld, koja je postavila niz pitanja o najnovijim tehnologijama koje se razvijaju u cilju borbe protiv širenja COVID-19 pandemije.

U svojem odgovoru EDPB upućuje na nedavno donesene Smjernice (04/2020) o uporabi lokacijskih podataka i aplikacija za praćenje kontakata, kojima se, među ostalim, naglašava da bi takvi programi trebali biti dobrovoljne prirode, koristiti najmanji mogući opseg podataka i ne bi smjeli pratiti pojedinačna kretanja, već koristiti informacije o blizini korisnika.

25. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 5. svibnja 2020. (na daljinu)

Na 25. plenarnoj sjednici Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) je raspravljao o odgovoru na pismo poljskih zastupnika u Europskom parlamentu koji su EDPB-u skrenuli pozornost na to da su podaci poljskih građana proslijeđeni iz nacionalne baze podataka PESEL u Poljsku poštu od strane jednog ministarstva u svrhu provođenja predsjedničkih izbora te su zatražili mišljenje EDPB-a o zakonitosti takve obrade osobnih podataka.

EDPB je uz pisma poljskih zastupnika u Europskom parlamentu, zaprimio i tri pojedinačne pritužbe vezane uz organizaciju izbora u Poljskoj 10. svibnja 2020. godine.

Uzimajući u obzir hitnost ovog pitanja EDPB je odlučio napraviti iznimku od općeg pravila o povjeravanju izrade odgovora stručnoj podskupini EDPB-a, te je tajništvo pripremlilo nacrt odgovora.

26. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 8. svibnja 2020. (na daljinu)

Na 26. plenarnoj sjednici, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) je usvojio pismo s odgovorima na upite zastupnika u Europskom parlamentu u svezi s poljskim predsjedničkim izborima koji će se održati dopisnim putem odnosno poštanskim glasovanjem. Također, tijekom izvanrednog stanja došlo je do razmjene informacija o nedavnim odlukama Mađarske vezano COVID-19 pandemiju.

EDPB u svojem odgovoru na upit gđe Metsola i g. Halickog navodi da je svjestan činjenice da su podaci poljskih građana poslani iz nacionalne baze podataka PESEL u Poljsku poštu od strane jednog poljskog ministarstva i da to pitanje zahtijeva posebnu pozornost.

EDPB naglašava da se, prema Općoj uredbi o zaštiti podataka, osobni podaci, kao što su imena i adrese, i nacionalni identifikacijski brojevi (kao što je Poljska identifikacijska oznaka PESEL), moraju obrađivati zakonito, pravedno i transparentno samo u određene svrhe. Javna tijela mogu otkriti informacije o pojedincima uključenima u izborne popise, ali samo ako je to izričito dopušteno pravom države članice. **EDPB je istaknuo da otkrivanje osobnih podataka – od strane jednog subjekta drugome – uvijek zahtijeva pravnu osnovu u skladu sa zakonima EU-a o zaštiti podataka. Kao što je prethodno navedeno u izvaji EDPB-a o uporabi osobnih podataka u političkim kampanjama (2/2019), političke stranke i kandidati, ali i tijela javne vlasti, posebno osobe odgovorne za javne registre, moraju biti spremni dokazati kako su postupali u skladu s načelima zaštite podataka.** EDPB je također istaknuo da je, kada se izbori provode dopisnim putem, odgovornost države osigurati postojanje posebnih zaštitnih mjera kako bi se očuvala tajnost i cjelovitost osobnih podataka u vezi s političkim mišljenjima.

Predsjednica EDPB-a Andrea Jelinek dodala je: „**Izbori čine temelj svakog demokratskog društva. Zato je EDPB uvijek posebnu pozornost posvećivao obradi osobnih podataka u izborne svrhe. Potičemo voditelje obrade, posebice tijela javne vlasti, da obrađuju osobne podatke na transparentan način i ne dovode u pitanje pravnu osnovu za obradu, uključujući otkrivanje podataka.**”

Međutim, EDPB naglašava da odgovornost za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka snose nacionalna nadzorna tijela. EDPB nije neovisno nadzorno tijelo za zaštitu podataka i kao takvo nema iste ovlasti, zadaće i ovlasti kao nacionalna nadzorna tijela. U prvom stupnju, procjena navodnih povreda Opće uredbe o zaštiti podataka u nadležnosti je odgovornog i neovisnog nacionalnog nadzornog tijela. Unatoč tome, EDPB će i dalje posebnu pozornost posvećivati razvoju obrade osobnih podataka u vezi s demokratskim izborima te ostaje spreman podržati sve članove Odbora, uključujući poljsko nadzorno tijelo, u takvim pitanjima.

Tijekom plenarne sjednice mađarsko nadzorno tijelo Odboru je dostavilo informacije o zakonodavnim mjerama koje je mađarska vlada donijela u vezi s koronavirusom tijekom izvanrednog stanja. Odbor smatra da je potrebno dodatno objašnjenje i stoga je zatražio da mađarsko nadzorno tijelo dostavi dodatne informacije o opsegu i trajanju te mišljenje mađarskog nadzornog tijela o nužnosti i proporcionalnosti tih mjera. Odbor će o tome dodatno raspravljati na idućoj plenarnoj sjednici.

27. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 12. svibnja 2020. (na daljinu)

Mađarsko nadzorno tijelo objasnilo je pozadinu Dekreta Vlade Mađarske 179/2020 i analizu dekreta koju su proveli. **Mađarsko nadzorno tijelo smatra da su ograničenja u skladu s člankom 23. GDPR-a.** Mađarsko nadzorno tijelo pozvalo se na uvodnu izjavu 41. izričito navodeći da prema GDPR-u zakonodavna mjera ne zahtijeva nužno donošenje zakona u parlamentu.

Mađarsko nadzorno tijelo istaknulo je da je teret dokazivanja na voditelju obrade koji mora dokazati nužnost primjene ograničenja, kao i da predmetni postupci obrade nisu obuhvaćeni mehanizmom suradnje i stoga nemaju učinak na njega.

Neki članovi podijelili su svoju zabrinutost u pogledu proporcionalnosti i nužnosti mjera i nedostatka rokova. Neki članovi Odbora bavili su se i uporabom članka 23. GDPR-a kao pravnog temelja za ograničenje. Osim toga, spomenuta je i potreba za **poštovanjem jamstava iz čl. 23. GDPR-a stavka 2.**

EDPB je zaprimio i nekoliko pisama organizacija civilnog društva u svezi ovog pitanja.

Na temelju rasprave članovi Odbora odlučili su Podskupini za ključna pitanja povjeriti mandate za rad na sljedećim stavkama:

- pripremiti nacrt odgovora na pismo koje su uputile nevladine organizacije
- razviti **opće smjernice o tumačenju članka 23.**

28. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 19. svibnja 2020. (na daljinu)

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) tijekom 28. plenarne sjednice donio je mišljenje o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koji je podnijelo slovensko nadzorno tijelo te je odlučio o **objavi registra koji sadrži sve odluke u okviru jedinstvenog mehanizma**.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je mišljenje o nacrtu standardnih ugovornih klauzula za ugovore između voditelja obrade i izvršitelja obrade koji je slovensko nadzorno tijelo podnijelo Odboru. Mišljenje ima za cilj osigurati dosljednu primjenu članka 28. GDPR-a, kojim se voditeljima obrade i izvršiteljima obrade nameće obveza sklapanja ugovora ili neki drugi pravni akt kojim se određuju odgovarajuće obveze stranaka. Prema članku 28. stavku 6. GDPR-a, ti se ugovori ili drugi pravni akti mogu temeljiti, u cijelosti ili djelomično, na standardnim ugovornim klauzulama koje donosi nadzorno tijelo. Odbor u mišljenju iznosi nekoliko preporuka koje treba uzeti u obzir kako bi se taj nacrt standardnih ugovornih klauzula smatrao standardnim ugovornim klauzulama. Ako se provedu sve preporuke, slovensko nadzorno tijelo moći će usvojiti ovaj nacrt sporazuma u obliku standardnih ugovornih klauzula na temelju članka 28. stavka 8. GDPR-a.

Europski odbor za zaštitu podataka objavit će na svojoj službenoj web stranici registar s odlukama koje su donijela nacionalna nadzorna tijela na temelju postupka suradnje u okviru jedinstvenog mehanizma (čl. 60. GDPR-a).

U skladu s GDPR-om, nadzorna tijela dužna su surađivati u predmetima s prekograničnom komponentom kako bi osigurala dosljednu primjenu uredbe – **tzv. jedinstveni mehanizam**. Jedinstvenim se mehanizmom predviđa da je vodeće nadzorno tijelo zaduženo za pripremu nacрта odluka i da surađuje s predmetnim nadzornim tijelima kako bi se postigao konsenzus. Do kraja travnja 2020. vodeća su nadzorna tijela **donijela 103 konačne odluke u okviru jedinstvenog mehanizma**. Europski odbor za zaštitu podataka namjerava objaviti sažetke na engleskom jeziku koje je pripremila tajništvo Odbora. Informacije će se objaviti nakon što ih potvrdi predmetno vodeće nadzorno tijelo i u skladu s uvjetima njegova nacionalnog zakonodavstva.

29. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 26. svibnja 2020. (na daljinu)

Na 29. plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) raspravljalo se o odgovoru na otvoreno pismo koje je nevladina organizacija None of your Business (NOYB) poslala EDPB-u, Europskoj komisiji i Europskom parlamentu.

Članovi EDPB-a raspravljali su o razmjeni informacija među nadzornim tijelima, o dokumentima koje trebaju dijeliti nadzorna tijela (i povezanim vremenskim rokovima) te učinkovitosti *One-Stop-Shop* mehanizma. Spomenute su i razlike u nacionalnim postupovnim pravilima i utjecaj koji to ima na provedbene mjere. Članovi EDPB-a naglasili su potrebu za razmatranjem mogućih načina osiguranja dosljednosti i poboljšanja konvergencije u pogledu postupaka.

Tajništvo je predstavilo nacrt zahtjeva za mandat timu za izradu Pravidnika EDPB-a radi izmjene članka 11.2. Poslovnika EDPB-a. Istaknuto je da je Podskupina za provedbu već radila na utvrđivanju mjera za olakšavanje rada na budućim postupcima iz članka 65. Ovaj zahtjev za mandat usmjeren je na osiguravanje dovoljno detaljnih odredbi u Pravilniku EDPB-a kako bi se Odboru omogućilo nesmetano donošenje obvezujućih odluka **u skladu s člankom 65. GDPR-a**.

30. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 2. lipnja 2020. (na daljinu)

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) tijekom svoje 30. plenarne sjednice donio je izjavu o pravima ispitanika u vezi s izvanrednim stanjem u državama članicama. Odbor je također donio odgovor na dopis Unije za građanske slobode za Europu, organizacije Access Now i Mađarske unije za građanske slobode (HCLU) o dekretu Vlade 179/2020 od 4. svibnja.

Europski odbor za zaštitu podataka podsjeća da se, čak i u ovim iznimnim vremenima, **mora poštovati zaštita osobnih podataka u svim hitnim mjerama, čime se doprinosi uvažavanju krovnih načela demokracije, vladavine prava i temeljnih prava na kojima Unija počiva.**

Odbor u dopisu, ali i u izjavi naglašava da GDPR ostaje primjenjiv i da se njime omogućuje učinkovit odgovor na pandemiju uz istodobnu zaštitu temeljnih prava i sloboda.

U izjavi se podsjeća na glavna načela povezana s ograničenjima prava ispitanika u vezi s izvanrednim stanjem u državama članicama:

- ograničenja koja su općenita, opsežna ili nametljiva do te mjere da temeljno pravo lišavaju njegova osnovnog sadržaja ne mogu se opravdati.
- pod određenim uvjetima, člankom 23. GDPR-a nacionalnim se zakonodavcima dopušta da putem zakonodavne mjere ograniče područje primjene obveza voditelja i izvršitelja obrade i prava ispitanika ako se takvim ograničenjem poštuje bit temeljnih prava i sloboda te ako je to nužna i razmjerna mjera demokratskog društva radi očuvanja važnih ciljeva od općeg javnog interesa Unije ili države članice, kao što je primjerice javno zdravlje.
- prava ispitanika predstavljaju bit temeljnog prava na zaštitu podataka i članak 23. GDPR-a trebalo bi tumačiti i iščitati imajući na umu da njihova primjena treba biti opće pravilo. Što se tiče ograničenja i iznimki od osnovnog pravila, oni se trebaju primjenjivati samo u ograničenim okolnostima.
- ograničenja moraju biti predviđena zakonom, a zakon kojim se utvrđuju ograničenja trebao bi biti dovoljno jasan kako bi građani mogli razumjeti uvjete u kojima su voditelji obrade ovlašteni da posegnu za njima. Osim toga, ograničenja moraju biti predvidljiva osobama na koje se primjenjuju. Ograničenja koja su nametnuta za razdoblje koje nije vremenski točno ograničeno, koja se primjenjuju retroaktivno ili podliježu nedefiniranim uvjetima, ne ispunjavaju kriterij predvidljivosti.
- samo postojanje pandemije ili druge izvanredne situacije nije dovoljan razlog za bilo kakvo ograničavanje prava ispitanika. Umjesto toga, svako ograničenje mora jasno doprinijeti zaštiti važnog cilja od općeg javnog interesa EU-a ili države članice.
- izvanredno stanje, proglašeno u kontekstu pandemije, pravni je uvjet kojim se mogu opravdati ograničenja prava ispitanika, pod uvjetom da se ta ograničenja primjenjuju samo ako je to strogo potrebno i razmjerno za očuvanje cilja javnog zdravlja. Stoga ograničenja moraju biti strogo ograničena u pogledu područja primjene i vremena jer se prava ispitanika mogu ograničiti, ali ne i uskratiti. Osim toga, jamstva predviđena člankom 23. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka moraju se primjenjivati u cijelosti.
- ograničenja donesena u kontekstu izvanrednog stanja kojima se suspendira ili odgađa primjena prava ispitanika i obveza koje se odnose na voditelje obrade i izvršitelje obrade, bez jasnih

vremenskih ograničenja, značilo bi de facto potpunu suspenziju tih prava i ne bi bilo u skladu s biti temeljnih prava i sloboda.

Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka najavio je da će u nadolazećim mjesecima objaviti **Smjernice o provedbi članka 23. GDPR-a.**

31. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 9. lipnja 2020. (na daljinu)

Na 31. plenarnoj sjednici Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) donio je odluku o osnivanju radne skupine za koordinaciju potencijalnih mjera i za stjecanje šireg uvida u obradu podataka i postupke za **potrebe aplikacije TikTok na području EU-a** te usvojio tekst pisma o primjeni **alata Clearview AI u tijelima za izvršavanje zakonodavstva**. Usto, Odbor je usvojio tekst odgovora savjetodavnoj skupini ENISA-e i **odgovora na otvoreno pismo neprofitne organizacije NOYB**.

EDPB je objavio svoju odluku o osnivanju radne skupine za koordinaciju potencijalnih mjera i za stjecanje šireg uvida u obradu podataka i postupke za potrebe aplikacije TikTok na području EU-a.

Odgovarajući na zahtjev zastupnika u EP-u Körnera koji se odnosio na TikTok, Odbor ističe da je već donio smjernice i preporuke koje bi trebali uzeti u obzir svi voditelji obrade podataka čija obrada podataka podliježe odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR), **naročito kad je riječ o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje, materijalnim i postupovnim uvjetima pod kojim javna tijela mogu pristupati osobnim podacima ili primjeni teritorijalnog područja primjene GDPR-a, posebno kad je riječ o obradi podataka o maloljetnicima**. Odbor podsjeća da se GDPR primjenjuje na obradu osobnih podataka koju obavlja voditelj obrade, čak i kad nema poslovni nastan u Uniji, ako se aktivnosti obrade odnose na ponudu roba i usluga ispitanicima u Uniji.

Odgovarajući na pitanje zastupnika u EU-u o **alatu Clearview AI, Odbor je izrazio svoju zabrinutost u vezi tehnologija prepoznavanja lica**. Odbor podsjeća da, u skladu s Direktivom o izvršavanju zakonodavstva (EU) 2016/680, tijela za izvršavanje zakonodavstva **moгу obrađivati biometrijske podatke u svrhu jedinstvene identifikacije fizičke osobe isključivo u skladu sa strogim uvjetima iz članka 8. i 10. te Direktive**.

EDPB sumnja da bilo koje pravo Unije ili države članice pruža pravnu osnovu za upotrebu usluge poput one koju nudi Clearview AI. Stoga se, u trenutačnim okolnostima i ne dovodeći u pitanje nijednu buduću ili trenutačnu istragu, ne može utvrditi zakonitost takve upotrebe u tijelima za izvršavanje zakonodavstva na području EU-a.

Ne dovodeći u pitanje daljnju analizu na temelju dodatnih dostavljenih elemenata, Odbor stoga smatra da upotreba usluge kao što je Clearview AI u tijelima za izvršavanje zakonodavstva u Europskoj uniji, u sadašnjim okolnostima, vjerojatno ne bi bila u skladu sa sustavom EU-a za zaštitu podataka.

U konačnici, Odbor upućuje na svoje **Smjernice o obradi osobnih podataka s pomoću video uređaja** i najavljuje buduće aktivnosti usmjerene na primjenu tehnologije prepoznavanja lica u tijelima za izvršavanje zakonodavstva.

Odgovarajući na pismo Agencije Europske unije za kibernetičku sigurnost (ENISA) u kojem se traži da Odbor imenuje svojeg predstavnika u savjetodavnu skupinu ENISA-e, Odbor je kao svojeg predstavnika imenovao Gwendala Le Granda, zamjenika glavnog tajnika francuskog nadzornog tijela. Savjetodavna skupina pomaže izvršnom direktoru ENISA-e pri sastavljanju godišnjeg programa rada i komunikaciji s relevantnim dionicima.

EDPB je usvojio tekst odgovora na otvoreno pismo **NOYB-a** o suradnji među nadzornim tijelima i postupcima za osiguranje dosljednosti. U svojem pismu Odbor **naglašava da neprekidno radi na poboljšanju suradnje među nadzornim tijelima i postupaka za osiguranje dosljednosti. Odbor je svjestan da postoje područja u kojima je potrebno poboljšanje, kao što su razlike među nacionalnim zakonodavstvima i praksama u području upravnih postupaka** te vrijeme i resursi potrebni za rješavanje prekograničnih predmeta. Odbor naglašava svoju predanost pronalaženju rješenja koja su u okvirima njegove nadležnosti.

32. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 16. lipnja 2020. (na daljinu)

Na 32. plenarnoj sjednici Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je **Izjavu o interoperabilnosti aplikacija za praćenje kontakata te Izjavu o otvaranju granica i pravima na zaštitu podataka**. Također, Odbor je usvojio pismo upućeno zastupniku u Europskom parlamentu Körneru nastavno na upite o enkripciji podataka i o članku 25. Opće uredbe o zaštiti podataka - i pismo CEAOB-u o mehanizmima PCAOB.

Odbor je usvojio **Izjavu o interoperabilnosti aplikacija za praćenje kontakata koja se temelji na Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka 04/2020 o uporabi lokacijskih podataka i alata za praćenje kontakata u kontekstu izbijanja virusa COVID-19**. U izjavi se nudi dublja analiza ključnih aspekata, uključujući transparentnost, pravni temelj, obveze voditelja obrade, prava ispitanika, zadržavanje i minimizaciju podataka, sigurnost informacija i točnost podataka u kontekstu stvaranja interoperabilne mreže aplikacija koje je potrebno razmotriti povrh onih istaknutih u Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka 04/2020.

EDPB naglašava da bi dijeljenje osobnih podataka pojedinaca koji su pozitivni na COVID-19 u takvim interoperabilnim aplikacijama trebala biti potaknuta samo dobrovoljnim djelovanjem korisnika. Davanje informacija i kontrole ispitanicima povećat će njihovo povjerenje u rješenja i njihovo potencijalno korištenje. Interoperabilnost se ne bi trebala koristiti kao argument za prikupljanje osobnih podataka u većem opsegu od onog koji je potreban da se postigne svrha.

Nadalje, aplikacije za praćenje kontakata moraju biti dio sveobuhvatne strategije javnog zdravlja za borbu protiv pandemije, kao što su testiranje i naknadno ručno praćenje kontakata u svrhu poboljšanja učinkovitosti provedenih mjera.

Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je **Izjavu o obradi osobnih podataka u kontekstu ponovnog otvaranja schengenskih granica nakon izbijanja pandemije COVID-19**. Mjere kojima se omogućuje sigurno ponovno otvaranje granica koje države članice trenutačno predviđaju ili provode uključuju testiranje na COVID-19, certifikate koje izdaju zdravstveni radnici i upotrebu aplikacije za dobrovoljno praćenje kontakata. Većina mjera uključuje obradu osobnih podataka.

Osiguravanje interoperabilnosti nije samo tehnički zahtjevno i ponekad nemoguće bez nerazmjernih kompromisa, već dovodi i do potencijalnog povećanog rizika za zaštitu podataka pojedinaca. Stoga voditelji obrade moraju osigurati učinkovitost i razmjernost mjera i moraju procijeniti može li manje nametljiva alternativa postići istu svrhu.

Europski odbor za zaštitu podataka ističe da zakonodavstvo o zaštiti podataka ostaje primjenjivo i omogućuje učinkovit odgovor na pandemiju, istodobno štiteći temeljna prava i slobode. Također, naglašava da obrada osobnih podataka mora biti potrebna i razmjerna, a razina zaštite trebala bi biti dosljedna u cijelom Europskom gospodarskom prostoru. U izjavi Europski odbor za zaštitu podataka poziva države članice da pri odlučivanju o tome koja je obrada osobnih podataka potrebna zauzmu zajednički europski pristup.

Izjava se bavi i načelima Opće uredbe za zaštitu podataka na koja države članice trebaju obratiti posebnu pozornost pri obradi osobnih podataka u kontekstu ponovnog otvaranja granice. To uključuje zakonitost, pravednost i transparentnost, ograničenje svrhe, minimizaciju podataka, ograničenje pohrane, sigurnost podataka i načela tehničke zaštite podataka i integrirane zaštite podataka. Osim toga, odluka o dopuštanju ulaska u zemlju ne bi se trebala temeljiti samo na automatiziranom donošenju pojedinačnih odluka. U svakom slučaju, takve bi odluke trebale podlijevati odgovarajućim zaštitnim mjerama koje bi trebale uključivati posebne informacije ispitaniku i pravo na ljudsku intervenciju, izražavanje njegova stajališta, dobivanje obrazloženja odluke donesene nakon takve procjene i osporavanje odluke. Automatske pojedinačne mjere odlučivanja ne bi se trebale primjenjivati na djecu.

Naposljetku, EDPB naglašava važnost prethodnog savjetovanja s nadležnim nacionalnim nadzornim tijelom kada države članice namjeravaju obrađivati osobne podatke u ovom kontekstu.

EDPB je usvojio odgovor na dopis zastupnika Europskog parlamenta Moritza Körnera o zabrani enkripcije u trećim zemljama u kontekstu procjenu razine zaštite podataka kada se osobni podaci prenose u zemlje u kojima te zabrane postoje. Prema Europskom odboru za zaštitu podataka, svaka zabrana enkripcije ili odredbe kojima se slabi enkripcija ozbiljno bi narušile usklađenost sa sigurnosnim obvezama koje propisuje Opća uredba o zaštiti podatka, a koje se primjenjuju na voditelje obrade i izvršitelje obrade, bilo u trećoj zemlji ili Europskom gospodarskom prostoru. Sigurnosne mjere jedan su od elemenata koje Europska komisija mora uzeti u obzir pri procjeni primjerenosti razine zaštite u trećoj zemlji.

Drugo pismo zastupniku u Europskom parlamentu, g. Körneru, bavi se temom zaštitnih navlaka za kamere na prijenosnim računalima, a koje bi prema njegovom mišljenju, mogle pomoći u usklađivanju s Općom uredbom. U svojem odgovoru Odbor pojašnjava da, iako bi proizvođače prijenosnih računala trebalo poticati da pri razvoju i projektiranju proizvoda uzmu u obzir pravo na zaštitu osobnih podataka, oni nisu odgovorni za obradu koja se provodi s tim proizvodima i Opća uredba o zaštiti podataka ne uspostavlja pravne obveze za proizvođače, osim ako djeluju kao voditelji obrade ili izvršitelji obrade. Voditelji obrade moraju procijeniti rizike svake obrade i odabrati odgovarajuće zaštitne mjere kako bi bili u skladu s Općom uredbom o zaštiti podatka, uključujući načela tehničke zaštite podataka i integrirane zaštite podataka iz članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Naposljetku, EDPB je usvojio **dopis Odboru europskih revizorskih nadzornih tijela (CEAOB)**. EDPB je **primio prijedlog CIAOB-a, koji okuplja nacionalna nadzorna tijela revizora na razini EU-a, o suradnji i primitku povratnih informacija o pregovorima o nacrtu administrativnih dogovora za prijenos podataka u Američki odbor za računovodstveni nadzor javnih poduzeća (PCAOB)**. EDPB pozdravlja ovaj prijedlog i navodi da je dostupna razmjena s CIAOB-om kako bi se pojasnila sva moguća pitanja o zahtjevima u pogledu zaštite podataka povezanim s takvim mehanizmima u svjetlu Smjernica EDPB-A 2/2020 o članku 46. stavku 2. točki (a) i članku 46. stavku 3. točki (b) Opće uredbe o zaštiti podataka za prijenose osobnih podataka između javnih tijela Europskog gospodarskog prostora i izvan Europskog gospodarskog prostora. Razmjena bi također mogla uključivati PCAOB ako CIAOB i njegovi članovi smatraju da je koristan za njihov rad.

33. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 30. lipnja 2020. (na daljinu)

Na 33. plenarnoj sjednici članovi Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB-a), glavnu raspravu vodili su oko prioritarnih aktivnosti koje treba poduzeti do sljedeće godišnjice GDPR-a te oko šire strategije EDPB-a za sljedeće godine.

Dogovoreno je da će se 6. srpnja 2020. održati sastanak Podskupine za strateško savjetovanje kako bi se raspravljalo o tome kako poduzeti prioritarnu radnju i počelo osmišljavati strategiju za buduće godine.

Europska komisija održala je prezentaciju o svoja dva evaluacijska dokumenta o Općoj uredbi o zaštiti podataka. Dokumenti uključuju analizu učinka Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR-a) i popis predloženih mjera. Europska komisija pohvalila je dosadašnji rad EDPB-a i naglasila da bi se svi alati koje nudi GDPR trebali iskoristiti u najvećoj mogućoj mjeri, pozivajući EDPB da razmotri prijedloge uključene u ta dva dokumenta.

34. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 17. srpnja 2020. (na daljinu)

Tijekom 34. plenarne sjednice, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je **Izjavu o presudi Suda Europske unije u predmetu Facebook Ireland i Schrems**. Odbor je usvojio **Smjernice o međudjelovanju između Druge direktive o platnim uslugama (PSD2) i Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR)**, kao i pismo odgovora upućeno zastupnici EP-a Đuriš Nicholsonovoj o praćenju kontakata, interoperabilnosti aplikacija i procjeni učinka na zaštitu podataka.

Odbor je usvojio izjavu o presudi Suda Europske unije u predmetu C-311/18 - Povjerenik za zaštitu podataka protiv subjekata Facebook Ireland i Maximillian Schrems, kojom se stavlja izvan snage Odluka 2016/1250 o primjerenosti zaštite u okviru europsko-američkog sustava zaštite privatnosti te smatra mjerodavnom Odluku Komisije 2010/87 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka izvršiteljima s poslovnim nastanom u trećim zemljama.

U pogledu sustava zaštite privatnosti, **Odbor ističe da bi EU i SAD trebali uspostaviti cjelovit i djelotvoran okvir kojim se jamči da je, u skladu s presudom, razina pružene zaštite osobnih podataka u SAD-u u biti istovjetna onoj koja je zajamčena u EU-u**. Odbor namjerava i dalje konstruktivno

doprinositi osiguravanju transatlantskog prijenosa osobnih podataka koji donosi koristi građanima i organizacijama u Europskom gospodarskom prostoru i spreman je pružiti pomoć i smjernice Europskoj komisiji kako bi joj u suradnji s SAD-om pomogao razviti novi okvir, potpuno usklađen s pravom EU-a o zaštiti podataka.

U pogledu standardnih ugovornih klauzula, Odbor prima na znanje primarnu odgovornost izvoznika i uvoznika pri odlučivanju žele li ugovoriti standardne ugovorne klauzule, kako bi na temelju njih osigurali održanje razine zaštite koja je u biti istovjetna onoj zajamčenoj GDPR-om na temelju Povelje EU-a. Prilikom takve prethodne procjene izvoznik (prema potrebi uz pomoć uvoznika) uzima u obzir sadržaj standardnih ugovornih klauzula, konkretne okolnosti prijenosa te pravni režim primjenjiv u zemlji uvoznika. Sud naglašava da će izvoznik možda morati razmotriti uvođenje dodatnih mjera uz one obuhvaćene standardnim ugovornim klauzulama. Odbor će dodatno razmotriti što bi te dodatne mjere mogle obuhvaćati.

Odbor također prima na znanje dužnosti nadležnih nadzornih tijela da obustave ili zabrane prijenos podataka trećoj zemlji u skladu sa standardnim ugovornim klauzulama ako se, prema mišljenju nadležnih nadzornih tijela i s obzirom na sve okolnosti tog prijenosa, u toj trećoj zemlji ne postupa ili ne može postupati u skladu s tim klauzulama, a zaštita prenesenih podataka ne može se osigurati drugim sredstvima, osobito kada voditelj obrade ili izvršitelj obrade još nisu obustavili ili zaustavili prijenos.

EDPB podsjeća da je izdao smjernice o odstupanjima iz članka 49. GDPR-a te da se ta odstupanja moraju primjenjivati na svaki pojedinačni slučaj.

EDPB će provesti detaljniju procjenu presude i izdati dodatna pojašnjenja za dionike kao i smjernice o upotrebi instrumenata za prijenos osobnih podataka trećim zemljama u skladu s presudom. Kako je naveo Sud EU-a, Odbor i njegova europska nadzorna tijela spremni su osigurati dosljednost u cijelom Europskom gospodarskom prostoru.

EDPB je usvojio smjernice o **Drugoj direktivi o platnim uslugama (PSD2) Direktivom PSD2 modernizira se pravni okvir za tržište platnih usluga. Značajno je to što PSD2 uvodi pravni okvir za nove usluge iniciranja plaćanja (PISP) i usluge pružanja informacija o računu (AISP). Korisnici mogu zatražiti da se tim novim pružateljima platnih usluga dopusti pristup njihovim platnim računima.** Nakon radionice za dionike održane u veljači 2019. Odbor je pripremio smjernice o primjeni GDPR-a na te nove usluge platnog prometa.

Smjernicama se ističe da je u tom kontekstu obrada posebnih kategorija osobnih podataka u pravilu zabranjena (na temelju članka 9. stavka 1. GDPR-a), osim kad ispitanik za to da izričitu privolu (članak 9. stavak 2. točka (a) GDPR-a) ili je to nužno za potrebe značajnog javnog interesa (članak 9. stavak 2. točka (g) GDPR-a).

Smjernicama se također razjašnjavaju uvjeti temeljem kojih pružatelji platnih usluga koji vode račun dopuštaju pristup informacijama o platnim računima pružateljima usluga iniciranja plaćanja (PISP) i pružateljima usluga informacija o računu (AISP), posebno detaljan pristup platnim računima.

Smjernicama se pojašnjava da članak 66. stavak 3. točka (g) te članak 67. stavak 2. točka (f) Druge direktive o platnim uslugama (PSD2) ne dozvoljavaju bilo kakvu drugu obradu, osim ako je ispitanik dao

svoju privolu u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) GDPR-a ili je ta obrada utvrđena pravom Unije ili pravom države članice. Smjernice će se uputiti na javnu raspravu.

Konačno, EDPB je usvojio pismo odgovora na pitanje zastupnice EP-a Đuriš Nicholsonove o zaštiti podataka u kontekstu borbe protiv bolesti COVID-19. U pismu se odgovara na pitanja o usklađivanju i interoperabilnosti aplikacija za praćenje kontakata, procjeni učinaka na zaštitu podataka pri takvoj obradi i trajanju takve obrade.

35. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 22. srpnja 2020. (na daljinu)

S obzirom na skori završetak prijelaznog razdoblja za Brexit, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) donio je osnovne informacije o radnjama koje trebaju poduzeti nadzorna tijela, nositelji odobrenih obvezujućih korporativnih pravila (BCR-ova) i **organizacije koje čekaju da njihove BCR-ove odobri nadzorno tijelo iz UK-a kako bi se zajamčila primjena BCR-ova kao valjanog sredstva prijenosa podataka i nakon završetka prijelaznog razdoblja. Budući da po završetku prijelaznog razdoblja nadzorna tijela iz UK-a više neće ispunjavati uvjete za nadležna nadzorna tijela koji su utvrđeni u Općoj uredbi o zaštiti podataka (GDPR), odluke o odobrenju koje su donijela nadzorna tijela iz UK-a u skladu s tom uredbom više neće imati pravni učinak u Europskom gospodarskom području (EGP).** Usto, možda će prije završetka prijelaznog razdoblja biti potrebno izmijeniti sadržaj tih BCR-ova budući da oni obično sadržavaju upućivanja na pravni poredak UK-a. To se odnosi i na BCR-ove koji su već odobreni u skladu s Direktivom 94/46/EZ.

Nositelji BCR-ova za koje ulogu vodećeg nadzornog tijela ima nadzorno tijelo iz UK-a trebaju uspostaviti sva potrebna organizacijska rješenja za imenovanje novog vodećeg nadzornog tijela za BCR-ove na području EGP-a. **Promjena vodećeg nadzornog tijela za BCR-ove mora se provesti prije završetka prijelaznog razdoblja za Brexit.**

Trenutačne podnositelje zahtjeva za odobrenje BCR-ova potiče se da uspostave sve organizacijska rješenja za imenovanje novog vodećeg nadzornog tijela za BCR-ove na području EGP-a znatno prije završetka prijelaznog razdoblja za Brexit, uključujući stupanje u kontakt s tim nadzornim tijelom, kako bi dostavili sve potrebne informacije o tome zašto se to nadzorno tijelo razmatra kao novo vodeće nadzorno tijelo za BCR-ove. To će tijelo zatim preuzeti zahtjev i službeno pokrenuti postupak odobrenja, koje podliježe mišljenju Odbora. Za sve BCR-ove koje je odobrilo nadzorno tijelo iz UK-a u skladu s GDPR-om, novo vodeće nadzorno tijelo za EGP morat će donijeti novu odluku o odobrenju prije završetka prijelaznog razdoblja i nakon pribavljanja mišljenja Odbora. Odbor je usvojio i prilog koji sadržava kontrolni popis elemenata BCR-ova koje je potrebno izmijeniti u kontekstu Brexita.

Ovim osnovnim informacijama ne dovodi se u pitanje analiza koju trenutačno provodi Odbor o posljedicama presude Suda Europske unije (SEU) u predmetu DPC protiv Facebook Ireland i Schrems o BCR-ovima kao sredstvima prijenosa podataka.

36. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 23. srpnja 2020. (na daljinu)

Na 36. plenarnoj sjednici, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) **usvojio je dokument s često postavljanim pitanjima o presudi Suda EU-a u predmetu C-311/18 (Schrems II).**

Nakon presude Suda Europske unije u predmetu C-311/18 – Povjerenik za zaštitu podataka protiv subjekata Facebook Ireland Ltd i Maximilian Schrems, Odbor je objavio dokument s „**često postavljanim pitanjima**” kako bi dao početno pojašnjenje i preliminarne smjernice dionicima o **upotrebi pravnih instrumenata za prijenos osobnih podataka u treće zemlje, uključujući SAD.** Taj će se dokument dalje razraditi i dopuniti, zajedno s dodatnim smjernicama, s obzirom na to da Europski odbor za zaštitu podataka nastavlja analizirati i procjenjivati presudu Suda.

37. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 2. rujna 2020. (na daljinu)

Odbor je donio **Smjernice o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade u Općoj uredbi o zaštiti podataka (GDPR) i Smjernice o targetiranju korisnika društvenih medija.** Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka osnovao je **radnu skupinu za pritužbe na temelju presude Suda EU-a u predmetu Schrems II i radnu skupinu posvećenu dodatnim mjerama koje se mogu zahtijevati od izvoznika i uvoznika podataka kako bi se omogućila odgovarajuća zaštita pri prijenosu podataka s obzirom na presudu Suda EU-a u predmetu Schrems II.**

Odbor je donio **Smjernice o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade u Općoj uredbi o zaštiti podataka.** Od početka primjene GDPR-a postavljala su se pitanja o opsegu promjena koje je ta uredba donijela u pogledu tih pojmova, posebno kad je riječ o pojmu zajedničkog vođenja obrade (kao što je propisano člankom 26. GDPR-a i nakon nekoliko presuda Suda EU-a), kao i o obvezama izvršitelja obrade (posebno članak 28. GDPR-a) iz poglavlja IV. GDPR-a.

U ožujku 2019. Europski odbor za zaštitu podataka zajedno sa svojim Tajništvom organizirao je događanje za dionike na kojem je utvrđeno da su potrebne praktičnije smjernice te je Odboru omogućeno da bolje razumije potrebe i zabrinutosti u tom području. **Nove smjernice sastoje se od dva glavna dijela: u prvom se objašnjavaju različiti pojmovi, a drugi sadržava detaljne smjernice o glavnim posljedicama tih pojmova za voditelje obrade, izvršitelje obrade i zajedničke voditelje obrade.**

Europski odbor za zaštitu podataka donio je Smjernice o mikrotargetiranju korisnika društvenih medija. Njima se nastoje pružiti praktične smjernice za dionike te sadržavaju razne primjere različitih situacija kako bi dionici mogli brzo prepoznati „scenarij” koji je najbliži ciljanoj praksi koju namjeravaju provesti. Glavni je cilj Smjernica pojasniti uloge i odgovornosti pružatelja društvenih medija i ciljanog pojedinca. U tu se svrhu u Smjernicama, među ostalim, utvrđuju potencijalni rizici za slobode pojedinaca, glavni akteri i njihove uloge, primjena ključnih zahtjeva za zaštitu podataka, kao što su zakonitost i transparentnost te procjena učinka na zaštitu podataka, kao i ključni elementi dogovora između pružatelja društvenih medija i ciljanih pojedinaca. Osim toga, Smjernice su usmjerene na različite mehanizme za ciljanje, obradu posebnih kategorija podataka i obvezu zajedničkih voditelja obrade da uspostave odgovarajući dogovor u skladu s člankom 26. GDPR-a. Na plenarnoj sjednici Smjernice će biti podnesene na javno savjetovanje.

Odbor je osnovao radnu skupinu za razmatranje pritužbi podnesenih na temelju presude Suda EU-a u predmetu Schrems II. Podnesena je ukupno 101 identična pritužba nadležnim tijelima EGP-a za zaštitu podataka protiv nekoliko voditelja obrade u državama članicama EGP-a u vezi s njihovom uporabom usluga Googlea/Facebooka koje uključuju prijenose osobnih podataka. Konkretno, podnositelji pritužbi, koje zastupa NVO NOYB, tvrde da Google/Facebook prenose osobne podatke SAD-u na temelju europsko-američkog sustava zaštite privatnosti ili standardnih ugovornih klauzula te da u skladu s nedavnom presudom Suda EU-a u predmetu C-311/18 voditelj obrade ne može osigurati odgovarajuću zaštitu osobnih podataka podnositelja pritužbe. Radna skupina analizirat će to pitanje i osigurati blisku suradnju među članovima Odbora.

Nastavno na presudu Suda EU-a u predmetu Schrems II te na često postavljena pitanja donesena 23. srpnja Odbor je osnovao radnu skupinu. Ta će radna skupina sastaviti preporuke koje će voditeljima i izvršiteljima obrade pomoći u njihovoj zadaći utvrđivanja i provedbe odgovarajućih dopunskih mjera kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita pri prijenosu podataka u treće zemlje.

Andrea Jelinek, predsjednica Europskog odbora za zaštitu podataka izjavila je: „**Europski odbor za zaštitu podataka svjestan je da se presudom u predmetu Schrems II voditeljima obrade daje važna odgovornost. Osim izjave i često postavljenih pitanja koje smo objavili ubrzo nakon presude, pripremit ćemo preporuke kao potporu voditeljima i izvršiteljima obrade u izvršavanju njihovih dužnosti utvrđivanja i provedbe odgovarajućih dopunskih mjera pravne, tehničke i organizacijske prirode kako bi se ispunio standard bitne ekvivalentnosti pri prijenosu osobnih podataka trećim zemljama. Međutim, posljedice te presude dalekosežne su, a konteksti prijenosa podataka u treće zemlje vrlo su raznoliki. Stoga ne može postojati univerzalan pristup kojim će se problem brzo riješiti. Svaka organizacija morat će ocijeniti vlastite postupke obrade i prijenose podataka te poduzeti odgovarajuće mjere.**”

38. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 14. rujna 2020. (na daljinu)

Predsjednica Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB-a) obavijestila je članove o sudjelovanju na sastanku koji je Odbor LIBE održao 3. rujna 2020. radi razmjene mišljenja o presudi Suda Europske unije u tzv. slučaju Schrems II.

U pogledu rada EDPB-a u svezi ove teme, zaključeno je da su potrebne praktične smjernice o svim relevantnim aspektima presude Schrems II. To bi trebalo uključivati smjernice kojima se pojašnjavaju relevantne okolnosti koje se odnose na prijenose: koji bi se čimbenici, elementi i ostali faktori trebali uzeti u obzir kako bi voditelji ili izvršitelji obrade bili u stanju procijeniti mogu li se upotrebljavati mehanizmi prijenosa „prikladnih zaštitnih mjera” i jesu li potrebne dodatne mjere. Smjernice bi također trebale biti usmjerene i na nadzorna tijela za zaštitu podataka, kako bi ista mogla pružiti potporu poduzećima i organizacijama u njihovim naporima da se usklade s Općom uredbom o zaštiti podataka u novonastalim okolnostima uzrokovanim presudom Suda Europske unije u slučaju Schrems II.

39. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 7. – 8. listopada 2020. (na daljinu)

Na 39. plenarnoj sjednici Europski odbor za zaštitu podataka donio je **Smjernice o relevantnom i obrazloženom prigovoru**. Smjernice će doprinijeti jedinstvenom tumačenju tog pojma te će tako pomoći u **pojednostavnjivanju budućih postupaka na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka**.

U okviru mehanizma suradnje uspostavljenog u Općoj uredbi o zaštiti podataka nadzorna tijela dužna su „međusobno razmjenjivati sve bitne informacije” i surađivati „kako bi se nastojao postići konsenzus”. Na temelju članka 60. stavaka 3. i 4. Opće uredbe o zaštiti podataka vodeće nadzorno tijelo dužno je dostaviti nacrt odluke predmetnim nadzornim tijelima, koja onda mogu podnijeti relevantan i obrazložen prigovor u određenom vremenskom okviru. **Nakon primitka relevantnog i obrazloženog prigovora vodeće nadzorno tijelo ima dvije mogućnosti**. Ako relevantan i obrazložen prigovor ne uzme u obzir ili smatra da prigovor nije obrazložen ili relevantan, predmet predaje na rješavanje Odboru u okviru mehanizma konzistentnosti (članak 65. Opće uredbe o zaštiti podataka). Ako vodeće nadzorno tijelo, naprotiv, uzme u obzir prigovor i donese revidirani nacrt odluke, predmetna nadzorna tijela mogu uložiti relevantan i obrazložen prigovor na revidirani nacrt odluke u roku od dva tjedna.

Cilj je smjernica uspostaviti zajedničko razumijevanje pojma „relevantan i obrazložen”, uključujući i ono što bi se trebalo uzeti u obzir kad se ocjenjuje pokazuje li prigovor jasno „važnost rizika koje predstavlja nacrt odluke” (članak 4. stavak 24. Opće uredbe o zaštiti podataka).

40. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 20. listopada 2020. (na daljinu)

Europski odbor za zaštitu podataka nakon javne rasprave usvojio je konačnu **verziju Smjernica o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka**. U smjernicama je naglasak stavljen na obvezu tehničke i integrirane zaštite podataka, kako je utvrđeno u članku 25. Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR). Ključna obveza utvrđena u članku 25. jest djelotvorna provedba načela tehničke i integrirane zaštite podataka te prava i sloboda ispitanika. To znači da voditelji obrade moraju provoditi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere te potrebne zaštitne mjere osmišljene kako bi se načela zaštite podataka ustalila u praksi te kako bi se zaštitila prava i slobode ispitanika. Osim toga, voditelji obrade trebali bi moći dokazati da su provedene mjere djelotvorne.

Smjernice sadrže i upute za učinkovitu provedbu načela zaštite podataka iz članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, u kojem su navedeni ključni elementi tehničke i integrirane zaštite podataka te ogledni primjeri iz prakse. U njima su također navedene preporuke o načinu na koji voditelji obrade, izvršitelji obrade te proizvođači mogu surađivati u postizanju tehničke i integrirane zaštite podataka.

Završna verzija smjernica sadrži ažurirani tekst i dodatno pravno obrazloženje kako bi se odgovorilo na primjedbe i povratne informacije primljene tijekom javne rasprave.

Europski odbor za zaštitu podataka odlučio je uspostaviti Okvir za koordinirano izvršenje (CEF). Okvir CEF pruža strukturu za koordinaciju redovnih godišnjih aktivnosti nadzornih tijela Odbora. Tim se

okvirom nastoje na fleksibilan i koordiniran način pojednostaviti zajedničke mjere, od zajedničkog podizanja razine osviještenosti i prikupljanja informacija sve do opsežnih provjera i zajedničkih istraga. Svrha redovitih godišnjih koordiniranih mjera jest promicanje usklađenosti i osnaživanje ispitanika u ostvarivanju njihovih prava, kao i podizanje razine osviještenosti.

Europski odbor za zaštitu podataka dopisom je odgovorio Europskoj akademiji za slobodu informiranja i zaštitu podataka (Europäische Akademie für Informationsfreiheit und Datenschutz) o posljedicama odredaba o zaštiti podataka iz članka 17. Direktive o autorskim pravima, a posebice o filtrima za učitavanje. Odbor je u dopisu naveo da svaka obrada osobnih podataka u svrhe primjene filtara za učitavanje mora biti razmjerna i nužna te da se, u mjeri u kojoj je to moguće, osobni podatci ne bi smjeli obrađivati ako se primjenjuje članak 17. Direktive o autorskim pravima. Ako je potrebna obrada osobnih podataka, kao npr. za potrebe mehanizma pravne zaštite, takvi se podatci trebaju odnositi samo na podatke potrebne za ovu posebnu svrhu, uz primjenu svih drugih načela iz GDPR-a. Odbor je nadalje naglasio da o toj temi neprekidno razmjenjuje informacije s Europskom komisijom, koja je navela da je dostupna za daljnju suradnju.

41. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 10. studenoga 2020. (na daljinu)

Europski odbor za zaštitu podataka na svojoj je 41. plenarnoj sjednici dvotrećinskom većinom glasova svojih članova **donio svoju prvu odluku o rješavanju spora na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka**. Obvezujućom odlukom nastoji se riješiti spor nastao nakon nacrtu odluke koju je izdalo irsko nadzorno tijelo, kao vodeće nadzorno tijelo, u odnosu na društvo Twitter International Company i naknadne relevantne i obrazložene prigovore koje je podnijelo nekoliko predmetnih nadzornih tijela.

Irsko nadzorno tijelo izdalo je nacrt odluke nakon samoinicijativne istrage i ispitivanja u društvu Twitter International Company nakon što je društvo 8. siječnja 2019. obavijestilo irsko nadzorno tijelo o povredi osobnih podataka. U svibnju 2020. irsko nadzorno tijelo dostavilo je svoj nacrt odluke predmetnim nadzornim tijelima u skladu s člankom 60. stavkom 3. Opće uredbe o zaštiti podataka. Predmetna nadzorna tijela zatim su imala četiri tjedna za podnošenje svojih relevantnih i obrazloženih prigovora. Među ostalim, predmetna nadzorna tijela izdala su relevantne i obrazložene prigovore o povredama Opće uredbe o zaštiti podataka koje je utvrdilo vodeće nadzorno tijelo, ulozi društva Twitter International Company kao (jedinog) voditelja obrade podataka i kvantifikaciji predložene novčane kazne.

Budući da je vodeće nadzorno tijelo odbacilo prigovore i/ili je smatralo da nisu „relevantni i obrazloženi”, predmet je proslijedilo Europskom odboru za zaštitu podataka u skladu s člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, čime je pokrenulo postupak za rješavanja spora.

Nakon što je vodeće nadzorno tijelo dostavilo podnesak, ocijenjena je potpunost spisa, što je 8. rujna 2020. dovelo do službenog pokretanja postupka prema članku 65. U skladu s člankom 65. stavkom 3. Opće uredbe o zaštiti podataka i u vezi s člankom 11. stavkom 4. poslovnika Europskog odbora za zaštitu podataka, rok za donošenje odluke od mjesec dana produljen je za još jedan mjesec zbog složenosti predmeta.

Europski odbor za zaštitu podataka 9. studenoga 2020. donio je svoju obvezujuću odluku i uskoro će je službeno priopćiti irskom nadzornom tijelu.

Irsko nadzorno tijelo donosi svoju konačnu odluku na temelju odluke Europskog odbora za zaštitu podataka koja će biti upućena voditelju obrade podataka bez nepotrebnog odlaganja i najkasnije mjesec dana nakon što je Odbor priopćio svoju odluku. Vodeće nadzorno tijelo i predmetna nadzorna tijela obavješćuju Odbor o datumu kada je voditelju obrade podataka priopćena konačna odluka. Nakon tog obavješćivanja, Odbor će svoju odluku objaviti na svojim internetskim stranicama.

Tijekom 41. plenarne sjednice Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) je **usvojio preporuke o europskim temeljnim jamstvima za nadzorne mjere i preporuke o mjerama koje dopunjuju alate za prijenos podataka kako bi osigurao da se poštuje zaštita osobnih podataka na razini EU-a.**

Oba su dokumenta usvojena nakon presude Suda EU-a u predmetu Schrems II. Posljedica je presude od 16. srpnja da su voditelji obrade, koji se oslanjaju na standardne ugovorne klauzule, dužni provjeriti u svakom pojedinom slučaju, i prema potrebi u suradnji s primateljem podataka u zemlji izvan EU-a, osigurava li pravo zemlje izvan EU-a razinu zaštite prenesenih osobnih podataka koja je doista istovjetna s onom zajamčenom u Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Sud EU-a dopustio je izvoznicima podataka da standardnim ugovornim klauzulama dodaju mjere kako bi se osiguralo učinkovito poštovanje razine zaštite u slučajevima kad zaštitne mjere standardnih ugovornih klauzula nisu dovoljne.

Cilj je preporuka pomoći voditeljima i izvršiteljima obrade u svojstvu izvoznika podataka s njihovom dužnošću utvrđivanja i provedbe odgovarajućih dodatnih mjera tamo gdje su potrebne za osiguranje doista istovjetne razine zaštite podataka prenesenih u zemlju izvan EU-a. Kako bi to postigao, EDPB traži konzistentnu primjenu GDPR-a i navedene presude Suda EU-a širom EGP-a.

Predsjednica EDPB-a, Andrea Jelinek izjavila je: „EDPB je potpuno svjestan utjecaja koji presuda u predmetu Schrems II ima na tisuće poduzeća u EU-u kao i izuzetne odgovornosti koju to stavlja na izvoznike podataka. EDPB se nada da će ove preporuke pomoći izvoznicima podataka pri utvrđivanju i provedbi učinkovitih dodatnih mjera tamo gdje je to potrebno. Naš je cilj omogućiti zakoniti prijenos osobnih podataka u zemlje izvan EU-a uz jamstvo da preneseni podatci imaju razinu zaštite koja je doista istovjetna onoj zajamčenoj u EGP-u.”

Preporuke sadrže plan djelovanja s koracima koje izvoznici podataka moraju poduzeti kako bi utvrdili trebaju li provesti dodatne mjere da bi izvezli podatke iz EGP-a u skladu s pravom EU-a i koji im može pomoći pri utvrđivanju učinkovitih mjera. Preporuke sadrže i ogledni popis primjera dodatnih mjera te neke dodatne uvjete za njihovu učinkovitost.

Međutim, izvoznici podataka su ti koji u konačnici moraju donijeti konkretnu procjenu u kontekstu prijenosa, pravnog sustava zemlje izvan EU-a i alata za prijenos na koji se oslanjaju. Izvoznici podataka moraju postupati s dužnom pažnjom i detaljno dokumentirati svoj postupak jer će biti odgovorni za odluke koje donesu na toj osnovi, u skladu s načelom odgovornosti propisanim GDPR-om. Nadalje, izvoznici podataka moraju biti svjesni da u svakoj situaciji neće biti moguće provesti dovoljne dodatne mjere.

Preporuke o dodatnim mjerama bit će upućene na javnu raspravu. Primjenjivat će se odmah nakon njihove objave.

Osim toga, EDPB je usvojio preporuke o europskim temeljnim jamstvima za nadzorne mjere. Preporuke o europskim temeljnim jamstvima dopunjuju preporuke o dodatnim mjerama. Preporuke o europskim temeljnim jamstvima sadrže elemente uz pomoć kojih izvoznici podataka mogu odlučiti može li se pravni okvir u sklopu kojeg nadležna javna tijela zemalja izvan EU-a imaju pristup podacima s ciljem nadzora smatrati opravdanim zadiranjem u pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka te da stoga ne utječe negativno na obveze propisane člankom 46. GDPR-a o alatu za prijenos na koji se oslanjaju izvoznik i uvoznik podataka.

Predsjednica je dodala: „Implikacije presude u predmetu Schrems II obuhvaćaju sve prijenose u zemlje izvan EU-a. Stoga ne postoje brza rješenja niti jedinstveno rješenje za sve prijenose jer bi se time zanemario vrlo širok raspon situacija s kojima se suočavaju izvoznici podataka. Izvoznici podataka morat će ocijeniti svoje postupke obrade podataka i prijenose te poduzeti učinkovite mjere, uzimajući u obzir pravni poredak zemlje izvan EU-a u koju izvoze ili namjeravaju izvoziti podatke.”

Nadzorna tijela EGP-a za zaštitu podataka nastaviti će koordinirati svoje aktivnosti unutar EDPB-a za osiguranje dosljedne primjene prava EU-a o zaštiti podataka.

42. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 19. studenoga 2020. (na daljinu)

Tijekom 42. plenarne sjednice Europska Komisija predstavila je dvije nove **skupine nacрта standardnih ugovornih klauzula (SCC)**, a EDPB je usvojio **Izjavu o budućoj uredbi o e-privatnosti**.

Europska komisija predstavila je dva nacрта standardnih ugovornih klauzula: jedan set za ugovore između voditelja i izvršitelja obrade te drugi za prijenose podataka izvan EU-a. Nacrt standardnih ugovornih klauzula između voditelja i izvršitelja obrade je u potpunosti nov i Komisija ga je razvila u skladu s **člankom 28. stavkom 7. GDPR-a i člankom 29. stavkom 7. Uredbe 2018/1725**. Nove standardne ugovorne klauzule imat će učinak na razini EU-a i nastojat će osigurati potpunu usklađenost i pravnu sigurnost diljem EU-a u pogledu ugovora između voditelja i izvršitelja obrade. Osim toga, Komisija je predstavila **još jedan skup standardnih ugovornih klauzula za prijenos osobnih podataka trećim zemljama u skladu s člankom 46. stavkom 2. točkom (c) GDPR-a**. Nove standardne ugovorne klauzule će zamijeniti postojeće standardne ugovorne klauzule za međunarodne prijenose koji su doneseni na temelju Direktive 95/46 i koje je trebalo ažurirati kako bi ih se uskladilo sa zahtjevima GDPR-a, kao i s presudom Suda EU-a „Schrems II” te kako bi se bolje odrazila široka uporaba novih i složenijih postupaka obrade koji često uključuju više uvoznika i izvoznika podataka.

Europska komisija je zatražila zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o provedbenim aktima za oba skupa standardnih ugovornih klauzula.

Predsjednica EDPB-a Andrea Jelinek izjavila je: „Nove standardne klauzule za prijenos osobnih podataka trećim zemljama vrlo su očekivane i važno je istaknuti da oni nisu rješenje za prijenose podataka nakon presude u slučaju Schrems II. Preporuka EDPB-a o dodatnim mjerama nužne su kako bi se razina zaštite prenesenih podataka uskladila sa standardima Europske unije o bitnoj istovjetnosti. Zajedno s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, Odbor će sada temeljito izraditi nacrt zajedničkog mišljenja o dva skupa nacрта standardnih ugovornih klauzula.”

Preporuke 1/2020 o dodatnim mjerama: na plenarnoj sjednici članovi Odbora odlučili su produžiti rok za javno savjetovanje o preporukama o mjerama kojima se dopunjuju alati za prijenos kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka EU-a od 30. studenoga 2020. do 21. prosinca 2020.

EDPB je donio izjavu o budućoj Uredbi o e-privatnosti i budućoj ulozi nadzornih tijela i EDPB-a u tom kontekstu. EDPB je izrazio zabrinutost zbog nekih novih usmjerenja rasprava u Vijeću o provedbi buduće Uredbe o e-privatnosti, što bi moglo dovesti do rascjepkanog nadzora, složenosti postupaka te nedostatka dosljednosti i pravne sigurnosti za pojedince i poduzeća. EDPB naglašava da se mnoge odredbe buduće Uredbe o e-privatnosti odnose na obradu osobnih podataka te da su mnoge odredbe Uredbe o GDPR-u i Uredbe o e-privatnosti usko isprepletene. Dosljedno tumačenje i provedba oba skupa pravila, kada je riječ o zaštiti osobnih podataka, bili bi stoga na najučinkovitiji način ispunjeni kada bi se provedba tih dijelova Uredbe o e-privatnosti i GDPR-a povjerila istom tijelu.

Predsjednica EDPB-a Andrea Jelinek dodala je: „**nadzor nad aktivnostima obrade osobnih podataka u skladu s Uredbom o e-privatnosti trebalo bi povjeriti istim nacionalnim tijelima koja su odgovorna za provedbu GDPR-a. Time će se osigurati visoka razina zaštite podataka, jamčiti jednaki uvjeti i osigurati usklađeno tumačenje i provedba elemenata obrade osobnih podataka iz Uredbe o e-privatnosti diljem EU-a.**”

EDPB je također naglasio potrebu za donošenjem nove Uredbe o e-privatnosti što je prije moguće.

EDPB je dodao da se ovom izjavom ne dovode u pitanje prethodna stajališta Odbora, uključujući njegovu izjavu iz ožujka 2019. i svibnja 2018. te je ponovio da **buduća Uredba o e-privatnosti ni pod kojim okolnostima ne bi trebala smanjiti razinu zaštite koju pruža trenutačna Direktiva o e-privatnosti te bi trebala dopuniti GDPR pružanjem dodatnih jakih jamstava za povjerljivost i zaštitu svih vrsta elektroničkih komunikacija.**

43. plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 15. prosinca 2020. (na daljinu)

Tijekom 43. plenarne sjednice, Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) **je usvojio strategiju 2021. – 2023. kojom se utvrđuju strateški ciljevi Odbora, grupirani oko četiri stupa, kao i tri ključna djelovanja po stupu kako bi se pomoglo u postizanju tih ciljeva. Četiri su glavna stupa strategije EDPB-a:**

- unaprjeđenje usklađenosti i olakšavanje usklađenosti;
- potpora učinkovitoj provedbi i učinkovitoj suradnji između nacionalnih nadzornih tijela;
- pristup temeljnim pravima i novim tehnologijama i
- globalna dimenzija.

Strategija će se provoditi i kroz Program rada kojim će se detaljnije razraditi aktivnosti EDPB-a. Ovaj će se program rada donijeti početkom 2021.

U okviru svoje strategije 2021. –2023., EDPB je odlučio uspostaviti skupinu stručnjaka s ciljem pružanja materijalne potpore članovima EDPB-a u obliku stručnog znanja koje je korisno za istrage i provedbene

aktivnosti. Također namjera je unaprijediti suradnju i solidarnost među članovima EDPB-a dijeljenjem, jačanjem i nadopunjavanjem resursa kao i rješavanjem operativnih potreba.

EDPB je objavio **Izjavu o završetku prijelaznog razdoblja Brexita u kojoj opisuje glavne implikacije kraja tog razdoblja za voditelje i izvršitelje obrade**. EDPB je posebno naglasio pitanje prijenosa podataka u treće zemlje te posljedice u području regulatornog nadzora i mehanizma *One-Stop-Shop*. Prijelazno razdoblje, tijekom kojeg je nadzorno tijelo Ujedinjene Kraljevine još uvijek uključeno u administrativnu suradnju EDPB-a, istječe krajem 2020. Osim toga, EDPB je usvojio informativnu bilješku o prijenosu podataka u okviru GDPR-a nakon završetka prijelaznog razdoblja Brexit.

EDPB je donio **Smjernice o ograničenjima prava ispitanika u skladu s člankom 23. GDPR-a**. Smjernice imaju za cilj podsjetiti na uvjete koji se odnose na primjenu takvih ograničenja u svjetlu Povelje o temeljnim pravima i GDPR-a. One pružaju temeljitu analizu kriterija za primjenu ograničenja, procjena koje je potrebno poštovati, načina na koji ispitanici mogu ostvariti svoja prava nakon ukidanja ograničenja i posljedica kršenja članka 23. GDPR-a. EDPB podsjeća da svako ograničenje treba poštovati bit ograničenog prava i da ograničenja koja su opsežna i nametljiva u mjeri u kojoj se njima poništava temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka ne mogu biti opravdana. Osim toga, u smjernicama se analizira kako zakonodavne mjere kojima se utvrđuju ograničenja moraju ispuniti zahtjev očekivanosti i ispituju razlozi za ograničenja navedena u članku 23. stavku 1. GDPR-a te obveze i prava koja mogu biti ograničena. Također je dano objašnjenje testa „nužnosti i proporcionalnosti” koji treba provesti na temelju članka 23. stavka 1. Smjernice će biti podnesene na javno savjetovanje u trajanju od 8 tjedana.

Nakon javnog savjetovanja, EDPB je usvojio konačnu verziju **Smjernica o uzajamnom djelovanju druge Direktive o platnim uslugama (PSD2) i GDPR-a**. Smjernice imaju za cilj pružiti dodatne smjernice o aspektima zaštite podataka u kontekstu PSD2, posebno o odnosu između relevantnih odredbi u GDPR-u i PSD2.

Također nakon javnog savjetovanja, EDPB je donio konačnu verziju **Smjernica o članku 46. stavku 2. točki (a) i članku 46. stavku 3. točki (b) Uredbe 2016/679 za prijenose osobnih podataka između javnih tijela i tijela EGP-a i izvan EGP-a**. Ti članci odnose se na prijenose osobnih podataka javnih tijela ili tijela EGP-a javnim tijelima u trećim zemljama ako ti prijenosi nisu obuhvaćeni Odlukom o primjerenosti. Konačna verzija smjernica uključuje ažurirane formulacije i pravna obrazloženja kako bi se odgovorilo na komentare i povratne informacije primljene tijekom javnog savjetovanja te nužne izmjene nakon odluke Schrems II.

EDPB je također usvojio **Izjavu o zaštiti osobnih podataka obrađenih u vezi sa sprečavanjem korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma**. EDPB smatra da je najvažnije da su mjere za sprečavanje pranja novca u skladu s pravima na privatnost i zaštitu podataka sadržanima u člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, načelima nužnosti takvih mjera u demokratskom društvu i njihovoj proporcionalnosti te sudskoj praksi Suda EU-a.

Naposljetku, EDPB je donio mišljenje **iz članka 64. o nacrtu odluke u pogledu obvezujućih korporativnih pravila kontrolora društva Equinix**, koje je nizozemsko nadležno tijelo dostavilo Odboru.

Sastanci stručnih podskupina Europskog odbora za zaštitu podataka, značajne teme i zaključci

Stručna radna podskupina za međunarodne transfere (International Transfer Subgroup – ITS)

Stručna radna podskupina za međunarodne transfere je u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine održala ukupno 10 sastanaka.

Tijekom 2020. godine rad Podskupine je bio fokusiran na izradu Smjernica o kodeksima ponašanja kao instrumentu za prijenos te na izradu Smjernica o certificiranju kao instrumentu za prijenos. Navedeni dokumenti su u završnoj fazi izrade. Podskupina je također izradila ažuriranu Smjernicu 2/2020 o člancima 46.3.a i 46.3.b Uredbe 2016/679 za prijenose osobnih podataka između tijela javnih vlasti i javnih tijela nakon provedenog postupka javnog savjetovanja, a uzimajući u obzir presudu Europskog suda u predmetu Schrems II. Navedeni dokument je objavljen na mrežnim stranicama EDPB-a. Podskupina je također u 2020. godini započela s radom na ažuriranju dokumenata WP 256 i WP 257 odnosnih na obvezujuća korporativna pravila kao i s radom na dokumentu za uređenje postupka odobravanja *ad-hoc* ugovornih klauzula. Podskupina je tijekom 2020. godine nastavila s radom na odnosu članka 3. i Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka. Također, sudjelovala je u pripremi Zajedničkog mišljenja EDPB-a i EDPS-a 2/2021 na standardne ugovorne klauzule za prijenos osobnih podataka trećim zemljama. Navedeni dokument je objavljen na mrežnim stranicama EDPB-a.

Tijekom 2020. godine ITS je također pripremao nacрте EDPB-ovih mišljenja o nacrtima odluka nadležnih nadzornih tijela o obvezujućim korporativnim pravilima sljedećih društava – BDO (BCR-C i BCR-P), Elanders Group (BCR-C), Saxo Bank Group (BCR-C), Novelis Group (BCR-C), Coloplast Group (BCR-C), Equinix (BCR-C), Iberdrola Group (BCR-C), Tetra Pak (BCR-C), Jotun (BCR-C), Reinsurance Group of America (BCR-C i BCR-P) i Fujikura Automotive Europe Group (BCR-C).

ITS je izradio nacrt odluke EDPB-a o nacrtu Administrativnog sporazuma o prijenosu osobnih podataka između Haut Conseil du Commissariat aux Comptes (H3C) i Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) (Mišljenje EDPB-a 05/2021).

ITS je također sudjelovao u izradi sljedećih dokumenata:

Statement on the end of the Brexit transition period;

Information note on data transfers under the GDPR to the United Kingdom after the transition period;

Frequently Asked Questions on the judgment of the Court of Justice of the European Union in Case C-311/18 – Data Protection Commissioner v Facebook Ireland Ltd and Maximillian Schrems 24/07/2020;

Information note on BCRs for Group of undertakings/enterprises which have ICO as BCR Lead SA i

Statement on the Court of Justice of the European Union Judgment in Case C-311/18 – Data Protection Commissioner v Facebook Ireland and Maximillian Schrems.

Podskupina za suradnju (Cooperation subgroup)

U okviru rada podskupine iznesen je prijedlog o uspostavi javnog registra u vezi s konačnim odlukama koje je donijelo nadzorno tijelo u okviru one stop shopa i dostavilo EDPB-u putem sustava IMI.

Prijedlog stručne podskupine za suradnju jest objaviti verziju sažetaka koje je pripremio Tajništvo EDPB-a, a nakon validacije vodećih nadzornih tijela i u mjeri u kojoj je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom. Članovi EDPB-a su se kasnije tijekom plenarnih sjednica složili da će objaviti registar na internetskoj stranici koji sadržava najviše moguće informacija uzimajući u obzir nacionalna ograničenja. Registar sadržava donesene konačne odluke i sažetke koji u načelu nisu anonimizirani (nazivi voditelja i izvršitelja obrade), osim ako je to potrebno u skladu s nacionalnim pravom. Dogovoreno je kako će u tu svrhu Tajništvo EDPB-a prikupljati informacije o ograničenjima predviđenima nacionalnim zakonodavstvom za objavu konačnih odluka. Tajništvo EDPB-a naglasilo je nužnost potpore članova EDPB-a za potvrđivanje sažetaka.

Važno je za istaknuti da su ove godine donesene Smjernice 09/2020 o relevantnom i obrazloženom prigovoru prema Općoj uredbi o zaštiti podataka koje je Podskupina za suradnju donijela zajedno sa Podskupinom za provedbu.

Podskupina za granice, putovanja i provedbu zakona (Border, Travel And Law Enforcement Subgroup)

Sudjelovanje na sastancima stručne radne podskupine EDPB-a za usklađenost, e- Vladu i zdravstvo (Compliance, e-Government and Health - CEH) vezano uz područje rada koje je EDPB definirao kroz opći mandat ove podskupine.

U 2020. godini održano je ukupno 12 sastanaka na daljinu, a glavne teme sastanaka odnosile su se na odobravanje nacrtu nacionalnih kriterija za akreditaciju tijela za praćenje sukladnosti s kodeksom ponašanja i kriterija za certificiranje odnosno za akreditaciju certifikacijskih tijela. Također, u programu rada ove stručne radne podskupine u proteklog 2020. godini mogu se istaknuti i izrađene i usvojene Smjernice 03/2020 o obradi podataka koji se odnose na zdravlje u svrhu znanstvenog istraživanja u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19, koje su donesene 21. travnja 2020.

Stručna podskupina za ključne odredbe (Key Provisions Subgroup)

Navedena podskupina je najveći dio svog ovogodišnjeg rada posvetila Smjernici o voditeljima i izvršiteljima obrade koje je usvojena na plenarnoj sjednici te je bila dostupna za komentare javnosti na stranici Odbora za zaštitu osobnih podataka (eng. EDPB). Također predstavnici podskupine su sudjelovali u izradi Smjernice o targetiranju preko društvenih mreža koja je također usvojena na održanoj plenarnoj sjednici. Isto tako, podskupina radi na Smjernici o pravima ispitanika- pravo na pristup osobnim podacima na kojoj se intenzivno raspravlja o tumačenju članka 15. (prava na pristup osobnim podacima) na koje smo dali komentar za primjer u svezi tumačenja članka 15.3. (ispitanici traže pristup svojim osobnim podacima sadržanim u kreditnoj dokumentaciji banke , a banke uskraćuje pristup smatrajući da se ne radi o pravu na pristup osobnim podacima i da po posebnim propisima iz svojeg područja djelovanja isto nisu dužni dati). O navedenoj smjernici podskupina dalje raspravlja.

Također unutar ove podskupine raspravljalo se o naplati naknade ispitanicima u zamjenu za njihove podatke. Isto tako, podskupina je tijekom svog rada ove godine raspravljala o slovenskim i danskim ugovornim klauzulama, a sve u smislu članka 28. stavka 8. Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim navedenog podskupina je radila na Smjernici o primjeni članka 23. Opće uredbe o zaštiti podataka koji propisuje u kojim slučajevima se može ograničiti opseg obveza i prava iz članka od 12. - do 22. i članka 34. te članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka te je navedena Smjernica usvojena na plenarnoj sjednici i nalazi se objavljena na stranici EDPB-a za javnu raspravu. Osim toga, podskupina je raspravljala o zajedničkom mišljenju EDPB-a -EDPS vezano uz članak 28 i 29 Opće uredbe o zaštiti podataka, točnije vezano uz standardne ugovorne klauzule odnosno one koje se odnose na ugovore između voditelja obrade i izvršitelja obrade i onima koje se odnose na prijenos osobnih podataka u treće zemlje.

Ova podskupina svoj daljnji rad u sljedećoj godini nastavlja na Smjernici o pravima ispitanika- pravo na pristup osobnim podacima te je u planu rad u svezi drugih prava ispitanika iz Opće uredbe o zaštiti podataka kao i nastavak rasprave o naknadi ispitanicima u zamjeni za njihove osobne podatke. Isto tako se planira rad na revidiranju Smjernice o legitimnom interesu.

Podskupina za provedbu (Enforcement subgroup)

Tijekom 2020. godine predstavnici Agencije su bili aktivno prisutni na sastancima podskupine za provedbu.

Podskupina je i ove godine aktivno razmjenjivala praktične informacije, pitanja, znanja i iskustva iz područja primjene poglavlja 6, 7 i 8 Opće uredbe o zaštiti podataka a koja se odnose na suradnju i konzistentnost a u okviru praćenja istražnih aktivnosti te razvoja opće strategije provedbe.

Pored navedenog, u okviru Podskupine raspravljalo se i o načinu razmjena informacija putem IMI sustava, kao i o provođenju zajedničkih nadzornih aktivnosti.

Prilikom provođenja zajedničkih istraga dolazi do praktičnog tumačenja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka, a što uvelike pridonosi znanju Agencije za zaštitu osobnih podataka za eventualne buduće slučajeve u kojima bi se mogla naći u situaciji vodećeg ili zainteresiranog nadzornog tijela prilikom provođenja zajedničkih istraga.

Važno je za istaknuti da su ove godine donesene Smjernice 09/2020 o relevantnom i obrazloženom prigovoru prema Općoj uredbi o zaštiti podataka.

Tehnička podskupina (Technical Subgroup)

Tijekom 2020. godine predstavnici Agencije aktivno su bili prisutni na sastancima podskupine za tehnologiju EDPB-a, koji su zbog pandemije COVID-19 održavani putem video konferencijske veze i na kojima su članovi raspravljali i zajednički kreirali sadržaje mišljenja i smjernice za koje su dobili mandat na plenarnoj sjednici kao što je primjerice kreirana i usvojena Smjernica za izvješćivanje o povredi osobnih podataka koja sadrži primjere nadzornih tijela iz njihove prakse i ima za cilj olakšati rad svim nadzornim tijelima za zaštitu podataka te usklađivanje njihovih postupanja.

Podskupina je kreirala Izjavu o ePrivacy Uredbi a prilikom izrade iste, rasprava je vođena oko toga da se predložena izjava usredotočuje na proceduralne aspekte buduće Uredbe o e-privatnosti, dok druga važna pitanja u nacrtu Uredbe još uvijek nisu obrađena, stoga bi opseg izjave trebao biti širi. Također se razgovaralo treba li nacrt izjave sadržavati komentar o predloženom opsegu buduće Uredbe o e-privatnosti.

Podskupina je dobila mandat za izradu Smjernice za anonimizaciju/pseudonimizaciju. Izvjestitelji koji će raditi na dokumentu su naglasili da bi dobiveni mandat trebalo primijeniti što šire i obuhvatiti što je više moguće primjera. Dogovoreno je da će prvi nacrt teksta biti spreman za sastanak podskupine u siječnju 2021. godine.

Podskupina je usvojila Izjavu o interoperabilnosti. Tekst je nadopunjen s komentarima Komisije a tijekom usuglašavanja o konačnom sadržaju teksta Članovi su pojasnili da ključevi navedeni u izjavi sadrže pseudonimizirane osobne podatke koji se pod određenim uvjetima mogu smatrati zdravstvenim podacima. Odlučeno je da se ovaj izričaj izmijeni i dopuni kako bi se umjesto njega odnosio na 'arhitekturu koja dijeli informacije'. Također, zaključni su stavci revidirani kako bi se naglasilo da su zahtjevi za traženje ugovora samo privremeno rješenje i mogu se koristiti samo kao dio ukupne strategije javnog zdravstva.

Podskupina je izradila i Pismo o enkripciji koje je zatraženo od Komisije a s ciljem pojašnjenja pojam enkripcije i njene primjene općenito. Tekst je usuglašen bez većih rasprava i upućen na plenarnu sjednicu.

Prilikom izrade Smjernice o virtualnom glasovnom asistentu, članovi su najviše rasprave vodili o pitanjima vezanim uz moguću pravnu osnovu i prikupljanje osobnih podataka od slučajnih korisnika. Smjernica nije dovršena tijekom 2020. godine i uz rješavanja otvorenih pitanja i objedinjavanja komentara članova podskupine, rad na istoj biti će nastavljen u 2021. godini.

Podskupina je od strane Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) dobila zadatak da pripremi odgovor na pismo koje je uputio jedan europski zastupnik a vezano uz ICANN WHOIS Internet pretraživač. Odgovor je trebao objasniti funkciju čl. 64 (2) Opće uredbe o zaštiti podataka i uloge belgijskog nadzornog tijela kako nadležnog u svezi aktivnosti tvrtke ICANN. Belgijsko nadzorno tijelo aktivno je izvještavalo članove podskupine o komunikaciji s tvrtkom ICANN o problematičnim pitanjima.

Podskupina je radila na Smjernici o povezanim vozilima (Connected Vehicles) , očekuje se da će biti dovršena za plenarnu sjednicu u veljači 2021.

Podskupina je radila na sadržaju teksta Smjernice o Blockchain-u kojoj je svrha informirati različite dionike zainteresirane za Blockchain za obradu osobnih podataka, kako primijeniti načela zaštite podataka u njihovoj obradi. Blockchain je tehnologija koja se može koristiti na razne načine i za vrlo različite vrste obrade. Stoga ove smjernice neće proučavati Blockchain kao obradu osobnih podataka, već će analizirati međusobnu povezanost tehničkih karakteristika DLT-a i načela zaštite podataka. Međutim, ovaj će dokument pružiti relevantne primjere kako bi pružio praktične smjernice dionicima Blockchaina kada je to moguće. Ove će se smjernice usredotočiti samo na specifičnosti tehnologije Blockchain; mnoga upotreba Blockchaina uključivat će međunarodne transfere i upotrebu računalstva u oblaku. Međutim, tim se pitanjima neće baviti u ovim Smjernicama, jer nisu specifične za Blockchain

tehnologiju i već ih je obrađivao EDPB. Nacrtni dokumenta je predstavljen krajem 2020. godine i dovršetak se očekuje početkom 2021. godine.

Podskupina je dovršila izradu Smjernice vezane uz članak 25. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Podskupini je dan i posebni mandat za doradu Smjernice o privoli (Guidelines on consent) s posebnim fokusom na problematiku navigacije po stranici („scrolling“) i kolačića (tzv. „cookie walls“). Konačni tekst još nije usvojen te se očekuje da će biti završen početkom 2021. godine.

Podskupina za e-Vladu i zdravstvo (E-Government and Health Subgroup)

Sudjelovanje na sastancima stručne radne podskupine EDPB-a za usklađenost, e- Vladu i zdravstvo (Compliance, e-Government and Health - CEH) vezano uz područje rada koje je EDPB definirao kroz opći mandat ove podskupine.

U 2020. godini održano je ukupno 12 sastanaka na daljinu, a glavne teme sastanaka odnosile su se na odobravanje nacrti nacionalnih kriterija za akreditaciju tijela za praćenje sukladnosti s kodeksom ponašanja i kriterija za certificiranje odnosno za akreditaciju certifikacijskih tijela. Također, u programu rada ove stručne radne podskupine u proteklog 2020. godini mogu se istaknuti i izrađene i usvojene Smjernice 03/2020 o obradi podataka koji se odnose na zdravlje u svrhu znanstvenog istraživanja u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19, koje su donesene 21. travnja 2020.

Tim za izradu za Pravila postupanja EDPB-a (Rules of Procedures of EDPB)

Tim za izradu Pravila postupanja EDPB-a je u ovoj godini stavio fokus na sastavljanje smjernica u vezi izrade zapisnika sa plenarnih sjednica te izmjenu članka 11. stavka 2. Pravila postupanja u vezi prikupljanja i razmatranja dokumentacije od strane Odbora.

Članak 11. Stavak 2. Pravila postupanja EDPB-a je doraden na način da je detaljnije propisan postupak prema članku 65. GDPR-a, osobito u dijelu potrebnih dokumenata da bi spis bio cjelovit, a u svrhu omogućavanja Odboru nesmetanog donošenja obvezujućih odluka. Također je navedeno da u iznimnim okolnostima Odbor može razmotriti daljnje dokumente koje smatra potrebnima. Navedeno bi Odboru omogućilo da razmotri dodatne elemente po vlastitom nahođenju, što bi moglo biti korisno u određenim slučajevima.

Dodatno, Tim za izradu Pravila postupanja je izradio interne smjernice za izradu zapisnika sa plenarnih sjednica a koje su dostupne na web stranici EDPB-a.

Stručna podskupina za upravno novčane kazne (Taskforce On Calculating Administrative Fines)

Na sastanku članova podskupine raspravljalo se o definiranju pojma poduzetnik, odnosno tko bi se sve trebao smatrati poduzetnikom u smislu članka 83. stavka 4. GDPR-a te je u dogovoreno da će se dalje raspravljati o dva modaliteta definiranja - model B po kojem se predlaže kažnjavanje matičnog društva i društva kćeri koje se nalazi u vlasništvu matičnog društva, te model A po kojem se predlaže

kažnjavanje samo pojedinačnog društva/prekršitelja normi GDPR-a. Nakon toga su članovi čija nadzorna tijela su izrekla kazne obavijestila podskupinu o kaznama koje su izrečene u prethodnom razdoblju od zadnje sjednice.

Isto tako je odlučeno da će se pristupiti izradi javnog registra svih upravno novčanih kazni koje su izrekla pojedina nadzorna tijela, te je u planu da takav registar bude javno dostupan na EDPB-u, te će se navedeni registar trebati redovito ažurirati.

U planu je izrada novih Smjernica o upravno novčanim kaznama koja će se u velikoj mjeri baviti načinom izračuna određenih kazni i polazišnih točki za isto.

Članovi podskupine čija nadzorna tijela su u prošlom razdoblju od zadnje sjednice izrekla upravno novčane kazne su o istom informirala ostale članove podskupine.

U svrhu poboljšanja i olakšanja izricanja upravno novčanih kazni pristupiti će se ažuriranju postojeće matrice koja se koristi kao predložak za izricanje upravno novčanih kazni, na način da će ista sadržavati još neka dodatna područja koja će se uzimati u obzir prilikom odmjeravanja kazni, a osobito uslijed potrebe veće ravnoteže kod izricanja kazni velikim i malim voditeljima obrade.

Nastavljen je rad na izradi novih Smjernica o upravno novčanim kaznama te je usuglašeno da će se u smislu definiranja poduzetnika izabrati model B po kojem se predlaže kažnjavanje matičnog društva i društva kćeri koje se nalazi u vlasništvu matičnog društva.

U prijedlogu je provođenje istraživanja kojim će se utvrditi koji su razlozi za blaže kažnjavanje tijela javne vlasti u odnosu na privatne voditelje obrade. Izrađen je prvi draft novih Smjernica o upravno novčanim kaznama te će završni draft biti dostupan krajem listopada (28. listopada 2020.) kada je zakazna iduća sjednica. Isto tako je navedeno da bi prilikom odmjeravanja upravno novčanih kazni u slučaju kada je počinjeno kazneno djelo neovlaštene uporabe osobnih podataka trebalo paziti da ne dođe do kršenja principa *ne bis in idem* sukladno judikaturi Europskog suda pravde i ESLJP-a.

Stručna podskupina za savjetodavna i strateška pitanja (Strategic advisory expert supgroup)

Stručna radna podskupina za strateška i savjetodavna pitanja je u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine održala ukupno 6 sastanaka.

U okviru podskupine sastavljena je **Strategiju EDPB-a za 2021.-2023** u svrhu poboljšanja učinkovitosti u suočavanju s glavnim izazovima u području zaštite osobnih podataka.

Strategija EDPB-a za 2021.-2023 postavlja **četiri glavna stupa strateških ciljeva** kao i **skup ključnih radnji** koje pomažu u postizanju tih ciljeva, a EDPB će provoditi ovu strategiju u okviru svog radnog programa i izvješćivat će o napretku postignutom u odnosu na svaki stup kao dio svojih godišnjih izvješća.

Radna skupina o provedbenim mjerama

Nakon presude Europskog suda u predmetu Schrems II u srpnju 2020. godine, formirana je posebna radna skupina koja je započela s radom u rujnu 2020. godine. Rezultat rada radne skupine je dokument Preporuke 01/2020 o mjerama koje nadopunjuju instrumente za prijenos u cilju osiguranja usklađenosti sa razinom zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji. Dokument je objavljen na mrežnim stranicama EDPB-a. Nakon provedenog javnog savjetovanja, zadatak radne skupine je ažuriranje navedenih preporuka sa pristiglim komentarima.

IMI - informatički sustav Europske komisije (Internal Market Information System -IMI)

Države članice Europske unije koriste zajednički informatički sustav Europske komisije – Internal Market Information System (IMI) koji od 25. svibnja 2018. služi za zaprimanja predmeta prekogranične nadležnosti postupanja institucija za zaštitu osobnih podataka, ali i kao IT platforma Europskog odbora za zaštitu podataka. Agencija aktivno koristi spomenutu platformu za zaprimanje i slanje predmeta te ima imenovana svoja dva stručnjaka, zadužena za sudjelovanje u radu i razvoju IMI sustava. Od značajnijih funkcionalnosti IMI sustava, Agencija ističe davanje odgovora i mišljenja vezano uz pojedina područja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, postavljanje upita te razmjena mišljenja i tumačenja uloge odvjetnika kao voditelj, odnosno izvršitelja obrade.

U 2020. godini Agencija je evidentirala ukupno 1203 predmeta/zahtjeva/obavijesti za koje su obavijesti prispjele kroz IMI sustav, a vezano uz prekogranično postupanje (cross-border cases).

Agencija za zaštitu osobnih podataka (Leading Supervisory Authority - LSA) je u 2020. godini kao vodeće nadzorno tijelo podnositelj zahtjeva/obavijesti kroz IMI sustav u ukupno 10 postupaka/predmeta od čega se 8 predmeta odnosno na uzajamnu pomoć, 1 predmet vezan je uz suradnju vodećeg nadzornog tijela i drugih predmetnih nadzornih tijela, dok je u jednom predmetu riječ o obavješćivanju Odbora (EDPB) o nacrtu odluke radi davanja mišljenja.

U 3 predmeta je direktno, vodeće nadzorno tijelo Agencija za zaštitu osobnih podataka (Leading Supervisory Authority - LSA) kao podnositelj zahtjeva, od čega su 2 predmeta odnosna na članak 56 Opće uredbe o zaštiti podataka, a 1 se tiče uzajamne pomoći. Kod 3 predmeta su bila uključena sva nadzorna tijela država članica EU (sva nadzorna tijela koje su osnovale države članice EU, svaka u svoj državi - All Supervisory Authority - All SA), od čega je u 2 predmeta riječ o suradnji vodećeg nadzornog tijela i drugih predmetnih nadzornih tijela. Također, u jednom predmetu se radilo o izravnom nadzornom tijelu (zainteresiranom nadzornom tijelu - Concerned Supervisory Authority - CSA) u skladu s člankom 56, dok su u 2 predmeta, u pogledu uzajamne pomoći, uključena još 2 nezorna tijela država članica.

U 2020. Agencija je zaprimila 37 zahtjeva/obavijesti od čega je u jednom predmetu zatražena uzajamna suradnja. U ukupno 35 predmeta zahtjevi su obuhvatili dobrovoljnu uzajamnu suradnju i jedno konačno mišljenje EDPB-a.

Europski nadzornik za zaštitu osobnih podataka

Agencija i u 2020. nastavlja suradnju s Europskim nadzornikom za zaštitu osobnih podataka i to kroz redovno praćenje i primjenu prakse ove institucije u postupanjima, a iste koristi kao smjernice u poduzimanju najvažnijih aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Nadzorno koordinacijska skupina za Schengenski informacijski sustav II – SIS II (Supervision Coordination Group SIS II)

Schengenski informacijski sustav II (Supervision Coordination group SIS II - SCG SIS II) je informacijski sustav koji omogućava mjerodavnim tijelima država članica schengenskog prostora, pristup informacijama.

15. sjednica SIS II SCG-a (Supervision Coordination Group) 17.06.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 15. sjednici SIS II nadzorno koordinacijske skupine na kojoj je nakon usvajanje programa rada, usvajanja bilješke s 14. sjednice, predstavljanje novih članova, izbora predsjedavajućeg i zamjenika, predstavnicu EU-LISA dala izvješće o SIS II sustavu u vidu prezentacija sa statističkim pokazateljima.

U odnosu na temu „pravo na pristup ispitanika“ utvrđen je povećan broj takvih zahtjeva te je zaključeno da je mogući razlog povećanje liberalizacije viznog režima.

Koordinacijska skupina je raspravljala i o kriterijima za izrečena upozorenja prema članku 24. Direktive i utvrđena je disproporcionalnost u nacionalnom zakonodavstvu zemalja članica po tom pitanju.

16. sjednica SIS II SCG (Supervision Coordination Group) 25.11.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 16. sjednici SIS II nadzorno koordinacijske skupine na kojoj je nakon usvajanje programa rada, usvajanja bilješke s 15. sjednice, predstavljanje novih članova, raspravljano o novom tzv. *Paktu o migracijama i azilantima* koji adresira glavne probleme u EU u odnosu na veliki broj migranata i zaprimljenih zahtjeva za azilom te način kako bi sve zemlje članice trebale jednako sudjelovati u rješavanju tog pitanja, a članovi koordinacijske skupine su između ostalog postavili pitanje da li će se osobama koje prelaze granice a nemaju biometrijsku putnu ispravu odmah na licu mjesta uzimati biometrijski podaci u buduću.

Tema eksperta koji sudjeluju u schengenskim evaluacijama otvorila je raspravu svih članova koordinacijske skupine, a potaknuta trendom od zadnjih par godina u vidu nedovoljnog broja prijavljenih eksperata zemalja članica za pojedinu evaluaciju. Iznošenjem stavova, mišljenja i razloga iznesenog, generalni zaključak je bio da je glavni razlog taj što se sudjelovanje ne smatra obvezatnim za svaku zemlju članicu, da vrijeme aktivnosti po danu u tijeku evaluacije dostiže i do 15 sati, te da eksperti ne primaju nikakvu financijsku naknadu za producirani rad u vidu dnevnica. Koordinacijska

skupina je na kraju rasprave zaključila da se uputi pismo Komisiji u kojem će se navesti otvorena pitanja i zatraži šira rasprava za iznalaženje rješenja.

Službenica za zaštitu podataka EU-LISA je održala prezentaciju o statističkim pokazateljima u sustavu u odnosu na prethodnu sjednicu.

Nadzorno koordinacijska skupina za EURODAC (Supervision Coordination Group EURODAC)

EURODAC je sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja azila i ilegalnih imigranata koji se nalaze unutar EU-a. Cilj ovog sustava je zemljama EU-a olakšati utvrđivanje nadležnosti za provjeru zahtjeva za azil pomoću provjere mjesta registracije tražitelja azila. Također, tijelima kaznenog progona, pod strogim uvjetima omogućava se pristup EURODAC u za potrebe istrage, otkrivanja ili sprečavanja terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

33. sjednica EURODAC SCG-a (Supervision Coordination Group) održana 28. studenog 2020.

Predstavnik Agencije za zaštitu podataka sudjelovao je na 33. sjednici EURODAC SCG-a (Supervision Coordination Group) koja je obuhvatila između ostaloga teme: usvajanje programa rada; usvajanje bilješke sa prethodne sjednice EURODAC SCG-a od 18. lipnja 2020. ; rasprava s Komisijom i eu-Lisa-om (predstavnicima istih) o novinama odnosnim na EURODAC te pregledu aktivnosti i statističkim pokazateljima rada sustava u proteklom periodu; suradnja sa FRA (EU Agency for Fundamental Rights) Agencija EU-a za temeljna prava vezano uz novi alat informiranja ispitanika o njihovim pravima: finalizacija projekta i mogućnosti buduće suradnje, rasprava o mogućem strukturiranom načinu izvještavanja o nacionalnim revizijama kao točki Programa rada EURODAC SCG 2019-2021; rasprava o mogućoj novoj točki u Programa rada EURODAC SCG; izvješćivanje članova skupine o eventualnim novostima iz područja djelovanja podskupine u njihovim državama.

Nadzorno koordinacijska skupina za Vizni informacijski sustav (Supervision Coordination Group VIS)

Vizni informacijski sustav je informacijski sustav za razmjenu viznih podataka između država članica EU.

16. sjednica VIS SCG-a (Supervision Coordination Group) 18.06.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 16. sjednici VIS SCG-a (Visa Information System Supervision Coordination Group) koja je obuhvatila između ostaloga teme: rasprava sa Komisijom i eu-Lisa-om (predstavnicima istih) o novinama odnosnim na VIS te pregledu aktivnosti i statističkim pokazateljima rada sustava.

Predsjedavajući je podsjetio članove da je prema radnom planu 2019-2021. dogovoreno da će koordinacijska skupina, imajući u vidu iskustvo kroz provedbe Schengenske evaluacije, usvojiti

zajednički nacrt relevantnih pitanja koja bi trebala biti odgovorena tijekom provedbe nadzora odnosnih na VIS, te da članovi imaju u vidu navedeno.

Koordinacijska skupina je raspravljala i o temi brisanja podataka, pri čemu je predsjedavajući podsjetio da prema radnom planu 2019.-2021. je predviđeno da zemlje članice razmotre korake u postupanju koje će bez odgađanja obrisati zapise, linkove odnosno na podnositelja zahtjeva kada svrha za čuvanje istih više ne postoji. Za postizanje toga predviđena je vježba/aktivnost koju bi trebala svaka zemlja članica provesti i utvrditi da je to izvedivo i da li postoji potreba za unaprjeđenje sustava za lakše postizanje toga.

U odnosu na planirane inspekcije HR je informirala koordinacijsku skupinu da su aktivnosti hrvatske agencije za zaštitu osobnih podataka u svezi najavljenog nadzora pomorskih luka i aerodroma odgođene za slijedeću godinu, te da je u odnosu na provođenje nadzora u veleposlanstvima predviđeno umjesto fizičkog odlaska na lokacije, upućivanje upitnika a zaprimljeni odgovori će se onda uskladiti s nalazima iz prethodno obavljenih nadzora.

17. sjednica VIS SCG-a (Supervision Coordination Group) 26.11.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 17. sjednici VIS SCG-a (Visa Information System Supervision Coordination Group) na kojoj je EU-LISA prezentirala zadnje statističke pokazatelje iz VIS sustava.

Rasprava je vođena s predstavnicima Komisije u odnosu na prijedlog za izmjenama VIS Regulative pri čemu su zemlje članice iznosile stavove na pojedine značajne kao što je npr. spuštanje dobne granice djece sa 12 na 6 godina za uzimanje otisaka prstiju ili pohrana kopije putnog dokumenta osobe u VIS sustavu kao podrška procesu povratka.

Raspravljalo se o edukaciji zaposlenika nacionalnih institucija koje imaju pravo pristupa VIS-u i zaključeno je da još uvijek postoje zemlje u kojima edukacija u svezi zaštite podataka i sigurnost obrade nije dostupna.

Predsjedavajući je pozvao članove da izvijeste skupinu o VIS nacionalnim aktivnostima u prethodnoj godini.

Pokrenuta je rasprava o prijedlogu uspostave Regulative koja će biti odnosna na mogućnost ETIAS (European Travel Information and Authorization System) da pristupi drugim EU informacijskim sustavima za svrhe ETIAS-a.

Odbor za suradnju Europol-a (Europol Coordination Board)

7. Sjednica odbora za suradnju Europol-a (Europol Coordination Board) 16.06.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na sedmoj sjednici odbora za suradnju Europol-a (Europol Coordination Board) koja je obuhvatila između ostaloga teme: revizija mandata Europola gdje je predstavnik Komisije naglasio da se ide u smjeru proširenju mandata Europola za dodatna kaznena djela (osim postojećih), te da je u postupku iznalaženje rješenja za prijenos podataka Europolu od privatnih strana (banke i teleoperateri). Razmatra se proširenje nadležnosti i ovlasti kroz Prumski sporazum, ali se razmatraju i druge mogućnosti; informacije predstavnika ICANN-a (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) u s vezi baze podataka WHOIS i modela primjene koji su prezentirani Belgijskom nadzornom tijelu, a koji imaju za cilj jasno definiranje odgovornosti i mogućnost naknade štete ispitanicima kao i definiranja vodećeg nadzornog tijela; u dijelu informacija predsjedavatelja o planiranim aktivnostima istaknuto je da je uslijed epidemija COVID-19 virusa otkazana redovita nadzorna djelatnost u Europolu, te da će se ista održati kada okolnosti isto omoguće, a od ostalog istaknuto je da je došlo do značajnog porasta zahtjeva ispitanika za pristup svojim osobnim podacima koje se vode u SIS II sustav; informacije predstavnika EDPS (European Data Protection Supervisor) o zahtjevu odbora LIBE (Civil Liberties, Justice and Home Affairs European Parliament's Committee) odnosnog na korištenje programskog rješenja za prepoznavanje lica društva Clearview od strane Europola i o dopuni Europol priručnika za nacionalne jedinice (Europol National Units Handbook) kao i o rezultatima upitnika koji je poslan nacionalnim jedinicama; zaključno provela se rasprava o planiranim aktivnostima nacionalni tijela - SA (Supervision authority) u odnosu na nacionalne jedinice Europola unutar država članica.

8. Sjednica odbora za suradnju Europol-a (Europol Coordination Board) 24.11.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na osmoj sjednici odbora za suradnju Europol-a (Europol Coordination Board) koja je obuhvatila između ostaloga teme: izbor za predsjedavajućeg predmetnog odbora – odluka da se isto provede tijekom 2021.; u dijelu informacija predsjedavatelja o planiranim aktivnostima istaknuto je da je uslijed epidemija COVID-19 virusa ponovo odgođena redovita nadzorna djelatnost u Europolu, te da će se ista održati kada okolnosti to omoguće; ujedno raspravljalo se o problematici i mogućim rješenjima u odnosu na prijenos podataka nacionalnih ureda prema Europolu posebice kod financijskih istraga gdje se radi o velikoj količini podataka; predstavnik EDPS (European Data Protection Supervisor) iznio je podatke o udjelu maloljetnika u kaznenim djelima koje obrađuje Europol, sa osvrtom na njihovo svojstvo u kaznenom djelu kao i raspodjeli po državama članicama. Ukazano je i na problem u razlikama u zakonodavstvu država članica EU u odnosu na mogućnost procesuiranja maloljetnika (djece) za počinjenje kaznenih djela; ujedno raspravljalo se i o sigurnosnom incidentu odnosno tzv. „data breach“ u odnosu na mogućnost pristupa informacijskim sustavima za razmjenu podataka unutar nacionalnih jedinica i Europola; zaključno raspravljalo se o zaključcima iz upitnika koji je bio dostavljen nacionalnim jedinicama Europola država članica kao i o pokazateljima iz analize istog

Nadzorno koordinacijska skupina Carinskog informacijskog sustava (Customs Information System Supervision Coordination Group)

18. sjednica CIS SCG-a (Customs Information System Supervision Coordination Group) 15.06.2020.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na osamnaestoj sjednici CIS SCG-a koja je obuhvatila između ostaloga teme: predstavnik OLAF-a (European Anti-Fraud Office) iznio je podatke u odnosu na postupanje po UREDBI VIJEĆA (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima odnosno o nadzornim aktivnostima provedenim u 2019.; nadalje raspravljalo se o prijedlogu Vodiča za ostvarivanje prava ispitanika za pristup podacima sadržanim u CIS uz napomenu o manjkavosti odredbi o načinu ostvarivanja prava ispitanika u jednoj državi članici i osvrt na zaprimljene prijedloge država članica; usvojen je plan rada za 2020.-2021. uz osvrt na potrebu odabira novog predsjedavajućeg grupe i zamjenika istog; zaključno izdvojeno je u raspravi da je u Grčkoj usvojen zakon o implementaciji Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4. 5. 2016., str. 89.–131.)

SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE - Savjetodavni odbor Konvencije 108

Savjetodavni odbor Konvencije o zaštiti osoba glede automatske obrade osobnih podataka (u daljnjem tekstu "Konvencija 108"), uspostavljen na temelju članka 18. Konvencije 108, održao je 18., 19. i 20. studenog 2020. godine 40. plenarni sastanak u Strasbourgu.

Sekretarijat nam je pružio informacije o statusu pristupanja Konvenciji 108. Održana su predavanja o sljedećim temama: evaluacija i mehanizmi praćenja Konvencije 108+, trenutno stanje u vezi s pregovorima o nacrtu Drugog dodatnog protokola uz Budimpeštansku konvenciju o kibernetičkom kriminalu (ETS br. 185), nacrt smjernica o sustavu prepoznavanju lica, zaštita podataka djece u obrazovnim sustavima: izazovi i pomoćna sredstva, privatnost i pitanja zaštite podataka koja proizlaze iz izrade profila, obrada osobnih podataka u političkim kampanjama: primjena modernizirane Konvencije 108.

Izložene su informacije o suradnji sa sljedećim tijelima:

- Upravni odbor za prava djeteta (CDENF)
- Ad hoc odbor za umjetnu inteligenciju (CAHAI)
- Odbor Konvencije o manipulaciji sportskim natjecanjima (Konvencija Macolin)
- Upravni odbor za medije i informacijsko društvo (CDMSI)

Tajništvo je informiralo o nedavnom ažuriranju zbirke sudske prakse Europskog suda za ljudska prava.

Raspravljani su zahtjevi za status promatrača tijela za zaštitu podataka.

Navedena tijela su zatražila status promatrača pred Savjetodavnim odborom Konvencije 108.

- 1) **Ured Povjerenika za privatnost na Bermudima** (Office of the Privacy Commissioner for Bermuda)
- 2) **Open Net Association, Korea (ONK)**
- 3) **Acess Now** (međunarodna organizacija koja ima podružnice u New York-u, Briselu, Washingtonu, San Jose-u, Tunisu, Manili, Berlinu, Cordobi)

Provedeno je glasanje te je za sva tri tijela odobren status promatrača.

Sljedeći plenarni sastanak će se održati u Strasbourgu od 28. do 30. lipnja 2021.

Primjeri iz prakse

Upit Ministarstvo zdravstva Aplikacija stop Covid-19

Ministarstvo zdravstva se obratilo Agenciji za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) sa dopisom u kojem nas informira o osnovnim odrednicama povezanim uz razvoj aplikacije „**Stop COVID-19**“ za **obavješćavanje o izloženosti bolesti COVID-19** i namjeru uspostave prekogranične interoperabilnosti aplikacije na razini EU, odnosno povezivanje na tzv. *European Federation Gateway Service (EFGS)* te je zatraženo stručno mišljenje Agencije vezano uz pravnu osnovu obrade podataka putem aplikacije.

Agencija smatra da upotreba modernih tehnologija i da razvoj određenih aplikacija može biti dio sveobuhvatne javnozdravstvene strategije za borbu protiv pandemije.

Agencija razabire da je Republika Hrvatska u suradnji sa drugim zemljama članicama EU kroz Mrežu za e-zdravstvo zauzela stav da je obrada koja uključuje pristup „ključevima“ COVID-19 pozitivnih korisnika aplikacije i podataka koje prikupljaju određeni senzori koji se nalaze u pametnim uređajima u svrhu praćenja kontakata s osobama zaraženima virusom, u bitnome obrada pseudonimiziranih podataka.

Kada je riječ o poštivanju osnovnih načela obrade osobnih podataka, sukladno načelu ograničenja svrhe, svrha obrade osobnih podataka mora biti dovoljno specifična da se isključi daljnja obrada u svrhe koje nisu povezane s upravljanjem zdravstvenom krizom koju je izazvao virus COVID-19.

Nadalje, potrebno je osigurati da obrada osobnih podataka u kontekstu aplikacija za praćenje kontakata posebno uzima u obzir načelo smanjenja količine podataka te tehničke i integrirane zaštite podataka.

Vezano uz zakonitost obrade, osim gore već navedenog, razvidno je da upotreba aplikacije u borbi protiv pandemije virusa COVID-19 može dovesti do prikupljanja zdravstvenih podataka (npr. statusa zaražene osobe).

Najadekvatnija pravna osnova za obradu podataka je nužnost za izvršavanje zadaće od javnog interesa, odnosno članak 6. stavak 1. točka (e) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Dakle, u konkretnom slučaju, uvažavajući da bi se obrada trebala temeljiti na zakonodavnoj mjeri, obrada takvih podataka dopuštena je ako je nužna u svrhu javnog interesa u području javnog zdravlja, u skladu s uvjetima iz članka 9. stavka 2. točke (i) Opće uredbe o zaštiti podataka, ili u svrhe zdravstvene skrbi kako je opisano u članku 9. stavku 2. točki (h) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Upit uvoznika opreme

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) je zaprimila zahtjev za stručno mišljenje vezano uz korištenje uređaja sa senzorom za beskontaktno mjerenje tjelesne temperature osobe i povezane kamere koja prepoznaje konture lica te pametnim algoritmom zaključuje da li se maska nalazi na licu osobe.

Svaka obrada osobnih podataka, pa i u kontekstu trenutne situacije pandemije COVID-19 virusa, mora biti u skladu s načelima obrade iz članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka te s jednim od pravnih temelja iz članka 6. i jednim od posebnih odstupanja iz članka 9. radi zakonite obrade posebnih kategorija osobnih podataka.

Budući da se u konkretnom slučaju radi o biometrijskim podacima dodatno ukazujemo da su u čl. 21. – 24. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka propisane odredbe vezane uz obradu biometrijskih podataka.

Agencija ukazuje da mjerenje tjelesne temperature osobe bez da je isto povezano sa konkretnim pojedincem (dakle isključivo korištenje senzora za mjerenje tjelesne temperature bez fotografiranja/snimanja osobe) nije sam po sebi „podatak koji se odnosi na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi”, dok je povezivanje pokazatelja tjelesne temperature sa fotografijom pojedinca osobni podatak, konkretnije, posebna kategorija osobnih podataka koji se odnose na zdravlje pojedinca iz čl. 9 Opće uredbe o zaštiti podataka. Ovdje je bitno za naglasiti da se ista svrha može postići i bez da se pokazatelj tjelesne temperature povezuje sa konkretnim pojedincem, osobito da se pritom ne čuvaju takvi podaci određeni vremenski period, a to je da postoji indikacija da je osoba bolesna te da ju se uz obrazloženje da ne može ući u određeni prostor uputi u adekvatnu zdravstvenu ustanovu.

Agencija ističe da ne nalazi zakonitu osnovu za predviđenu moguću obradu posebnih kategorija osobnih podataka koji se odnose na zdravlje te moguću obradu biometrijskih podataka u svrhu utvrđivanja da li osoba ima temperaturu i nosi li zaštitnu masku.

Upit osnovne škole

Agencija je između ostalog zaprimila upit jedne osnovne škole sa upitom iz kojeg se dalo razabrati kako je ista tražila stručno mišljenje vezano za preporuku epidemioloških službi Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) upućenu roditeljima da svaki dan prate zdravstveno stanje svoje djece te da im prije odlaska u školu izmjere tjelesnu temperaturu.

Agencija takvu preporuku vidi prvenstveno kao savjet samim roditeljima kako da pravovremeno reagiraju i pomognu svom djetetu, ukoliko ustanove povišenu temperaturu kao jedan od simptoma bolesti, na način da se odmah obrate liječniku obiteljske medicine.

Vezano uz navode koji se odnose na određene preporučene aktivnosti i postupanja roditelja da svaki dan mjere tjelesnu temperaturu djeci i izmjerene vrijednosti tjelesne temperature zapisuju u bilježnicu koju pregledava učiteljica ili da učenici koji nisu temperaturu upisali u bilježnicu, kažu svojoj učiteljici, Agencija je ukazala da je u čl. 2. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka utvrđeno glavno područje njene primjene, gdje je propisano da se ova Uredba primjenjuje na obradu osobnih podataka koja se u cijelosti obavlja automatizirano te na neautomatiziranu obradu osobnih podataka koji čine dio sustava pohrane ili su namijenjeni biti dio sustava pohrane.

Slijedom navedenog, stav je Agencije da se u slučaju zapisivanje temperature djece od strane njihovih roditelja u bilježnicu i aktivnost koja uključuje usmeno iskazivanje izmjerene temperature učitelju/ učiteljici **ne bi radilo o aktivnosti obrade osobnih podataka u okvirima primjene Opće uredbe o zaštiti podataka** (ukoliko isto nije uvjetovano od strane škole). Također, Agencija je preporučila da ukoliko roditelj/i ne želi/e zapisivati i/ili usmeno iskazati izmjerenu temperaturu djeteta da sama školska ustanova izmjeri temperaturu unutar potrebnog postupanja prema epidemiološkim uputama/preporukama bez da pohranjuje podatak o visini iste i pojedinog djeteta na koje se takvo mjerenje odnosi.

Upit odvjetničkog ureda

Agencija za zaštitu podataka dobila je upit o zakonitosti obrade u vezi javnog prikazivanja osobnih podataka fizičkih osoba u sudskom registru.

Prvenstveno ističemo kako je za svako prikupljanje i obradu osobnih podataka u skladu s Općom uredbom potrebno postojanje pravnog temelja iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Člankom 2. točkom 1. Zakona o sudskom registru ("NARODNE NOVINE" BROJ 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15, 40/19, u daljnjem tekstu Zakon) propisano je da je sudski registar (u daljnjem tekstu: registar) javna knjiga koja sadrži podatke i isprave o subjektima upisa za koje je upis u registar propisan zakonom. S tim u vezi, napominjemo kako je člankom 24. Zakona propisano koji se podaci upisuju u registar.

Osim toga, člankom 4. stavkom 1. Zakona propisano je da je registar javan, dok je stavkom 2. istog članka naznačeno da svatko, bez dokazivanja pravnog interesa, ima pravo uvida u podatke upisane u glavnoj knjizi, u isprave na temelju kojih je obavljen upis i u druge isprave i podatke pohranjene u zbirci isprava, osim isprava glede kojih je zakonom isključena primjena načela javnosti registra, te zahtijevati da mu se izda izvadak ili ovjerena preslika, odnosno prijepis isprava i podataka pohranjenih u zbirci isprava. Izvadak iz glavne knjige sudskog registra i pohranjene isprave i podaci iz zbirke isprava u elektroničkom obliku mogu se ishoditi putem internetske stranice sudskog registra.

Slijedom navedenog, Agencija ističe kako je prikazivanje navedenih osobnih podataka sukladno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka te pravni temelj za obradu predstavlja upravo pravna obveza voditelja obrade u smislu članka 6. stavka 1. točke c) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u cijelosti se primjenjuju neovisno o tome jesu li određeni osobni podaci prethodno bili javno objavljeni ili ne. Osim toga, člankom 14. Opće uredbe o zaštiti podataka propisane su informacije koje voditelj obrade mora pružiti ako osobni podaci nisu dobiveni od samog ispitanika. U tom kontekstu, posebno ukazujemo na odredbu stavka 2. točke f) navedenog članka kojom je definirano da se s ciljem osiguravanja poštene i transparentne obrade s obzirom na ispitanika, istome, između ostaloga, pruža informacija o izvoru osobnih podataka i, prema potrebi, dolaze li iz javno dostupnih izvora.

Jednako tako, uvodnom odredbom br. 50 Opće uredbe o zaštiti podataka propisano je da bi se obrada osobnih podataka u svrhe različite od svrha za koje su podaci prvotno prikupljeni smjela dopustiti samo ako je obrada usklađena sa svrhama za koje su osobni podaci prvotno prikupljeni te da bi radi utvrđivanja je li svrha nastavka obrade usklađena sa svrhom prvotnog prikupljanja osobnih podataka.

Zaključno, ističemo kako Ministarstvo pravosuđa, kao voditelj obrade u odnosu na osobne podatke sadržane u sudskom registru, svoju obradu temelji upravo na pravnom propisu te je takva obrada nužna za poštivanje pravnih obveza, međutim, svaka druga fizička ili pravna osoba koja namjerava dalje obrađivati takve osobne podatke, dužna je za navedenu obradu pronaći pravni temelj u smislu odredbi članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka, poštujući pritom načela obrade osobnih podataka i obveze iz članka 14. Opće uredbe o zaštiti podataka.

INTEGRIRANE KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI OSVJEŠĆIVANJA POJEDINACA, VODITELJA OBRADE, IZVRŠITELJA OBRADE I DRUGIH CILJANIH SKUPINA

Agencija za zaštitu osobnih podataka, a obzirom na svoju ulogu nacionalnog nadzornog, ali i savjetodavnog tijela za zaštitu osobnih podataka, kontinuirano vodi brigu o integriranim komunikacijskim aktivnostima.

Tijekom 2020. godine zbog okolnosti prouzrokovanih pandemijom koronavirusa COVID-19, značajno je smanjen (u odnosu na prethodne godine) broj aktivnosti vezanih uz održavanje događaja koji podrazumijevaju okupljanje više osoba.

Međutim, na početku godine (siječanj 2020.) u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije Agencija je realizirala jednu od najznačajnijih konferencija na temu zaštite podataka Data Protection Day 2020 - Facing New Challenges. Jednu konferenciju, a koja je bila planirana za održavanje u svibnju 2020. bilo je nužno premjestiti za realizaciju u isti mjesec 2021., a manji broj edukacija i online radionica, održano je kroz primjenu online kanala i web platformi.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine Agencija je realizirala ukupno 37 značajnijih aktivnosti savjetovanja, konferencija i događanja te od travnja 2020. ONLINE edukacija, radionica i predavanja.

<i>edukacije, savjetovanje, konferencije, stručni skupovi, radionice, predavanja i prigodna događanja</i>					
<i>godina</i>	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
<i>ukupno realizirano</i>	41	146	97	43	37

Komunikacijske aktivnosti koje je Agencija sektorski provodila i u 2020. bile su usmjerene prema ciljanim skupinama i to kako slijedi:

- Ispitanici / pojedinci / građani
- voditelji i izvršitelji obrade
- službenici za zaštitu osobnih podataka
- tijela državne uprave i tijela javne vlasti (ministarstva, agencije, institucije, gradovi i županije...)
- strukovna udruženja i zajednice
- poduzeća u privatnom i državnom vlasništvu

Izdvojeno nekoliko primjera značajnijih konferencija, stručnih skupova, savjetovanja, seminara, edukacija, radionica, predavanja i kampanje u 2020. godini

Konferencija: Data Protection Day 2020 - Facing New Challenges

Na samom početku 2020., Agencija za zaštitu osobnih podataka je u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije, 16. siječnja 2020. u Zagrebu, organizirala je europsku konferenciju Data Protection Day 2020 - Facing New Challenges uz potporu Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva i Tajništva hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije HRPRES2020. <https://eu2020.hr/Events/Event?id=140>

Konferencija je okupila hrvatsku i europsku zajednicu stručnjaka za zaštitu podataka i privatnosti, visoke državne službenike, predstavnike tijela javne vlasti, akademske i znanstvene zajednice, predstavnike Europske komisije, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Europskog odbora za zaštitu podataka te predstavnike poslovnih subjekata iz različitih sektora, a teme ove konferencije kao i izlaganja gostiju i predavača, dostupne su na YouTube platformi. Riječ je o najaktualnijim temama iz područja zaštite podataka, poput: zaštita podataka kao poslovna prilika u digitalnoj ekonomiji, online manipulacija, profiliranje i ciljano oglašavanje, primjena načela privacy by design and privacy by default u dizajnu IT sustava, primjena umjetne inteligencije u privatnom i javnom sektoru s naglaskom na pravne i etičke aspekte, utjecaj kampanja dezinformiranja i promidžbe na vladavinu prava u EU.

Naime, zaštita podataka jedan je od ključnih čimbenika u procesu digitalne transformacije našeg društva, naročito, imajući u vidu da su opasnosti od zlouporabe veće nego ikad prije jer u digitalno doba mnogobrojni akteri, na različite načine, prikupljaju, obrađuju i koriste osobne podatke. U tom kontekstu, sudionici i organizator ove konferencije imaju želju aktivno i stručno razvijati partnerstva između javnog i privatnog sektora, razmjenjivati stručna znanja, iskustava i primjere dobre prakse i time učinkovito pridonositi razvoju Europe kao zajednice vrijednosti.

Osnovni cilj ovog stručnog skupa odnosio se na snažnu potrebu za podizanjem razine svijesti svih dionika i građana o temeljnim pravima i vladavini prava Europske unije, zaštiti ljudskih prava i temeljenih sloboda te sveobuhvatnom i učinkovitom pristupu prevenciji u dijelu zaštite osobnih podataka.

Pored navedenog, konferencija je i događaj kojim je obilježen Europski dan zaštite podataka u Hrvatskoj 2020.

Održan Okrugli stol na temu zaštite podataka „GDPR – Jesmo li na pravom putu?“

U sklopu 43. međunarodnog skupa za informacijsku, komunikacijsku i elektroničku tehnologiju u organizaciji Hrvatske udruge za informacijsku, komunikacijsku i elektroničku tehnologiju (MIPRO) i

Pragmatekha, dana 30. rujna održan je Okrugli stol na temu zaštite podataka „GDPR – Jesmo li na pravom putu?“, na kojem je sudjelovala i Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Obzirom na epidemiološku situaciju, konferencija je održana putem ZOOM platforme na kojoj su stručnjaci u području zaštite podataka raspravljali o osviještenosti i razumijevanju GDPR-a građana Republike Hrvatske i pravnih subjekata, dvije godine nakon početka njegove primjene.

Također, panelisti su se dotaknuli i izazova u 2020. godini te utjecaja COVID-19 epidemije na zaštitu privatnosti, kao i presude Europskog suda u slučaju Schrems II.

KAMPANJA EDUCIRANJA SLUŽBENIKA

<https://azop.hr/potpisan-sporazum-o-suradnji-između-azop-a-i-hgk/>

Online radionicom posebno namijenjenoj službenicima za zaštitu osobnih podataka, započela je kampanja Agencije za zaštitu osobnih podataka, pokrenuta u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom. Budući da Opća uredba o zaštiti podataka daje važnu ulogu i brojne zadaće službenicima za provedbu, cilj kampanje i radionica je ojačati kapacitete službenika u realnom sektoru, kao i podići svijest o važnosti zaštite osobnih podataka. Radionice ove kampanje uključuju specijalizirana znanja i vještine iz prava i prakse zaštite osobnih podataka i informacijske sigurnosti.

Uredba se primjenjuje i na automatiziranu i neautomatiziranu obradu podataka, s tim da se u praksi najčešće pojavljuje neka kombinacija. Razdoblje pandemije pridonijelo je rastu automatizirane obrade podataka, stoga je u tom procesu digitalizacije posebno važno educirati službenike u tvrtkama.

Sudionicima radionice/edukacije Agencija za zaštitu osobnih podataka kao nacionalno nadzorno tijelo, odgovornog za praćenje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u Hrvatskoj izdaje potvrda o sudjelovanju. Radionica je jedna od aktivnosti Agencije za zaštitu osobnih podataka u provođenju EU projekta ARC (Awareness Raising Campaign for SMEs) s ciljem pružanja potpore mikro, malim i srednjim poduzetnicima prilikom usklađivanja poslovnih procesa s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka.

<https://www.hgk.hr/pocela-kampanja-educiranja-sluzbenika-za-gdpr-najava>

U okviru projekta i suradnje s Hrvatskom gospodarskom komorom, Agencija je u 2020. održala osam radionica namijenjenih MSP poduzetnicima, primjerice jedna od radionica bila je:

Radionica za zdravstveni sektor

Opća uredba o zaštiti podataka, odnosno GDPR, pravni je akt koji utječe gotovo na svaku tvrtku ili tijelo koje raspolaže osobnim podacima. S obzirom na prirodu podataka odnosno posebno osjetljive kategorije osobnih podataka s kojima raspolaže, zdravstveni sektor ima neke specifičnosti u odnosu na ostale subjekte na koje se odnosi GDPR. Koje su to specifičnosti, kako najlakše uskladiti poslovanje s GDPR-om i koje su sve obveze oko prikupljanja i obrade osobnih podataka, sudionici su mogli saznati na besplatnoj online interaktivnoj radionici, namijenjenoj zdravstvenom sektoru, a u organizaciji Agencije za zaštitu osobnih podataka u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom.

<https://www.hgk.hr/veliki-interes-za-edukaciju-zdravstvenog-sektora-o-gdpr-u-najava>

Ova radionica održana je u studenom 2020. i dio je ciklusa radionica Agencije za zaštitu osobnih podataka i HGK, s ciljem pružanja potpore MSP poduzetnicima prilikom usklađivanja poslovnih procesa s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, i jedna je od aktivnosti AZOP-a, u okviru provedbe EU projekta ARC (Awareness Raising Campaign for SMEs).

Ostale edukacije i predavanja u 2020.

Uz primjenu online kanala tj. kroz različite web platforme bilo je održano nekoliko radionica i edukacija koje su imale za cilj osvježavanje javnosti o važnosti zaštite osobnih podataka, kao i edukacije za voditelje obrade, službenike za zaštitu osobnih podataka i građane.

Izdvajamo edukacije u sektoru obrazovanja koje su imale za cilj dodatno educiranje službenika za zaštitu osobnih podataka u školskim ustanovama u području zaštite osobnih podataka, radionice namijenjene javnom sektoru ostvarene u suradnji s Državnom školom za javnu upravu i Hrvatskom zajednicom županija te radionice za osnovne i srednje škole.

Također, priređene online radionice bile su organizirane za pravne osobe i obrte koji provode poslove privatne zaštite i sigurnosti te osam radionica koje Agencija od prosinca 2020. provodi u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom. Pritom je bitno napomenuti kako je Agencija u 2020. posebnu pozornost posvetila privatnom sektoru, provođenjem brojnih edukacija za sve mikro, male i srednje poduzetnike, u sklopu europskog projekta ARC.

Osim spomenutih edukacija, za studente specijalističkog diplomskog stručnog studija Ekonomskog fakulteta u Zagrebu u okviru kolegija Osnove prava digitalnog tržišta održano je online predavanje kako bi se studente upoznalo s pravnim okvirom zaštite osobnih podataka.

Istraživanje o opsegu i vrsti posla službenika za zaštitu podataka u Hrvatskoj

Hrvatska gospodarska komora u suradnji s Agencijom za zaštitu osobnih podataka u prosincu 2020. započela je s provođenjem kampanje koja ima za cilj sustavno educiranje službenika za zaštitu podataka u privatnom sektoru. Glavni cilj ove kampanje je podizanje svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka i pružanja potpore službenicima za zaštitu podataka u privatnom sektoru prilikom izvršavanja njihovih zadaća.

U okviru kampanje Agencija provodi istraživanje o opsegu, vrsti posla i edukaciji službenika za zaštitu podataka u Hrvatskoj, stoga su na sudjelovanje u istraživanju i popunjavanje ankete, pozvani svi službenici za zaštitu podataka. Anonimni anketni upitnik dostupan na sljedećoj poveznici:

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/DPOsurvey2020>.

Istraživanje se provodi u okviru europskog projekta PRO-RES putem anonimnog online upitnika, a istraživanje provodi Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) u suradnji sa Hrvatskim Katoličkim Sveučilištem kao nositeljem europskog projekta H2020-SwafS za Hrvatsku. Svrha ovog istraživanja je stjecanje uvida u izazove s kojima se susreću službenici za zaštitu podataka prilikom usklađivanja

poslovnih procesa s Općom uredbom o zaštiti podataka u svojim organizacijama i jasnije razumijevanje njihovih potreba.

Sudjelovanje u istraživanju je anonimno. U daljnjoj obradi koristit će se i objaviti samo grupni rezultati i to za potrebe unaprjeđenja kvalitete predavanja, pisanja znanstvenih članaka, izradu edukativnih materijala i modula za službenike za zaštitu podataka. Rok za ispunjavanje ankete je 1. travnja 2021.

Aktivnosti u dijelu odnosa s javnošću

Agencija za zaštitu osobnih podataka je putem priopćenja, objavljivanja mišljenja i rješenja na službenim internetskim stranicama i davanjem izjava u medijima kontinuirano informirala javnost o svim pitanjima zaštite osobnih podataka i primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, no najviše o obradi osobnih podataka u kontekstu pandemije koronavirusa, a kako bi javnost bila što bolje upućena u svoja prava (kao i obveze) u novonastalim okolnostima. Mjerenje temperature termalnom kamerom, prikupljanje osobnih podataka prilikom ulaska u bolnice, aplikacije vezane uz COVID-19 (Andrija i Stop COVID-19) te dostava osobnih podataka učenika školama, samo su neke od tema koje su budile najveći interes građana, a samim time i medija.

U ovom izvještajnom razdoblju (1. siječnja – 31. prosinca 2020.) i kako je prikazano u tablici, Odnosi s javnošću Agencije, proveli su ukupno 72 aktivnosti koje se tiču teme zaštite osobnih podataka.

Teme upita najviše su se odnosile na :

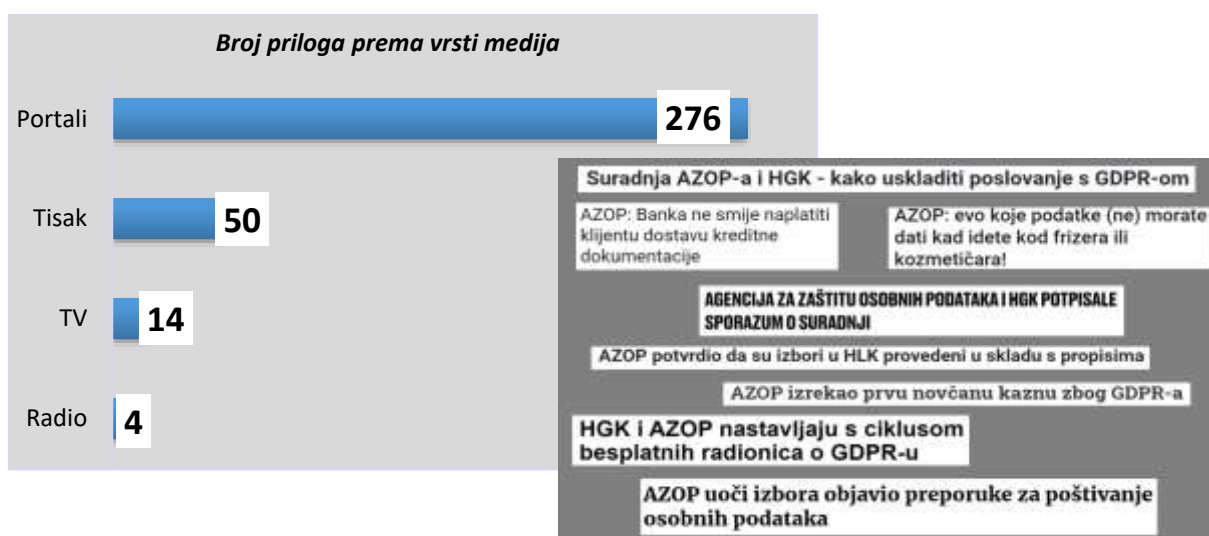
1. Obradu osobnih podataka u kontekstu pandemije koronavirusa
2. Aplikacije vezane uz COVID-19
3. Izricanje prve upravne novčane kazne
4. Krađa identiteta putem društvenih mreža
5. „Schrems II“ presuda ECJ-a

Ukupan broj aktivnosti iz područja odnosa s javnošću u 2020.		tisak i digitalni mediji	TV	RADIO	ostalo
		odgovori na upite medija, priopćenja i članci	gostovanja u TV emisijama i izjave za medije	gostovanja u radijskim emisijama i izjave	upiti stranih medija i portala
UKUPNO u 2018.	136	70	39	16	11
UKUPNO 2019. od 1.1. do 31.12.2019.	83	58	15	8	2
UKUPNO 2020. od 1.1. do 31.12.2020.	72	44	19	4	0

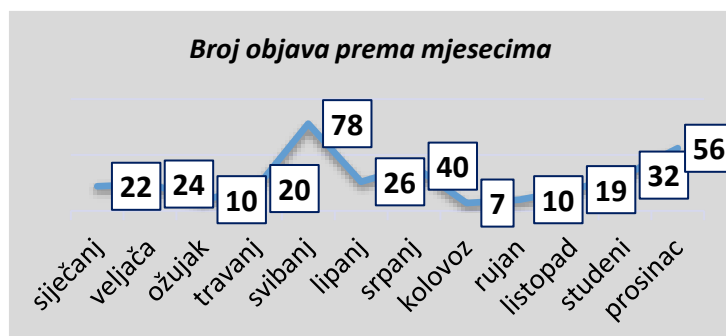
Agencija za zaštitu osobnih podataka u medijima

Agencija za zaštitu osobnih podataka u 2020. godini spomenuta je 344 puta u medijima (u prosjeku 29 priloga mjesečno), odnosno objavljeno je 50 članaka u tiskanim medijima, 276 na portalima, 14 priloga na televizijama te 6 na radiju. Objave u kojima se spominje Agencija najviše su se pojavljivale na internetskim portalima.

Ukupno 344 priloga u medijima. Najveći broj priloga imaju portali (276 priloga) što čini udio od 80% u ukupnom broju priloga.

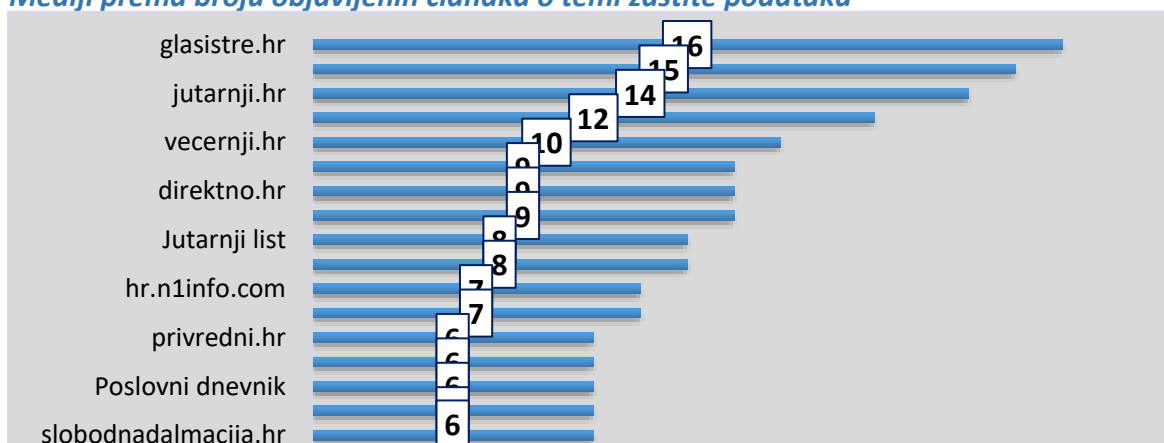

Najveći broj priloga Agencija bilježi u svibnju 2020., ukupno 78 priloga.

Najveći broj članaka s temom o zaštiti podataka je objavljeno na portalu glasistre.hr, ukupno 16 u 2020., dok je u tiskanim izdanjima najviše objava imao Večernji list.

Mediji prema broju objavljenih članaka o temi zaštite podataka

Značajniji članci o zaštiti osobnih podataka, objavljeni u medijima u 2020. godini

Vrsta medija	Naslov	Novine/Portal	Datum izdanja
Tisak	Registar obveznika ne treba suglasnost AZOP-a	Jutarnji list	3.1.2020
Portali	Što 'no-deal brexit' znači za poslovanje hrvatskih tvrtki i GDPR	lider.media	3.1.2020
Portali	Uspostavlja se registar koji će bankama omogućiti cjeloviti uvid u zaduženost građana	novac.jutarnji.hr	3.1.2020
Portali	AZOP potvrdio da su izbori u HLK provedeni u skladu s propisima	glasistre.hr	15.1.2020
Portali	Agencija za zaštitu podataka nije pronašla nikakve nepravilnosti u izboru vodstva liječničke komore	direktno.hr	15.1.2020
Portali	Dan zaštite podataka 2020	infotrend.hr	23.1.2020
Portali	Jesu li banke i HROK prekršile zakon? Registar o dužnicima nije postojao, no banke su ipak bez izričite suglasnosti građana prikupljale i razmjenjivale podatke!	direktno.hr	29.1.2020
Portali	Najčešće zablude GDPR-a: Tko je voditelj, a tko izvršitelj obrade podataka	lider.media	31.1.2020
Portali	GDPR: Kada i zašto imenovati službenika za zaštitu podatka (DPO) Više iz rubrike	glasistre.hr	18.2.2020
Portali	Trebaju li video kamere u trgovinama nadzirati kabine za presvlačenje? Prijavili smo zadersku trgovinu Sport Vison gdje se prodaju i kupaći kostimi!	slobodnadalmacija.hr	27.2.2020
Portali	GDPR i direktni marketing - sve što MORATE znati	lider.media	28.2.2020
Portali	FOTOGRAFIJE & GDPR: Kada i kako se smiju objavljivati fotografije sudionika društvenih događanja? Više iz rubrike	glasistre.hr	4.3.2020
Portali	Banka koja je dobila prvu GDPR u Hrvatskoj, svjesno je kršila ljudska prava gotovo godinu dana, a novčana je kazna izrečena tek nakon 30 izdanih rješenja	ictbusiness.info	14.3.2020
Portali	Izrečena prva GDPR kazna u Hrvatskoj - jednoj banci prijeti 20 milijuna eura kazne	lider.media	14.3.2020
Portali	Pandemija je odlična prilika za digitalnu transformaciju Hrvatske	poslovni.hr	5.4.2020
Portali	GDPR i korona-kriza: Zaštita podataka ni na koji način ne može biti prepreka spašavanju života	lider.media	10.4.2020
Tisak	Kod Andrije nema straha od otkrivanja identiteta	Glas Istre	25.4.2020
Portali	Stručnjaci o prvom digitalnom asistentu u borbi protiv koronavirusa: ANDRIJA NE KRŠI ZAKONE O ZAŠTITI PRIVATNIH PODATAKA Više iz rubrike	glasistre.hr	26.4.2020
Tisak	Addiko od klijenta traži video provjeru osobne, AZOP najavio istragu	Jutarnji list	27.4.2020
Portali	AZOP: evo koje podatke (ne) morate dati kad idete kod frizera ili kozmetičara!	indirektno.com	10.5.2020
Portali	Stručnjak nam je objasnio zašto su izjave koje roditelji moraju potpisivati ako žele da im djeca idu u školu problematične	srednja.hr	10.5.2020
Portali	Hrvatska dobila prvu glavnu državnu odvjetnicu. Imenovani i nova viceguvernerka HNB-a te ravnatelj AZOP-a...	braniteljski-portal.com	18.5.2020
Portali	AZOP uoči izbora objavio preporuke za poštivanje osobnih podataka	slobodnadalmacija.hr	17.6.2020
Portali	Učit ćemo poduzetnike svemu vezanom uz zaštitu podataka	24sata.hr	3.7.2020
Portali	Podaci Europljana nisu sigurni u SAD.-u već su potencijalne mete nadzora tajnih službi	vecernji.hr	17.7.2020
Portali	Krše li građani zakon snimajući policajce? Docent kaznenog prava otklonio sve dvojbe	jutarnji.hr	30.7.2020
Portali	AZOP odlučio da Raiffeisen krši GDPR, ovi se ne slažu: "Nastavljamo poslovati kao dosad"	novac.jutarnji.hr	11.8.2020
Tisak	Zašto je Facebook zaprijetio odlaskom iz EU	Večernji list	30.9.2020
Portali	AZOP će provjeriti je li SDP imao neovlaštenu bazu podataka svojih simpatizera koja je netragom nestala	T-Portal	11.10.2020
Portali	Tko sve smije zadržati vašu osobnu iskaznicu?	dubrovnikportal.com	30.10.2020

Portali	Agencija za zaštitu osobnih podataka i Hrvatska gospodarska komora potpisale Sporazum o suradnji	nasice.com	11.11.2020
Portali	Zdravstveni osobni podaci po svojoj su naravi posebno osjetljive prirode i spadaju u posebnu kategoriju	dalmatinskiportal.hr	19.11.2020
Portali	O videonadzoru i načelima obrade osobnih podatak GDPR radionica HGK za zaštitarsku djelatnost	grabancijas.com	20.11.2020
Portali	Zakonitost, poštenost i transparentnost načela obrade osobnih podataka	hia.com.hr	20.11.2020
Portali	Ulaganje u zaštitu podataka je neophodno, ali i dugoročno isplativo	suvremena.hr	1.12.2020
Portali	Zbog korone raste automatizirana obrada osobnih podataka, priopćili su iz HGK	dalmatinskiportal.hr	3.12.2020
Portali	Ulaganje u zaštitu podataka je neophodno, ali i dugoročno isplativo	ictbusiness.info	4.12.2020
Portali	Gong podnio zahtjev za zaštitu građana od dijeljenja osobnih podataka na internetu	prigorski.hr	10.12.2020
Portali	S portala ocijenime.hr uklonjeni osobni podaci zaposlenih u gradskim upravama ZBOG NEOVLAŠTENOG KORIŠTENJA I KRŠENJA GDPR-a Više iz rubrike	glasistre.hr	10.12.2020
Portali	AZOP ugasio OcijeniMe.hr - ocjene zaposlenika javne uprave nazvao štetnim i neočekivanim	rep.hr	10.12.2020
Portali	Gong podnio zahtjev za zaštitu građana od neovlaštenog dijeljenja osobnih podataka na internetu	dnevnik.hr	10.12.2020
Tisak	Termalnom kamerom htjeli mjeriti temperaturu zaposlenika i čuvati podatke	Jutarnji list	13.12.2020
Tisak	GDPR nije administrativni teret, već prilika za sređivanje poslovanja	Poslovni dnevnik	21.12.2020

PODACI O KADROVSKOJ STRUKTURI, STRUČNOJ SPREMI, OBRAZOVANJU I BROJU ZAPOSLENIH u 2020. godini

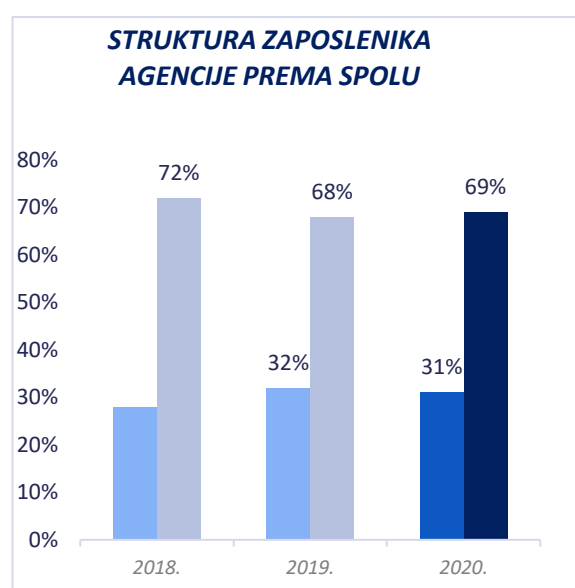
Zaposlenici/službenici Agencije svojim radom unaprjeđuju zaštitu osobnih podataka i institut prava na privatnost građana te pridonose usklađenosti voditelja i izvršitelja obrade osobnih podataka sa svim zahtjevima i odredbama propisanim EU i nacionalnom legislativom, a što se najviše očituje kroz svakodnevni rad na poslovima kontinuiranog nadziranja provedbe pravno obvezujućeg akta Europske unije i nacionalnog zakona, zastupanja Agencije i Republike Hrvatske u pitanjima o zaštiti osobnih podataka u tijelima Europske unije i međunarodnim organizacijama, ostvarivanja međunarodne suradnje sukladno posebnom zakonu, suradnje s nacionalnim tijelima za zaštitu podataka država članica Europske unije, savjetovanja tijela javne vlasti, građana i pravnih osoba u pitanjima koja se odnose na obradu i postupanje s osobnim podacima, rješavanja u upravnim stvarima, davanje stručnih i pravnih mišljenja, savjeta i rješenja, provođenja nadzornih postupanja i aktivnosti prema pravnim i fizičkim osobama radi utvrđivanja činjenica te poduzimanja zakonom propisanih mjera i radnji.

Na dan 31. prosinca 2020. u kontekstu podjele zaposlenika prema spolu, sastav Agencije čini 69% žena i 31% muškaraca, što se bitno ne razlikuje u odnosu na 2019. Prosječna dob zaposlenika Agencije je 39,8 godina starosti, a prosječni ukupni radni staž zaposlenika u Agenciji je 13,8 godina od čega je prosječan radni staž u Agenciji 6,5 godina.

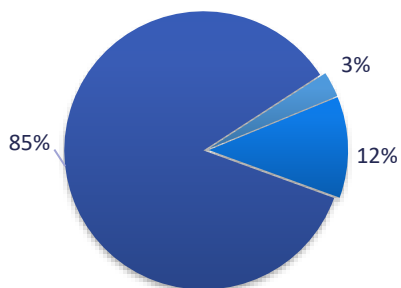
U 2020. godini Agencija bilježi manje zaposlenih u odnosu na prethodnu 2019.

Obrazovnu strukturu zaposlenika Agencije čini 85% visokoobrazovanih osoba.

Na dan 31. prosinca 2020. u Agenciji je zaposleno 49% osoba pravne struke, 18% čini udio zaposlenika obrazovanih na području informatičkih, tehničkih ili kriminalističkih znanosti, dok je isti postotak vezan uz zaposlene osobe obrazovane na polju drugih društvenih znanosti.

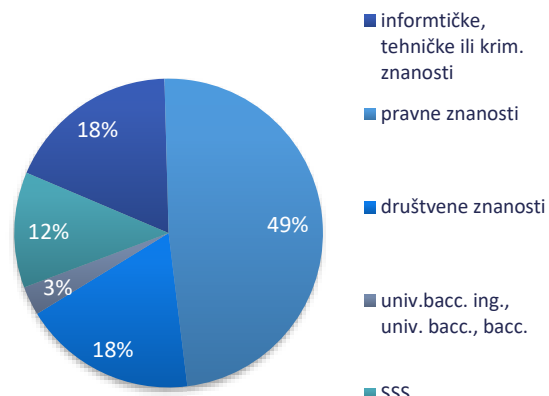

RAZINA OBRAZOVANJA ZAPOSLENIKA AGENCIJE u 2020.

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij (mr.sc., univ.spec., univ.mag., mag.ing., mag.)
- završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine (bacc.)
- srednjoškolski stupanj obrazovanja

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA ZAPOSLENIKA u 2020.

Na dan 31.12.2020., a prema vrsti radnog odnosa, u Agenciji je bilo zaposleno sveukupno 35 osoba od čega su 2 državna dužnosnika, 1 službenik primljen je u Agenciju temeljem trajnog premještaja iz drugog TDU, 1 službenik s privremenim premještajem iz drugog TDU (na 1 godinu) i 1 službenik je zaposlen na određeno vrijeme (1 godinu).

U 2020. godini za 4 zaposlenika/službenika je prestao radni odnos u Agenciji i to za 1 osobu temeljem sporazumnog raskida radnog odnosa na vlastiti zahtjev (radi odlaska u privatni sektor), za 2 osobe radi isteka ugovora o radu na određeno vrijeme i 1 radni odnos je zaključen izvanrednim otkazom. Također, jedan od zaposlenika/službenika Agencije je 18. svibnja 2020. postao državni dužnosnik (imenovan zamjenikom ravnatelja Agencije).

FLUKTUACIJA ZAPOSLENIH U 2020.

	ODLAZAK ZAPOSLENIKA			DOLAZAK U AZOP	
	SPORAZUMNI RASKID radnog odnosa ili trajni premještaj u drugo TDU ili istek ugovora	Izvanredni otkaz	UMIROVLJENJE	SPORAZUMNI PRELAZAK IZ TDU U AZOP ili ugovor na određeno nakon struč. osposob. ili ugovor na određeno vrijeme	JAVNI NATJEČAJ
2018.	1	0	2	3	14
2019.	4	0	1	1	2
2020.	3	1	0	3	0

STRUKTURA BROJA ZAPOSLENIH u AGENCIJI PREMA STRUČNOJ SPREMI u 2020. (na dan 31.12.)

godina	ukupno	mr.sc., univ.spec. univ.mag., mag.ing., mag.				univ.bacc.ing., univ. bacc., bacc.	SSS
		dužnosnici	inform. ili teh. znanosti ili kriminalist. znanosti	pravne	druge društvene	i ekonoms. obr.	
2019.	37	1	7	19	5	2	3
2020.	35	2	6	16	6	1	4

Iznimno je važno naglasiti da rad zaposlenika Agencije, a koji se reflektira na izvršenje ukupnih poslova i zadaća Agencije za zaštitu osobnih podataka, direktno utječe na provedbu Opće uredbe o zaštiti podatak, tzv. GDPR, ali i na obveze koje proizlaze iz: Direktive EU o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela za zaštitu podataka u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka, Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela, Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, aktivnosti koje se tiču Eurodac, EUROPOL, viznog i šengenskog te carinskog informacijskog sustava te suradnje s drugima nacionalnim tijelima za zaštitu osobnih podataka u državama članicama EU.

Svakodnevno radeći na poslovima koji za rezultat imaju izdavanje stručnih i pravnih mišljenja, savjeta i rješenja, provođenje nadzornih aktivnosti te kontinuiranu realizaciju EU i međunarodnih poslova, zaposlenici Agencije, svojim radom uvelike pridonose unaprijeđenu zaštite osobnih podataka i promociji instituta prava na privatnost građana te educiranosti i postizanju boljeg razumijevanja voditelja i izvršitelja obrade osobnih podataka kao i njihove bolje usklađenosti sa svim zahtjevima i odredbama koje propisuje europska i nacionalna legislativa.

PODACI O PRIHODIMA I RASHODIMA za razdoblje od 1.1. do 31.12.2020.

Opća uredba o zaštiti podataka u članku 52. stavak 4. i 6. navodi kako svaka država članica osigurava nadzornom tijelu ljudske, tehničke i financijske resurse, prostorije i infrastrukturu potrebne za djelotvorno obavljanje svojih zadaća i izvršavanje ovlasti, uključujući one koje treba izvršavati u kontekstu uzajamne pomoći, suradnje i sudjelovanja u Odboru te da svako nadzorno tijelo ima zasebne, javne, godišnje proračune koji mogu biti dio cjelokupnog državnog ili nacionalnog proračuna.

Na temelju članka 16. stavak 1. Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka ("Narodne novine" broj 42/18), financijska sredstva za rad Agencije za zaštitu osobnih podataka (RKP 25860) osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Financijska sredstva za rad Agencije u 2020. usmjerena su za izvršenje svih zakonom propisanih obveza koje su ovoj Agenciji kao samostalnom tijelu s nadzornim, istražnim, savjetodavnim i korektivnim ovlastima za područje zaštite osobnih podataka – dodijeljene na temelju propisa kojima je reguliran zakonodavni okvir na području zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA (Opća uredba o zaštiti podataka); Ustav Republike Hrvatske – članak 37 ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 - pročišćeni tekst); Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka ("Narodne novine" broj 42/2018); Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela ("Narodne novine" broj 46/2018); Zakon o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga – članak 4., 25. i 30. ("Narodne novine" broj 64/18); Zakon o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija ("Narodne novine" broj 68/2018); Zakon o obradi biometrijskih podataka – članak 3., 21. i 23. ("Narodne novine" broj 127/19); Kriterij za obročnu otplatu i uvjeti za raskid obročne otplate upravne novčane kazne Agencije za zaštitu osobnih podataka ("Narodne novine" broj 5/2020); Odluka o uspostavi i javnoj objavi popisa vrsta postupaka obrade koje podliježu zahtjevu za procjenu učinka na zaštitu podataka; Odluka o uspostavi prekogranične interoperabilnosti mobilne aplikacije za obavještanje korisnika o izloženosti COVID-19 u svrhu javnozdravstvenog interesa praćenja i suzbijanja zaraznih bolesti ("Narodne novine" broj 125/2020); Zakon o potvrđivanju konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka ("NN - MU" 4/05); Zakon o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS. br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje ("NN - MU" 12/05); Zakon o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka („NN – MU“ 8/19); Uredba o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu ("Narodne novine" broj 36/2013, 105/17) i Zakon o strancima ("Narodne novine" broj 133/2021); te svi ostali propisi, odnosni na ukupne zadaće i obveze Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Sukladno prethodno navedenom i s ciljem stvaranja potrebnih financijskih preduvjeta za učinkovitu provedbu zakona i propisa o zaštiti osobnih podataka kao i ukupnog podizanja razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka, a primjenjujući načela racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima te

vodeći računa o zakonskim ograničenjima u rashodima, Agencija je u promatranom/izvještajnom razdoblju realizirala sredstva u iznosu od ukupno 10.515.374,00 kuna.

Plan 2018./kn	Izvršenje 2018./kn	Plan 2019./kn	Izvršenje 2019./kn	Plan 2020./kn	Izvršenje 2020./kn
6.570.802	6.975.968	8.990.297	8.951.689	10.515.374,00	10.760.360,72

Naziv aktivnosti	Plan 2020. / kn	Izvršenje 2020. / kn	Indeks izvršenja plana u %
A765000	10.515.374,00	10.760.360,72	102,33 %

Izveštaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima Agencije za zaštitu osobnih podataka u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.

Šifra	Naziv	Proračun 2020.	Realizacija na dan 31.12.2020.	Postotak realizacije
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	10.515.374,00	10.760.360,72	102,33%
25005	Agencija za zaštitu osobnih podataka	10.515.374,00	10.760.360,72	102,33%
A765000	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	8.672.382,00	8.664.281,02	99,91%
311	Plaće (Bruto)	5.045.197,00	5.044.460,37	99,99%
312	Ostali rashodi za zaposlene	165.853,00	161.997,86	97,68%
313	Doprinosi na plaće	832.648,00	832.648,00	100,00%
321	Naknada troškova zaposlenima	220.602,00	220.601,29	100,00%
322	Rashodi za materijal i energiju	219.347,00	219.346,99	100,00%
323	Rashodi za usluge	2.026.681,00	2.026.680,99	100,00%
329	Ostali nespomenuti rashodi za usluge	105.054,00	102.545,52	97,61%
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	57.000,00	56.000,00	98,25%
A765005	EUROPSKA INOVATIVNA OTVORENA PLATFORMA ZA ELEKTRONIČKU MREŽU I ODRŽIVO PRUŽANJE OBRAZOVANJA USMJERENOG NA ODRASLE U PRIVATNOSTI I ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	11.342,00	20.370,50	179,60%
323	Rashodi za usluge	11.342,00	20.370,50	179,60%
A765006	EDUKACIJA NACIONALNIH TIJELA I SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	9.570,00	9.570,14	100,00%
323	Rashodi za usluge	9.570,00	9.570,14	100,00%
A765007	ARC- KAMPANJA ZA PODIZANJE RAZINE SVIJEŠTI O VAŽNOSTI ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA ZA SREDNJA I MALA PODUZEĆA	1.422.957,00	1.667.017,35	117,15%
321	Naknada troškova zaposlenima	3.146,00	3.146,00	100,00%
323	Rashodi za usluge	15.000,00	259.060,95	1727,07%
361	Pomoći inozemnim vladama	1.404.811,00	1.404.810,40	100,00%

K765001	POSTROJENJE I OPREMANJE	399.123,00	399.121,71	100,00%
412	Nematerijalna imovina	45.349,00	45.348,86	100,00%
422	Postrojenje i oprema	226.773,00	226.772,84	100,00%
423	Prijevozna sredstva	127.001,00	127.000,01	100,00%

Obrazloženje rashoda Agencije za zaštitu osobnih podataka u razdoblju od 1. siječnja - 31. prosinca 2020.

Aktivnosti Agencije koje računovodstveno pripadaju kategoriji administracije i upravljanja A765000 u 2020. godini čine rashode koji se prema svojoj strukturi najviše odnose na troškove plaća za redovni rad, ostale rashode za zaposlene, doprinose na plaće te naknade prijevoza i rada na terenu.

U 2020. godini pod ovom aktivnošću realizirano je ukupno 8.664.281,02 kuna.

Temeljem okolnosti vezanih uz pojavu epidemije koronavirusa i zahtjeva Ministarstva financija te u okviru Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020., do svibnja 2020. Agencija je izvršila preraspodjelu dodatnih ušteda za nastavak provedbe mjera za pomoć gospodarstvu vezanih uz epidemiju koronavirusa u sveukupnom iznosu od 1.330.519,00 kn. Dio planiranih, a ne realiziranih rashoda u 2020. odnosili su se, pored ostalih, i na operativne troškove kao što su primjerice troškovi službenih putovanja i usluga prijevoza, povezani s obveznim sudjelovanjima predstavnika Agencije u raznim radnim tijelima, skupinama, podskupinama i odborima kojima je sjedište u Bruxellesu.

Uzevši u obzir izvanredne okolnosti epidemije prouzrokovane koronavirusom te činjenice da su susreti na konferencijama, stručnim događanjima, sastancima u zemlji i inozemstvu bili onemogućeni. Agencija je privremeno odgodila i organizaciju jubilarne, 30. po redu, stalne i najveće konferencije europskih nadzornih tijela za zaštitu osobnih podataka (30th European Conference of data Protection Authorities (Spring Conference – Proljetna konferencija)). Konferencija je trebala biti održana u svibnju 2020., u Cavtatu, stoga su uštede u proračunu Agencije, ostvarene i u dijelu koji se odnosi na organizaciju ove Konferencije.

Ostvarenim rashodima Agencije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. osiguran je kontinuiteta rada Agencije, a dio materijalnih rashoda čine troškovi redovnog uredskog poslovanja i održavanja radnih prostorija, režijski i komunalni troškovi, uredski i potrošni materijal, električna energija, tekuće i investicijsko održavanje postrojenja, opreme i službenih vozila te troškovi sitnog inventara. Pored toga, rashode u 2020. čine usluge, poput telefonskih i poštanskih usluga, usluge tekućeg i investicijskog održavanja opreme, vozila i građevinskog objekta, zakupnina i najamnina, intelektualne usluge, odnosno troškove sudskih sporova u tijeku, troškovi računalnih usluga, njihovog održavanja, licenci i drugih usluga informatizacije (primjerice za potrebe održavanja programa za uredsko poslovanje i programa za proračunsko računovodstvo) – neophodnih za svakodnevne aktivnosti Agencije. Također, rashodi za usluge promidžbe, informiranja i reprezentacije u 2020. realizirani su radi ugovaranja usluga i izrade materijala kojima se pridonosi povećanju svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka kao što je to primjerice europska konferencija-stručni skup Data Protection Day 2020 - Facing New Challenges u organizaciji Agencije i za troškove koji nisu bili predviđeni financiranjem iz budžeta Tajništva hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije i sl.

Rashodi pod grupom troškova *postrojenje i oprema*, odnose se na nabavku pisača za potrebe pisarnice Agencije, nabavku dijelova za server te nabavku jednog službenog automobila. Naime, radi isteka *leasinga* za dva službena vozila Agencije koja su bila korištena za potrebe provođenja nadzornih postupanja na terenu, sredinom 2020. Agencija je izvršila povrat (2) vozila te je realizirana nabavka (1) jednog službenog vozila.

Aktivnost A765005 – projekt e-OpenSpace - Europska inovativna otvorena platforma za elektroničku mrežu i održivo pružanje obrazovanja usmjerenog na odrasle u privatnosti i zaštitu osobnih podataka

Za financiranje aktivnosti pod šifrom A765005 (izvor 51 - pomoći EU) bilježe se sredstva vezana uz troškove projekta iz programa Erasmus + Europske unije tj. diseminacijom projekta e-OpenSpace u kojem je Agencija sudjelovala s partnerima (Agencija za zaštitu podataka (Poljska) Urząd Ochrony Danych Osobowych (UODO), Agencija za zaštitu podataka CPDP (Bugarska), Sofijski Univerzitet Sveti Kliment Ohridski (Bugarska), Uniwersytet Jagielloński (Poljska) i Gvmas Onlus Gruppo di volontariato per minori e adulti sieropositivi (Italija)) u periodu od 2017 – 2019., pri čemu je temeljem obveze iz projektnog ugovora u 2020. Agencija nastavlja osiguravati kontinuitet, tehničku podršku i funkcioniranje nacionalnog podatkovnog poslužitelja za potrebe smještaja edukativnog materijala na FTP poslužitelju <http://eopenazop.eu/>, konekciju s glavnim poslužiteljem u Bugarskoj kao i daljnje tehničko održavanje sustava (zaključno do 2023. godine). Više informacija o projektu e-OpenSpace, nalazi se u poglavlju EU i međunarodni projekti.

Aktivnost A765006 – projekt T4DATA – Stručni koncept edukacije i treninga nacionalnih nadzornih tijela i službenika za zaštitu osobnih podataka

Za financiranje aktivnosti A765006 (izvor 51 - pomoći EU) bilježeni su troškovi povezani s osiguravanjem daljnje dostupnosti i mogućnosti korištenja raznih edukativnih materijala na web platformi <https://t4data.eu/>, a koji su izrađeni sa svrhom podrške službenicima za zaštitu osobnih podataka u tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne samouprave te pravnim osobama koje imaju javne ovlasti. Stoga u 2020. Agencija nastavlja brinuti o udomljavanju i tehničkom održavanju sustava za e-učenje kojim se osigurava daljnja dostupnost svih materijala izrađenih u okviru projekta, iako je sama provedba završila u 2019.

Projekt je uključio rad niza europskih stručnjaka za zaštitu podataka s velikim iskustvom u obuci pravnih osoba. Koordinator projekta je bila zaklada Fondazione Lelio e Lisli Basso, a partneri projekta Fondazione Lelio e Lisli Basso - ONLUS (Italija), Garante per la Protezione dei Dati Personali (Italija), Agencia de Protección de Datos (Španjolska), Agencija za zaštitu osobnih podataka (Hrvatska), Commission for Personal Data Protection (Bugarska) te Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Poljska). Više informacija o projektu T4DATA, nalazi se u poglavlju EU i međunarodni projekti.

**Aktivnost A765007 – projekt ARC – (AWARENESS RAISING CAMPAIGN FOR SMEs)
Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća**

Agencija je kroz 2020. započela s provedbom projekta pod nazivom ARC kojeg čini kampanja podizanja razine svijesti namijenjene MSP-ovima. Projektne aktivnosti imaju za cilj pružiti potporu MSP-ovima kod usklađivanja sa zahtjevima iz Opće uredbe o zaštiti podataka, ali i podizanje razine svijesti o zaštiti osobnih podataka kod cjelokupne javnosti.

Za financiranje aktivnosti A765007 (izvor 51 - pomoći EU) u 2020. izvršena je uplata u iznosu od 1.917.491,57 kn od čega je 1.404.810,40 kn preneseno partnerima u projektu. Realizacija na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 1.667.017,35 kn, a neutrošena financijska sredstva u iznosu od 250.474,22 kn prenesena su za realizaciju u 2021. godinu.

Navedeni troškovi obuhvatili su izradu ankete koja je provedena među srednjim i malim poduzetnicima, a kako bi se dobio uvid u razini svijesti o zaštiti osobnih podataka i nedoumice poduzetnika prilikom usklađivanja sa Općom uredbom o zaštiti podataka. Na temelju dobivenih rezultata partneri u projektu izradili su odgovarajuće edukativne materijale koji se koriste tijekom interaktivnih radionica za vrijeme trajanja projekta. Također, izrađen je upitnik za samo procjenu (web obrazac), vodič – Kako izraditi politiku privatnosti (upute za izradu politike privatnosti), obrazac “Procedura za postupanje u slučaju povrede osobnih podataka”, vodič za uporabu videonadzora, vodič za procjenu učinka, vodič o kolačićima, vodič „Sigurnost osobnih podataka“, obrazac „Zahtjev ispitanika za pristup/brisanje/ispravak osobnih podataka“, obrazac „Evidenciju aktivnosti obrade“ i drugi materijali koji su dostupni na web stranici projekta <https://arc-rec-project.eu/naslovna/>. Također, u 2020. je održano 8 online radionica i jedna radionica u Hrvatskoj gospodarskoj komori, a čime je ukupno obuhvaćeno / educirano 1100 poduzetnika. Više informacija o projektu ARC, nalazi se u poglavlju EU i međunarodni projekti.

ZAKLJUČAK

Nakon dvije i pol godine koliko je proteklo od početka pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i postavljanja novog i snažnijeg zakonodavnog okvira sa sigurnošću možemo reći da je ispitanicima/građanima, stvorena mogućnost veće kontrole nad vlastitim podacima što predstavlja bitni napredak u odnosu na razdoblje prije 25. svibnja 2018. Stupovi usklađene primjene i provedbe pravila o zaštiti podataka su neovisna nacionalna tijela za zaštitu podataka i (EU) Odbor za zaštitu podataka. Budući da su tijela za zaštitu podataka ključna za funkcioniranje cijelog sustava zaštite podataka EU-a.

Nacionalno tijelo za zaštitu podataka u Republici Hrvatskoj je Agencija za zaštitu osobnih podataka koja je u 2020., prilično teškoj godini za građane Republike Hrvatske i godini pogođenoj pandemijom prouzrokovanom koronavirusom COVID-19 te potresima u Zagrebu i na Banovini, nastojala sve svoje zadaće i poslove, obavljati redovno i bez prekida te u skladu s propisanim mjerama sprječavanja širenja koronavirusa. U tim okolnostima i navedenom kontekstu usmjerenost Agencije u prvom dijelu godine najviše se odnosila na izradu stručnih mišljenja o zakonitosti obrade i upotrebe podataka povezanih s mobilnom lokacijom i alatima (aplikacijama) za lociranje/bilježenje kontakata COVID-19 pozitivnih osoba, osoba u samoizolaciji i sl. Kroz aktivnu komunikaciju sa službenicima za zaštitu podataka, poduzetnicima, obrtnicima i krovnim udruženjima te u što kraćem roku, nastojalo se odgovoriti na sva pitanja o zakonitoj obradi (zdravstvenih) podataka COVID-19 oboljelih (primjerice popisi zaposlenika u samoizolaciji ili oboljelih i sl.).

Ovo izvještajno razdoblje, obilježilo je i čestu suradnja između tijela za zaštitu podataka država članica i Odbora, skupina i podskupina koja se odvijala putem dostupnih online kanala i sustava razmjene informacija, a najviše o načinima na koje su vlade država članica pristupale, pokretale i donosile odluke u pitanjima o obradi podataka građana (COVID-19), razvoju aplikativnih rješenja kojima se obrađuju medicinski podaci i sl.

Preduvjet za učinkovito izvršavanje zadaća i obveza neovisnih nacionalnih tijela za zaštitu podataka je dostatnost u ljudskim, tehničkim, financijskim i infrastrukturnim resursima. Većina tijela za zaštitu podataka država članica EU povećala je broj osoblja (od 2016.-2018. 42%, a oko 62% ako se uzme u obzir prognoza za 2020.). Najveći porast zabilježen je primjerice u Irskoj, Nizozemskoj i Islandu, a najveće smanjenje zabilježeno je u Grčkoj, Bugarskoj i Latviji. U nekim je državama smanjenje osoblja posljedica je odlaska stručnjaka za zaštitu podataka u privatni sektor koji nudi atraktivnije uvjete. Agencija za zaštitu osobnih podataka u Republici Hrvatskoj bilježi smanjenje broja zaposlenih već drugu godinu za redom, a što se pokazalo posebno zahtjevnim u vremenu koje iziskuje poštivanje epidemioloških mjera za sprječavanje širenja virusa (primjerice, rad u grupama i sl.).

Detaljnije opisane aktivnosti Agencije za zaštitu osobnih podataka kao i statistički podaci, informacije i primjer, predstavljeni su u ovom Izvješću o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.

Zaključno, svjesni toga da tehnološki napredak i podatkovna ekonomija pripadaju svim građanima, a digitalna transformacija utječe na sve aspekte privatnog i javnog života (što nam je svima posebno potvrdila/posvjedočila 2020.), u vremenu digitalnog doba i globalne internetske povezanosti – osobni

podatak predstavlja najvrjedniju imovinu njegova vlasnika. Također, rizici i izazovi koje digitalna transformacija društva u cjelini nosi sa sobom, jednako donosi i blagodati za podatkovnu ekonomiju i daljnji tehnološki napredak u ključnim područjima kao što su umjetna inteligencija i blockchain. Stoga je opravdano za očekivati da će se na europskom prostoru i u narednom razdoblju propisi o zaštiti osobnih podataka i dalje snažno utjecati na sve propise koji se odnose na obradu podataka.

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 400-01/21-01/05
URBROJ: 567-01/05-21-03

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI
za razdoblje od 1.1.2020. do 17.5.2020. god.

Ja, Anto Rajkovača, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka iz Zagreba, Selska cesta 136, u razdoblju od 1.1.2020. do 17.5.2020. god., na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, te raspoloživih informacija, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Anto Rajkovača

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 400-01/21-01/05
URBROJ: 567-01/05-21-04
Zagreb, 15.03.2021. god.

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI
za razdoblje od 18.5.2020. do 31.12.2020. god.

Ja, Zdravko Vukić, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka iz Zagreba, Selska cesta 136, za razdoblje od 18.5.2020. do 31.12.2020. god., na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, nalaza Državnog ureda za reviziju, odnosno vanjske revizije, te raspoloživih informacija, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

RAVNATELJ
Zdravko Vukić, mag.oec.

Obveznik AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

**MIŠLJENJE UNUTARNJE REVIZIJE
O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA ZA PODRUČJA KOJA SU BILA
REVIDIRANA
U 2020. GODINI**

**I. MIŠLJENJE O FUNKCIONIRANJU SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA
ZA REVIDIRANA PODRUČJA**

Mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Agenciji za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: Agencija) temelji se na reviziji procesa provedbe planiranih nadzora po službenoj dužnosti.

Prema zaključcima navedenim u revizijskim nalazima, u procesu provedbe planiranih nadzora po službenoj dužnosti, revizijsko mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola bilo je zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke koji se odnose na neusklađenost Upute odnosne na nadzorne aktivnosti AZOP-a s pozitivnim pravom, neusklađenost opisa aktivnosti poslovnog procesa O-12.2: Nadzor po službenoj dužnosti, aktivnost 12.2.6. sa sadržajem Odluke o ovlaštenju osoba za potpisivanje akata Agencije, nepravovremeno donošenje Plana nadzornih aktivnosti po službenoj dužnosti Službe za nadzor i Središnji registar u 2019. godini te izostanak potpisa ovlaštene osobe na zapisniku o provedenom nadzoru.

Kako bi se poboljšao i unaprijedio sustav unutarnjih kontrola preporučeno je 7 preporuka za korekciju stanja i otklanjanje uzroka slabosti i nedostataka. Agencija je prihvatila sve preporuke, te su utvrđene slabosti otklonjene provedbom danih preporuka sukladno Planu djelovanja.

Također, u reviziji procesa samoprocjene sustava unutarnjih kontrola putem sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti iz 2019. godine, sukladno Planu djelovanja provedene su još dvije preporuke u 2020. godini.

Mišljenje unutarnje revizije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za revidirana područja je zadovoljavajuće - pozitivno.

II. BROJ PLANIRANIH I OBAVLJENIH REVIZIJA U 2020. GODINI

Ukupno planirane revizije	Ukupno obavljene revizije		Obrazloženje
	U korisniku proračuna	U institucijama iz nadležnosti	
1	1	-	-

**III. PODACI O OBAVLJENIM REVIZIJAMA I PREPORUKAMA UNUTARNJE
REVIZIJE U 2020. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Izraženo mišljenje	Pozitivni nalazi	Utvrđene slabosti	Preporuke za unaprjeđenje	Status provedbe preporuka
1.	Revizija procesa provedbe planiranih nadzora po službenoj dužnosti	3. srpnja 2020.	Izvješta vanje i ostalo	Zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke	<p>Agencija je izradila Master listu poslovnih procesa s poslovnim procesima koji se odvijaju u Agenciji. Agencija je izradila i opis poslovnog procesa O-12.2. Nadzor po službenoj dužnosti, a kojim je isti opisan dvojako, temeljem dijagrama tijekom, a također i putem opisnih bilješki.</p> <p>Prije provedbe planiranih izravnih nadzora po službenoj dužnosti u 2019. godini izdani su nalozi za nadzor nadobradom i provođenje m zaštite osobnih</p>	<p>Uputa odnosna na nadzorne aktivnosti AZOP-a nije usklađena s pozitivnim pravom.</p> <p>U opisu aktivnosti poslovnog procesa O-12.2: Nadzor po službenoj dužnosti, aktivnost 12.2.6. nije usklađena sa sadržajem Odluke o ovlaštenju osoba za potpisivanje akata Agencije.</p> <p>Plan nadzornih aktivnosti po službenoj dužnosti Službe za nadzor i Središnji registar u 2019. godini nije donesen pravovremeno, te isti nije potpisan.</p> <p>Na zapisniku o provedenom nadzoru</p>	<p>1. U cilju osiguranja zakonitog i ujednačenog postupanja prilikom provođenja nadzornih aktivnosti unutarnja revizija preporučuje usklađivanje Upute odnosne na nadzorne aktivnosti AZOP-a s pozitivnim pravom.</p> <p>2. Preporučuje se uskladiti opis aktivnosti poslovnog procesa O-12.2: Nadzor po službenoj dužnosti s internom Odlukom o ovlaštenju osoba za potpisivanje akata Agencije.</p> <p>3. Preporučuje se pravodobna izrada Plana nadzornih aktivnosti po službenoj dužnosti Službe za nadzor i</p>	<p>1. Provedena</p> <p>2. Provedena</p> <p>3. Provedena</p>

				<p>potpisani od strane ravnatelja Agencije, te su o istome obaviještene nadzirane osobe i službenik za zaštitu podataka.</p> <p>O provedenim planiranim izravnim nadzorima po službenoj dužnosti u 2019. godini sastavljeni su zapisnici koji sadržavaju kako slijedi: - KLASU, URBROJ, brojeve stranica i potpise/parafne ovlaštenih osoba koje su sudjelovale u nadzoru kao i predstavnika nadzirane osobe na svakoj stranicizapisnika -mjesto, datum i sat provedbe nadzora -naznaku da je nadzor bio najavljen -osobna imena ovlaštenih osoba koje su sudjelovale u nadzoru i predstavnika nadziranih</p>	<p>potpis jedne od ovlaštenih osoba koje su sudjelovale u nadzoru.</p> <p>U zapisnicima o provedenom nadzoru nije konstatirano jesu li isti pročitani nazočnim osobama, te jesu li nadzirane osobe upoznate sa pravom da na zapisnike mogu uložiti primjedbe koje potom ovlaštene osobe u iste unose.</p> <p>Zapisnici o provedenim nadzorima dostavljaju se uz popratne akte koji nisu potpisani od strane ravnatelja Agencije o zaštiti osobnih podataka suprotno Odluci o ovlaštenju osoba za potpisivanje akata Agencije.</p> <p>Sadržaji svih akata nisu usklađeni s izmjenom</p>	<p>koja sadrži i potpis ovlaštene osobe.</p> <p>4. U cilju osiguranja zakonitog postupanja prilikom provođenja nadzornih aktivnosti, unutarnja revizija preporučuje potpisivanje zapisnika o provedenim nadzorima od strane svih ovlaštenih osoba koje sudjeluju u nadzorima.</p> <p>5. U cilju osiguranja zakonitog postupanja prilikom provođenja nadzornih aktivnosti unutarnja revizija preporučuje sastavljanje zapisnika o provedenom nadzoru u skladu s pozitivnim pravom.</p> <p>6. Preporučuje se ažurirati internu Odluku o ovlaštenju osoba za potpisivanje akata Agencije.</p> <p>7. Preporučuje se uskladiti sadržaj svih akata u predmetima s</p>	<p>4. Provedena</p> <p>5. Provedena</p> <p>6. Provedena</p> <p>7. Provedena</p>
--	--	--	--	---	--	---	---

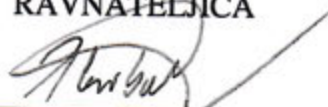
					osoba -opis tijeka i sadržaja provedenih radnji tijekom nadzora -preslike i fotografije dokumenta dokaz da je uručen zapisnik nadziranoj osobi	Uredbe o Hrvatskom viznom informatijsko m sustavu koja je objavljena u „Narodnim novinama“ 105/17.	Uredbe o Hrvatskom viznom informatijskom sustavu koja je objavljena u „Narodnim novinama“ 105/17.	
--	--	--	--	--	---	---	---	--

**IV. PODACI O PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ RANIJIH RAZDOBLJA
KOJE SU PROVEDENE U 2020. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Provedene preporuke iz ranijih razdoblja
1.	Revizija procesa samoprocjene sustava unutarnjih kontrola putem sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti	12. srpnja 2019.	Izvršavanje proračuna/financijskog plana Javna nabava Izvještavanje i ostalo	1. Preporučuje se izrada Pravilnika o radu Agencije i Pravilnika o unutarnjem redu. 2. Uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti potrebno je dostaviti svu dokumentaciju propisanu Uredbom o FO (Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini).

V. PODACI O NEPROVEDENIM PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ
RANIJIH RAZDOBLJA

Rb	Obavljen a revizija	Datum konačnog revizijsko g izvješća	Područje revidiranja	Preporuke za unaprjeđenj e	Rok provedbe preporuka	Razlog neprovođenj a preporuka	Poduzete mjere
1.	-	-	-	-	-	-	-

Mjesto i datum: Zagreb, 22. siječnja 2021.	RAVNATELJICA KARMELA PLAZIBAT
---	--

Obveznik: Agencija za zaštitu osobnih podataka, Selaka cesta 136, Zagreb

**UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNIKE UTVRĐENE U REGISTRU PRORAČUNSKIH I
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA PRORAČUNSKU GODINU 2020.**

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca ¹
		N/P	DA	NE ²	
PLANIRANJE PRORAČUNA/FINANCIJSKOG PLANA					
1.	<p>U uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno uputama upravnih tijela utvrđeni su i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koji su raspoređeni na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sredstva potrebna za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - sredstva potrebna za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, u uputama su utvrđeni i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za razdoblje privremenog financiranja (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)</p>	X			preslike odnosno reference dopisa i uputa
2.	<p>Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima u apsolutnom iznosu, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na:</p>	X			preslika, odnosno referenca dopisa i upute

¹ Stupac Referenca se ne popunjava već su u njemu dane upute koja je vrsta dokaza podloga za davanje odgovora na pitanje

² Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

	<ul style="list-style-type: none"> - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, ministarstvo je, nakon primitka uputa za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za prva tri mjeseca proračunske godine od Ministarstva financija, izradilo i dostavilo upute s limitima plana za prva tri mjeseca proračunske godine korisnicima iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)</p>				
3.	Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu <i>donosa</i> sredstava iz prethodne, odnosno <i>odnosa</i> u sljedeću godinu		X		www.azop.hr
4.	Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu ukupnog rezultata poslovanja koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e)	X			preslika, odnosno referenca financijskog plana odnosno proračuna
5.	Obrazloženje proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna odnosno financijskog plana i obrazloženja posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana. Obrazloženje općeg dijela proračuna, odnosno financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Obrazloženje posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti		X		preslika, odnosno referenca obrazloženja proračuna, odnosno financijskog plana usvojenog do 31. prosinca pitanje nije primjenjivo za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju za prva tri mjeseca naredne godine
6.	Usklađeni prijedlog financijskog plana ministarstva sastavljen je temeljem prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X			provesti analizu na način da se zbroje prihodi i rashodi iz financijskih planova proračunskih korisnika te prihodi i rashodi iz financijskog plana nadležnog ministarstva bez proračunskih korisnika te usporede s podacima u usklađenom financijskom planu

7.	Posebni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen je od prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika proračuna jedinice u koji su uključeni svi vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			financijski plan proračunskog korisnika jedinice usvojen od strane upravljačkog tijela odgovara financijskom planu tog proračunskog korisnika sadržanom u posebnom dijelu proračuna jedinice, a kod zajedničkih proračunskih glava zbroju financijskih planova svih proračunskih korisnika unutar te glave
8.	Rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava planirani su realno, odnosno odstupanje između plana usvojenog od strane Hrvatskog sabora i konačnog izvršenja nije veće od 5% (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		usporedba izvornog financijskog plana (iz posljednjih izmjena i dopuna Državnog proračuna koje je donio Hrvatski sabor) i izvještaja o izvršenju odstupanje od 5% podrazumijeva 5% ispod planiranih veličina
9.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova, odnosno pokrića manjkova, uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doneseni su odgovarajući akti: (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
9.1.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova donesen je akt koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
9.2.	U slučaju pokrića manjkova donesen je akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
10.	Izrađen je godišnji plan rada koji sadrži podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti te opći prikaz zadaća i poslova (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)			X	preslika odnosno referenca godišnjeg plana rada

11.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za ostvarenje strateških ciljeva i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		preslika, odnosno referenca odluke
12.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se zaduživala/davala suglasnost za zaduživanje/jamstvo sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
12.1.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost Vlade za dugoročno zaduživanje	X			preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.2.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju jamstva pravnoj osobi u njezinu većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove	X			preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.3.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju suglasnosti izvanproračunskim korisnicima za zaduživanje i davanje jamstva	X			preslike, odnosno reference dobivenih i danih suglasnosti
12.4.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja davala suglasnost na zaduživanje pravnoj osobi u njezinu većinskom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač	X			preslike, odnosno reference danih suglasnosti

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ³	DJELOMIČNO ⁴	
IZVRŠAVANJE PRORAČUNA/FINACIJSKOG PLANA						
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
14.	Obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje iz proračuna u sljedećim godinama preuzimale su se isključivo uz suglasnost ministra financija/Vlade Republike Hrvatske, odnosno općinskog načelnika /gradonačelnika /župana (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti na uzorku od najviše 20
15.	Obveze po investicijskim projektima preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta	X				na uzorku od najviše 10 investicijskih projekata dokazati povezanost s proračunom i projekcijama, odnosno s financijskim planom i priložiti preslike, odnosno reference provedenih vrednovanja
16.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sredstva proračunske zalihe koristila samo za elementarne nepogode i druge nepredvidive događaje	X				izvješća o korištenju proračunske zalihe
17.	Postoji jasna procedura naplate prihoda	X				preslika, odnosno referenca pisane procedure iz koje su vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajeve u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove i slično

³ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁴ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

18.	Poduzete su sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima	X				na uzorku od 10% dospjelih nenaplaćenih potraživanja sa stanjem 31. prosinca dokazi o poduzetim radnjama za naplatu (preslike, odnosno reference odgovarajućih dopisa, opomena), a najviše 100
19.	Uređen je sustav ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda					
19.1.	Ministarstvo/jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijelo je akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X				preslika akta
19.2.	Upravljačko tijelo proračunskog korisnika donijelo je akt kojim je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda (a koji je u skladu s aktom nadležnog ministarstva/jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika, ako je to primjenjivo)	X				preslika akta
20.	Sredstva su utrošena u skladu s proračunom, odnosno financijskim planom		X			izvještaj o izvršenju proračuna za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz kojeg se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih proračunom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) usporedba izvršenja i financijskog plana iz koje se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih financijskim planom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) za proračunske i izvanproračunske korisnike
21.	Isplata sredstava temeljila se na vjerodostojnoj dokumentaciji		X			nasumično odabrano najmanje pet isplata po svakoj od vrsta rashoda na razini definiranoj u Tablici: Testiranja uz pitanje 21 danoj u dodatku 1 Upitnika
22.	Pratilo se i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih					

22.1.	Dostupne su preslike, odnosno reference ugovora koji su podloga za isplate	X				Preslika, odnosno referenca ugovora na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.2.	Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta	X				preslika, odnosno referenca izvješća na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.3.	Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više	X				preslika, odnosno referenca zapisnika o izvršenoj kontroli kod 10%, a najviše 100 krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više
23.	Evidencijski nalozi (EV nalozi) dostavljani su Ministarstvu financija u skladu sa Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna i uputom Ministarstva financija					
23.1.	Nadležno ministarstvo/središnji državni ured dostavio je proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti uputu s rokom do kojeg su mu isti dužni dostaviti mjesečne podatke o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka izuzetih od obveze uplate u državni proračun i rashoda i izdataka financiranih iz istih (mjesečne evidencijske naloge) (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				preslika upute i dokaz o dostavi proračunskim korisnicima
23.2.	Proračunski korisnici dostavljali su mjesečne podatke o ostvarenim vlastitim i namjenskim prihodima i primicima, koji su izuzeti od obveze uplate u državni proračun, te rashodima i izdacima financiranim iz njih (evidencijske – EV – naloge) u skladu s rokom danim u uputi nadležnog ministarstva/središnjeg državnog ureda (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka
23.3.	Ministarstvo/središnji državni ured je tijekom godine dostavljalo evidencijske naloge (EV naloge) Ministarstvu financija najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su	X				dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka

	izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)				
24.	Prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljene su sve potrebne provjere				provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine
24.1.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na način utvrđen ugovorom		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.2.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.3.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.4.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na lokacijama koje su navedene u ugovoru		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.5.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni prema opisu iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.6.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni sukladno nacrtima, analizama, modelima i uzorcima iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
24.7.	Oprema je instalirana i u upotrebi				priložiti odgovarajući dokaz
25.	Propisana je procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja		X		preslika, odnosno referenca pisane procedure
26.	Propisana je procedura blagajničkog poslovanja kojom su definirane sve aktivnosti vezane uz promet gotovim novcem	X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
27.	Propisana je procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga		X		preslika, odnosno referenca pisane procedure
28.	Prije isplate sredstava neprofitnoj organizaciji sklopljen je ugovor u kojem su definirana prava i obveze neprofitne organizacije i isplatelja	X			uzorak od 5% ukupnog broja svih ugovora, a najviše 20
29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate		X		sve pravomoćne presude s dospijećem u godini za koju se ispunjava Upitnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁵	DJELOMIČNO ⁶	
JAVNA NABAVA						dokazati na uzorku od 20% financijski najznačajnijih ugovora/objava/provedenih postupaka javne nabave, a najviše 50
30.	U zaključenim ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni	X				preslike, odnosno reference ugovora, navesti članak u kojem stoje odredbe o instrumentima urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
31.	Ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi	X				preslike, odnosno reference dokumentacije o provedenim postupcima i preslike, odnosno reference ugovora
32.	Za sve predmete javne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kuna za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova jednaka ili veća od 500.000,00 kuna provedeni su postupci javne nabave sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				oznake i datum objave
33.	Za ugovore o javnoj nabavi koji su se tijekom njegova trajanja značajno izmijenili, proveden je novi postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				Registar sklopljenih ugovora preslika, odnosno referenca dodataka ugovora
34.	Donesen je i redovito ažuriran plan nabave koji je objavljen na mrežnim stranicama u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen plan nabave i poveznica na objavljeni plan nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kuna
35.	Donesena je interna odluka kojom je imenovano stručno povjerenstvo za javnu nabavu koje je pripremalo i provodilo postupak javne nabave, a najmanje jedan član stručnog povjerenstva imao je važeći certifikat u području javne nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi	X				preslika, odnosno referenca potvrda i internih odluka o imenovanju stručnih povjerenstava za javnu nabavu

⁵ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁶ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

36.	Osobe koje prate provedbu ugovora različite su od osoba koje su bile članovi stručnog povjerenstva	X				imena osoba koje su sudjelovale u provedbi postupka i osoba koje prate provedbu ugovora te preslika, odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja
37.	Naručitelj vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen na mrežnim stranicama, a sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i poveznica na objavljeni registar ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn
38.	Do 31. ožujka tijelu nadležnom za politiku javne nabave dostavljeno je statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi		X			preslika, odnosno referenca izvješća u EOJN, preslika, odnosno referenca izvješća o javnoj nabavi koje sadrži i ukupan iznos jednostavne nabave prema vrsti predmeta nabave (roba, usluga i radovi)
39.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja jednostavne nabave za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi te je akt objavljen na mrežnim stranicama		X			preslika, odnosno referenca akta adresa mrežne stranice na kojoj je objavljen akt

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako je provođenje postupaka javne nabave objedinjeno na razini osnivača, obveznik odgovara „NIJE PRIMJENJIVO – N/P“

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁷	DJELOMIČNO ⁸	
RAČUNOVODSTVO						
40.	Narudžbenice su valjano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena		X			uzorak 1% svih narudžbenica, a najviše 100
41.	U potpisanim ugovorima s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova detaljno je utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju		X			uzorak 5% svih ugovora i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih ugovora
42.	Iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe		X			preslike, odnosno reference dokumenata na uzorku 5% svih dokumenata, a najviše 100
43.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge		X			preslika, odnosno referenca izvještaja ili druge dokumentacije na uzorku 1% izvršenih usluga, a najviše 100
44.	O izvedenim radovima, sukladno definiranoj proceduri odobrenja radova, postoji privremena, odnosno konačna obračunska situacija, koju odobrava osoba, odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove	X				preslike, odnosno reference odobrenih privremenih, odnosno konačnih situacija na uzorku 5% svih ugovora
45.	Na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi računa u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
46.	Računi sadrže detaljnu specifikaciju roba/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji roba/usluga/radova definiranih narudžbenicom, odnosno ugovorom		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
47.	Za svaki račun obavljena je matematička kontrola ispravnosti iznosa koji je zaračunan što je evidentno u postupku obrade računa		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100

⁷ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁸ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

48.	Provjereno je postojanje potpisa, žiga ili elektroničke oznake kojom se može potvrditi da je račun odobren za plaćanje		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
49.	Za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi i rashodi, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika evidentiran je preko promjena u obujmu imovine (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)	X				uzorak 5% svih donacija i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih primljenih i danih donacija
50.	S dužnicima su usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada	X				preslike, odnosno reference izvoda otvorenih stavaka na uzorku 10%, ali ne više od 20 izvoda otvorenih stavaka
51.	Izveštaj o obavljenom popisu sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku		X			preslika popisa vjerovnika i dužnika s iznosim potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku
52.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstva po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)		X			dio analitičke evidencije po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima) ili referenca iz pitanja 21.
53.	Prati se stvaranje ugovornih obveza i njihov financijski učinak					
53.1.	Uspostavljena je evidencija svih ugovora, uključujući ugovore vezane uz zaposlene		X			preslika, odnosno referenca dijela evidencije
53.2.	Organizacijska jedinica, odnosno osoba zadužena za financijsko-računovodstvene poslove ima uvid u sve sklopljene ugovore iz kojih proizlaze financijski učinci		X			preslika procedure u kojoj je propisano da se sve kopije ugovora dostavljaju na znanje ustrojstvenoj jedinici za financije
54.	Provodio se ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu		X			uzorak 10% potraživanja od čijeg je dospjeća prošlo više od godinu dana, odnosno potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, ali ne više od 20 pojedinačnih
55.	Proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> , uskladio je evidencije s proračunskim korisnikom koji su sredstva primili i iskazali ih unutar podskupine računa 639 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> . (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako su njeni upravni odjeli dodjeljivali	X				preslika, odnosno referenca usklađenja s proračunskim korisnicima istog proračuna, odnosno pisani trag kojim se informira primatelja sredstava, na uzorku 10%, ali ne više od 20 dokumenata usklađenja s proračunskim korisnicima

	sredstva proračunskim korisnicima u nadležnosti drugih upravnih odjela te jedinice)				
56.	Vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i usklađena je s glavnom knjigom		X		preslika, odnosno referenca dijela evidencije
57.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu prenose se u glavnoj knjizi s računa imovine u pripremi na račune imovine u upotrebi odmah po završetku ulaganja	X			uzorak 20% okončanih građevinskih situacija
58.	Najkasnije u roku od 15 dana od isplate naknade za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), HZZO-u je dostavljen zahtjev za refundaciju		X		zahtjevi za refundaciju za svaki mjesec u kojem je bila isplata bolovanja

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ⁹	
IZVJEŠTAVANJE I OSTALO					
59.	Kod predaje financijskih izvještaja pošivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X		preslike, odnosno reference referentnih stranica financijskih izvještaja WWW.AZOP.HR
60.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavala je Ministarstvo financija o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili elektroničke pošte
61.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnik pomoći izravnjanja) dostavila je izvještaj o utrošenim sredstvima resornom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave na propisan način i u rokovima utvrđenima Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odlukama o kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba u djelatnostima osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - nositelji decentraliziranih funkcija)	X			preslika, odnosno referenca dopisa
62.	Izvještaj o izvršenju financijskog plana izrađen je i dostavljen upravljačkom tijelu (odgovaraju proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski korisnici državnog proračuna, izuzev onih koji nemaju upravljačka tijela)	X			preslika, odnosno referenca izvještaja o izvršenju financijskog plana dostavljenog upravljačkom tijelu

⁹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

63.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži elemente propisane Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
63.1.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nenaplaćenih potraživanja za prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.2.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nepodmirenih dospjelih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.3.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
64.	Kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave poštivali su se rokovi utvrđeni Zakonom o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
64.1.	Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prethodnu godinu dostavljen je predstavničkom tijelu do 1. lipnja tekuće proračunske godine	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je godišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
64.2.	Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prvo polugodište tekuće proračunske godine dostavljen je predstavničkom tijelu do 15. rujna tekuće proračunske godine	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je polugodišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
65.	Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (odgovaraju nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dostavljaju izjave o fiskalnoj odgovornosti)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili pismena o izvršenim kontrolama
66.	Uspostavljen je sustav dokumentiranja podataka o rizicima koji sadrži najznačajnije strateške i operativne rizike, mjere za postupanje po riziku te odgovorne osobe i rokove za provedbu mjera (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)			X	preslika dijela registra rizika

67.	Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)	X			preslika, odnosno referenca akta
-----	---	---	--	--	----------------------------------

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ¹⁰	
TRANSPARENTNOST					
68.	Godišnji plan rada je objavljen na mrežnim stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		poveznica na mrežnu stranicu
69.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljeni su svi proračunski dokumenti (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
69.1.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen proračun koji uključuje opći i posebni dio te obrazloženje	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen opći i posebni dio proračuna te obrazloženje
69.2.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune proračuna
69.3.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljena je od strane predstavničkog tijela usvojena odluka o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena odluka o izvršavanju proračuna
69.4.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune odluke o izvršavanju državnog proračuna
69.5.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna

¹⁰ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

69.6.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	<u>X</u>			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna
70.	Uz proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađen je i objavljen vodič za građane	<u>X</u>			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen vodič za građane
71.	Nakon usvajanja državnog proračuna od strane Hrvatskog sabora, odnosno upravljačkih tijela, financijski planovi objavljeni su na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ako ne posjeduju mrežnu stranicu (odgovaraju ministarstva i proračunski korisnici državnog proračuna)		X		poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su financijski planovi objavljeni WWW.AZOP.HR
72.	Godišnji financijski izvještaji objavljeni su u roku od 8 dana od propisanog roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog proračuna ako ne posjeduju mrežnu stranicu		X		poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su izvještaji objavljeni WWW.AZOP.HR

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ¹¹	DJELOMIČNO ¹²	
UPRAVLJANJE IMOVINOM						
73.	Doneseni su strateški i provedbeni dokumenti za upravljanje i raspolaganje nekretninama (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)					
73.1.	Donesena je strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama	X				preslika strategije, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena strategija
73.2.	Na temelju strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama donesen je godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji	X				preslika godišnjeg plana, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji plan
74.	Za nekretnine u vlasništvu upisana su vlasnička prava u zemljišnim knjigama	X				preslika popisa imovine i obveza te preslike zemljišnoknjižnih izvadaka
75.	Ustrojen je registar imovine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslika registra
76.	Državna imovina kojom se raspolaže/upravlja neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine (knjižno vlasništvo, izvan knjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove) evidentirana je u glavnoj knjizi onog tko raspolaže s/upravlja imovinom, u skladu s Uputom Ministarstva financija o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske	X				priložiti odgovarajući dokaz
77.	Utvrđena je namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspolaže	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom ili drugi odgovarajući dokaz

¹¹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

¹² Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

78.	Za nekretnine kojima je definirana namjena utvrđeno je jesu li u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom i korištenjem (jesu li u funkciji ili ne) ili drugi odgovarajući dokaz
79.	Za nekretnine koje nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni	X				popis nekretnina za koje je utvrđena namjena, a nisu u funkciji i odgovarajući dokazi o poduzimanim aktivnostima (dopisi, zahtjevi...)
80.	Za imovinu za koju nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi poduzimane su aktivnosti za rješavanje istih	X				priložiti odgovarajući dokaz
81.	Prije stjecanja nekretnina izrađena je analiza kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine	X				dokaz za ovo pitanje je preslika analize za svaku pojedinu nekretninu koja je stečena u godini za koju se popunjava Upitnik o fiskalnoj odgovornosti
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije		X			preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine
83.	Čelnik je donio interni akt o načinu korištenja službenih automobila		X			preslika, odnosno referenca na interni akt
84.	Postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova	X				preslika donesene procedure s popisanim aktivnostima, osobama i ovlaštenjima na temelju kojih se upravlja i raspolaže nekretninama i osigurana je koordinacija odjela u slučaju ako se poslovi u vezi s evidentiranjem, procjenom i praćenjem nekretnina obavljaju u više odjela

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

KLASA: 400-01/21-01/05

URBROJ: 567-01/05-21-02